

VIÊN GIÁC

SỐ NR 230 TẠP CHÍ CỦA KIỆU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỰ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.563 NĂM THỨ 40 - THÁNG 4 NĂM 2019 JAHRGANG 40. APRIL 2019 - AUSGABE IN VIETNAMEISCH

Từ Bi và Trí Tuệ vốn là những giáo lý căn bản của Đạo Phật, qua những lời dạy của Đức Phật cũng như chư vị Bồ Tát, chư Thánh Tăng mà ngày nay kinh sách vẫn còn ghi chép lại đầy đủ. Lòng Từ ví như việc làm cho mọi chúng sanh có được những niềm an vui. Tâm Bi có nghĩa là hay cứu giúp chúng sanh và mang đến cho họ những sự hoan hỷ. Còn Trí và Tuệ là hai phạm trù của sự hành trì cũng như việc phát nguyện độ sanh. Trí là do tu mà có. Huệ do sự hạ thủ công phu qua các pháp môn mà thành tựu những sở nguyện của mình. Đạo Phật nhìn tất cả mọi sự vật, mọi hiện tượng trên thế gian này đều qua sự thâm thấu của Từ Bi và Trí Tuệ.

Chiến tranh, nghèo đói, chết chóc và bệnh tật không phải không có nguyên nhân. Tất cả đều do sự mạnh động của con người xuất phát từ tấm lòng vị kỷ, chẳng chút vị tha; nên thế giới ngày hôm nay mới ra nông nổi này. Từ khi sanh ra cho đến khi lớn khôn, thành tựu được những dự ước cũng như khi già nua, bệnh tật và cuối cùng là chết chóc; con người vốn khó buông bỏ những sự ích kỷ tư lợi cá nhân, tị hiềm với những người chung quanh mình, cũng chỉ vì tự ngã và chỉ muốn cái ngã của mình hơn cái ngã của người khác. Có như thế bản ngã mới vừa lòng. Từ đó chúng ta củng cố một gang sơn tự ngã thật là to lớn. Nếu có ai đó đụng đến thành trì của bản ngã này thì chúng ta sẽ tự động bảo vệ nó và chiến thắng cho đến cùng, cũng chỉ vì hai chữ "chấp trước" mà ra. Khi nào con người còn thiếu lòng Từ Bi đối với con người và muôn vật, thì thế giới này vẫn còn chiến tranh và không biết bao nhiêu sự tội lỗi sẽ từ đây phát sanh. Nếu chúng ta biết xả kỷ, không chấp thủ vào tự ngã của mình và luôn dùng Từ Bi để điều khiển mọi hành động, dùng Trí Tuệ để xét soi mọi việc làm thì lúc ấy chúng ta mới mong sống được an bình trong một xã hội không loạn động. Tất cả từ chúng ta và chúng ta phải có bổn phận cũng như trách nhiệm phát triển hai lãnh vực này.

Trong hai người tranh cãi với nhau, người nhường nhịn sẽ là người thắng trận, vì người này biết dùng lý trí để ngăn ngừa những ngôn từ bất cần của mình. Người lớn tiếng hơn chưa hẳn đã là người thắng. Bởi vì tiếng nói có thể mạnh hơn; nhưng sức mạnh của sự thuyết phục không có, thì không cãi lại cũng có thể là người chiến thắng, mà kẻ lạnh lợi chửi bới hay tìm mọi cách để hạ thủ đối phương, người này chưa hẳn đã là kẻ thắng lợi cuối cùng. Là Phật tử chúng ta phải biết giá trị tâm linh sâu sắc này để chúng ta ứng xử khi vào đời, thì chắc rằng chúng ta sẽ an ổn nơi nội tâm nhiều hơn. Khi tâm chúng ta an, đem sự an bình ấy ra giúp đời, giúp người; không vì bản ngã, mà vì lợi tha thì chắc rằng cả mình và người sẽ luôn được lợi lạc. Do vậy chúng ta có thể nói rằng: Từ Bi và Trí Tuệ cũng giống như hai cánh của một con chim đại bàng. Nếu đại bàng chỉ có một cánh thì chắc rằng sẽ không tung cánh bay xa vào chân trời cao rộng được. Cánh chim đầu nhỏ hơn đại bàng; nhưng chấp đủ hai cánh để bay cao thì điều ấy cũng sẽ thăng hoa sự sống của chính mình, đầu cho chúng ta đang sinh sống ở cõi này hay cõi khác cũng luôn được lợi lạc vô cùng.

Mới đây có một cậu bé sinh ra tại Hoa Kỳ, nhỏ thôi, tuổi chừng mới lên 5; nhưng thông điệp của cậu ta không khác Thánh Gandhi của Ấn Độ là mấy. Thánh Gandhi nói rằng: nếu thế giới này, mỗi người trong chúng ta, mỗi ngày chỉ cần ngồi thiền trong 5 phút thì thế giới sẽ không còn chiến tranh nữa. Trong khi đó cậu bé này kêu gọi thế giới hãy ăn chay, tránh sát sanh hại vật, hãy thương muôn loài như thương thân mình thì thế giới này sẽ hòa bình. Chỉ 5 tuổi thôi, mà đã có những tư tưởng gọi là vĩ đại so với lứa tuổi chưa vào đời ấy; chắc rằng ngay cả người trưởng thành cũng khó phát lên được cái tâm Từ Bi kia. Bởi lẽ, con người tánh vốn ưa sự giết hại, tranh đấu hơn thua và phần thắng chỉ muốn mình chiếm giữ; trong khi đó bao nhiêu kẻ khó khăn, nghèo khổ thì chẳng quan tâm.

Nhìn về xã hội Việt Nam trong hiện tại, chúng ta cảm thấy thương cảm vô cùng. Bởi vì con người Việt Nam trong hiện tại đa phần vô cảm; không thể dùng chữ nghĩa để diễn tả hết được. Vô cảm nơi công cộng, vô cảm khi giao thông,... người ta xem sự sống chết là lẽ thường; ít ai quan tâm khi người khác bị tai nạn. Cho nên cứ mỗi một mùa nghỉ lễ, không khi nào thiếu người chết. Đây là những tai nạn giao thông; nhưng điều quan trọng là ý thức trách nhiệm của con người, nghĩa vụ giáo dục tự thân không có. Đây là kết quả của một chủ nghĩa chỉ biết củng cố tự ngã và tiền bạc, quên đi câu: "Bầu ơi thương lấy bí cùng...". Họ sống mà như vô cảm với mọi người chung quanh. Còn học đường từ Tiểu học đến Trung học rồi Đại học hay hậu Đại học chỉ là những nơi mua bán bằng cấp cũng như địa vị của những kẻ có quyền và có tiền; trong khi đó những người giỏi lại không được sử dụng đến. Một xã hội như vậy, bao giờ mới có thể ngẩng cao đầu lên với những nước láng giềng như Singapore, Hàn Quốc hay Đài Loan, chứ đừng nói chi đến Nhật Bản. Vậy câu trả lời là: phải củng cố, xây dựng ngay về ý thức trách nhiệm của con người qua những bài học bình dân giáo dục như thuở xa xưa; chứ không thể chỉ dùng uy quyền hay tiền bạc hoặc "hồng hờn chuyên" để giải quyết những vấn nạn của quê hương đất nước của mình.

Thượng đỉnh Mỹ-Triều đã nhờ Việt Nam làm nơi tổ chức Hội Nghị. Đây là cái mừng của những người lãnh đạo đảng cộng sản Việt Nam, vì họ nghĩ rằng: họ có thể bao che được bao nhiêu tội lỗi về vi phạm nhân quyền và tự do tôn giáo tại Việt Nam; nhưng họ quên đi rằng: thế giới ngày hôm nay hay ngày xưa cũng vậy, dùng vải thưa sẽ không che được mắt Thánh. Cho nên những gì người cộng sản Việt Nam đã thể hiện qua mọi cung cách trong Hội Nghị thượng đỉnh Mỹ-Triều vào cuối tháng 2 đầu tháng 3 năm 2019 vừa rồi cũng chẳng khác nào những người buôn hương bán phấn khi về già, không ai ngó ngang đến nữa, phải vội vã đánh lên môi má của mình nhiều loại phấn sáp ngoại lai để cho dễ nhìn hơn một chút; nhưng cuối cùng rồi cũng "Châu về hiệp Phố"; nghĩa là: Sự thật đã trả về cho sự thật. Cho nên chúng ta hơn 90 triệu con dân Việt Nam ở trong cũng như ngoài nước hãy mạnh dạn lên để soi sáng sự thật và cố gắng làm cho mọi người hãy tự đứng lên giành lại quyền công dân của mình để thể hiện sự tự do dân chủ dưới một đất nước có pháp quyền thật sự.

Đêm Giao thừa Tết âm lịch Kỷ Hợi năm nay nhằm vào tối ngày thứ ba trong tuần; nhưng cả hàng ngàn người về chùa Viên Giác tại Hannover nói riêng cũng như nhiều chùa khác trên thế giới nói chung rất đông đảo và thành kính. Điều ấy có nghĩa là: Dầu sống ở bất cứ nơi đâu trên quả địa cầu này, nhưng ngày lễ Tết cổ truyền vẫn là những ngày linh thiêng của mọi người; nên ai nấy cũng sẵn sàng tìm cách nghỉ phép để đi chùa hay thăm viếng nhau trong những ngày trọng đại này. Sang năm, Tết Canh Tý sẽ rơi vào cuối tuần thì chắc rằng số người đi tham dự giao thừa và ngày rằm tháng giêng chắc chắn sẽ còn đông hơn năm nay nữa.

Ngoài ra từ ngày 27 đến 30 tháng 6 năm 2019 này chùa Viên Giác tại Hannover sẽ cử hành những lễ nghi quan trọng để kỷ niệm 40 năm xuất bản báo Viên Giác, 40 năm thành lập Chi Bộ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất tại Đức, Đại Giới Đàn Quán Thông, lễ khánh thọ, lễ chúc thọ, lễ tấn phong chư tôn đức giáo phẩm trong Giáo Hội v.v... Mong rằng quý chư Tôn Đức và chư Phật tử xa gần cố gắng thu xếp về Hannover để tham gia những ngày lễ hội này.

Kính chúc quý vị được vô lượng an lạc và vô lượng cát tường.

● Ban Biên Tập Báo Viên Giác

Sở Tri Chướng nên hiểu thế nào?

• Lê Tự Hỷ

Nếu chúng ta bỏ chút thì giờ để tìm hiểu "Sở tri chướng" (所知障) là gì? thì trên mạng Internet cho chúng ta kiến giải hoặc của các bậc thầy đáng kính: Hòa Thượng, Thiền sư... hay của các chùa, các trung tâm Phật học, trung tâm hoằng pháp. Chẳng hạn như:

1. Sở Tri Chướng [1]
2. Thế nào là sở tri chướng và phiền não chướng? [2]
3. Sở tri chướng và phiền não chướng [3]
Hai bài của Làng Mai
4. Bài tụng 22: Phiền não đoạn [4]
http://langmai.org/tang-kinh-cac/vien-sach/giang-kinh-duy-bieu-hoc-hieu-su-van-hanh-cua-tam/bai-tung-22-phien-nao-doan?set_language=vi
5. Sở tri chướng là mắc kẹt vào cái mình biết [5] và
6. Bài của Thượng Tọa, Tiến sĩ Thích Nhật Từ [Sadi Ngô Trí Viên phiên tả] [6]

Trong 6 bài này thì 5 bài đầu giải thích "Sở tri chướng" là

- chỗ biết là chướng ngại
- trí khôn là chướng ngại
- tất cả do bộ óc nhận thức được gọi là sở tri chướng
- sở tri chướng là cái thấy, cái biết gây cản trở không cho mình tiến bộ.

Như vậy, các ngài hiểu rằng "Sở tri chướng" là cái chướng ngại do những cái hiểu biết có sẵn trong tâm trí của chúng ta tạo ra. Chướng ngại thế nào? thì các ngài giải thích hoặc ở tầm cao siêu là cái thấy biết sẵn đã lấp đầy tâm chúng ta khiến cho "chân tâm" không thể hiện lộ, khiến không thể "kiến tánh" để thành Phật, hoặc ở tầm thực tế, dễ thuyết phục hơn, đó là chúng ta bám chặt vào cái thấy biết của mình, cho những cái thấy biết đó là đúng nên không chịu tiếp thu những cái khác, cái mới, cái ngược lại với cái hiểu biết, cái niềm tin của mình, dù cái mới này

có khi lại đúng hơn niềm tin sẵn có của mình, có khi còn là chân lý nữa.

Nhưng tất cả chúng ta đều biết rằng những cái hiểu biết ấy đều do việc học hoặc từ kinh nghiệm thực tế trong đời sống hoặc do việc học từ sách vở, đặc biệt đối với Phật tử là kinh sách Phật giáo. Từ cách hiểu "Sở tri chướng" này, thì vì Sở tri chướng là cái cản trở đường tu, cho nên người tu theo Phật cần phải loại bỏ Sở tri chướng bằng mọi cách, tìm cách xóa hết, quét sạch hết những cái đã thấy biết, và theo cái đà của kiểu tư duy đó đi đến chỗ cực đoan là không học hỏi, không tìm hiểu gì nữa, không học kinh sách Phật gì nữa..., để đầu óc trống rỗng thì chánh biến tri mới hiện ra, mới có điều kiện để thành Phật! Đây là quan điểm cực đoan của một số trường phái Thiền của Trung Quốc: không học kinh sách, chỉ ngồi thiền "công án" hay thiền "thoại đầu". Và cũng là quan niệm cực đoan của Tịnh Độ: chỉ cần tụng niệm câu "Nam Mô A Di Đà Phật".

Nhưng rõ ràng không học kinh sách Phật, loại bỏ tất cả những kiến giải do chính Đức Phật dạy ra khỏi tâm trí làm sao hiểu biết bốn sự thật cao quý (tứ diệu/thánh đế), làm sao hiểu "bát chánh đạo" và những lời dạy khác của Đức Phật, thì lấy cơ sở nào để phân biệt chánh, tà, hợp Phật pháp hay chống Phật pháp, cho nên không có cách gì tu theo Phật được!

Như vậy cách hiểu "Sở tri chướng" là cái trở ngại do cái hiểu biết có sẵn trong tâm trí là không ổn! Vậy nên hiểu thế nào?

Theo thiên ý của tôi, kiến giải của Thầy Thích Nhật Từ trong bài 6 là hợp lý. Thầy nói: *Khi ngộ nhận rằng "sở tri là một chướng ngại", tức khi cho rằng "cái biết là một trở ngại" thì phải kết thúc cái biết và xem cái biết là kẻ thù. Đó là sai lầm của Thiền tông Trung Quốc. Đang khi "sở tri chướng" là một danh từ có nghĩa là "các trở ngại của kiến thức", hay "các trở ngại của trí tuệ"* [7].

Và Thầy Thích Nhật Từ có nêu ra "bát nạn" là tám cái trở ngại cho việc nâng cao trí tuệ, là tám cái trong Sở tri chướng. Quý bạn đọc có thể tìm hiểu rõ hơn ý của Thầy Thích Nhật Từ qua địa chỉ trên Internet được ghi lại trong mục số 6. trong phần Tài liệu tham khảo bên dưới đây.

Ở đây, tôi xin không lặp lại ý của Thầy Nhật Từ nữa, mà bàn thêm một chút về Sở Tri Chướng qua định nghĩa của chữ Phạn.

Sở tri chướng, nguyên chữ Phạn là "jñeyāvarṇa". Từ "jñeyāvarṇa" là một danh từ kép gồm hai từ đơn hợp lại: jñeyāvarṇa = jñeya+ āvarṇa (a+ā = ā); trong đó jñeya là một Tương Lai Phân Từ Động (FPP: Future Passive Participle) của gốc động từ jñā (IX jānāti) = biết; cho nên jñeya là một tính từ, có nghĩa "nên được biết, phải được học biết, phải được tìm hiểu" và āvarṇa là danh từ giống trung, có nghĩa "cái trở ngại, cái cản trở" [8]. Do đó jñeyāvarṇa là "cái trở ngại cho cái cần phải được biết". Vậy "sở tri chướng" là "cái trở ngại cho cái cần phải được biết" chứ không phải "cái trở ngại do cái đã biết" như các bài 1, 2, 3, 4, và 5 đã nêu ra.

Cái "sở tri chướng" (jñeyāvarṇa), cái trở ngại cho cái cần phải được biết do đâu mà ra? Theo trường phái Yogācāra (/Vijñānavāda) (Đu Già Hành Tông (/Duy Thức Tông) và trường phái Madhyamaka (/Mādhyamika) (Trung Quán Tông) thì Sở tri chướng là kết quả từ những hiểu biết sai lạc cơ bản về bản chất của thực tại (nature of reality). Sở tri chướng (jñeyāvarṇa) và Phiền não chướng (kleśāvaraṇa) là hai cái chướng ngại (āvaraṇa) cần phải vượt qua mới có thể hoàn thành "Bồ tát đạo" và đạt "Phật quả". Cũng theo hai trường phái trên, sở tri chướng được xem như những chướng ngại vi tế hơn, là cội nguồn của phiền não chướng. Bởi vì sự bám víu vào những cái cụ thể hóa từ những hiện tượng bên ngoài thực sự do tưởng tượng tạo ra, mà việc khái niệm hóa và phân biệt phát khởi trong tâm, khiến đưa đến ngạo mạn, vô minh, và tà kiến. Rồi dựa vào những sai lầm này trong nhận thức, con người dẫn mình vào những hành động ô nhiễm, như sân, tham, v.v... là những thứ góp phần tạo ra phiền não chướng. Phiền não chướng (kleśāvaraṇa) có thể được loại trừ bởi các vị tu theo các con đường của Thanh Văn (Śrāvaka), của Duyên Giác Phật (Pratyekabuddha), và của Bồ Tát cấp thấp bằng cách áp dụng những phương cách chống gây phiền não. Nếu vượt thắng được phiền não chướng thì con người sẽ thoát khỏi tái sinh lại nữa. Tuy nhiên, chỉ có thể vượt thắng được Sở tri chướng bởi các bậc Bồ Tát cấp cao tìm cầu đạt Phật quả, bằng cách hoàn thiện việc am hiểu tánh không (śūnyatā) của các pháp và lòng từ bi (karuṇa) và tích lũy rất nhiều công đức bằng cách dẫn thân vào nghĩa vụ của Bồ Tát. Do vậy, những vị Phật là lớp duy nhất gồm những chúng

sinh đã vượt thắng được cả hai loại: phiền não chướng và sở tri chướng, và đồng thời có thể nhận biết được tất cả mọi đối tượng của nhận thức trong vũ trụ, tức là có được nhất thiết trí (sarvajñatā). Chính vì thế, "jñeyāvarṇa" (sở tri chướng) còn được hiểu là "chướng ngại cho nhất thiết trí" [9].

Tóm lại, theo thiên ý của tôi, sở tri chướng là cái chướng ngại cho cái cần phải được biết, chướng ngại cho việc đạt được cái cần phải học biết, chứ không phải là chướng ngại do cái đã học biết. Vì vậy, để loại trừ sở tri chướng không phải là loại bỏ mọi cái đã hiểu biết, loại bỏ việc học tập, loại bỏ việc tìm hiểu kinh sách Phật, mà trái lại cần phải tiếp tục học và thực hành những gì đức Phật dạy được ghi lại trong kinh sách, nhưng với cung cách không xem những thứ ấy là cứu cánh, khư khư ôm giữ lấy, mà chỉ xem chúng như là những phương tiện để học tập và thực hành ở tầm càng ngày càng cao hơn.

• Lê Tự Hỷ
(19.10.2018)

• Tài liệu tham khảo

1. <https://thuvienhoasen.org/a4168/bien-kien-va-so-tri-chuong-xin-giai-thich-cho-toi-biet-ro-ve-hai-tu-nay>
2. <https://phatgiaolongan.org/the-nao-la-so-tri-chuong-va-phiennao-chuong/>
3. <https://sachtgminhthanh.wordpress.com/2017/12/26/so-tri-chuong-va-phiennao-chuong/>
4. http://langmai.org/tang-kinh-cac/vien-sach/giang-kinh-duy-bieu-hoc-hieu-su-van-hanh-cua-tam/bai-tung-22-phiennao-doan?set_language=vi
5. <https://khongdenkhongdi.blogspot.com/2014/5/so-tri-chuong-la-mac-ket-va-oi-cai-minh.html>
6. Nguồn: <https://youtu.be/tpeenj6dVt0>;
<https://thuvienhoasen.org/a29150/khai-niem-so-tri-chuong-va-vo-su-tri>
7. Như 6.
8. Monier Williams Online Dictionary, <http://www.sanskrit-lexicon.uni-koeln.de/monier/>
9. Robert E. Buswell Jr. & Donald S. Lopez Jr., The Princeton Dictionary of Buddhism, Princeton University Press, 2014, p. 398; pp. 83-84

Một nhà sư Nhật Bản phục hồi ý nghĩa của chữ Vạn

(Un bonze japonais souhaite réhabiliter la
signification originale de la swastika)

• Hoang Phong chuyển ngữ

Nhà sư Nhật bản Kenjitsu Nakagaki đang tìm cách thuyết phục người Tây Phương về ý nghĩa của chữ Vạn (Swastica) mà người Nhật gọi là manji. Chẳng qua là vì những người quốc-xã (nazi) đã biến chữ này thành một biểu tượng cấm kỵ trong các nước Tây phương ngày nay. Thế nhưng chữ Vạn đã ăn sâu vào nền văn hóa của Nhật Bản từ khi Phật giáo mới được đưa vào xứ sở này, và nhà sư Nakagaki muốn nhấn mạnh với người Tây Phương là chữ Vạn với tư cách là một biểu tượng hòa bình cũng đã được sử dụng trong rất nhiều tôn giáo!

(H.1): Chữ Vạn trên ngực một pho tượng Phật

Khi nhà sư Kenjitsu Nakagaki rời Osaka và định cư tại thành phố Seattle trên đất Mỹ năm 1985 thì khi đó ông cũng chỉ hiểu ý nghĩa của chữ Vạn qua từ manji trong tiếng Nhật - gốc tiếng Hán mang ý nghĩa là "sự giàu có". Một hôm trong khi cử hành một nghi lễ Phật giáo, ông có nói đến biểu tượng chữ Vạn, thì tức khắc có một người trong chùa cảnh giác rằng ông "không được làm như thế trong xứ sở này". Từ đó nhà sư Nakagaki đã hiểu được là chữ Vạn lại còn có thêm một ý nghĩa khác nữa, đó là sự hận thù.

Gần đây hơn, ông tuyên bố thẳng với giới truyền thông qua tờ *Japan Times* của thành phố New York như sau: "Sau khi học được bài học trên đây, tôi không dám nói đến biểu tượng này nữa - và đến nay thì cũng đã 25 năm rồi". "Thế nhưng tầm nhìn đó quả là hẹp hòi và thiếu cận,

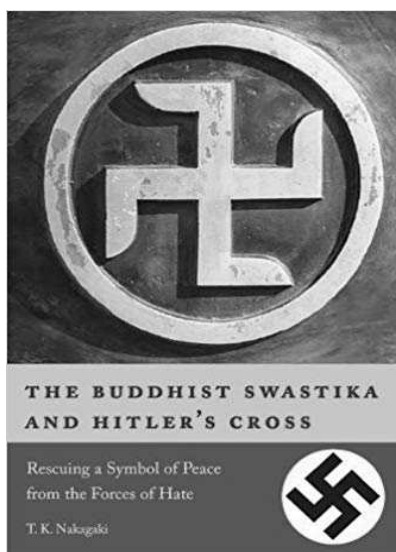
không thể nào chấp nhận được, nhất là đối với những người trong số chúng ta từng lớn lên với chữ Vạn qua tín ngưỡng của mình và nền văn hóa của quê hương mình". Thật vậy biểu tượng này rất phổ biến tại Phương Đông, nơi mà Phật giáo Ấn Độ đã được truyền bá, và hơn nữa chữ Vạn cũng là một thuật ngữ tiếng Phạn, mang ý nghĩa là "được mọi điều tốt đẹp" (tiền ngữ *su* có nghĩa là "tốt đẹp", hậu ngữ *asti* có nghĩa là "được"/être, to be)

Hiện nay nhà sư Nakagaki đang cố gắng kêu gọi quần chúng hãy quan tâm nhiều hơn đến từ này trong nền văn hóa Ấn Độ với ý nghĩa nguyên thủy của nó là Hòa Bình. Quyển sách mới đây nhất của ông với tựa đề: "*Chữ Vạn trong Phật giáo và Chữ-thập-ngoặc của Hitler - Hãy cứu vãn một biểu tượng Hòa Bình thoát khỏi sức mạnh của hận thù*" (*The Buddhist Swastika and Hitler's Cross: Rescuing a Symbol of Peace from the Forces of Hate*) là một đóng góp của ông nhằm phục hồi một biểu tượng đã bị cấm kỵ sau một thời gian dài. Trong quyển sách này nhà sư Nakagaki giải thích thật chi tiết nguồn gốc Á Đông của chữ Vạn và nêu lên các trường hợp mà biểu tượng này đã được sử dụng trong nhiều tín ngưỡng như Ấn giáo, Phật giáo, đạo Ja-in, Do Thái giáo, Ki-tô giáo và cả Hồi giáo, và cũng đã từ lâu đời, trước khi biểu tượng này bị những người Quốc-xã tước đoạt (*biểu tượng "chữ thập có bốn cánh gập lại" mà sau này người ta gọi là "swastika", là một trong số các biểu tượng xưa nhất của nhân loại. Người ta tìm thấy loại chữ thập này từ Thời đại đồ đá mới/Neolithic, tức là vào thời kỳ khi con người mới bắt đầu biết chăn nuôi và trồng trọt. Vì thế cũng có thể xem chữ Vạn là một biểu tượng "toàn cầu". Sở dĩ biểu tượng này đã xuất hiện rất sớm và phổ biến rộng rãi trong nền văn minh nhân loại có thể là do tính cách đơn giản và dễ ghi khắc của nó. Di tích lâu đời nhất của biểu tượng này được tìm thấy tại xứ Ukraine, xưa khoảng 10.000 năm - ghi chú của người chuyển ngữ tiếng Việt*).

Chữ Vạn được biểu trưng bằng nhiều cách: một số có thêm bốn dấu chấm, một số khác dưới dạng một cơn lốc xoáy tròn, hoặc các biến thể khác. Đối với Phật giáo chữ Vạn nằm thẳng, bốn cánh quay về phía trái, trong khi Chữ-thập-ngoặc của Đức-quốc-xã thì nằm nghiêng 45° và bốn cánh thì quay về phía phải. Biểu tượng chữ Vạn rất phổ biến tại Nhật, và thường được dùng để chỉ định vị trí chùa chiền trên các bản đồ địa lý từ triều đại Meiji (1868-1912).

Trong những năm gần đây đã từng có nhiều cuộc tranh luận về chữ Vạn, nhất là từ khi công ty Google "vô tình" đã dùng dấu hiệu chữ Vạn này chỉ định vị trí các chùa chiền Phật giáo trên những bản đồ do công ty phác họa! Thế nhưng chính công ty Google sau đó cũng đã phải tuyên bố với tổ hợp báo chí HuffPost rằng biểu tượng này dù đúng là "của tín ngưỡng Phật giáo", thế nhưng công ty cũng sẽ tìm cách... giải quyết khó khăn này! Năm 2015, một sinh viên Do Thái bị đuổi khỏi đại học George Washington sau khi cài lên bảng thông cáo của trường biểu tượng chữ Vạn mà anh ta đã mua tại Ấn Độ. Năm 2017, công ty may mặc Âu-châu DA Designs cho in biểu tượng chữ Vạn trên các chiếc áo thun (tee shirt) với chủ đích "quảng bá" ý nghĩa hòa bình và tình thương yêu của biểu tượng này. Thế nhưng sáng kiến này đã bị Quốc hội Do Thái và Bảo tàng viện tưởng niệm nhà giam Auschwitz (*lò thiêu người của Đức-quốc-xã*) chỉ trích nặng nề.

Quyển sách của nhà sư Nakagaki trên đây cho thấy một sự cố gắng liên tục của ông trong việc làm sáng tỏ ý nghĩa của chữ Vạn, sau khi ông đệ trình luận án về vấn đề này tại Chủng viện Thần học New York năm 2012. Luận án này sau đó đã được xuất bản tại Nhật năm 2013. Thế nhưng các nhà xuất bản Mỹ thì lại quá dè dặt không dám in. Nhà sư Nakagaki bèn tự mình xuất bản qua công ty Amazon năm 2017. Mãi đến mùa thu vừa qua nhà xuất bản Stone Bridge Press mới xuất bản quyển sách này tại Mỹ.

(H.2)

(H.2): Hình bìa quyển sách *"Chữ Vạn trong Phật giáo và Chữ-thập-ngoặc của Hitler - Hãy cứu vãn một biểu tượng Hòa Bình"*

"Bình thoát khỏi sức mạnh của hận thù" của nhà sư Kenjitsu Nakagaki.

(H.3)

(H.3): Nhà sư Kenjitsu Nakagaki đang giới thiệu quyển sách *"Chữ Vạn trong Phật giáo và Chữ-thập-ngoặc của Hitler - Hãy cứu vãn một biểu tượng Hòa Bình thoát khỏi sức mạnh của hận thù"* *The Buddhist Swastika and Hitler's Cross:*

Rescuing a Symbol of Peace from the Forces of Hate) với vị giáo sĩ (*rabbi*) Do-thái giáo Alan Brill, chủ tịch ủy ban nghiên cứu Do-thái giáo và Ky-tô giáo tại đại học Seton Hall tại thành phố New Jersey, tháng 11 năm 2018.

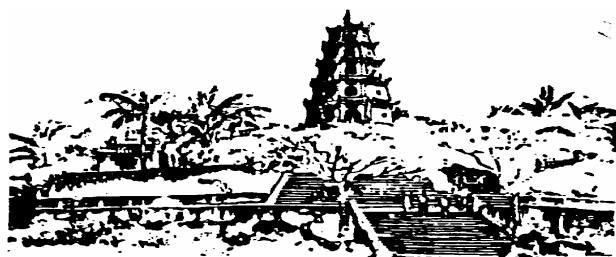
Nguồn: **Lion'Roar**, bài viết của Haleigh Atwood (09.01.2019).

Có thể xem tin này trên trang mạng: **Buddhistdoor**, bài viết của Raymond Lam (19.12.2018).

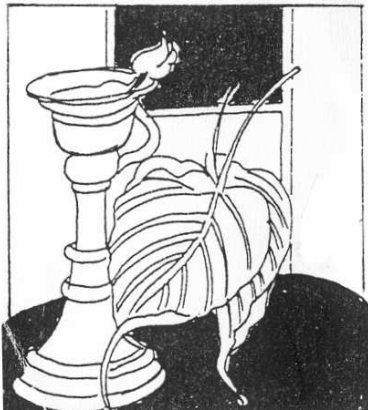
Có thể xem bản gốc tiếng Pháp trên trang mạng của **Viện nghiên cứu Phật học** của Pháp (**Institut d'Études Bouddhiques/IEB**) (16.01.2019):

https://bouddhismes.net/index.php?option=com_content&view=article&id=182:un-bonze-japonais-souhaite-rehabiliter-la-signification-originale-de-la-swastika&catid=12&Itemid=128
Hình ảnh: Davidlohr Bueso ; japantimes.co.jp

Bures-Sur-Yvette, 14.02.2019
Hoang Phong chuyển ngữ

Các câu chuyện Thiền trên con đường hạnh phúc

Nguyên tác Ajahn Brahm Văn Công Trâm chuyển ngữ

Trích từ sách „Con voi quên hạnh phúc“ (Der Elefant, der das Glück vergaß – Buddhistische Geschichten, um Freude im jedem Moment zu finden) của Thiền sư Ajahn Brahm, nxb Lotus.

Lời mở:

Trái chuối vẫn còn có một số khía cạnh thâm thúy. Chúng ta ăn nó hàng ngày và nghĩ là không có gì chúng ta không biết nữa: Nhưng nhiều người vẫn chưa biết phải bóc vỏ nó như thế nào cho đúng, số đông bóc từ cái cuống.

Giống khí -mà ai cũng công nhận là chuyên viên bóc vỏ chuối- cầm nơi cuống chuối và bóc vỏ từ phía đầu trở lại.

Bạn hãy thử „phương pháp của khí“ một lần xem sao. Bạn sẽ thấy nó dễ dàng hơn.

Cũng giống như việc học tập Thiền quán và những tu sĩ Phật giáo. Họ cũng là chuyên viên, mở rộng được Tâm Thiền sau khi đã bóc những chiếc vỏ bọc, đầy khó khăn.

Bởi vậy chúng tôi muốn mời các Bạn thử „phương pháp của tu sĩ Phật giáo“ trong lúc giải quyết những khó khăn trong cuộc đời.

Hy vọng đời sống Bạn sẽ nhẹ nhàng hơn giống như khi bóc vỏ chuối.

Chiếc bình chứa và cái nội dung bên trong

Vài năm trước đây, dư luận khắp nơi thế giới từng phẫn nộ và phản đối kịch liệt sự việc ông cai tù ở vịnh Guantanamo đã ném một cuốn kinh Hồi giáo vào cầu tiêu rồi giật nút xả nước trôi đi.

Ngay vào hôm sau đó, tôi nhận được một cú điện thoại của phóng viên một tờ báo lớn địa phương đang dự định viết về „sì-căn-đan“ này bằng cách sẽ phỏng vấn tất cả đại diện các tôn giáo lớn tại Úc.

„Thưa ông Ajahn Brahm, Ông sẽ làm gì nếu có người lấy cuốn kinh Phật giáo và bỏ vào cầu tiêu nhà Ông rồi giật nút dội nước trôi đi mất?“

Không một chút lưỡng lự tôi trả lời ngay ông phóng viên: *“Thưa Ông, nếu một ai đó lấy một quyển kinh linh thiêng của Phật giáo bỏ vào cầu tiêu nhà tôi rồi kéo nước dội đi thì việc đầu tiên của tôi là sẽ gọi ông thợ sửa ống cống cầu tiêu”.*

Từ đầu dây bên kia vọng lại một tràng cười lớn như không thể nào nhịn được.

Sau một thời gian dài để dịu được cơn cười, ông ta cho biết đó là câu trả lời hợp lý nhất mà ông ta đã nhận được.

Sau đó tôi nói tiếp với ông ta:

Tôi sẽ giải thích, người ta có thể cho phá nổ tượng Phật của chúng tôi bằng súng đại bác, có thể đốt sạch ngôi chùa, ngay cả giết chóc tăng ni. Nhưng chúng tôi sẽ không cho phép họ phá hoại Phật giáo. Bạn có thể xé cuốn kinh rồi bỏ vào cầu tiêu và giật nút xả nước đi; nhưng bạn không được phá bỏ sự Tha thứ, lòng yêu Hòa bình và lòng Từ bi của Phật giáo.

Quyển kinh không phải Tôn giáo. Cả tượng Phật và ngôi chùa cũng không. Nó chỉ là những „cái bình chứa“.

Nếu chúng ta ý thức được sự khác biệt giữa nội dung bên trong và cái bình chứa thì nội dung ấy sẽ tồn tại mãi, cả khi cái bình chứa đã bị phá hủy.

Kinh sách chúng ta có thể in trở lại, chùa chiền có thể xây trở lại và ngay cả tăng ni cũng có thể đào tạo trở lại. Nhưng khi lòng Từ Bi đối với chúng sanh mất đi và thay thế chỉ bằng Hận thù thì cả Tôn giáo ấy sẽ bị xé vụn bỏ vào cầu tiêu và giật nút xả nước trôi đi...

Cái ly có vết nứt

Cái chết của một người thân yêu trên đời sẽ làm thay đổi cả đời sống chúng ta. Ngay cả khi nghe tin thiên tai giết đi nhiều người, tuy không quen biết, nó cũng để lại một số thay đổi lớn trong lối suy nghĩ của chúng ta. Nhưng Cái chết là một điều dĩ nhiên không tránh được trong đời sống. Nếu chúng ta thấu triệt như vậy thì chúng

ta đã học được cách trân trọng bảo trì cuộc sống.

Cách đây đã lâu khi còn sống ở Thái Lan, một hôm Thiền sư Ajahn Cha, vị Thầy của chúng tôi cầm cái ly thủy tinh đưa lên cao:

„Hãy nhìn đây, cái ly này có một đường nứt”

Tôi khám xét cái ly kỹ lưỡng nhưng không tìm ra một đường nứt nào cả.

Ajahn Cha nói tiếp:

„Trong lúc này chúng ta chưa thấy đường nứt. Nhưng nó đã có ở đó. Một ngày nào đó sẽ có người làm nó rớt xuống thì lúc đó vết nứt sẽ hiện ra và làm bể ly. Đó là số phận của nó.

„Nếu nó bằng nhựa, ông giải thích tiếp, thì nó sẽ không bể và không có một vết nứt vô hình. Chúng ta có thể đánh rơi xuống đất thiếu điều có thể dùng nó làm trái banh nó vẫn không vỡ nhưng vì đặc tính không tan vỡ đó sẽ làm quý vị loạn tâm và cấu tha.

„Cái ly của chúng ta thì dễ bể nên chúng ta phải cẩn thận giữ gìn.”

Ajahn Cha nói tiếp:

„Cơ thể chúng ta cũng vậy, nó có sẵn một đường nứt. Trong lúc này nó còn tàng hình, nhưng nó hiện hữu, nó có ở đó. Tôi đang nói đến cái chết của Bạn. Một ngày nào đó có một tai nạn hay một cơn bệnh sẽ đến hay các Bạn sẽ già đi và vết nứt sẽ hiện ra và các Bạn sẽ chết. Đó là kiếp người. Giả sử kiếp người vô hạn thì chắc nó là chiếc ly nhựa và khi đó các Bạn không cần phải bảo trọng”.

Cuộc đời chúng sinh thì như chiếc ly thủy tinh, số phần chúng ta là cuối cùng phải đi đến cái Chết nên các Bạn lại cần phải quán chiếu điều ấy nhiều hơn.”

Nếu chúng ta thấu hiểu được là mọi liên hệ cuộc sống đều mỏng manh như cái ly thủy tinh thì ta lại cần phải bảo trọng hơn. Biết được Hạnh phúc từ đâu đã có một vết nứt sẽ dạy cho chúng ta đừng nghĩ là Hạnh phúc là một cái gì đương nhiên mà có, và ý thức được rằng cuộc sống của chúng ta bị giới hạn thời gian, nhờ đó chúng ta quý giá trân trọng từng giây phút của Hạnh phúc.

Quyển Album của Bạn

Nhiều người trong chúng ta có một quyển Album, trong đó chúng ta dán hình ảnh để nhớ về những giây phút hạnh phúc trong đời. Có thể là hình khi còn ấu thơ vui chơi trên bờ biển; hoặc là hình ảnh tiệc ăn mừng ngày tốt nghiệp với cha

mẹ đầy hạnh diện. Và chắc phải có những hình ảnh hôn lễ, ngày đánh dấu cao điểm của tình yêu. Thêm vào đó chắc có thêm một vài hình ảnh chụp nhanh trong những dịp nghỉ hè.

Nhưng không có một tấm hình nào về những ngày khốn đốn trong cuộc sống. Không có chiếc hình Bạn đang hồi hộp ngồi tại phòng đợi trước phòng ông Hiệu trưởng. Không có hình mình đang bơ phờ thức đêm lo lắng trước kỳ thi. Tôi không thấy một tấm hình với Luật sư ngày Bạn ra Tòa lý dị hay hình Bạn đang nằm trên giường Bệnh viện, hình Bạn cầu nhau khi bị kẹt xe mỗi sáng thứ hai trên đường đến sở. Những hình ảnh xấu này không tìm ra con đường đi đến với quyển Album.

Nhưng còn có một quyển Album khác nữa trong đầu mà chúng ta gọi là „Bộ nhớ”. Quyển Album này chứa đựng rất nhiều hình ảnh tiêu cực: lúc Bạn đang bị bỏ rơi, bị khinh thường, bị đối xử một cách thậm tệ vô lý. Những hình ảnh trong những phút giây hạnh phúc thì lại hiếm hoi trong quyển Album này.

Thật là vô lý.

Chúng ta hãy kiểm tra kỹ lưỡng và dọn dẹp quyển Album này. Chúng ta hãy xóa bỏ những kỷ niệm xấu này và sẵn sàng bỏ nó vào „thùng rác” và thay thế bằng những hình ảnh kỷ niệm êm đềm như trong „quyển Album thật”. Bạn hãy dán Hạnh phúc vào đó, dán vào giây phút lúc Bạn vừa làm lành với người bạn đời, giây phút Bạn bất ngờ cảm nhận được một sự tử tế trong đời sống hay giây phút bất ngờ làn gió thổi đến đuổi đám mây che bay đi và mặt trời đột nhiên hiện ra với một vẻ đẹp kỳ diệu lạ thường.

Bạn hãy ghi những hình ảnh này vào „Album Bộ nhớ”.

Sẽ có lúc Bạn lần dở những trang Album này và sẽ mỉm cười sung sướng; hay sẽ thoải mái cười to từ một trái tim trọn vẹn.

Xử dụng nút xóa Delete

Làm sao để xóa những kinh nghiệm đau thương?

Câu chuyện xảy ra nhiều năm trước đây tại Thái Lan. Ajahn Chan trở về sau buổi sáng khất thực hàng ngày, Ông nhặt một cành cây bên đường và hỏi đại chúng cùng đi khất thực: *„Nhánh cây này nặng độ bao nhiêu?”*

Trước khi có người kịp trả lời, ông vươn tay ném nhánh cây vào bụi rậm và nói: *„Nhánh cây này chỉ nặng khi con còn nắm giữ nó trong tay.*

Khi các con ném nó đi thì nó cũng mất đi sức nặng".

Từ ý nghĩa căn bản của câu này, tôi đề nghị với các Thiên sinh một "lễ ném nhánh cây" như sau:

Các Bạn hãy ghi lại những kỷ niệm không vui còn ám ảnh mình trên một mảnh giấy. Rồi tìm một nhánh cây, cuộn tròn vào một đầu của nhánh cây và dùng dây cao su hay keo dán hoặc cột vào đó. Hãy đi vào rừng vắng, cầm nhánh cây đưa lên và thiền định về **„sức nặng của những kỷ niệm“** đau thương đó. Khi Bạn đã sẵn sàng thì hãy ném nhánh cây ấy về phía các bụi cây một cách mạnh mẽ càng xa Bạn càng tốt.

Muốn từ bỏ những kỷ niệm không vui trong quá khứ chúng ta đầu tiên phải nhận diện được nó. Đó là lý do tại sao ta phải viết nó ra tờ giấy. Sau đó chúng ta cần một „hành động“ hay một „nghi thức“ để có thể tạo hùng lực cho thái độ „từ bỏ“. Chỉ nghĩ trong đầu là „từ bỏ“ không thôi sẽ không có hiệu quả.

Sự kiện cột mảnh giấy vào nhánh cây, đi vào rừng vắng với ý định từ bỏ những ám ảnh này, sức nặng của nhánh cây và giây phút ném nhánh cây đi xa; tất cả sẽ tạo nên sức mạnh cho ý định từ bỏ. Và như vậy Bạn sẽ thành công. Đó là cách **nhấn nút xóa Delete**.

Nhưng có người than phiền là rừng sẽ bị dơ bẩn bởi vậy tôi thay đổi như sau:

Như đã nói ở trên, Bạn ghi lại những kỷ niệm xấu vào một tờ giấy, bởi vì trước khi xóa đi nó phải được nổi lên từ tiềm thức kỷ niệm. Bạn chọn một tờ giấy đặc biệt, đó là giấy đi cầu; có lẽ nó cũng rất thích hợp cho những kỷ niệm xấu mà Bạn muốn quên đi.

Sau khi Bạn đã ghi trên giấy Bạn đi vào cầu tiêu, ném vào và cuối cùng giặt nước cho nó chảy vào quên lãng.

Hãy buông trái chuối

Ngày xưa bắt một con khỉ dễ dàng như trò chơi trẻ em. Người ta đi vào rừng hái một trái dứa vừa chín tới và cắt một lỗ lớn như bàn tay con khỉ, nơi nó có thể đút lọt bàn tay vào trái dứa. Sau đó người ta uống hết nước dứa và ăn một ít cơm dứa non.

Rồi ông thợ săn sẽ cột trái dứa đó bằng một cái dây lớn hay dây da cho chắc chắn vào một thân cây, rồi ông ta sẽ giấu trong lỗ hổng của trái dứa một quả chuối và thoải mái đi về nhà.

Chắc chắn chẳng bao lâu sau đó sẽ có một chú khỉ tìm cách thò tay vào lỗ để cố lấy trái chuối. Nhưng cái lỗ thì lại quá nhỏ, chú khỉ chỉ có thể đưa tay mình lọt vào nhưng với trái chuối cầm trên tay thì khỉ ta không thể rút tay ra được.

Khi người thợ săn quay trở lại thì chú khỉ đã hàng giờ vô vọng tìm cách kéo bàn tay vẫn nắm chặt trái chuối ra khỏi lỗ của trái dứa. Khi thấy bóng con người nó lại càng cố hết sức để kéo bàn tay ra.

Việc duy nhất mà chú khỉ phải làm để có thể chạy thoát là buông trái chuối ra và rút tay. Nhưng chú khỉ có làm việc đó không? Dĩ nhiên là không. Vì chú khỉ nghĩ là, đây là trái chuối **của tôi** bởi vì tôi đã thấy nó trước khi những con khỉ khác thấy, đã tìm ra nó. Bởi vậy chuối này là **trái chuối của tôi**.

Và như thế người thợ săn bắt được chú khỉ.

Con người chúng ta cũng phản ứng tương tự như vậy.

Giả sử đứa con trai thân yêu của họ vừa chết đi. Họ không sao dùng các cảm nhận tang tóc lại được. Đầu óc họ luôn nghĩ đến người con trong từng giây từng phút, không ăn không ngủ và không làm việc được. Tại sao?

Họ chỉ cần đến một lúc nào đó phải **buông trái chuối**, nhưng họ không buông được vì luôn nghĩ *„nó là con của tôi. Tôi tặng nó đời sống, tôi sinh ra nó. Như vậy nó thuộc về tôi“*.

Có nhiều người mẹ đã cho tôi biết, khi lần đầu tiên nhìn vào đôi mắt của hài nhi mới sinh, họ đã cảm nhận rằng: cha và mẹ không phải là tác nhân duy nhất tạo thành con người này. **Đó là một con người đến từ một cõi xa lạ, với một quá khứ riêng, một đặc tính cá nhân riêng rẽ. Cha mẹ được phép săn sóc, nuôi dưỡng và yêu thương... nhưng không được sở hữu nó.**

Nhưng rất nhiều người trong chúng ta quên đi và xem con cái như là sở hữu. Và đến lúc đó không có thể **buông trái chuối**. Chúng ta phải biết là không thể sở hữu người khác được đâu đó là con cái của chúng ta. Do vậy chúng ta bị giam giữ trong khổ đau như chú khỉ không biết buông trái chuối.

Yêu thương một người có nghĩa là sẵn sàng một ngày nào đó để cho họ ra đi.

Nguyên tác Ajahn Brahm

• Văn Công Trâm chuyển ngữ

Chỉ là hạt bụi

• Mặc Nhiên

Thích Nữ Liên Nguyệt

Hôm ấy, trời trong xanh sáng mượt, muôn hoa đang khoe sắc, ong bướm dập dìu bay lượn dưới ánh nắng hồng dịu đẹp. Hạt Bụi vừa trở mình mở mắt ra và cảm thấy quá đổi ngỡ ngàng, tò mò với vạn vật xung quanh. Mọi thứ đều trở nên lung linh sinh động, lạ lẫm trước mặt, mặc dù Hạt Bụi vẫn ở đây từ bao kiếp trước đến giờ. Có lẽ, sau khi tu luyện chúng quả thành hình người, cơ thể thay đổi, có đủ lực cần nên việc bắt đầu tiếp xúc sáu trần khiến Hạt Bụi trở nên tò mò hơn. Cảm giác có thể dùng đôi tay để sờ chạm vào vật thể thật tuyệt vời. Sự Phụ hỉ, con thích lắm cơ.

Sự Phụ chỉ ngồi lặng yên quan sát rồi mỉm cười nhẹ và nói:

- Hạt Bụi à, nay con đã có đủ hình hài của con người rồi thì cũng nên đổi lại tên cho hợp với con người nhé.

- Hạt Bụi nhanh nhẩu đáp: Tên là gì hở Sự Phụ? Con là Hạt Bụi mà. Vậy Hạt Bụi có phải là tên của con không?

- Đúng rồi, khi con còn là hình hài nhỏ bé của Hạt Bụi thì Ta gọi con là Hạt Bụi để phân biệt với những loài, loại khác nhưng nay con không còn hạt bụi bé tẹo tẹo ngày xưa nữa. Vậy Sự Phụ gọi con là Trần Duyên nhé.

Hạt Bụi nháy mắt lên vui vẻ đáp:

- Dạ, là lá la Hạt Bụi nay có tên là Trần Duyên rồi nhưng Sự Phụ à... đệ tử vẫn thích được gọi là Hạt Bụi như ngày xưa hơn, nghe có vẻ thân thiện và gần gũi với Sự Phụ hơn, hay là con có hai tên luôn nhé.

- Được rồi, Ta sẽ giữ tên Hạt Bụi cho con.

*

Ở nơi hang sâu cùng hẻm của vũ trụ bao la, hai thầy trò Hạt Bụi vẫn chăm chỉ miệt mài tu tập để trở thành Tiên. Một hôm, Sự Phụ nói với Hạt Bụi rằng:

- Hạt Bụi à, đã trải qua hàng ngàn kiếp tu hành, nay con đã luyện thành hình người đầy đủ tứ chi, cảm giác và tri giác rồi, để được thành tiên thì con phải trải qua kiếp sống của người phàm tục. Nương vào nơi phàm trần để tu tập giáo pháp, nhận ra lẽ thật của chân lý để thành tiên, nhưng con phải luôn luôn nhớ kỹ một điều rằng: kiếp sống phàm tục chỉ là mong manh giả tạm như bọt biển, con chỉ nương vào để tìm ra chân lý chứ không được bám víu vào nhé, nhớ nhé...

Hạt Bụi lắng nghe lời Sự Phụ dạy rồi đáp:

- Daaaaaaa [dài ngoằng].

Trong lòng Hạt Bụi rất vui nhưng cũng rất buồn vì từ nay sẽ rời xa nơi thân yêu và Sự Phụ thật rồi.

Đêm đó, Hạt Bụi cứ nằm trằn trọc mãi với bao suy nghĩ bâng quơ cùng sự đặc ý, mình cũng giỏi á chứ, cũng đã cố gắng kiên trì tu tập qua bao nhiêu kiếp để thành người mà, rồi một ngày nào đó không xa nữa mình sẽ thành Tiên thôi. Hí hí... rồi tự nhủ: mình phải quyết chí tu hành dù con đường chông gai hay nghịch cảnh của đời người có khó khăn đến mức nào... mình phải lập chí và kiên cường vượt qua để không phụ lòng hướng đạo của Sự Phụ. Mơ ước với bao suy nghĩ trong đầu thì Hạt Bụi ngủ thiếp đi lúc nào không hay biết, chỉ khi nghe tiếng chim hót sớm thì giật mình tỉnh giấc.

Sự Phụ đang thiền tọa kể bên từ từ mở mắt ra và nhẹ nhàng dặn dò lần cuối:

- Hạt Bụi à! Từ nay, đường đời con phải một mình bước tiếp, tất cả chông gai khó khăn con cũng phải tự mình đương đầu vượt qua và không được đầu hàng nhục chí nhé. Sự Phụ tin con sẽ làm được và thật tốt nữa. Duyên thầy trò giữa Ta và con cũng xem như đã tận, ngày sau gặp lại ở Thiên cảnh thì chúng ta sẽ khác, nhớ nhé Ta sẽ đợi con ở cuối con đường.

Hạt Bụi nước mắt đầm đìa, nghẹn ngào không nói được gì chỉ biết gật đầu rồi lại gật đầu, ôm chân Sự Phụ dập đầu lạy bái biệt lần cuối rồi một mình bước xuống núi không dám quay đầu nhìn lại. Tự nhủ: từ nay, Hạt Bụi chỉ còn một mình một bóng dẫn thân vào đời sống hồng trần thôi.

*

Những năm đầu mới hạ sơn, Hạt Bụi vẫn rất tinh chuyên kê kinh sớm chiều hai buổi, tu hành nghiêm mật, chưa trễ nãi bao giờ. Rồi một hôm, trời đang phẳng phất mưa bay, Hạt Bụi đang lim dim mắt lần chuỗi hạt thì bắt gặp một cô nàng thật đẹp, yểu điệu thực nữ, thướt tha đi ngang qua chánh điện khiến lực căn của Hạt Bụi dấy động, trong một ý niệm khởi lên xúc cảm, tư tưởng làm chủ hành động, tâm tư Hạt Bụi tự thủ thi muốn chạm được nàng ấy. Nàng ấy là ai sao ta chưa thấy bao giờ, nàng ấy tên gì nhỉ? Sao nàng lại đẹp đến thế, nàng là con người chăng hay cũng như ta, từ hạt bụi tu thành. Làm sao để ta có thể tiếp xúc nói chuyện với nàng được nhỉ? Bao nhiêu câu hỏi vẫn vơ vẩn quẩn lấy tâm trí Hạt Bụi mọi lúc mọi nơi. Cứ như thế, căn bệnh tương tư đã bắt đầu đâm chồi nảy mầm trong lòng Hạt Bụi ngày một lớn dần. Và cuối cùng, việc gì đến cũng sẽ đến, dường như Hạt Bụi không còn kiểm chế được ý thức nữa rồi nên vào một buổi chiều ngày khác, Hạt Bụi lấy hết can đảm, đánh bạo đến bên và hỏi nàng:

- Nàng cô gái...Nàng tên là gì?

- Thạch Nhi ạ... nàng đáp một cách thân thiện.

- Thạch Nhi hả, tên gọi hay quá. Ta tên Hạt Bụi. À! Sư phụ còn đặt cho Ta thêm một cái tên nữa là Trần Duyên. Thạch Nhi thấy có hay không?

Dường như Thạch Nhi cũng có ý với Hạt Bụi nên gật đầu tỏ ra e thẹn:

- Vâng, tên Trần Duyên cũng hay lắm ạ.

Hạt Bụi như hát trong lòng, vui khôn xiết rồi tiếp tục:

- Thạch Nhi có ở gần đây không, có thường xuyên đến đây không?

- Có ạ, đến mỗi ngày ạ.

Hạt Bụi vui như hóa điên khi nghe Thạch Nhi đáp. Trong lòng thầm nghĩ, mình sẽ có nhiều cơ hội để gặp nàng. Rồi sẽ chạm được nàng thôi. Hí hí.

Cuộc nói chuyện đến hồi kết khi nghe tiếng chuông báo giờ công phu chiều đến. Hẹn gặp Thạch Nhi ngày mai nhé....

Hạt Bụi đi công phu chiều nhưng tâm trí không còn để vào câu kinh lời kệ nữa, nó đang bay bổng ở tầng trời nào ấy. Thời kinh đã kết thúc, đại chúng cũng giải y từ lúc nào nhưng Hạt Bụi vẫn còn ngồi ê a mơ mộng. Thấy lạ, Trụ trì đến hỏi:

- Trần Duyên sao còn ngồi đây?

Giật mình đáp:

- Con đang tụng kinh ạ, vừa đáp vừa mở mắt ra nhìn xung quanh không một bóng người.

Hạt Bụi lồm cồm đứng dậy đánh lễ đức Thế Tôn, tiếp xá chào trụ trì rồi lui về thiền thất. Suốt những ngày sau đó, tâm trí Hạt Bụi luôn luôn xao động, chỉ mong đến giờ gặp nàng.

*

Hôm đó là lễ tình nhân, là ngày đặc biệt của những đôi nam thanh nữ tú nhưng Thạch Nhi lại vào chùa thăm Hạt Bụi. Hai người ngồi trò chuyện rất vui vẻ và hợp ý nhau, rồi chợt Thạch Nhi nhìn sâu vào mắt Hạt Bụi hỏi:

- Chàng có yêu thiếp không?

Hạt Bụi đỏ mặt tía tai, tim đập loạn nhịp, lạc giọng đáp:

*"Nàng là ai, cô gái hay nàng tiên
Giọng ngọt trong như nước suối hiền
Môi đỏ mộng như quả đào tiên
Dáng nàng thanh thoát tựa hoa thiên"*

Vừa nghe xong bài thơ, khuôn mặt Thạch Nhi ứng hồng e thẹn, Hạt Bụi liền dịu dàng nắm tay nàng, ngắt nhẹ đóa hoa cài lên mái tóc rồi áp sát mặt vào tai nàng thủ thỉ:

- Ta thích nàng.

Thạch Nhi mỉm cười, đôi mắt long lên vì hạnh phúc khẽ gật đầu đáp lại. Tình yêu đầu đời, bỗng bột nhưng đây cảm dỗ khiến Hạt Bụi không thể khuống từ. Và rồi, Hạt Bụi đã bị sức mạnh của dục vọng ái tình đánh bại, gục ngã bởi tham luyến nữ

sắc. Cũng chỉ vì sự ham muốn lục căn tiếp xúc lục trần thực sự, muốn xúc chạm, muốn nếm thử vị ngọt của ái tình, vị đắng chát của cuộc đời đầy ngang trái và vị đau khổ của tấm thân vật lý vô thường đầy bất hạnh.

*

Bước vào đời với bao điều bỡ ngỡ như khi Hạt Bụi mới tượng hình người vậy. Sắc và Danh cứ lớn quồn đầy sức hút mọng mị khiến Hạt Bụi càng muốn lao vào như con thiêu thân. Tháng ngày trôi qua với bao đam mê giả tạo, cố gắng khóa lấp mọi ham muốn trong dục vọng khiến Hạt Bụi càng kiệt sức nhanh hơn.

Bởi:

*Hồng trần giả tạo lắm thú chơi,
Một phút sa chân đọa ngàn đời.*

Trong lúc mệt mỏi, chán chường với cuộc sống đầy tạm bợ này thì trong tầng thức của Hạt Bụi, những giáo huấn của Sư Phụ còn lưu giữ lại đã trở dậy một cách mạnh mẽ. Hạt Bụi vật vờ nấc nghẹn trong nước mắt khi nhớ đến lời dạy năm nào và lời dặn dò, điểm hẹn trước lúc chia ly của Sư Phụ. Những điều ấy vẫn còn văng vẳng bên tai như mới hôm qua, càng khiến cho Hạt Bụi bội phần đốn đau, day dứt tột cùng.

Đã bao đêm nằm thôn thức và đấu tranh tâm lý đến nghẹt thở. Với sự dẫn dắt và tự trách là hai yếu tố chính tạo nên ngọn lửa ngầm thiêu cháy thân xác của Hạt Bụi nhanh hơn. Dầu vậy, một khi đã bước chân vào thì không phải dễ để bước ra được, có lẽ hết phần đời còn lại của Hạt Bụi phải chấp nhận chịu tổn thương lý trí và lời hứa năm nào cũng phôi phai. Như thắm thía được sự vô thường của đời sống tạm bợ chốn nhân gian. Giờ đây, với tấm thân rã rời, Hạt Bụi lặng ngâm 4 câu thơ của Ni Trưởng Huỳnh Liên trong niềm hối tiếc da diết như cảnh tình chính mình.

*"Cuộc nhân thế như tuồng ảo mộng
Chuối thời gian tợ bóng bạch cầu
Đời người gồm có bao lâu
Tử sanh là một nhịp cầu phải qua"*

Hạt Bụi vẫn hoàn về cát bụi, trong giây phút cận kề sự tan rã, Hạt Bụi cứ dõi mắt nhìn về phía bầu trời xa xa, nơi mà Sư Phụ đang đứng đợi Hạt Bụi trở về, đau đau miên man trong thôn thức:

- Sư Phụ à! Con xin sám hối, con sai rồi, con đã không nghe lời dặn bảo của Người, con đã phụ lòng hướng đạo của Người. Thế nên, con mãi mãi cũng chỉ là hạt bụi bé nhỏ mà thôi.

● **Mặc Nhiên**

Thích Nữ Liên Nguyệt

Văn hóa đa dạng giữa Phật Đản và Giáng Sinh

• Thích Nữ Giới Hương

Lễ Phật Đản và lễ Giáng Sinh đều là những ngày lễ tôn giáo lớn nhất. Phật Đản (rằm tháng tư) là lễ kỷ niệm ngày Đức Phật (người thành lập đạo Phật) đản sinh, trong khi Giáng Sinh (ngày 25 tháng 12) là lễ kỷ niệm đức Chúa Jesus (người thành lập đạo Thiên Chúa) ra đời.

Nói đến Phật đản là nói đến lễ Tắm Phật. Lễ tắm Phật đã thấm sâu vào sinh hoạt tín ngưỡng của nhân gian, ngay cả người dân không theo đạo Phật cũng thích tới chùa để dự lễ Tắm Phật, chia nước tắm Phật để uống hay đem về nhà để tốt cho gia đình. Tục lệ này ngày nay còn được người Thái Lan tôn trọng qua lễ Songkran (hội té nước vào ngày 13-15 tháng 4) tạt nước vô người khác như lời cầu mong chúc phúc cho mọi người gọi sạch được bụi bặm phiền não của cuộc đời, thân tâm được mát mẻ, an vui.

Vào ngày Phật đản, Tăng ni Phật tử đứng trước Đức Phật sơ sanh (Baby Buddha) thành tâm tụng bài kệ:

*Con nay rưới tắm các Như Lai
Trí sạch trang nghiêm công đức lớn
Chúng sanh năm trước rời cấu trần
Cùng chúng Như Lai tịnh pháp thân.
Trong thành Tỳ Gia chưa từng sinh
Giữa cây Sa La chưa từng diệt
Bất sinh bất diệt đức Cồ Đàm
Trong mắt nhìn xem càng thêm bớt.
Sáng nay là mồng tám tháng tư
Cung vua Tịnh Phạn sinh Tất Đạt
Chín rồng phun nước ngoài trời đến
Hoa sen đỡ bước theo đất mọc.*

Án mâu ni, mâu ni, tam mâu ni, tát bà ha

Bài kệ ý nói Như Lai vốn đã hiện hữu thường hằng, ngài chỉ giả thị hiện trên cõi đời, chứ thật ra ngài chưa từng sanh ở thành Ca Tỳ La Vệ và cũng chưa từng nhập diệt ở Sa La song thọ. Tuy vậy, hôm nay đẹp trời ngày rằm tháng 4, tăng ni Phật tử vẫn làm lễ tắm Phật để tưởng niệm Bậc Thánh Nhân xuất hiện mang thông điệp giải thoát cho đời. Múc gáo nước thơm tắm ngài chứ thật ra là để nhắc nhở chúng ta tắm rửa thân tâm của chính mình được trong sạch, không phiền não, sân hận, tham lam và nhờ đó mới có nhiều công đức và phước báu trang nghiêm vô thượng bồ đề. Đó là chân ý nghĩa của lễ Phật Đản.

Lễ Giáng Sinh còn gọi lễ Noel hay Christmas, một ngày lễ quốc tế kỷ niệm ngày Chúa Giêsu

sinh ra đời. Theo tự điển online, chữ Christmas (*Christ + Mas*, viết tắt là Xmas) là phẩm vị cao thượng của Đức Chúa Trời Giêsu. Mas nói đủ là Mass (thánh lễ). *Christ + Mas* là thánh lễ của Chúa Giêsu ra đời. Thuật từ "Noel" có gốc Latinh, theo tiếng Pháp nghĩa là "(ngày) sinh", tức cũng đồng nghĩa là ngày sinh của Đức Chúa Giêsu Hải Đông. Tác giả Mây Lang Thang trong bài thơ Giáng Sinh đã viết như sau:

*Mùa sao lại về giữa đêm đông
Thương về quê Mẹ quận đau lòng
Tuổi thơ gửi lại phương trời ấy
Mang sầu viễn xứ nhớ mênh mông.*

*Máng cỏ năm xưa lặng lẽ quỳ
Ngắm nhìn Con Chúa nét từ bi
Ước làm mục tử đêm đông ấy
Áp yêu sưởi ấm Chúa Hải Nhi.*

Ngày sưởi ấm Chúa Hải Nhi này là lễ tưởng niệm lớn, nên các nhà thờ, xóm đạo và nhiều khu dân cư trang hoàng các lồng đèn ngôi sao ngũ sắc và có các hang động với các tượng thánh mô tả cảnh Chúa Giêsu chúa ra đời năm xưa. Ngày này là ngày nghỉ cộng đồng, nên gia đình bà con, bạn bè hay đi chơi xa hoặc thường tụ về một nơi, nhất là gia đình cha mẹ, quay quần dưới cây sa pin (cây thông Noel) để ăn uống, chia vui và tặng quà cho nhau. Hình ảnh chúa hài đồng, cây thông hình tháp nhấp nháy những ánh đèn màu lung linh và ông già Noel mặc bộ đồ đỏ xen lẫn trắng, tay xách những gói quà thắt nơ xinh xinh, cưỡi xe tuần lộc đi từng nhà tặng quà cho các trẻ cũng đã thấm sâu vào sinh hoạt tín ngưỡng của nhân gian từ lâu đời và đã được dân tộc hóa, trở thành ngày nghỉ lễ chung cho tất cả các nước trên thế giới bao gồm cả phương đông, chứ không hẳn chỉ là phương tây.

Ngày Phật Đản (Vesak Day) truyền thống cũng được xem là ngày nghỉ công cộng chung cho toàn nước như ở các nước Tích Lan, Thái Lan, Nepal, Tây Tạng... Đức Phật sanh tại Nepal (khoảng thế kỷ thứ V trước Tây lịch), mang văn hóa phương Đông. Chúa Jesus sanh tại Do Thái

(thế kỷ thứ nhất Tây lịch) mang văn hóa phương Tây.

Tắm Phật và xe kiệu hoa diễn hành là nghi thức điển hình trong lễ Phật Đản và đã trở thành ngày lễ rất quan trọng trong các nước Phật giáo. Thái tử Sĩ Đạt Đa sơ sanh (Baby Buddha) bụ bẫm một tay chỉ trời và một tay chỉ đất, đứng trong thau nước thơm để tắm Phật tử múc gáo nước dội tắm thân Như Lai đã trở thành biểu tượng độc đáo của mùa Phật Đản.

*Sáng nay hoa chen nhau nở
Gió đưa hương bay ngọt ngào
Hòa vui chim mang tiếng hót
Nắng mai lộng lẫy ban mai.*

*Lâm Tỳ Ni dù bé nhỏ
Ấp ủ muôn mái đầu
Ôi tình thương không cách trở
Rộng trùm lên khắp địa cầu.*

*Bao nhiêu lòng mong đợi
Hôm nay Phật đản sanh
Núi sông tô điểm mới
Gió reo nhạc thanh bình.*

*Chim ca vang trong rừng vắng
Cá lội mừng giữa đại dương
Triệu người quỳ trong im lặng
Cảm thông lòng người cảm thông.*

*Từ bi ngời trong ánh mắt
Tình thương phủ khắp năm châu
Trong tôi đời sao vui quá
Ôi vui niềm vui sáng ngời.*

(Hôm Nay Phật Đản Sanh – Nguyễn Hiệp)

Tóm lại, tính đến năm 2019 thì Phật lịch là 2563 (624 BCE + 2019 CE), tức trải qua 2643 năm.

Phật lịch là năm Chúng Thánh Điểm Ký, kể từ khi kết tập lần đầu tiên sau khi Phật Nhập Niết Bàn được kể là Phật lịch 01. Nếu tính 80 năm trụ thế nữa thì đức Thế Tôn ra đời trước Thiên Chúa giáng sinh là 624 năm (80+544).

Chúa Giêsu ra đời vào thế kỷ thứ nhất, đến nay Tây lịch 2019 tức Đạo Cơ Đốc đã trải qua 2019 năm. Suốt một thời gian dài nhiều thế kỷ như vậy, lễ Phật đản và lễ Giáng sinh vẫn tồn tại và ngày càng phát triển phong phú. Điều này chứng tỏ chúng đã đi sâu và cắm rễ vào lòng dân tộc từ rất lâu xa, nên đã được biểu hiện với nhiều phương thức văn hóa tượng thanh, tượng sắc đa dạng, được thập phương tín đồ tiếp nhận và xem như ngày lễ quan trọng nhất của tôn giáo mình.
(Huongsentemple@gmail.com)

VIÊN GIÁC

(cái tròn của góc cạnh)

• Nguyễn Thùy

Cõi tục lụy trần đầy đau khổ. Lòng u sầu, tư lự, dăm chiêu, người viết bỏ ra đi không định hướng. Bỗng lạc vào một cõi thiên thai. Người viết cũng chẳng thiết tha gì, tiếp tục đi nữa. Bỗng ngay giữa đường, gặp một vị ngồi kiêu tọa thiên, gương mặt thanh thoát, tay cầm một bông hoa nhỏ xíu, gương mặt chẳng một gợn bóng rứt ray. Người viết thốt nhiên nhớ ra, chắp tay vái lạy. Bỗng một sức vô hình ngăn người viết và một giọng nhỏ nhẹ như ru:

- Con đừng làm thế. Ở đây không có lối đó.
- Thưa, Ngài là Đức Phật Thích Ca Mâu Ni?
- Đúng, con đã nhận ra ta.
- Bạch Thế Tôn, Ngài là đấng viên giác?
- Ồ, con hiểu thế nào là viên giác ?
- Thưa Thế Tôn, viên giác là thức giác tròn đầy, viên mãn...
- Con hiểu chưa đầy đủ.
- ... ?
- Ta nói con nghe. Viên là tròn, đúng thế. Giác có nghĩa là thức giác hay biết nhưng cũng có nghĩa là góc. Con học hình học rồi mà ! Hình tam giác, tứ giác,... là hình ba góc, bốn góc. Con gọi ta là đấng viên giác, thế là sai hay chưa thật đúng.
- Sao Thế Tôn nói nghe lạ quá! Sách vở, Kinh điển được giảng giải lâu nay, con không nghe nói thế bao giờ...
- Cái nguy hại là ở đây.

- Lạ Thế Tôn, xin Thế Tôn mở mắt cho con...

- Có gì đâu. Làm sao đạt đến viên giác được.

Đạo trời mệnh mông, lẽ biến dịch chung cũng biến dịch ở từng dạng thấp cao, theo từng tầng cao thấp tương ứng với ý thức biến dịch của tự thân từng chủng loại, nếu không thì làm sao có quả báo, tội phước, luân hồi.

- Dạ, thưa điều này con hiểu. Nhưng như thế thì cái gọi là 'viên giác', nó ra sao?

- Con từ từ nghe ta nói đây. **Không một ai có được cái 'viên giác' toàn mỹ, vĩnh cửu mà chỉ có cái 'viên giác' ở từng chu kỳ biến dịch mà thôi.** Con đã chẳng thấy bao nhiêu 'tri thức luận' đều tỏ ra bất túc cả sao. Cái 'viên giác' chỉ là cái biết nhìn, nhìn mọi sự vật đều có góc tròn hay đều tròn góc. Vật nào cũng có cạnh, có góc, vì có cạnh có góc nên sinh ra cọ xát, làm sây sứt nhau, từ đó sinh ra hỗn loạn. Tìm được cái 'tròn' trong những góc cạnh đó, đưa góc cạnh của sự vật đến chỗ tròn trịa, biết mài nhẵn những cạnh góc thì là hảo hợp, hài hòa. Hòa hợp, hài hòa giữa nhau thì cả chủng loại sẽ cùng hoàn hảo, tròn trịa cái chu kỳ biến dịch của mình tương ứng với từng chu kỳ biến dịch của lẽ Đạo hằng cửu.

- Bạch Thế Tôn, chỉ thế thôi sao? Như thế thì viên giác đâu có khó gì?

- Không dễ đâu. Nó còn khó hơn cái viên giác theo con nghĩ là cái thức giác tròn đầy, viên mãn. Con chẳng thấy thế gian trước nay đã mấy lúc viên giác đâu. Đức Khổng trước đây bằng lòng với tất cả mọi thua kém của mình so với thiên hạ chỉ tại vì đã nhìn ra cái 'tròn góc' của tất cả mọi sự, mọi vật qua câu Ngài bảo 'Ngô đạo nhất dĩ quán chi'. Đạo tuy để từng cá nhân theo nhưng thực ra ứng dụng cuối cùng là cho toàn thể.

- Nhưng, thưa Thế Tôn, như con thì làm sao đạt được cái nhìn viên giác đó?

- Không khó lắm đâu. Tuy khó mà không khó. Ưa cái dễ, thích cái khó đều là sai cả. Ta thường nói 'Sắc tức thị không, không tức thị sắc', cả hai đều ở trong nhau. 'Đừng phán xét ai, đừng phán xét gì' mà nhìn ra cái 'tròn góc' hay 'không tròn góc' của sự vật; con đã đọc Thánh kinh Ky-Tô giáo rồi, ta khỏi nói nhiều.

- Con vẫn còn mù mờ quá, Thế Tôn ơi!

- Có gì đâu. Con nên nhớ vạn pháp đều huyền. Viên giác là làm cho mọi pháp không còn

huyền nữa chứ không phải là vứt bỏ các pháp đi. Muốn thế, phải làm sao cho các góc cạnh của pháp trở nên tròn. Từ cạnh góc đến không cạnh góc, có góc cạnh mà như không còn cạnh góc, từ huyền làm thành thật –mà sự vật nào cũng diễn tiến như thế- để rồi đừng trụ vào cái thật đó vì nó sẽ có những cạnh góc mới và con lại tiếp tục làm tròn những cạnh góc mới đó. Đây là ý nghĩa của 'lưỡng nhất mà bất nhị', có thế mới có cái gọi là tiến bộ chứ. Bên Việt Nam con, có một câu rất ngộ nghĩnh 'Mình với ta tuy hai mà một, ta với mình tuy một mà hai', câu nói về ái tình đôi lứa nhưng thật ra là cái nhìn 'không cạnh góc' giữa nhau. Đừng bao giờ trụ chết cứng ở một điểm nào. 'Bất trụ vô vi, bất tận hữu vi', ta thường nói thế. Nhiều người tu chứng được vào Chân đế rồi không biết cách nào trở lại với Tục đế để độ cứu chúng sinh nên hoặc điên loạn, hoặc cách biệt với thế trần, tự cô lập mình với chúng sinh. Người Việt Nam con có được câu nói như thế, lẽ ra hiểu được cái lẽ 'viên giác' sớm kia chứ? Người đời hiểu 'viên giác' là thức giác tròn đầy, viên mãn đã làm cho Đạo ngưng đọng lại vật.

- À, thế ra con hiểu tại sao con lạ Phật mà Phật không cho con lạ.

- Đúng thế. Cái lạ của con phát xuất từ cái nhìn ta còn cạnh góc. Nhìn ta, thấy được cạnh góc nơi ta tròn thì là không chấp cái huyền của mọi pháp nơi ta nữa. Con thấy ta vẫn ăn, vẫn uống, vẫn đi, vẫn ngồi, vẫn nói chuyện với con đây này. Nhưng **nhìn những cạnh góc đó thật tròn thì con sẽ thấy ta viên giác mà con cũng viên giác.**

-Ồ, Phật nói dễ nghe quá. Nhìn không còn cạnh góc là không còn chấp nữa và như thế là ta đã 'viên giác' ngay trong giờ phút đó. Sao Kinh điển và mọi lời dẫn giải lâu nay, con thấy khó khăn quá.

- Tại vì, các dẫn giải đó thấy góc cạnh mà chưa để ý đến cái 'tròn' của góc cạnh hoặc chưa tìm đến cái 'tròn' của góc cạnh. Không một ai viên giác cả vì người nào cũng có pháp thân, cũng có góc cạnh. Chính người này làm cho kẻ nọ thành viên giác và cứ thế tất cả cùng viên giác. Giữa các quốc gia, dân tộc với nhau cũng thế. **Người đời mãi miết lao tâm khổ trí đi tìm cái biết tròn đây mà quên đi cái thái độ làm cho tròn đây cho mình và cho nhau.**

• **nguyễn thù** (Sài-Gòn, 1979)

Phật Đản về - nhớ chuyện xưa, nói chuyện nay

• Nguyên Đạo Văn Công Tuấn

[một]

Đản Sinh – Sao không gọi là Giáng Sinh?

Hễ cứ rộn ràng không khí Phật Đản là khúc nhạc này cứ quện mãi trong tôi: „*Vui mừng gặp ngày nay, mừng tám tháng tư. Là khánh tiết Phật Thích Ca, Ngài hiện về Ca Tỳ La Vệ trong đời khổ, vận đức từ bi. Dày công đức độ chúng tam thừa. Vượt vòng vô minh phiền trước, chán tâm tỏ bày. Chúng con một lòng xin quy y Phật Đà*”.

Chắc sẽ có người hỏi: bài hát gì lạ? Sao lại nói mừng tám tháng tư? Vâng, bài hát thật ngắn và hơi lạ, giờ này ít còn nghe hát nhưng thời tôi còn nhỏ thì cứ nghe lặp lại hoài trong mùa Phật Đản. Đản chim Oanh Vũ chúng tôi không cần học cũng thuộc và thường múa theo khi hát. Phải công nhận rằng điệu nhạc du dương kiểu này thì ít thích hợp lúc hát sinh hoạt, nhưng để hát và múa theo thì tuyệt diệu. Bởi thế lúc đoàn chim Oanh Vũ lên sân khấu mà tay chân làm động tác theo thì thật dễ thương. Bài hát lại ngắn nên rất dễ thuộc. Bài hát này đã có từ thời rất xưa, do cụ Ứng Bình Thúc Giạ Thị (thân phụ của nữ sĩ Tôn Nữ Hỷ Khương) soạn lời theo điệu nhạc cung đình cổ có tên là *Đặng Đản Cung* vào năm 1937 nhân dịp „Ban Đồng Ấu” thành lập tại cố đô Huế để múa hát chào mừng đại lễ Phật Đản. Ban Đồng Ấu này đã được Đức Từ Cung – tức thân mẫu của Vua Bảo Đại – bảo trợ thành lập. Sau này, khi Giáo Hội Phật Giáo quyết định đổi ngày Kỷ niệm Phật Đản Sinh vào ngày rằm tháng tư thì câu đầu bài hát cũng được đổi thành: „*Vui mừng gặp ngày nay ngày vía Đản Sinh...*”.

Khi nhỏ chỉ biết vô tư múa hát. Điệu nhạc *Đặng Đản Cung* này cũng được soạn lời cho vài bài hát khác nhưng ít phổ biến hơn. Tôi còn nhớ bài khuyên học trò siêng học với câu đầu là: „ta càng học càng khôn càng tiến lên càng nhanh...”, hay có bài khuyến khích phong trào xóa nạn mù chữ mà tôi không nhớ hết. Đó là cách các cụ xưa dùng âm nhạc đưa những tư

tưởng, tập quán mới vào giới bình dân ít học thời ấy.

Nói sa đà vào chuyện nhạc. Điều tôi muốn nói là, hồi nhỏ là vậy. Bây giờ nghe lại bỗng dưng thắc mắc: sao Phật Giáo mình nói „Khánh tiết Phật Thích Ca”. Sao lại nói Phật đản sanh, nói Phật đản mà không nói chữ giáng sinh, giáng thế, giáng trần v.v...

Thắc mắc thì phải tìm cho ra. Tôi lục từ điển thấy giải thích như sau.

- *Khánh Tiết* là: Mừng, Lễ mừng; như quốc khánh: lễ lớn quốc gia (Tự điển Trần Văn Chánh); chứ không phải cái nghề mới khánh tiết là đứng làm cảnh cho đám cưới, đám tiệc mới có ở Việt Nam sau này.

- *Đản sinh* nghĩa là: Ra đời, xuất sinh. Thường dùng cho bậc thánh nhân.

Thì ra thế. Đức Phật ra đời, như một con người sinh ra. Vâng, Ngài là một con người. Nhưng Ngài lại không phải là một người thường. Một thánh nhân xuất hiện mang ý nghĩa xuất hiện trên đời của một bậc đạo sư để tìm phương thuốc cứu độ muôn loài. Nhưng yếu tố chính, Ngài là một con người bằng xương bằng thịt – như mọi con người khác. Ngài ra đời và là một vị Thái tử con của đức vua Tịnh Phạn và Hoàng hậu Ma Gia, được sinh ra dưới cây hoa Vô Ưu tại vườn hoa Lâm Tỳ Ni, nay là nước Nepal. Đó là lịch sử, là sự thật.

Như vậy, ngay cả với một Thánh nhân được tôn xưng là Thiên Nhân Sư, là thầy của cả trời và người mà cũng đã sinh ra đời này như thế. Cuối đời cũng bệnh và chết như một con người. Huống chi những con người tầm thường như chúng ta hay cả các loài chúng sanh khác.

[hai]

Đâu phải chuyện Tôn Ngộ Không!

Ngày vui là thế mà lại đọc báo nghe những tin tức giật gân, rồi đột nhiên đâm ra lo lắng.

Tháng 11 năm 2018 cả thế giới hoảng hốt lo ngại vì một nhà sinh vật và vật lý tên là He Jiankui (Hạ Kiến Khuê; sinh năm 1984) công bố tại một hội nghị khoa học và rộng rãi trên các phương tiện truyền thông một đoạn phim đăng tải việc sử dụng kỹ thuật chỉnh sửa gen CRISPR-Cas 9 thay đổi gen cho hai phôi thai người để có khả năng miễn nhiễm virus HIV. Ông He Jiankui lúc ấy đang giảng dạy và nghiên cứu ở Phân khoa Sinh Học (Biologie) thuộc Đại học Khoa học và Kỹ Thuật Nam Trung Quốc. Ngay lập tức sau đó, các nhà khoa học trên thế giới đã

lên tiếng phản đối và gọi đây là "thử nghiệm nhân loại vô lại". Rồi bỗng dưng người ta không còn nghe gì đến nhà „khoa học trí tuệ" này nữa cả. Có thể trước phần nộ của tất cả khoa học gia trên thế giới chính quyền Trung Quốc đã ém nhẹm một công trình nghiên cứu phi nhân bản này. Rồi yên lặng như tờ không thấy tăm hơi gì thêm.

Vấn đề để ta suy ngẫm là, không lẽ chính quyền hay giới nghiên cứu cấp đại học ở Trung Quốc trước đây không hề biết gì về việc nghiên cứu diên rồ của ông He Jiankui chẳng? Không, không thể nào như vậy được. Một công trình nghiên cứu ở đại học thường phải qua nhiều bước thực hiện các dự án khác nhau, kể cả việc xin các ngân khoản tài trợ. Còn nếu như thật sự không ai biết gì đến trước đó thì thật tội nghiệp, đáng thương cho ông He Jiankui, một con người trẻ tuổi thông minh lại rơi vào cái mà ta gọi là tà kiến. Nghĩ thương cho những kẻ khờ dại kia dám cả gan chơi trò "thay đấng hóa công" để rồi sinh sản những vật chẳng phải người mà cũng chẳng phải ngợm.

Nhớ lại, trước đây chưa đầy một năm, tháng 1 năm 2018, cũng tại đại quốc ấy ông tiến sĩ Mu-ming Poo, giám đốc Học Viện Nghiên cứu Thần kinh học thuộc Chinese Academy of Sciences ở Thượng Hải công bố họ đã „sản xuất" được hai chú khỉ sống, tức loài động vật nhiều đặc tính gần giống loài người. Wikipedia giải thích: *trong các bộ động vật thì khỉ thuộc vào Bộ Linh Trưởng (từ khoa học gọi là Primates) là một bộ thuộc giới động vật (Animalia), ngành động vật có dây sống (Chordata), phân ngành động vật có xương sống, lớp Thú (hay động vật có vú) (Mammalia).* Loài người chúng ta cũng thuộc về bộ này.

Do vậy, khi họ đã tạo ra được những chú khỉ thì họ cũng có thể có khả năng tạo ra những cái „thằng người". Không biết sao tôi cứ lo cho cái yên lặng đầy khả nghi của mấy ông khoa học gia này quá. Mấy ông không nói thì có thể vẫn đang âm thầm làm tiếp. Cả lúc nói không mà cũng cứ làm huống chi không nói! Chỉ có điều, mấy ông có thể có khả năng tạo ra những sinh vật trong phòng thí nghiệm được, nhưng chắc chắn chỉ là những hình sấp hay những ông phỗng đá biết đi, hoặc mấy lão bù nhìn đội mũ đứng đuổi chim ngoài ruộng. Khá hơn nữa thì tạo ra những sinh vật được nhào nặn theo một công thức có sẵn, việc làm vô cùng nguy hiểm tạo ra tai họa cho nhân loại. Những kết quả nắn ra được ấy không bao giờ có thể là những con người với đầy đủ nhân tính được.

Xưa có chuyện ông Tề Thiên Đại Thánh theo Đường Tam Tạng đi Tây Trúc thỉnh kinh mà ai cũng biết. Nhân vật Tôn Ngộ Không Tề Thiên Đại Thánh này cũng là một con khỉ. Khỉ này còn có tên là Thạch Hầu vì nó được sinh bởi một hòn đá ở biển Hoa Đông nứt ra. Nhưng Thạch Hầu đâu có thật. Thạch Hầu chỉ là nhân vật hư cấu dưới ngòi bút của Ngô Thừa Ân vào thế kỷ 16 thôi. Học Viện Thần Kinh Học của ông Mu-ming Poo này hãnh diện đặt tên cho hai chú khỉ mới chào đời „nhân tạo" này là Zhong Zhong & Hua Hua (Trung Trung & Hoa Hoa). Lùi thêm lại ít bước nữa, trước đây 20 năm cũng có một cô cừu mang tên Dolly được cấy thành công tại Viện Roslin ở Edinburgh nước Tô Cách Lan đã gây ra không biết bao nhiêu tranh luận, vì cừu là một loài động vật có vú. Nhưng lần này, trường hợp hai chú khỉ Zhong Zhong & Hua Hua là trường hợp đáng lo ngại vì lần đầu tiên phòng thí nghiệm có thể (hay dám cả gan) tạo ra một động vật trong bộ động vật Linh Trưởng từ một tế bào gốc trưởng thành.

Hãnh diện khoa học hay hãnh diện dân tộc đây? Khỉ hay người?

Vậy, trước hiện tượng này Phật tử mình nghĩ sao đây? Nghĩ sao chuyện những sinh vật không cha không mẹ được chào đời trong các phòng thí nghiệm bởi những máy móc vô tri và những cái đầu vô... duyên (tôi tránh không dám dùng chữ vô lại như các phản ứng của những nhà khoa học Tây phương, nghe nặng lời quá)? Từ câu chuyện Thạch Hầu cho đến các câu chuyện hôm nay, ta thử suy nghiệm về sự kiện, bởi duyên có gì mà một con người hay vật – một chúng sinh – có mặt trên cõi đời này. Không lẽ chỉ đơn giản xuất hiện khơi khơi, nói hello rồi good bye biến mất thôi ư? Đây là nghiệp chướng, đây là nhân duyên?

Đầu óc miên man cố đi tìm giải đáp cho mình, tai tôi nghe như có ai nhắc lại lời kinh của Pháp Hội trì tụng Đại Bảo Tích Kinh tại Bồ Đề Đạo Tràng Ấn Độ năm 2018 vừa qua, mà cá nhân tôi đã duyên may được tham gia gần hai tuần lễ (trong ba tuần của Pháp Hội). Còn nhớ mãi đoạn kinh ngắn chiều hôm ấy, nó đã làm tôi giật mình. Tôi về phòng trọ phải lật kinh chép ngay vào sổ tay. Đoạn đức Phật dạy ngài Bửu Tràng Đồng Tử:

(Trước tiên quán trung ấm nơi cha mẹ sanh tâm tham ái). Do ái nhen duyên nên tứ đại hòa hiệp hai giọt tinh huyết hiệp thành một giọt bằng hột đậu gọi là ca la la. Ca la la ấy có ba sự là

mạng căn, thức và hơi nóng. Nghiệp duyên quả báo trong đời quá khứ không có tác giả và thọ giả. Sơ tức xuất nhập gọi là vô minh ca la la. Lúc ấy hơi thở ra vào có hai đường đó là theo hơi thở lên xuống của bà mẹ cứ bảy ngày thì một lần biến đổi. Hơi thở ra vào gọi là thọ mạng đây gọi là phong đạo. Chẳng thú chẳng rã đây gọi là noãn nóng. Tâm ý trong ấy gọi là thức.

(Kinh Đại Bảo Tích, Quyển 9: Pháp Hội Hư Không Mục thứ năm mươi chín. Bản dịch của cố Hòa Thượng Thích Trí Tịnh).

Như thế, tôi hiểu ngay rằng. Khi một thai nhi được tượng hình thì cái cơ sở vật chất căn bản đầu tiên phải cần có là tinh cha huyết mẹ. Giống như khi ta làm cái bánh thì phải có phần bột, đường... Chưa đủ, thêm vào tinh cha huyết mẹ cần phải có một „Thức“ tham dự vào thì mới thành hình được. Lại cần thêm vào đó môi trường hơi ấm nuôi dưỡng một đời sống tương lai. Tất cả những quá trình hình thành ấy thường được gọi gọn bằng hai chữ nhân duyên. Hai từ này Phật tử chúng ta vẫn nói trong sinh hoạt thường nhật mà ít lưu tâm đến. Như khi hai người gặp nhau trong chùa, trò chuyện giấy lát rồi khi chia tay nhau thường nói một câu đầy đạo vị: „Chào nhé, anh/chị đi nhé, nếu còn nhân duyên thì còn gặp lại“. Câu nói tuyệt vời, đầy triết lý. Nghĩa là, dù họ muốn ngày mai hay ngày một gặp nhau nhưng nhân duyên chưa đủ thì đâu gặp được. Nhân duyên đã đủ rồi thì không hẹn cũng thấy nhau. Sao mà hay quá, có nhân ấy thì mới có duyên ấy. Đi xa hơn chút nữa, nhân duyên có thể ở ngay đời này mà cũng có thể ở cả những kiếp sau. Nhân duyên chính là căn bản cho cuộc vận hành của nghiệp lực bao đời trong suốt mười hai tiến trình. Mười hai tiến trình đó là: *“Do vô minh, có hành sinh. Do hành, có thức sinh. Do thức, có danh sắc sinh. Do danh sắc, có lục nhập sinh. Do lục nhập, có xúc sinh. Do xúc, có ái sinh. Do ái, có thủ sinh. Do thủ, có hữu sinh. Do hữu, có sinh sinh. Do sinh sinh, có lão tử, sầu, bi, khổ, ưu, não sinh, hay toàn bộ khổ uẩn sinh. Đây gọi là Duyên khởi”.* (Theo Tương Ưng Bộ Kinh, bản dịch của cố Hòa Thượng Thích Minh Châu).

Vậy, một em bé ra đời không thể chỉ đơn giản là kết hay hậu quả của hành vi dục tính từ hai con người nam nữ. Ứng dụng cho mọi loài chúng sinh. Lại càng không thể là do một thần linh, một viên đá... hay cả một nhóm người nào đó tự ý tạo nên - dù bằng quyền phép hay máy móc y cụ trong phòng thí nghiệm. Từ nhận thức này giúp ta hiểu được các hiện tượng, tại sao có

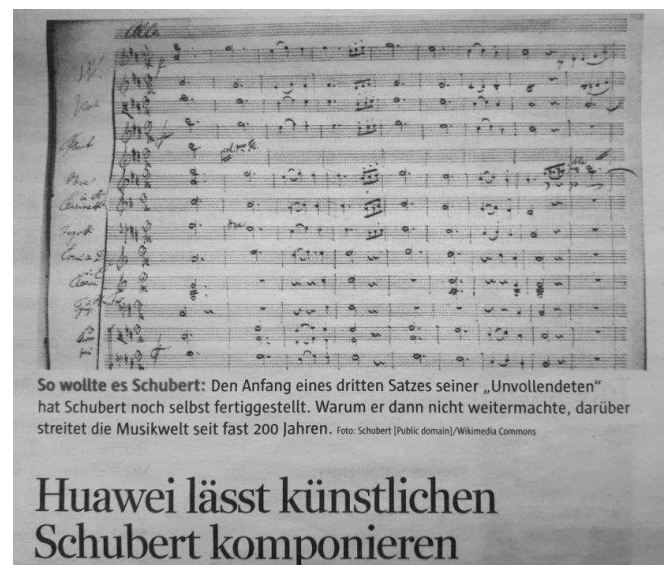
những bậc cha mẹ xuất thân là những nông dân nghèo, ít học mà lại có khi sinh ra những người con nhân tài trí tuệ. Ngược lại có những người khỏe mạnh, thông minh, học giỏi mà sinh ra những người con tật nguyền, ngu dại hay có khi bị điên khùng. Cũng có khi cũng chính từ cha mẹ ấy, cũng môi trường lớn lên ấy mà anh chị em có người thể này có kẻ thể kia. Loài người chúng ta bằng những phương tiện khoa học có thể chế tạo hàng loạt những vật dụng giống nhau, như sản xuất hàng triệu cái máy SmartPhone, hàng vạn chiếc xe hơi, xây hàng ngàn ngôi building... gần như 100% y hệt nhau, nhưng với sinh vật (chúng sinh) thì mỗi đơn vị là một cá thể riêng biệt, không ai giống ai. Bên những yếu tố vật chất còn có yếu tố khác như Thức, tứ đại hòa hợp... Không thể nào lấy chúng sinh này đem clone ra chúng sinh khác được.

Lấp biển vá trời có khi còn làm được chứ chuyện này thì bất khả thi!

[ba]

Đã ngẫm hoa sao lại nở lòng nào đạp hoa đau

Rồi thêm chuyện của hãng điện tử này nữa. Tờ tuần báo của Hiệp Hội Kỹ Sư Đức ngày 8.02.2019 đưa tin là hãng điện tử Huawei (âm Hán Việt đọc là Hoa Vi) công bố sẽ dùng chương trình điện toán để máy Computer viết nốt 2 chương cuối của bản giao hưởng “Unvollendete – Dở Dàng” của nhạc sĩ tài danh Franz Schubert.

Franz Schubert chỉ phác thảo mấy dòng nhạc cho chương ba của tác phẩm 200 năm trước đây

Nguồn: VDI Nachrichten (số 6 ra ngày 8.2.2019)

Nhạc sĩ Franz Schubert gốc người Vương quốc Áo là một ngôi sao sáng ngời trong âm nhạc cổ điển Tây phương. Ông ra đời vào năm 1797 tại thành phố Wien và cũng mất tại đây vào năm 1828, lúc ông mới 31 tuổi. Tuy tuổi thọ ngắn ngủi như thế nhưng ông đã để lại cho đời 600 ca khúc các thể loại nhạc hợp xướng từ nhạc thánh ca đến sáng tác ngoài đời, 7 tác phẩm lớn và 5 tác phẩm còn „dở dang“. Đó là những bản nhạc Giao hưởng, nhạc Khởi đầu - Overtüren ⁽¹⁾, và rất nhiều tác phẩm trình diễn sân khấu, âm nhạc cho dương cầm và nhạc thính phòng.

Bản giao hưởng số 7 ⁽²⁾ *Sinfonie h-Moll D 759 „Unvollendete“* này viết vào năm 1822 chỉ có 2 chương (thay vì 4) nên được mang tên như vậy. Chính Schubert cũng đã khởi đầu viết vài dòng nhạc cho chương thứ ba (như hình phía trên) nhưng ông lại bỏ ngang và sáng tác tiếp bản giao hưởng số 8 *Sinfonie C-Dur D 944 „Große Sinfonie C-Dur – Đại Giao Hưởng C-Dur“* vào năm 1825 (sau này in ra thì ghi là năm 1828). Rồi lại viết thêm bản giao hưởng *Sinfonie-Entwurf D-Dur, D 936A (1828)* cho đến khi ông mất đi vào ba năm sau. Điều đó nói lên rằng, sau bản Giao hưởng số 7 *Sinfonie h-Moll D 759 „Unvollendete“* này, Schubert còn có đủ thì giờ và sức lực trong 3 năm cuối đời để viết thêm 2 giao hưởng nữa, bên cạnh nhiều ca khúc khác. Tuy tác phẩm này mang tên Giao hưởng "Dở Dang" nhưng đây vẫn là một kiệt tác. Giao hưởng "Dở Dang" của Franz Schubert là một trong những tác phẩm được yêu thích nhất ở khắp mọi nơi trong các chương trình âm nhạc biểu diễn giao hưởng.

Lịch sử văn học nghệ thuật cũng có ghi lại nhiều trường hợp tác giả có những tác phẩm cuối đời và không thể hoàn thành được vì bệnh hoạn hay mất đi. Nhưng ở đây, *Sinfonie h-Moll D 759 „Unvollendete“* không phải là tác phẩm cuối cùng của Schubert. Phải chăng việc để dở dang không viết tiếp hai chương còn lại cho bản số bảy này là ý muốn của danh tài âm nhạc Schubert? Mặc mớ gì mà hãng điện tử Huawei lại phải viết tiếp cho „chu toàn“. Khi tự ghép đuôi thẩn lẩn cho bản nhạc này Huawei muốn gì đây? Hay cũng là một kiểu lấp ráp, ghép thêm theo

kiểu „đầu Ngô mình Sở“. Ai say mê âm nhạc cổ điển Tây phương mà không từng cảm nhận rằng, cũng những khung nhạc y như vậy, cũng bao nhiêu nhạc công ấy, chỉ cần một lần thay nhạc trưởng là đã âm nhạc sẽ nghe khác xa. Thậm chí có khi chỉ thay người đàn solo là đã khác. Hay giàn nhạc giao hưởng ấy dời sang biểu diễn ở sảnh đường khác là đã nghe ra khác. Ghép làm sao được đây? Franz Schubert từng trải qua một cuộc sống rất nghèo khổ, có khi phải „bán“ nhạc mình với giá rẻ mạt để sống, từng hết lòng yêu người mà chẳng được người yêu, vì nghèo quá. Chàng lại quá... yếu tử. Sau 31 năm lăn lộn trong cuộc đời giờ này nhạc sĩ đã nằm yên dưới lòng đất lạnh ở Nghĩa trang Trung ương thành Wien (Der Wiener Zentralfriedhof). Xin để nhạc sĩ tài danh của nhân loại ấy yên nghỉ dưới nấm mồ. Đừng đem lòng cuồng tín vào khoa học mà khuấy động ồn ào nữa. Thiệt hết chỗ bàn. Bó tay!

Nói thế không phải tôi không ưa khoa học. Không, tôi thừa biết khoa học đã mang lại cho cuộc đời này nhiều bước tiến đáng kể. Khoa học đã tạo ra nhiều phương tiện hữu hiệu cải thiện nếp sinh hoạt của con người. Tôi lại đang làm việc tại một cơ sở có nhiều dự án nghiên cứu và cơ sở này cũng đã công bố nhiều kết quả nghiên cứu y học đáng kể. Vì thế tôi cũng liên quan trách nhiệm ít nhiều cho các công việc ấy – gián tiếp hay trực tiếp. Nhưng, giống như việc sử dụng một con dao bén tốt, một người đầu bếp dùng nó để cắt gọt nấu ra những món ăn ngon, còn tên sát nhân có thể dùng nó để hại người. Tự chung cũng ở ba chữ: tham sân si!

Do vậy, lòng này cũng xin có ít lời tâm sự cùng quý ông quý bà của Hoa Vi (Huawei). Khi đặt tên cho hãng mình vậy với cái Logo là một đóa hoa tám cánh màu đỏ, chắc mấy ông bà đã tự cảm nhận mình là hoa, hay ít nhất mình yêu quý hoa. Một đóa hoa đẹp không phải lúc nào mọi cánh hoa cũng phải trơn tru bằng phẳng, phải màu sắc giống hệt như nhau. Hoa đẹp vì mỗi đóa, mỗi cánh hoa có một vẻ cá biệt, một sắc màu riêng. Thiên nhiên là thế, thưa các ông các bà của hãng Hoa Vi (Huawei) kia ơi, xin nhớ lại giùm cho.

[bốn]

Trí tuệ và Niềm tin

Xin kể thêm câu chuyện vui này nữa.

Trong một chuyến xe lửa chạy về thủ đô Paris của Pháp. Toa xe nhỏ chỉ có hai người đàn

(1) Chữ Overtüren tiếng Đức lấy từ chữ gốc tiếng Pháp là ouverture nghĩa là Khai mạc. Đây là phần hòa tấu nhạc cụ, gọi là Khúc Nhạc Khởi Đầu cho các chương trình sân khấu lớn như các vở nhạc kịch (Oper), múa Ballet hay khiêu vũ.

(2) Việc đánh số thứ tự các bản Giao Hưởng này có khi khác nhau. Chúng tôi dựa theo tài liệu Wikipedia bản tiếng Đức.

ông, một già một trẻ. Chàng trẻ có dáng dấp như là một sinh viên còn người già thì có vẻ như một người trí thức. Họ ngồi yên lặng, thỉnh thoảng người này liếc mắt quan sát người kia. Khi xe vừa chuyển bánh, người lớn tuổi móc túi lấy ra một chiếc tràng hạt và miệng lâm râm cầu nguyện. Người trẻ tuổi chợt cất tiếng hỏi:

- Ô thưa cụ, thời đại này mà cụ còn có thể tin vào những chuyện cầu nguyện mê tín lỗi thời này ư?

- Vâng! Tôi vẫn tin chứ. Còn cậu?

- Lúc còn nhỏ tôi có tin, nhưng bây giờ thì khoa học đã mở mắt cho tôi khám phá ra những chân trời mới.

- Ô thật vậy sao! Vậy cậu có thể cho tôi biết chân trời mới ấy là thế nào không?

Người sinh viên nhanh nhẩu trả lời:

- Xin cụ vui lòng cho tôi địa chỉ, tôi sẽ gửi cho cụ một số tài liệu khoa học giải thích vấn đề này. Khi đọc xong tôi tin chắc cụ sẽ bỏ ngay những niềm tin vớ vẩn ấy.

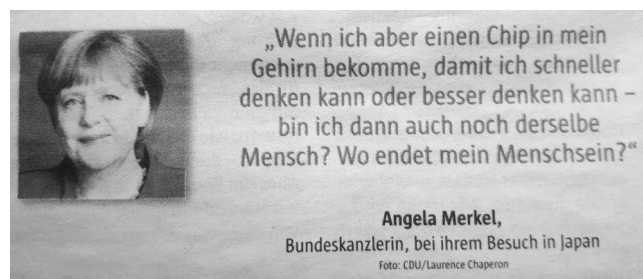
Cụ già lục bên trong túi áo khoác của mình lấy ra một danh thiếp trao cho người sinh viên trẻ. Lướt mắt nhanh qua tấm danh thiếp, người sinh viên bỗng tái mặt đi rồi lặng lẽ dời chỗ sang toa khác. Trên tấm danh thiếp ấy, những dòng đầu ghi tên: *Louis Pasteur, Giám đốc Viện Nghiên cứu Khoa học Paris.* ⁽³⁾

Quay lại chuyện khi quá ư là khi một lần nữa. Phim truyện Tây Du Ký thường để ông khi Tôn Ngộ Không luôn đi đầu của đoàn thỉnh kinh vì ông được xem là biểu tượng của cái „trí“. Lúc buồn vui hay lúc khó khăn, hoạn nạn ông đều là người đi đầu và hiến kế. Nhưng cũng có nhiều phen hoạn nạn xảy đến là do cái khi của ông khi này gây ra, làm thầy trò Đường Tăng tưởng chừng sắp mất mạng. Cái trí này của Ngộ Không là cái trí thường tình, có khi mang tính chất khôn vặt.

Nhà Phật gọi cái trí đích thực, cái hiểu biết chân chính tột cùng là cái hiểu biết thấy mọi hiện tượng „như thật“. Bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc trong một bài viết trên nhà của anh đã gọi bằng mấy từ thật hay, là *cái-biết-trước-cái-biết*. Anh giải thích thêm, cái biết ấy chính là cái biết theo trí tuệ Bát Nhã (Prajna). Vì trong chữ Prajna, nghĩa của từ Pra là trước, Jna là trí thức. Đây chính là cái thấy biết hiện tiền, thấy tròn đầy sự vận hành của pháp, không có sự can thiệp của cái ta tích

cóp, cái ta học tập, cái ta thành kiến, cái ta tham lam sân hận ngu si.

Những ngày đầu tháng hai 2019 này, bà Angelia Merkel đã đến thăm Nhật Bản. Nhân chuyến công du này, trong tư cách là một chính trị gia với vai trò Thủ Tướng nước Đức, đồng thời cũng là một nhà vật lý, bà đã phát biểu một câu nói để đời, được tờ tuần báo của *Hiệp Hội Kỹ Sư Đức - VDI Nachrichten* đăng tải như sau:

Nguồn: *VDI Nachrichten* (số 6 ra ngày 8.2.2019)

Khi bộ óc của tôi được cấy vào đó một linh kiện Chip (linh kiện điện tử) để có thể suy nghĩ nhanh hơn hay suy nghĩ tốt hơn - liệu tôi có còn là tôi nữa không? Nhân loại của tôi đi về đâu?

Một câu tuyên bố tuyệt diệu của một lãnh đạo quốc gia mà cũng đồng thời là nhà khoa học, từng là chuyên viên vật lý của Học viện Vật lý và Hóa học ZIPC thời Đông Đức. Bà lại phát biểu ngay tại Nhật Bản, đất nước hàng đầu trong kỹ thuật điện tử. Tôi quá tâm đắc về những nhận định này của bà Thủ Tướng trú xứ Đức. Lại hãnh diện là mình được sống trên một xứ sở mà lãnh đạo chính phủ biết chỗ nào là lẩn mức của hiểm nguy để kịp thời đạp thắng dừng lại – trước khi chiếc xe lao vào vực thẳm.

Lòng ôm ấp những băn khoăn cùng tư duy ấy, tôi hân hoan đón mừng ngày Phật Đản, ngày ra đời của một con người trí tuệ, bậc Thầy của muôn loài chúng sinh.

Xin cung kính chắp tay đón chào một bậc Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật, Thế Tôn.

Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn
Đức Quốc, Phật Đản 2563
(Tây lịch 2019)

⁽³⁾ Thuật lại theo Wikipedia tiếng Việt. Các giai thoại về Louis Pasteur.

Nước Nga bây giờ

• Thích Như Điển

Sau 25 năm, tôi đến lại nước Nga để thăm viếng lần này là lần thứ 6. Lần đầu vào năm 1994, nghĩa là mới chỉ sau 3 năm khi Liên bang các nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết bị sụp đổ; Liên bang Nga - một hình thức nhà nước mới được ra đời, nơi mà đảng Cộng sản không đóng vai trò độc tôn trong xã hội nữa. Những tưởng rằng, thành trì của phe xã hội chủ nghĩa ấy vẫn vững như bàn thạch, nhưng ngờ đâu, sau hơn 73 năm (1917-1991) tồn tại đã sụp đổ hoàn toàn bởi cuộc cách mạng dân chủ Nga do Yelsin, Tổng Thống Nga chủ trương.

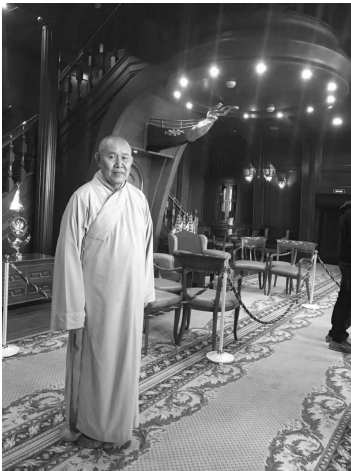
Cũng vào thời điểm năm 1994 này tại Moscow có mở ra Hội Nghị Tôn Giáo về Hòa Bình của Thế Giới. Từ Hoa Kỳ có Hòa Thượng Thích Trí Chơn, Hòa Thượng Thích Minh Tuyên và từ Âu Châu có Hòa Thượng Thích Minh Tâm đến tham dự, và cũng chính đây là cơ duyên để gặp gỡ Đạo hữu Nguyễn Minh Cần và Đạo hữu Inna Malkhanova, người Nga. Cả hai vị này đều là những học giả, những nhà nghiên cứu về văn hóa cũng như chính trị và ngôn ngữ Nga-Việt. Trong thời kỳ Liên Xô cũ, họ đã cố công đi tìm một nền Đạo Học Đông Phương, nên đã tìm đọc những sách vở và tư tưởng của Lev Tolstoy và cũng chính từ hai vị này, họ đã muốn thành lập một Hội Phật Giáo mang tên Thảo Đường tại Moscow, dưới sự lãnh đạo tinh thần của Hòa Thượng Thích Minh Tâm. Cũng trong mùa Hè năm 1994 này, hai Đạo hữu đã sang Đức và ở lại chùa Viên Giác tại Hannover nhiều ngày, sau đó xin Quy y Tam Bảo với tôi, tôi đã cho Đạo hữu Nguyễn Minh Cần Pháp danh là Thiện Mẫn và Đạo hữu Inna Malkhanova Pháp danh là Thiện

Xuân. Đồng thời cũng mùa Đông lạnh buốt của năm 1994 này, Thầy trò chúng tôi cùng Hạnh Bảo sang Nga lần đầu tiên. Lần đó có quá nhiều ấn tượng, mà suốt đời tôi chẳng bao giờ quên. Những việc này đã có lần tôi viết trên báo Viên Giác rồi, nên lần này thiết tưởng cũng không cần phải nhắc lại nữa.

Sau năm 1994 tôi đã có mấy lần đến Nga trong lúc Niệm Phật Đường Thảo Đường chưa được thành lập, và sau khi thành lập rồi tôi cũng đã có vài lần đến, để rồi khoảng 10 năm sau không lui tới chốn này vì nhiều lý do khác nhau, mặc dầu lúc ấy Hội Phật Giáo Thảo Đường đã chính thức thỉnh tôi và Hòa Thượng Thích Minh Tâm làm lãnh đạo tinh thần của họ. Mãi cho đến năm 2013, tôi và Hạnh Giới mới đến Moscow trở lại và lần ấy cũng là lần chính thức làm lễ đặt viên đá đầu tiên xây dựng Chùa Thảo Đường tại khu đất mới vừa tậu được.

Ai ai cũng vui mừng, vì từ đây chùa khởi phải còn đi thuê mướn và trả tiền thuê hằng tháng nữa. Thế nhưng việc xây dựng cũng nhiều khó khăn. Trong khi xây dựng thì Đạo Hữu Chúc Nghĩa từ chức, Đạo Hữu Thiện Mẫn lo toan tìm cho đủ người thay thế vào đó. Cô Tâm Diệu Hương thì lo chạy giấy tờ, tiền bạc, Thiện Học, Tâm Nước Tĩnh, Trác, v.v... cũng đã nhọc công không ít và lắm việc đau đầu cho công trình xây dựng chùa còn dở dang như vậy. Trong lúc khó khăn như thế thì Đạo hữu Thiện Mẫn quá vắng, Đạo hữu Thiện Xuân lâm bệnh nặng, Hòa Thượng Minh Tâm cũng đã ra đi từ năm 2013 tại Phần Lan. Nội bộ các anh chị em không đồng thuận và không ai nói ai nghe được cả. Trong thời gian này một số quý Phật tử hữu tâm đã cung thỉnh chư Tôn Đức Tăng cũng như Ni đến hoằng pháp tại Nga như: HT Thích Quảng Bình, ĐĐ Thích Pháp Quang (Đan Mạch), HT Thích Thiện Huệ, TT Thích Quảng Đạo, TT Thích Nguyên Lộc, Ni Sư Diệu Tràm (Pháp), TT Thích Thông Trí (Hòa Lan), TT Thích Hoằng Khai, ĐĐ Thích Viên Tịnh (Na Uy), TT Thích Tâm Huệ (Thụy Điển) v.v... Đó là chưa kể những vị đến từ Úc như: HT Thích Bảo Lạc, TT Thích Nguyên Tạng; đến từ Hoa Kỳ như: HT Thích Thái Siêu, HT Thích Nhật Huệ v.v... Trong đây cũng có Sư Cô Hạnh Khánh, Sư Cô Tuệ Đàm Hương (Đan Mạch) và sau này có Ni Trưởng TN Diệu Phước, Ni Sư Huệ Châu (Đức), Ni Sư Minh Liên Chùa Viên Thông (Texas, Hoa Kỳ) v.v... đến và đi nhiều như thế vì chư Tôn Đức đều thấy rõ rằng Chùa Thảo Đường phải cần có những vị lãnh đạo tinh thần trực tiếp hướng dẫn, và cuối cùng thì Sư Cô Tuệ Đàm Hương đã chính thức được GHPGVNTN Âu Châu công cử trụ trì

ngôi chùa này sau đại lễ Khánh Thành vào năm 2017, dưới sự chứng minh của tôi và một số chư vị Tôn Túc khác.

Sở dĩ có được điều này vì lễ những thành viên cũ trong Ban Chấp Hành của Hội đã từ nhiệm hết hai phần ba, chỉ còn lại một phần ba thì không thể làm việc được, mặc dầu số Phật tử ủng hộ chùa không giảm, nhưng những người chịu trách nhiệm trực tiếp thì ít người

kham nổi, nên vào tháng 10 năm 2017 vừa qua, trong một phiên họp quan trọng của những người sáng lập Hội và những người có công về việc xây dựng nên chùa này, tại nhà Anh Kiệt và Cô Ngọc Anh tại Moscow, toàn thể những người hiện diện đã ký tên và đồng ý hiến dâng cơ sở Chùa Thảo Đường này cho GHPGVNTN Âu Châu. Đây chính là diệu kế và kể từ năm 2017 đến nay hầu như mọi Phật sự chính đều do Sư Cô Tuệ Đàm Hương đảm trách. Mọi người thở phào nhẹ nhõm khi những gánh nặng trên hai vai của mình có thể trút bớt đi được phần nào.

Năm nay 2018 tôi đã đến Saint Petersburg mà ngày trước khi còn Cộng sản cai trị, người ta gọi nơi đây là Leningrad và ngay cả bây giờ cũng còn nhiều người quen gọi như thế. Đón tôi tại phi trường vào ngày 15.10.2018 này có Sư Cô Tuệ Đàm Hương và Cô Tâm Diệu Hương (đến từ Moscow), Anh Thiện Đồng Tâm và Cô Diệu Nghiêm (St. Petersburg). Trời hôm ấy thật đẹp. Cái đẹp của mùa Thu nơi xứ Bắc Âu thật không có lời văn và bút mực nào tả nổi, chỉ có thể cảm

nhận khi người ta đến được đó để chiêm nghiệm mà thôi. Những vị này là những người vạch ra chương trình trong 10 ngày tôi ở tại đó và Moscow, hay nói đúng hơn là trong thời gian tôi ở Nga. Tối ngày 15.10 về nghỉ tại khách sạn của gia đình anh Tịnh, anh Kiên. Cả ngày hôm sau 16.10.2018, đoàn đi thăm Cung điện Konstantin. Cung điện này là một phần của Khu phức hợp Quốc Gia "Cung điện của các Hội nghị", là một quần thể cung điện và công viên tuyệt đẹp nằm trên bờ biển Vịnh Phần Lan, được phục hồi và cải tạo trong thế kỷ 19. Cung điện là dinh của Tổng thống Liên bang Nga, các hội nghị, đàm phán và diễn đàn quan trọng nhất thường diễn ra tại các sảnh chính của cung điện. Tại Konstantin Palace chúng tôi được xem phòng Hội Nghị của những nguyên thủ quốc gia trên thế giới về đây hội nghị, trong đó có Tổng thống Pháp, Thủ Tướng Angela Merkel của Đức, Thủ Tướng Tony Blair của Anh và đặc biệt là chúng tôi cũng đã đến thăm phòng gặp gỡ riêng giữa Tổng thống Putin và Tổng Thống Bush. Thành phố St. Petersburg này chính là nơi sinh trưởng của Tổng thống Putin đương nhiệm, nên bộ mặt của thành phố bây giờ quá đổi khác, không như năm 1994, khi Đh Thiện Mẫn dẫn tôi và Hạnh Bảo đi thăm những Cung điện mùa Hè, Cung điện mùa Đông tại đây. Chiều đó chúng tôi đến Chùa Tây Tạng để làm lễ Phật cho cộng đồng Phật tử Việt Nam tại đây.

Chùa này được xây dựng từ thời Nga Hoàng còn tại vị và Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 13 đã đến đây một vài lần vào đầu thế kỷ thứ 20.

Buổi tối ngày 25.10 tại Chánh điện chùa Thảo Đường, trong buổi thuyết pháp bằng tiếng Anh và tiếng Đức của một vị Thượng Tọa người Tích Lan, chúng tôi được biết là Hội Phật Giáo Đức cũng đã tặng cho Chùa Tây Tạng này tại St. Petersburg vào đầu thế kỷ thứ 20 một tượng Phật Thích Ca. Đây tuy cũ, nhưng cũng là một tin mới. Hôm đó tại Chánh điện Chùa Tây Tạng vừa được tân trang, chúng tôi tụng một bài Kinh Bát

Nhã và sau đó giảng về Tam Quy Ngũ Giới cho khoảng 30 người Việt và Nga nghe.

Sáng ngày 17.10 chúng tôi đến xem Cung điện Pavlovsk của Pavel đệ nhất, cách xa St. Petersburg chừng 50 cây số về hướng Bắc. Đến đây để thấy cái vĩ đại của Nga Hoàng một thời như thế. Thật ra Cung điện Versailles, Cung điện Louvres của Pháp tôi đã nhiều lần đi xem, nhưng so ra với những cung điện của Nga Hoàng thì là một trời, một vực. Đến sáng sớm ngày 18.10 chúng tôi lên tàu hỏa tốc hành do Đức chế tạo, không khác với ICE tại Đức là bao, nhưng đẹp và tiện nghi hơn ở Đức rất nhiều. Từ St. Petersburg về Moscow độ dài hơn 700 cây số, nhưng tàu chạy chỉ 4 tiếng đồng hồ.

Ngày 19.10 rảnh rỗi và chúng tôi đã đến hãng may mặc của Đạo hữu Nhuận Hải để cúng cầu an và sai tịnh nhà mới. Ngày 20 và ngày 21.10 là hai ngày Thọ Bát Quan Trai cho 9 người Nga và gần 20 Phật tử Việt Nam. Lần này tôi giảng xong phần còn lại của Kinh A Di Đà. Trưa ngày 21.10, đoàn gồm 10 người đã lên phi trường để bay đến đảo Crimea, mà tiếng Nga đọc là KPbIM (Krym).

Từ Moscow ngồi máy bay gần 3 tiếng đồng hồ mới đến địa phương này. Trong khi tại Moscow nhiệt độ đã lạnh dần, nhưng tại đảo này nhiệt độ vẫn là 18 độ C. Gần Thổ Nhĩ Kỳ nên khí hậu, phong cảnh cũng như nhiệt độ rất đặc biệt. Tại đây ít lạnh vì có dãy núi phía Bắc bao bọc nên gió bắc khó thổi vào, và chính nơi đây cũng là chỗ nghỉ dưỡng lý tưởng của vua chúa thời Nga Hoàng cũng như Ông Gorbachev và Ông Putin sau này. Dưới thời Nữ Hoàng Ekaterina đệ nhị, bán đảo Crimea được sát nhập với đế quốc Nga (năm 1783).

Từ năm 1921 bán đảo này là một Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Xô viết tự trị thuộc Cộng hòa xã hội chủ nghĩa liên bang Nga. Năm 1954, theo đề nghị của Khrushchev, lúc đó là Bí thư Thứ nhất Ủy ban Trung ương Đảng cộng sản Liên xô, đã sát nhập bán đảo vào Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Ukraina. Sau sự sụp đổ của Liên Xô năm

1991, Crimea vẫn ở Ukraine, giành quyền tự chủ với quyền có hiến pháp và chủ tịch riêng. Cuộc trưng cầu dân ý được tổ chức vào ngày 16 tháng 3 năm 2014. Hầu hết những người Crimean đã tham gia và đã bỏ phiếu cho thống nhất đất nước với Nga, nên đã có Visa vào Nga rồi thì vào đảo này không cần xin Visa nữa.

Ngày 22 tháng 10 chúng tôi được nhân viên khách sạn Yalta Intourist đưa đi thăm Cung điện Đại Hãn Pakhchisaray (Mông Cổ), cung điện nằm

sâu vào bên trong của đảo quốc. Đến đây rồi mới thấy người xưa thật là bản lĩnh. Từ Mông Cổ mà sang tận đây để làm Vua một vùng thì quả thật điều này ít ai nghĩ tới. Bây giờ đến đây chỉ còn thấy một gốc cây dâu độ 500 tuổi là chứng nhân của lịch sử một thời và người xưa, kể cả cung tần mỹ nữ, vua chúa cũng chẳng còn sót lại,

ngoại trừ những ngôi Lăng Mộ vẫn còn tro gan cùng tuế nguyệt đầy thôi. Trong cung điện này có đặt bức tượng của nhà thơ Pushkin, cũng như huyền thoại về những giọt nước mắt của những Đại Hãn đầm lệ, chảy ngang qua hai cánh hoa hồng cả hai màu đỏ trắng.

Thời nào cũng vậy, chuyện tình là một bài thơ dài vô tận, chưa ai chấm hết bao giờ, mà chỉ chấm phết để nghỉ ngơi trong kiếp luân hồi lục đạo mà thôi.

Buổi chiều Đoàn của chúng tôi đi Sevastopol để thăm Hải Cảng quân sự của Nga đặt tại đây, nơi hạm đội biển đen hùng cứ qua nhiều giai đoạn của lịch sử. Đến đây rồi và tìm hiểu qua

lịch sử tồn tại của Crimea qua các thời kỳ, mới biết tại sao Nga muốn đảo quốc này phải trở lại với mình, vì địa thế này quá quan trọng về mặt quân sự.

Sáng ngày 23.10 chúng tôi đi thăm lâu đài Alupkyn do Công tước Vorontsov xây dựng trong vòng 20 năm, toàn bằng đá ong và đá vôi lấy từ núi bên cạnh ra. Nơi đây có một hoa viên rất đẹp, mọi người trầm trồ nhìn ngắm mãi không thôi. Phía trước cung điện có 3 cặp Sư Tử; cặp thì còn đang ngủ, cặp thì vừa thức giấc, cặp thì gầm gừ, nhả răng trông thật hùng vĩ và lạ mắt.

Sau khi dùng trưa tại một nhà hàng gần đó, chúng tôi đã lên tàu thủy để đi xem lâu đài Tổ Yến, được xây dựng trên đỉnh chót vót của mỏm đá nhô ra ngoài biển. Tương truyền rằng đây là công trình của một người Đức, giàu có như là một Ông Vua dầu hỏa bỏ tiền ra để xây dựng.

Sáng ngày 21.10.2018, đoàn chúng tôi được hướng dẫn viên du lịch cho đi tham quan một nơi thật là đặc biệt. Đó là Cung điện Livadia được vua Nikolai đệ II xây dựng. Ở tầng một cung điện, chúng tôi được tham quan phòng họp Hội nghị Yalta (từ 04.02-11.02 năm 1945) của ba cường quốc Nga, Mỹ và Anh để quyết định số phận của Châu Âu và thế giới sau Đệ nhị thế chiến. Những phòng họp này rất đặc biệt, Tổng thống Mỹ Roosevelt đã đi cùng con gái đến đây để dự Hội Nghị và phái đoàn Mỹ đã trú ngụ tại cung điện này. Phía Anh do Thủ Tướng Churchill đi cùng với con gái và trú tại lâu đài Alupkyn. Còn phái đoàn của Nga do Stalin lãnh đạo thì ở tại Cung điện Yusupov, nhưng nay đã biến thành khách sạn, nên đoàn chúng tôi đã không thăm viếng được. Cũng tại đây, Mỹ đã lôi kéo được Liên xô vào chiến tranh với đế quốc Nhật. Sau đó vào tháng 8 năm 1945 thì hai quả bom nguyên tử do Mỹ thả xuống Nagasaki và Hiroshima, khiến cho quân đội của Nhật Hoàng Hirohito phải đầu hàng Mỹ và Đức đã bị chia đôi đất nước vào năm 1949. Miền Đông Đức thuộc phe Cộng sản do Liên xô cai trị. Miền Tây Đức thuộc về thể chế Tự do nhưng do Mỹ, Anh và Pháp quản lý.

Sau này, năm 1955 Tây Đức gia nhập khối NATO, còn Đông Đức gia nhập khối Hiệp ước Varshava. Mãi cho đến ngày 9.11.1989 nước Đức sau khi bức tường Berlin sụp đổ, Chủ nghĩa cộng sản không còn hiện hữu trên vùng đất này nữa.

Từ ngày thống nhất đất nước 3.10.1990 đến nay, Đức cũng như Nhật Bản, những nước bại trận và bị tàn phá nặng nề trong chiến tranh, đã đứng ngang hàng với Mỹ, Pháp, Anh rồi.

Trong khi đó Việt Nam chúng ta sau Hiệp định Paris năm 1973 và sau ngày 30.4.1975 hai miền Nam Bắc đã thông thương với nhau về địa lý, nhưng nền kinh tế của Việt Nam sau gần 45 năm so với các nước phát triển trên thế giới và ngay cả với các nước Đông Nam Á, như Thái Lan, Malaysia, Singapore, v.v.. vẫn còn kém xa và không biết bao giờ chúng ta mới có được đời sống thanh bình an lạc như người Nhật và người Đức trong hiện tại?

Ở tầng hai cung điện này, là nơi sinh hoạt và làm việc của vị vua cuối cùng của đế chế Nga – Nikolai đệ nhị.

Theo các nhà sử học, đối với gia đình của Hoàng đế Nga cuối cùng, cuộc sống ý nghĩa là quan trọng nhất. Hầu hết thời gian họ luôn ở trong vòng tròn gia đình, không thích thú vui thể tục, đặc biệt coi trọng hòa bình, thói quen, sức khỏe và hạnh phúc của người thân. Niềm đam mê của Hoàng đế là đi săn, tham gia các cuộc thi cưỡi ngựa, trượt băng và chơi khúc côn cầu. Con cái phải tự làm các việc trong gia đình, kể cả

thêu thùa và tắm nước lạnh, v.v... Những người giúp việc được sống cùng với gia đình nhà vua trên tầng 3 cung điện. Nhà vua sau này bị thoái vị, xin ra nước ngoài, nhưng không được và đã bị Cộng sản giết chết cả nhà vào đêm 16 rạng 17 tháng 7 năm 1918 ở thành phố Ekaterinburg. Sự tàn bạo của một chế độ Cộng sản như vậy cảnh báo rằng, sớm hay muộn chế độ này cũng sẽ bị sụp đổ.

Chiều ngày 24.10, đoàn của chúng tôi trở lại Moscow để tối ngày 25.10 có một bữa tiệc chia tay nho nhỏ, cũng như đón tiếp vị khách Tăng Tích Lan đến từ Đức.

Ngày hôm sau 26.10.2018 tôi lại lên đường để trở về lại Âu Châu. Tiếp đến hai ngày 27 và 28.10 làm lễ Thọ Bát Quan Trai cho Phật tử Việt Nam và người Pháp tại Chùa Vạn Hạnh tại Nantes, nơi Thượng Tọa Thích Nguyên Lộc Trụ Trì.

Hôm nay 29.10 trên đường bay về lại Hannover sau những ngày vắng bóng nơi chùa Viên Giác, chúng tôi có mấy tiếng đồng hồ chờ máy bay tại Paris, nên viết vội những dòng chữ này, ghi lại một thời đã qua là như vậy, vì để thời gian năm tháng trôi qua sẽ không còn nhớ lại được những chi tiết nữa.

Xin gửi đến quý Đạo hữu Phật tử xa gần tại Nga như: Khôi, Cô Thiện Niệm, Chị Tiến, Cô Lan Hương, Long, Anh Tịnh, Cô Hằng và đặc biệt là Sư Cô Tuệ Đàm Hương những lời niệm ân chân thành nhất. Rồi đây chúng ta sẽ có kẻ còn người mất, nhưng trong sự mất mát về hình hài thể xác đó, chúng ta còn lại đời sống tâm linh của người Phật tử thật là miên viễn, dẫu cho thời gian và năm tháng có trôi qua đi chẳng nữa thì tinh thần phụng sự Đạo ấy vẫn không bao giờ phai nhạt được.

Thích Như Điển

*Viết xong vào lúc 16:00 ngày 29.10.2018
tại Phi trường Charles De Gaulle Paris Pháp Quốc.*

THƠ ĐƯỜNG HT. Thích Như Điển dịch

終南別業 - 王維

中歲頗好道，
晚家南山陲。
興來美獨往，
勝事空自知。
行到水窮處，
坐看雲起時。
偶然值林叟，
談笑無還期。

Chung Nam biệt nghiệp Vương Duy

Trung tuế phả hiếu đạo,
Vãn gia Nam sơn thùy.
Hưng lai mỹ độc vãng,
Thắng sự không tự tri.
Hành đảo thủy cùng xứ,
Tọa khán vân khởi thì.
Ngẫu nhiên trực lâm tẩu,
Đàm tiếu vô hoàn kỳ.

Nghệp riêng ở Chung Nam

*Tuổi đời chồng chất hơn lên,
Niềm riêng rõ đạo càng thêm chạnh lòng.
Nhà xưa tuy ở Nam Sơn
Đến đi cũng để vui buồn lại đây.
Việc đời như thể gió bay,
Hơn thua ai biết ai hay cơ cầu.
Ví như nước chảy qua cầu,
Tận cùng mới rõ dải dầu gió sương.
Ngồi đây lặng ngắm mây buông,
Tự nhiên lòng lại vấn vương với rừng.
Cười cười nói nói không ngừng,
Vui buồn âu cũng thủy chung một mình!*

Thích Như Điển

phỏng dịch theo lối thơ lục bát

Cộng Sản đồng nghĩa với Khổ Đau

• Tích Cốc Ngô Văn Phát

Diễn tiến hình thành đảng cộng sản

Việt Nam:

Ngày 03.02.1930, ba đảng cộng sản là: Đông Dương cộng sản đảng (tl. 17.06.1929), An Nam cộng sản đảng (tl. tháng 08.1929), Đông Dương cộng sản liên đoàn (tl. 01.01.1930) họp tại Hàu Vương Miếu thuộc bán đảo Cửu Long gần HongKong để thành lập một đảng duy nhất lấy tên là **Đảng cộng sản Việt Nam**.

Rồi theo thời gian, đảng lại thay tên ba lần để trở về cái tên nguyên gốc như dưới đây:

* Tại Hội nghị lần thứ nhất, BCH Trung Ương đảng CSVN họp tại HongKong từ ngày 01 đến 03.10.1930 quyết định đổi tên đảng CSVN thành **Đảng cộng sản Đông Dương**.

* Tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ hai họp tại căn cứ Việt Bắc (Chiêm Hòa – Tuyên Quang) từ ngày 11 đến 19.02.1951 đổi tên đảng cộng sản Đông Dương thành **Đảng lao động Việt Nam**.

* Tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ bốn họp tại Hà Nội từ ngày 14 đến 20.12.1976 bỏ tên Đảng lao động Việt Nam lấy lại tên **Đảng cộng sản Việt Nam** cho đến nay.

Dù đảng cộng sản VN có lột xác thay tên bao nhiêu lần đi nữa thì cái bản chất cộng sản vẫn không thay đổi (bình mới, rượu cũ), vẫn độc tài, tham nhũng, buôn dân bán nước, hèn với Hán, độc ác với dân, cướp đoạt tài sản của dân làm của riêng v.v... Nói tóm lại là nơi nào có cộng sản là nơi đó có mọi khổ đau chập trum lên đầu người dân.

Do đó trong phiên họp lần thứ 73 ngày 25.09.2018 của Đại Hội Đồng Liên Hiệp Quốc, Tổng Thống Mỹ, ông Trump đọc diễn văn trong có một đoạn lên án về chủ nghĩa xã hội (CNXH) hay chủ nghĩa cộng sản (CNCS) như sau:

„Hiện nay, chúng ta đang chứng kiến một thảm họa loài người, một ví dụ cụ thể như ở Venezuela. Hơn 2 triệu người đã bỏ chạy nỗi kinh

hoàng dưới chế độ cs Maduro mà nước bảo trợ họ là Cuba đã mang lại.

Cách đây không lâu, Venezuela là một trong những nước giàu nứt trên trái đất. Ngày nay CNCS đã làm phá sản một quốc gia giàu dầu mỏ và đẩy người dân nước này vào cảnh nghèo đói bần cùng, cơ cực.

Gần như ở nơi nào mà CNXH hay CNCS đã được thử nghiệm, chúng cũng gây ra khổ đau, tham nhũng và mục nát. Cơ khát quyền lực của CNCS dẫn đến sự bành trướng, thôn tính và đàn áp. Tất cả các quốc gia trên thế giới cần chống lại CNCS và sự bần cùng mà nó mang lại cho tất cả mọi người.

Trên tinh thần đó, chúng tôi đề nghị các quốc gia có mặt ở đây cùng chúng tôi kêu gọi khôi phục dân chủ ở Venezuela. Hôm nay, chúng tôi công bố thêm các biện pháp trừng phạt chống lại chế độ đàn áp, nhằm vào giới thân cận và các cố vấn gần gũi của Maduro”.

Mỹ vừa công bố ra các lệnh trừng phạt nhằm vào đệ nhất phu nhân Venezuela, Cilia Flores, Phó Tổng Thống Delcy Rodriguez, Bộ Trưởng Thông Tin Jorge Rodriguez và Bộ Trưởng Quốc Phòng Vladimir Padrino.

Còn Việt Nam thì sao?

Việt Nam dưới sự thống trị của đảng cộng sản được chia ra làm 2 thời kỳ:

1.- Từ 20.07.1954- ngày chia đôi đất nước Việt Nam, cũng là ngày đảng Việt cộng cai trị thực sự toàn miền Bắc. Chẳng bao lâu, đảng cho tiến hành cuộc „Cải Cách Ruộng Đất (CCRĐ)“, long trời lở đất với khẩu hiệu: **„Trí phú địa hào, đào tận gốc, tróc tận rễ”**.

Để yểm trợ cho công cuộc tàn sát này, nhà thơ nô lệ, thối máu dân lành Tố Hữu đã làm một bài thơ về CCRĐ như sau:

**Giết, giết nữa, bàn tay
không phút nghỉ
Cho ruộng đồng lúa tốt,
thuế mau xong
Cho đảng bền lâu, cùng rập
bước chung lòng
Thờ Mao chủ tịch, thờ Sít-
ta-lin bất diệt**

Theo thống kê chánh thức của đảng Việt cộng đăng trong cuốn lịch sử kinh tế VN, tập 2

do Gs. Đặng Phong cho biết là cuộc CCRĐ chỉ có mấy năm mà đã có 172.008 người bị giết chết. Trong số 172.008 người bị kết án và bị giết chết đó có đến 123.266 người bị kết án oan. Cứ 10 người thì có 7 người bị oan.

Theo nhận xét của Tích Cốc, thật ra chữ „oan” ở đây là theo quan điểm của người cộng sản, chứ trong thực tế có lẽ 100% đều bị

oan. Những người bị chết oan này đã bị quy vào thành phần địa chủ và phú nông, những người bị xếp vào loại kẻ thù của nhân dân, bị đào tận gốc, tróc tận rễ, nghĩa là trước bị lôi đầu ra đấu tố, sau đó nếu không bị bắn, đập đầu vỡ sọ, hay chôn sống tại chỗ thì cũng bị lãnh án khổ sai rồi chết trong nhà tù. Trong 172.008 người bị giết chết do đảng nêu lên trên đây, người viết phải nhân lên hai hay ba lần mới đúng, có nghĩa là trên 300.000 người. Tại sao? Tại vì cs là trùm lường gạt và nói láo.

Lịch sử Việt Nam từ xưa đến nay, chưa bao giờ thấy một tai họa khủng khiếp do cộng sản gây ra như vậy. Ngoài sự tổn thất về sinh mạng, cái tổn thất lớn nhất là sự chà đạp lên nhân tính, giày xéo lên phẩm hạnh cao quý của con người. Và khi con người tự mình rời bỏ nhân tính và phẩm hạnh cao quý thì sánh ngang hàng với loài vật không hơn !

2.- Từ 30.04.1975, sau khi cưỡng chiếm được miền Nam, đảng Việt cộng tự phong cho mình là „quang vinh” là „vĩ đại” rồi ngang nhiên ban hành lệnh bốn **V** tức là **Vào, Vơ, Vét, Vẽ** Hà Nội từ thượng vàng đến hạ cám để chúng nó chia nhau hưởng thụ cái gọi là thành quả cách mạng. Và cũng kể từ ngày này, người đảng viên cộng sản bắt đầu bước qua lằn ranh xanh để tập tành trở thành những tên tiểu tư sản, rồi 44 năm sau (30.04.2019), chúng nó thực thụ là những tên đại, đại tư bản tỷ phú đồ!

Đảng Việt cộng bắt đầu phơi bày cái bản chất của người cộng sản là ra lệnh tất cả thương binh đang nằm trong Tổng Y Viện Cộng Hòa nội trong ngày 01.05.1975 phải rời khỏi bệnh viện. Người

cụt tay diu người què chân, khắp khểnh với đôi nạng gỗ, xiêu vẹo từng bước đi ra cổng mà đau đớn lòng. Còn người cụt tay, mù hai mắt nhưng còn hai chân, cõng người cụt hai chân nhưng còn đôi mắt hướng dẫn đường đi. Người bị thương lòi ruột chưa kịp điều trị cũng phải tay ôm đùm ruột với máu me dính đầy người rời khỏi bệnh viện để tìm ân nhân cấp cứu....

Không có lời nào tả hết nỗi thương đau! Đã 44 năm qua, nhưng khi viết tới đây, tôi vẫn nghẹn ngào rơi lệ và tự nêu lên câu hỏi là tại sao đảng Việt cộng đối xử dã man, tàn nhẫn, mọi rợ, vô nhân đạo như vậy với chúng tôi, những người thua cuộc?

Chưa hết, bước kế tiếp, để thực hiện cái gọi là CNCS không bị trở ngại, đảng cho áp dụng các phương án như sau:

1.- Cưỡng bức Quân Cán Chính (QCC) VNCH đi tù khổ sai không án mà chúng gọi là „Học Tập Cải Tạo”. Cả chục ngàn người đã chết tức tưởi trong rừng sâu nước độc vì đói không có ăn, đau không có thuốc uống vv...

2.- Tống vợ con của họ và những người giàu có đi vùng kinh tế mới, nơi khí ho, cò gáy, nắng cháy bốn mùa, để cướp đoạt đất đai nhà cửa.

3.- Con của QCCVNCH bị xếp vào loại công dân hạng 3, con „ngụy”, nên không được học hành đến nơi đến chốn.

4.- Đánh tư sản, mai bản và 3 lần đổi tiền vét cạn tài sản, của cải dân để bỏ vào túi riêng của đảng.

Đảng là nhút, đứng trên luật pháp. Luật đảng ban ra là chỉ áp dụng cho người dân. Tại sao thế? Tại vì chính đảng viên công an đã từng nói tao là luật, luật là tao kia mà. Hỡi người cs, các người nên nhớ rằng, luật các người làm, các người có thể ngồi xổm trên nó, nhưng luật nhân quả thì không miễn trừ cho một ai. Trong một đất nước, khi mà luật pháp không nghiêm minh thì cuộc sống của người dân bị tương tàn, tương sát, bị lường gạt, tù đày, bị giết hại còn tệ hơn loài thú. Tại sao? Tại vì loài thú, chúng nó có tranh ăn, cắn giết lẫn nhau, nhưng khi nó no đủ rồi thì chúng nó sống trở lại thành đoàn, hòa thuận lại với nhau. Còn con người cộng sản dù đã bóc lột đến tận cùng xương tủy của người dân, bán nước cho Tàu hưởng sự giàu sang tột đỉnh rồi mà vẫn còn tiếp tục giết hại lẫn nhau như trường hợp Chủ tịch nước Trần Đại Quang bị

con virus của TBT Nguyễn Phú Trọng giết chết ngày 21.09.2018, và không ngừng tại đây, chúng vẫn tiếp tục đàn áp bóc lột người dân như cướp đất Thủ Thiêm, cướp vườn rau Lộc Hưng và sẽ còn dài dài cho đến khi nào chúng nó không còn hiện hữu trên hình chữ **S**.

21 năm cai trị miền Bắc (20.07.1954 - 29.04.1975), 44 năm thống trị miền Nam (30.04.1975 - 30.04.2019) 65 năm toàn trị cả nước (20.07.1954- 30.04.2019), đảng trùm lên đầu nhân dân hai miền một tấm vải đỏ trên có ngôi sao vàng thì toàn thể người dân Bắc cũng như Nam đều sống trong cảnh thê lương, ảm đạm!

Còn riêng đảng viên, khi đầu còn đội nón cối, chân đi đôi dép râu từ trong rừng ra cưỡng chiếm được miền Nam, 44 năm sau, chúng trở thành những tên đại, đại tư bản tỷ phú đỏ.

Nói tóm lại, nơi nào có cộng sản thống trị thì nơi đó có bao trùm khổ đau, cho nên chúng ta xác quyết rằng „Cộng Sản đồng nghĩa với Khổ Đau“.

Vì „Cộng Sản Đồng Nghĩa Với Khổ Đau“ cho nên cố Hòa Thượng Thích Huyền Quang, Đệ Tứ Tăng Thống GHPGVNTN đã làm một bài thơ có giá trị cho đến khi nào cộng sản còn hiện hữu trên trái đất này. Bài thơ tên là:

NHÂN NHƯ VỚI KHỔ ĐAU

Thôi đừng hù ta nữa

Ta biết mi lắm rồi

Ta đã gặp mi trên khắp nẻo đường đời

Mỗi lần gặp mi ta đều mỉm miệng cười

Và nhìn thẳng mặt mi không hề sợ sệt

Dù biết mi đáng sợ hơn là sự chết

Nhưng với ta cũng chẳng là chi hết

Đừng mơ tưởng rằng sợ mi

Rồi ta sẽ đối đời khí tiết

Để cúi đầu trước bạo lực phi nhân

Hãy đày đọa ta cho thỏa chí hung thần

*Ta đã nguyện chẳng tiếc gì chiếc thân mộng
uyển*

Khổ đau ơi!

Mi có thấy giữa dòng đời lưu chuyển

Sóng vô thường đang cuốn cuộn thét vang

Đừng tự hào với đặc trưng vinh quang

Trên xác chết của đồng bào bất hạnh

*Vì vô minh, mi chẳng biết gì ngoài sức mạnh
Rồi cười vui trên đồ nát điều tàn
Mi có biết không?*

Nhạc mi nghe là những tiếng khóc than

Trà mi uống là những giọt lệ tràn

Rượu mi say là máu đào tươi thắm

*Màn trướng mi buông là những vành khăn
trắng*

Của muôn dân đang quần quai dưới chân mi

Nghèo đói khổ đau theo sau mỗi bước mi đi

Gông cùm xiềng xích nơi nào mi tới

Ánh bình minh trở thành đêm tối

Phủ mịt mù mọi lối tương lai

Những hài nhi vô tội trong bào thai

Mi bóp chết với chiêu bài nhân mãn

Mi có nghe lời than hồn oán

Đã và đang vọng về

Từ đô thị đến làng quê

Từ hải đảo đến sơn khê

Từ đáy mồ của những oan hồn vương vất

Mi có biết không?

Chẳng có nơi nào trên trái đất

Trong hư không, hay dưới đáy biển sâu

Làm chỗ trú ẩn dài lâu

Để cho mi trốn khi trái sầu đã chín

Ngày đó, ngày đó nhất định rồi sẽ đến

Khi đồng bào bừng tỉnh sau cơn mê

Đức Dalai LaMa đã tóm tắt về CNCS chỉ có một câu ngắn nhưng đầy đủ ý nghĩa như sau:
Cộng sản là loài cỏ dại, mọc trên hoang tàn của chiến tranh; là loài trùng độc, sinh sôi nảy nở trên rác rưởi của cuộc đời.

**Thành tích “vinh quang vĩ đại” của đảng
sau 65 năm toàn trị đất nước
(20.7.1954 -30.4.2019)**

*Biệt thự khủng của Trần Văn Truyền, cựu Ủy
Viên Trung Ương đảng, Tổng thanh tra nhà nước
tại xã Sơn Đông - Tỉnh Bến Tre*

BÓT ĐI.....

*Bớt đi... một chút tượng đài
 Bớt đi... lễ hội rực trời pháo hoa
 Bớt đi... đại yến gần xa...
 Bớt đi ông lớn nhiều nhà
 Ăn chơi trác táng xa hoa tiền chùa
 Bớt đi những tiếng nói thừa
 Về với hội họp bán mua chúc quyền
 Bớt đi đấu đá triển miên
 Tranh quyền đoạt vị nhìn xem... dân nghèo
 Đi học đũa lợi đũa trèo
 Mong manh mạng sống họa treo đỉnh đầu
 Ước mơ xa vợ cây cầu
 Nhỏ nhoi cũng được cần đầu lớn gì
 Chỉ cần các cháu được đi
 Học thêm con chữ xanh rì tương lai
 Không còn bơi vượt sông dài
 Không đu dây lượn như loài... TặcZăng
 (Võ Thiên Thu)*

Những sự việc được trình bày trên đây là đúng sự thật 100% vì tác giả bài này là chứng nhân mà cũng là nạn nhân sống ba chìm bảy nổi trong suốt thời kỳ đen tối của cuộc chiến Quốc Cộng. Tôi viết lên đây để những người trí

thức trẻ sanh sau 30.04.1975 ở trong hay ngoài nước đọc để biết về bản chất của cộng sản, đừng thờ ơ, ngoảnh mặt làm ngơ trước nước sắp mất, nhà tan mà hãy tự chọn cho mình một quyết định sáng suốt, đứng về phía dân tộc đấu tranh liên tục bằng mọi hình thức để loại bỏ cho bằng được cái đảng Việt cộng độc tài, tham nhũng, buôn dân, bán nước, hèn với Hán, ác với dân v.v... trước là tự cứu mình, gia đình mình, sau là cứu dân tộc khỏi bị Bắc thuộc, xích hóa lần thứ 5.

Mong lắm thay.

Laatzen ngày 01.03.2019

Tích Cốc Ngô Văn Phát

Cựu tù nhân "cải tạo" ở Hoàng Liên Sơn - Bắc Việt

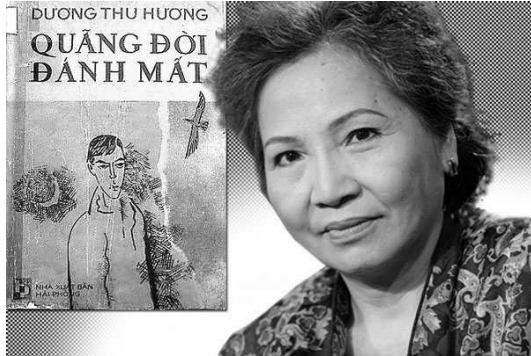
Đồng hành hai thế hệ ...

*Bái lạy này, xin chân tình biểu lộ
 Chuyển trao nhau – chung Tâm Nguyên Trẻ Già.
 - Thế Hệ Cao Niên, gần thế kỷ trôi qua
 Theo mệnh Nước, gánh quẫn vai tang tóc.
 Bao đời trai vạm nẻo đường ngang dọc
 Máu hòa chung sương phủ núi rừng thiêng.
 Vì Quê Hương, dâng hiến tuổi Thanh Niên,
 Xin gửi lại Tình riêng nơi hậu tuyến.
 Bước quân hành, xông pha vào trận chiến
 Theo Cờ Vàng vì Tổ Quốc Tự Do.
 Bảo vệ Non Sông, hạnh phúc ấm no,
 Mong giải cứu Toàn Dân qua Quốc Nạn.
 Nhưng ngờ đâu, đường trường chinh hỗn loạn,
 Lệnh tan hàng ban xuống – ngập đau thương!
 Buông súng khóc, bao ác mộng đêm trường,
 Thân tù "ngụy" đọa đày không kết án.
 Nếu may còn thảng năm dù ly tán
 Ngẩng cao đầu tóc bạc với Quê Hương.
 Đem thân tàn thêm viên gạch lót đường
 Cho Tuổi Trẻ bước lên – cùng Lý Tưởng.
 - Thế Hệ Thanh Xuân, nơi xứ người vui hưởng
 Đời Tự Do, thành đạt, sống an nhiên.
 Nhưng vẫn còn Tuổi Trẻ chẳng lo riêng
 Vì Tâm hướng về cội nguồn Dân Tộc.
 Luôn tìm hiểu bao cảnh đời Ác Độc
 Chế độ Vô Thần hủy diệt Quyền Dân.
 Tiếp bước Cha Ông, tâm nguyện dự phần
 Đời hãnh diện: - Mong Đồng Hành Dân Tộc!
 Một ngày mai sẽ không còn tiếng khóc
 Chung lối về, xin quỳ lạy Quê Hương.
 Tuổi Trẻ hôm nay đang chuẩn bị Lên Đường
 Xin đón nhận những Bàn Tay Nhân Hậu
 Chỉ hướng cho nhau với Tình Thương yêu dấu
 Trẻ-Già chung nhịp bước, cứu Non Sông.
 Chia sẻ gian nguy, cùng Quốc Nội hiệp đồng
 Bao thế hệ dựng xây mùa Xuân Mới.
 Tóc bạc – Đầu xanh – Cờ Vàng bay phất phới
 Xin lạy quỳ: - hôn mảnh đất Quê Hương*

● **Võ Đại Tôn**

Giọt nước mắt người phụ nữ "Bên Thắng Cuộc"

• Đinh Quang Anh Thái

Dương Thu Hương tự nhận mình là "người rừng", "mụ đàn bà nhà quê răng đen, mắt toét". Báo chí Pháp thì gọi Dương Thu Hương là "Con Sói Đơn Độc". Còn lãnh đạo CSVN thì chửi bà là "con đĩ chống đảng".

Gọi bằng gì thì gọi, Dương Thu Hương vẫn là chính mình: bản chất chân quê không hội nhập vào thế giới trên mạng, bỗ bã, đốp chát, đơn độc, và trên hết, ngay thẳng, hết mực với mục tiêu nhắm tới là tranh đấu cho một nước Việt Nam dân chủ, tự do, thoát khỏi cái chế độ hiện nay mà bà gọi là "chỉ sống bằng xác chết, không có bất cứ giá trị gì cả."

Sinh năm 1948, lớn lên tại miền Bắc vào đúng giai đoạn Cộng sản Hà Nội tung toàn lực lượng nhất quyết bằng mọi giá phải đạt được tham vọng "giải phóng miền Nam thoát khỏi sự kềm kẹp của Mỹ-Ngụy." (sic)

Như lời bà kể, cùng với hơn 100 bạn ngang lứa tuổi, bà đã cắt máu xin vào Nam "đánh Mỹ cứu nước".

Những trải nghiệm trong chiến tranh, cùng những chua chát của Tháng Tư 1975 đã là chất liệu cho các tác phẩm sau này của bà, như "Những Thiên Đường Mù", "Bên Kia Bờ Ảo Vọng", "Khải Hoàn Môn", "Đỉnh Cao Chối Lợi", "No Mans Land" (ấn bản Anh ngữ) được dịch sang Pháp ngữ là "Terre Des Oublis".

Dấu mốc quan trọng làm thay đổi hẳn cuộc đời Dương Thu Hương là thời điểm đoàn quân của "bên thắng cuộc" vào Sài Gòn trưa ngày 30 Tháng Tư 1975.

Trong các bài viết, và trong lần gặp bà ở Paris năm 2005, Dương Thu Hương kể:

"Ngày 30 tháng Tư năm 1975 đã là một ngày rã trong đời tôi. Khi đội quân chiến thắng vào Sài Gòn, trong khi tất cả mọi người trong đội quân chúng tôi đều hớn hờ cười thì tôi ngồi bên lề đường khóc. Vì tôi thấy tuổi xuân của tôi đã hy sinh một cách ồ ạt. Tôi không choáng ngợp vì nhà cao cửa rộng của miền Nam, mà vì tác phẩm của tất cả các nhà văn miền Nam đều được xuất bản trong một chế độ tự do; tất cả các tác giả mà tôi chưa bao giờ biết đều có tác phẩm bày trong các hiệu sách, ngay trên vỉa hè; và đầy rẫy các phương tiện thông tin như TV, radio, cassette. Những phương tiện đó đối với người miền Bắc là những giấc mơ.

Ở miền Bắc, tất cả mọi báo đài, sách vở đều do nhà nước quản lý. Dân chúng chỉ được nghe đài Hà Nội mà thôi; và chỉ có những cán bộ được tin tưởng lắm mới được nghe đài Sơn Mao, tức là đài phát thanh Tàu.

Còn toàn bộ dân chúng chỉ được nghe loa phóng thanh tập thể; có nghĩa là chỉ được nghe một tiếng nói.

Vào Nam tôi mới hiểu rằng, chế độ ngoài Bắc là chế độ man rợ vì nó chọc mù mắt con người, bịt lỗ tai con người.

Trong khi đó ở miền Nam người ta có thể nghe bất cứ thứ đài nào, Pháp, Anh, Mỹ... nếu người ta muốn. Đó mới là chế độ của nền văn minh.

Và thật chua chát khi nền văn minh đã thua chế độ man rợ.

Từ những nhận thức này, Dương Thu Hương trở thành "Con Sói Đơn Độc" ngay giữa bầy đàn của mình, vì hầu như không có người nào trong hàng ngũ lên tiếng đấu tranh cho dân chủ sau 1975 lại có lỗi ăn nói bỗ bã, "chém đinh chặt sắt" như bà. Bà nói, "chẳng việc gì phải kiêng dè những danh từ mà nhiều người cho là thô bỉ, như là 'ìa vào mặt kẻ cầm quyền', vì đó là cách nói thuần của người Việt rằng đen mắt toét; là ngôn ngữ đích xác của người nông dân khi họ muốn biểu lộ thái độ khinh bỉ và bất chấp. **Tôi hành động như thế là có dự tính chứ không phải ngẫu hứng. Tôi rất ghét những thứ ngôn ngữ nhờ nhờ nhạt nhạt.**

Năm 1997, Lê Khả Phiêu lên làm Tổng Bí Thư Đảng Cộng Sản Việt Nam, từ Washington DC, kể viết bài gọi điện thoại về Hà Nội hỏi Dương Thu Hương, rằng cảm nghĩ của bà ra sao về tân lãnh

đạo CS, bà bốp chát: **"ông đã có bao giờ thấy âm hộ của con ngựa già chưa?"** Đây, mặt thẳng Lê Khả Phiêu thế đấy, nó nhăn nheo y như âm hộ con ngựa già".

Và năm 2000 khi Tổng Thống Mỹ Bill Clinton đến thăm Hà Nội, bà trả lời phỏng vấn của kẻ viết bài qua điện thoại:

"Clinton là biểu tượng của một nền dân chủ, là một chân trời khác, một cuộc sống khác mà người ta ao ước". Và bà cười sảng khoái, thuật lại câu của hàng xóm láng giềng nhà bà họ nói "sao mà xấu hổ thế! Tổng thống của chúng nó, của dân Mỹ đứng cạnh mấy ông lãnh đạo của mình, **mặt nó thì sáng ngời ngời, còn mặt mấy ông lãnh đạo của mình sao mà tối tăm thế.**

Mặt Tổng bí thư Lê Khả Phiêu tuy đã sửa nhan sắc nhưng trông cũng không đẹp cho lắm. Cho nên dân chúng bảo xấu hổ quá.

Còn cánh đàn ông thì họ rú lên, ối giời ơi! Cái thẳng Clinton nó đẹp giai quá! Mình cũng còn mê nó nữa là đàn bà. Cho nên một trăm con mê nó thì cũng phải thôi" (cười to tiếng, sảng khoái).

Rồi "Con Sói Đơn Độc" nói tiếp "hàng xóm nhà tôi xem thẳng Lê Khả Phiêu là lãnh đạo của họ thì các ông bà ấy xấu hổ nhục nhã; chứ còn tôi thì tôi thấy bình thường; vì từ lâu tôi đã coi mấy thằng lãnh đạo chúng nó chẳng ra cái gì, cho nên tôi chả việc gì phải nhục họ chúng nó".

Chưa hết, "mụ nhà quê răng đen mắt toét" còn kể, "một nhà báo Mỹ phỏng vấn tôi và hỏi tôi nghĩ như thế nào về quan hệ của tôi với chế độ, tôi nói thẳng rằng, chế độ Hà Nội là bọn người rắm bọn Bắc Triều Tàu".

Đó chính là Dương Thu Hương.

Lý do nào lãnh đạo Hà Nội chứ bà là "con đĩ chống đảng?"

Ngồi cạnh cửa sổ căn hộ lầu hai của bà ở Quận 5 Paris, bà cười, kể lại:

"Trong bài diễn văn tôi đọc ở Đại hội Nhà Văn năm 89, tôi nói rằng đảng cộng sản phải biết ơn nhân dân. Bởi vì xưa nay họ chỉ nói nhân dân phải biết ơn đảng thôi. Trong bài diễn văn đó, tôi phân tích rằng, cả một dân tộc đã đổ xương máu để kháng chiến chống Pháp và những gì dân tộc đạt được là do truyền thống chống ngoại xâm của dân tộc **nhưng đảng cộng sản đã cướp tất cả công đó và nhận vợ là công của đảng.** Họ còn dạy dỗ quần chúng là phải biết ơn

đảng. Hành động như thế vừa đều cáng vừa vô ơn bạc nghĩa và tự cao tự đại.

Những kẻ như thế không xứng đáng để lãnh đạo dân tộc.

Hỏi, bà có bao giờ bốp chát trực tiếp như thế với giới lãnh đạo chế độ?

Dương Thu Hương cười nửa miệng, nói, "tôi sợ gì chúng nó, tôi từng chửi ìa vào mặt đảng".

Dương Thu Hương kể, "Năm 1998, trong một nghị của trí thức Hà Nội, tôi có đọc bài diễn văn với tựa đề là Nhân Cách Trí Thức. Tại hội nghị đó, ông Nguyễn Văn Linh (Tổng Bí Thư đảng cộng sản lúc bấy giờ) tỏ ra vô cùng đặc ý với nội dung bài diễn văn của tôi. Ông ta đã ôm hôn tôi thăm thiết và xin bài diễn văn của tôi. Sau đó, vào giờ giải lao, người thư ký của ông ta tìm tôi và chuyển đề nghị của ông Linh muốn tặng tôi một căn nhà tiêu chuẩn dành cho cấp Bộ Trưởng. Người thư ký này còn đề nghị tôi tạm im lặng để cho đảng tự cải sửa. Tôi trả lời rằng, tất cả những việc tôi làm là vì dân tộc chứ không phải vì bản thân tôi; và tôi không giàu có nhưng cũng có một căn nhà đủ để ở. Tôi còn nói với ông thư ký của ông Linh rằng, hiện giờ đang có hai vạn giáo viên tiểu học ở Hà Nội không có nhà để ở, cho nên nếu nhà nước có ý định thì nên phân phối nhà cho hai vạn người đó.

"Một lần khác, nhà thơ Giang Nam lúc đó còn sống, chuyển lời của ông Nguyễn Văn Linh mời tôi ăn cơm với vợ chồng ông Linh và cô con gái của ông Linh. Giang Nam còn bảo là ông Linh nói rằng, dù sao chẳng nữa thì tôi cũng là người mà nhà nước này yêu mến vì tôi đã tình nguyện chống Mỹ và chống Tàu, và đó là điều chứng minh tôi là người hết sức hy sinh để bảo vệ tổ quốc. Tôi trả lời thẳng thừng rằng, **tôi đã đấu tranh cho tự do dân chủ, tôi chỉ ngồi trên cỏ thôi, nên tôi không chơi với vua quan.**

"Tôi nghĩ rằng những lời phát biểu đó của tôi khiến ông Linh phật lòng. Về phương diện cá nhân thì hẳn là ông ấy phải phật lòng, và sau đó thì ông ấy bị sức ép của cánh bảo thủ, nên ông ấy quay ngoắt lại và ông ta đánh vào các nhà văn mà ông ấy từng khuyến khích họ đừng uốn cong ngòi bút. Với cá nhân tôi thì ông ta mắng tôi là 'con đĩ chống đảng'. Lúc đó tôi nói với một ông trong ban tổ chức đảng rằng, nếu tôi là đĩ thì may cho cái đảng này; nhưng **vì tôi không đánh đĩ được cho nên tất cả mọi năng lực của tôi đều dồn vào việc ìa vào mặt đảng.** Họ đã chửi tôi như vậy thì từ giờ trở đi mọi sự

đều rõ ràng, không còn con đường thứ ba nữa. Nghĩa là tôi dẫn thân đến cùng trong mục tiêu đấu tranh cho dân chủ.

Nhân Dương Thu Hương kể việc Nguyễn Văn Linh muốn tặng bà căn nhà, kể viết bài này lại nhớ câu nói để đời của Thi sĩ Hữu Loan, tác giả bài thơ bất hủ "Màu Tím Hoa Sim".

Ông Hữu Loan vào Sài Gòn sau 1975 thăm một người bạn cũ là Thi sĩ Hà Thượng Nhân và kể cho người bạn xưng hô "mày tao chi tớ" từ thuở thiếu thời với mình, rằng đảng CS muốn tặng ông căn nhà để ông đừng chống đảng nữa, ông trả lời **"Tôi không có thì giờ làm nhà vì đang bận làm người"**. Hữu Loan còn khẳng định thái độ sống của ông, "cả đời là thanh gổ vuông chành chạnh, cương quyết không để người ta đẽo tròn lặn đi đâu thì lặn".

Tác giả "Màu Tím Hoa Sim" đã phải trả giá cho cách sống như "cây tùng trước bão" của mình: bị chế độ bỏ tù, sau đó bị giam lỏng tại nhà ở Nga Sơn, Thanh Hóa và kiếm sống bằng những chuyến xe kiosk kẹo đá và những mớ bánh chui nhủi của vợ.

Và Dương Thu Hương, những lời đánh thép đánh thẳng vào đảng như thế khiến bà bị bắt vào Tháng Tư năm 1991 và được thả khỏi nhà tù nhỏ ngày 20 tháng 11 cùng năm đó.

Phải chăng Dương Thu Hương cắt máu tình nguyện vào Nam "đánh Mỹ" vì muốn phục vụ đảng CS, kể viết bài hỏi câu đó và bị tác giả "Những Thiên Đường Mù" đáp trả bằng giọng khinh bạc, ông Thái lầm rồi, "năm 68 tôi vào tiền tuyến là vì tôi tuân thủ truyền thống cứu nước của dân tộc Việt Nam chứ không vì phải đảng cộng sản. Tôi còn nhớ lúc xảy ra chiến dịch Cải Cách Ruộng Đất, ngay trước cửa nhà tôi là một người bị chết treo và lúc 8 tuổi, tôi đã phải đi theo các đoàn học sinh để chứng kiến các cuộc đấu tố địa chủ. Sau lưng nhà tôi, ngay đường xe hòa, một người khác bị vu là địa chủ nên tự tử bằng cách đặt cổ vào đường ray cho xe lửa cán chết. Thật khủng khiếp. Khi 8 tuổi, buổi sáng khi đi tưới rau, tôi thấy cảnh những người chết như thế và điều đó làm cho tôi vô cùng khủng khiếp. Cho nên tôi nhắc lại, tôi chiến đấu hoàn toàn không vì cái đảng gây ra cuộc cải cách ruộng đất đẫm máu người dân như thế".

Những năm tháng bị cuốn vào cuộc tàn sát, Dương Thu Hương cho biết, "đến tận bây giờ, cuộc chiến vẫn ám ảnh tôi. Lúc tôi tình nguyện vào Nam, số học sinh của cả bốn lớp 10 của

trường chúng tôi vào chiến trường khoảng 120 người, vậy mà chỉ 2 người may mắn sống sót, là tôi và một người nữa. Tôi thì bị bom làm điếc tai bên phải; người còn lại là cậu Lương thì bị cụt một tay và trở nên ngớ ngẩn. Tất cả những bạn khác của tôi không ai sống sót. Khi tôi đi tìm mộ của những bạn đã chết, tôi mới biết, trong những trận đánh mà bộ đội miền Bắc thua, thì người ta xóa sạch dấu vết và tên tuổi liệt sĩ không được ghi lại. Họ giải thích rằng dân tộc ta là dân tộc anh hùng phải chiến thắng quân thù, nhưng trận này chưa thắng cho nên không thể kiểm kê các liệt sĩ được. Cho nên hàng trăm người chết dưới đáy hồ, dưới đáy vực mà hoàn toàn không ai tìm được tung tích".

Đang nói chuyện, nhiều lúc, Dương Thu Hương trôi vào im lặng, kể viết bài có cảm tưởng những bóng ma của cuộc chiến đang quay về ám ảnh bà.

Dương Thu Hương và tác giả tại một quán ăn ở Paris năm 2005

Vì bị điếc nặng nên bà phải nói rất to thì mới nghe được giọng mình. Đi cạnh bà trên đường phố Paris, bà nói như quát khiến nhiều người chung quanh nhìn bà tỏ ra khó chịu. Ngồi tại một quán cà phê gần Tháp Eiffel, bà nói, mắt long lên sòng sọc:

"Chế độ hiện nay chỉ sống bằng xác chết thối. Nó không có giá trị gì trong thời đại này cả. Những người lãnh đạo chế độ hoàn toàn vô năng và tham nhũng".

"Bà tự nhận là 'kẻ làm giặc' ngay trong lòng chế độ, vậy các con bà bị thiệt thòi ra sao ạ", tôi hỏi?

"Tôi đã nói rất rõ với các con tôi, rằng con đường làm giặc là phải chịu tất cả mọi khổ đau; cho nên tất cả mọi người trong gia đình, nghĩa là bố tôi, mẹ tôi, anh em tôi và con cái, nếu ai muốn thì tôi sẵn sàng viết giấy với tòa án là không có quan hệ với tôi nữa để tránh cho họ

khỏi bị di lụy. Còn nếu những người muốn tiếp tục đứng với tôi thì phải chấp nhận khổ đau, thua thiệt và không bao giờ được nói với tôi một lời can thiệp vào việc tôi làm. Bởi vì tôi biết chắc chắn cộng sản sẽ dùng những người thân thuộc để gây sức ép. Nhiều trường hợp đã xảy ra đối với những người đấu tranh dân chủ tại Việt Nam. Vợ con, anh em của họ bị công an áp lực phải khuyên can họ không được đấu tranh nên một số người đành bỏ cuộc. Bản thân tôi đã lường trước điều đó nên tôi tuyên bố sòng phẳng rằng, cả tuổi xuân của tôi, tôi đã hy sinh để nuôi con rồi, nên bây giờ tôi an tâm lao vào cuộc chiến chống lại bọn cường quyền. Tôi bảo các con tôi có thể về sống với bố của chúng hay với một người mẹ khác. Còn nếu chọn sống với tôi thì phải chấp nhận khổ đau, vì chắc chắn chúng sẽ không có chỗ đứng trong chế độ này. Hai con tôi đứa nào cũng hai bằng đại học nhưng vẫn không có việc làm. Con trai lớn của tôi phải sống bằng tất cả mọi việc, từ bồi bàn cho đến gác cổng và bây giờ đi quay phim thuê cho một hãng tư. Cháu gái thì bán sơn”.

Kẻ viết bài được gặp con gái lớn của Dương Thu Hương khi cháu thăm mẹ ở Paris; hỏi, các cháu có ủng hộ lý tưởng của mẹ không, cô con nói, giọng cũng mang hơi hướng “người rừng” giống mẹ: “thôi chú đừng nhắc chuyện điên khùng ấy làm gì”.

Còn Dương Thu Hương nói, “đối với chúng nó, tôi là một người điên. Nhưng đâu sao chẳng nữa thì cũng là tình mẹ con, nhất là tôi đã giao hẹn là nếu chấp nhận tôi thì không được can ngăn việc tôi làm, nếu can thiệp thì tôi sẽ cắt đứt ngay tức khắc, thành ra chúng nó đành chấp nhận thôi”.

“Thế còn tình cảm đôi lứa, gia đình của bà?”

(Cười) “Tôi là người hoàn toàn thất bại và bất hạnh trong cuộc sống đôi lứa. Nhưng tôi cũng tự cảm thấy hạnh phúc vì tôi đã tự tiêu diệt tuổi thanh xuân để nuôi con tôi trưởng thành. Con cái tôi không phải bưng chài ngoài đường. Trong khi bố nó có thể đi kiếm vài ba người vợ khác. Tôi không cần một xu của ông ta để nuôi con, dù tôi làm giặc và chịu nhiều hậu quả. Đây là điều hạnh phúc. Nếu không tôi sẽ bị lương tâm cắn rứt. Tôi còn một hạnh phúc nữa là tôi đã trả được tất cả những món nợ cho những người bạn tôi đã chết trong chiến tranh. Ít nhất là bằng tác phẩm và những bài viết để vạch trần tội ác của một cuộc chiến tranh phi lý. Tôi cảm thấy hạnh phúc trong sự bất hạnh của mình. Tôi nghĩ rằng

số phận đã chọn tôi để trở thành một con người như vậy”.

“Tiêu phí tuổi trẻ trong chiến tranh để rồi sau đó bị chế độ dày đọa vì làm giặc, bản thân thì không ai dám giao tiếp vì sợ bị liên lụy; có bao giờ bà chùn bước và muốn buông xuôi?”

(Cười mỉm) “Nếu mà tôi chùn bước, buông xuôi thì tôi đã chùn bước, buông xuôi từ lâu rồi”.

“Bà tin vào nhân quả?”

“Tôi hoàn toàn tin vào thuyết nhân quả. Tôi hoàn toàn tin vào kiếp sau. Tôi vẫn dạy con tôi phải sống cho có trước có sau. Nhiều người muốn tôi phải thế này phải thế khác. Tôi trả lời rằng tôi không phải gì cả. Tôi chỉ phải sống đúng với những nguyên tắc đạo đức mà gia đình tôi đã dạy tôi và những nguyên tắc mà tôi học được ở đạo Phật. Các con tôi cũng phải theo những nguyên tắc đạo đức đó. Bất luận chúng nó là thường dân hay là người lỗi lạc, tôi đối xử như nhau. Tôi không yêu cầu con cái tôi phải trở thành bác sĩ, tiến sĩ..., tôi không yêu cầu như thế. Tôi chỉ duy nhất yêu cầu các con tôi sống tử tế; và đối với tôi đạo đức là cốt lõi”.

Căn hộ Dương Thu Hương có bàn thờ Phật Thích Ca. Có lần bà nói, đạo Phật giúp bà định được tâm mình; rồi bà đùa, “anh Phật quả là đẹp giai thật”. Trò chuyện nhiều với bà thì biết, bà vẫn không bỏ được cái lối tếu táo “người rừng” chứ thực tâm bà hết mực thờ kính Đức Thế Tôn.

Dương Thu Hương có nguyên tắc sống đạo đức rạch ròi, không khoan nhượng. Thăm bà ở Paris, kẻ viết bài xin phép biếu bà chút quà, bà quát lên bảo, không nhận bất cứ vật chất nào của bất cứ ai.

Những bữa cơm tiệm ở Paris, bà giành trả tiền và khẳng định, nếu kẻ viết bài trả thì “về Mỹ ngay, không phỏng vấn phỏng viếc gì nữa!”.

Đành bó tay chịu thua “mụ nhà quê mắt toét,” cách tôi vẫn gọi bà Hương mỗi khi điện thoại thăm hỏi.

Bộp chộp, bộp bộp, không khoan nhượng là Dương Thu Hương.

Đạo đức cốt lõi cũng là Dương Thu Hương.

Bây giờ “Con Sói Đơn Độc” đã bước vào tuổi 70, vậy mà ngọn lửa đấu tranh cho một tương lai Việt Nam tươi sáng vẫn ngùn ngụt cháy trong trái tim bà.

(Tháng Hai, 2018)

Thiên Đường Ảo và ngày Ba Mươi Tháng Tư

• Nguyên Trí Hồ Thanh Trước

Thông thường cái gì «ảo» thì không thật, nhưng có một trường hợp ngoại lệ, một cái ảo rất thật, rất hữu ích, đó là «số ảo» (Imaginary number). Trong toán học số ảo được kết hợp với số thực được gọi là «số tạp» hay «số phức» (Complex number), nó được sử dụng rộng rãi trong vật lý học và kỹ thuật điện.

Ngược lại cũng có cái ảo đã không thật, lại không cần thiết, tuy nhiên «nó» vẫn hiện hữu, cả một chế độ cố gắng tuyên truyền, phổ biến, để lừa dối mọi người, hầu làm lợi cho chế độ, đó là «Thiên Đường Ảo» trong chế độ cộng sản!

Chế độ cộng sản được «phát minh» bởi một học giả người Đức, một người không ít thất bại trong cuộc đời, luôn sống trong sự nghèo khổ, Karl Marx ! Ông phải luôn nhờ vào tài chánh của một người bạn Friedrich Engels.

Vì thất bại trong một thể giới Tư Bản, ông đã mơ một «*thiên đường mới*», hay nói cách khác một «*thiên đường ảo*», «*một xã hội không giai cấp và tổ chức xã hội không quốc gia, nơi sở hữu tư nhân được xóa bỏ và các phương tiện sản xuất đều là của chung*». Từ đó phát sinh ra tư tưởng cộng sản. Sau khi ông mất, người bạn của ông, Friedrich Engels đã dùng tư tưởng độc đoán này, viết thành văn bản gọi là «*Marxism*» để làm nền tảng cho những phong trào xã hội chủ nghĩa và lao động.

Nên nhắc qua về Friedrich Engels, một triết gia người Đức, ông là con của một kỹ nghệ gia giàu có trong ngành dệt, ông đã từng làm việc trong một xưởng kỹ nghệ của cha ông, ở Manchester, Anh quốc ; do đó ông quan tâm đến số phận của người lao động và xây dựng một triết lý duy vật dựa trên các tầng lớp xã hội và ưu thế của các tầng lớp này trong lịch sử các nền kinh tế. Tại Paris, ông đã gặp Karl Marx, và nhận thấy rằng cả hai đều đồng quan điểm; hai ông quyết định cộng tác với nhau và định cư tại Bỉ, nơi tự do ngôn luận được tôn trọng hơn. Friedrich Engels đã giúp Karl Marx soạn lại văn bản «*nguyên tắc cộng sản*». Năm 1848, hai ông cho xuất bản, ẩn danh, «*Tuyên ngôn đảng cộng sản*». Mặc dù ẩn danh, hai ông vẫn bị trục xuất

khỏi Bỉ.

Lý thuyết Marxisme cho rằng: «*chế độ độc tài của giai cấp vô sản là giai đoạn đầu tiên trong sự tiến hóa của xã hội đối với chủ nghĩa xã hội, thay thế cho các chế độ tư bản, được gọi là chế độ độc tài của giai cấp tư sản.*

Để lật đổ giai cấp cầm quyền (tư sản) đang nắm giữ tất cả các quyền hành (kinh tế, chính trị), giai cấp công nhân (vô sản) đầu tiên phải nắm chiếm tất cả các quyền hành. Giai cấp vô sản, thực sự là động cơ của lịch sử và là phương tiện biến đổi xã hội bởi vì nền kinh tế dựa trên nó.

Quyền hành của giai cấp vô sản được thực hiện dưới hình thức quốc gia của giai cấp công nhân, giai cấp này có các biện pháp cần thiết, bao gồm cả các biện pháp cưỡng chế, để chiếm đoạt các phương tiện sản xuất của tư sản. Khi xã hội trở nên còn không giai cấp, giai đoạn chuyển tiếp này kết thúc và nhường chỗ cho chủ nghĩa cộng sản chuyên chính.

Chính quyền vô sản được tổ chức dưới hình thức một nền dân chủ trực tiếp với một hội đồng cố vấn và các thành viên được bầu lên hay có thể bị truất phế'.

Lý thuyết này không thực tế, không tôn trọng nhân quyền, luôn dùng bạo lực: «*biện pháp cưỡng chế, để chiếm đoạt...*». Từ lý thuyết bước sang thực hành còn tùy thuộc vào người áp dụng, do đó các tội ác của cộng sản không thể đổ tất cả lỗi lên Karl Marx, vì ông ta chỉ đưa ra tư tưởng cộng sản, Friedrich Engels là người chuyển tư tưởng này thành văn tự; tuy nhiên hai ông không có ý niệm gì về hậu quả khi áp dụng.

Người áp dụng lý thuyết cộng sản là Lenin, ông là người xóa bỏ chế độ Nga hoàng (Tsar). Thành thật mà nói chế độ Nga hoàng đầy bất công và xa hoa; dân chúng đói khổ, vua chúa phung phí.

Khi Lenin lật đổ chế độ Nga hoàng, ông muốn lập lên một chế độ mới đẹp hơn, ông nghĩ đến lý thuyết của Marx ! Áp dụng lý thuyết «*ảo*» này, ông gặp nhiều chống đối, để đạt mục tiêu của mình ông dùng biện pháp mạnh, khủng bố, thủ tiêu, thanh trừng, v.v... Trong nhiều chỉ thị, ông ra lệnh hành quyết công khai hoặc các biện pháp đàn áp và thanh lọc trên quy mô lớn các thành phần chống đối, như trong việc đàn áp dân tộc Cossacks đã bị các sử gia lên án là một «*cuộc diệt chủng quy mô*».

Lenin xóa bỏ một chế độ Nga hoàng thối nát để tạo ra một «*thiên đường mới*» bằng cách áp dụng lý thuyết ảo Marxism, nó nhanh chóng trở thành «*thiên đường ảo*» hay nói cách khác «*địa*

ngục trần gian».

Sau khi Lenin qua đời năm 1924, Staline lên nắm quyền và chủ thuyết Marxism-Leninism ra đời, trở thành chủ thuyết chánh thức của Liên Bang Xô Viết (Union of Soviet Socialist Republics) và của các quốc gia theo chế độ cộng sản trong thế kỷ 20. Kết quả của chủ thuyết này thể hiện rõ sau khi đệ nhị thế chiến chấm dứt: thiệt hại 50 triệu nhân mạng, trong đó chỉ riêng tại Liên Bang Xô Viết 20 triệu nhân mạng! Sự thiệt hại nhân mạng tại Liên Bang Xô Viết không phải do Đức Quốc Xã mà là thành quả của Staline sát hại chính dân tộc của ông ta; hoặc sát hại quân, dân các quốc gia Đông Âu mà ông muốn chiếm đóng, như vụ thảm sát các trí thức và sĩ quan quân đội Ba Lan tại Katyń năm 1940, và đố tội cho Đức Quốc Xã.

Marxism-Leninism đến Trung Quốc vào tay Mao Trạch Đông, kết quả 45 triệu nhân mạng bị sát hại trong cuộc «cách mạng văn hóa» và bước «đại nhảy vọt»!

Tại Việt Nam, với Hồ Chí Minh và đồng bọn, «cải cách ruộng đất» và «sửa sai», đã cướp đi hàng triệu nhân mạng. Phần sau 1975, quý vị đã biết.

Cộng sản xây dựng nền tảng xã hội với sự cưỡng bức chiếm đoạt tài sản của người khác bằng bạo lực, tù đày, thủ tiêu, dưới chiêu bài xóa bỏ giai cấp, hay bất cứ chiêu bài nào khác đều đi ngược với đạo lý con người, chỉ gây tạo cảnh địa ngục. «Thiên đường» này chỉ là một ảo vọng vì tất cả phương tiện sản xuất đều là của chung, mọi người đều làm «chủ», cán bộ lãnh đạo là «đầy tớ». Ông «chủ» thì phải làm việc nhiều mà hưởng không bao nhiêu, «đầy tớ» ngồi không, hốt bạc! Xóa bỏ mọi giai cấp để sanh ra hai giai cấp mới «giai cấp cai trị (cán bộ)» và «giai cấp bị trị (dân chúng)» như thời phong kiến hay trong chế độ độc tài.

Staline, Mao Trạch Đông, Hồ Chí Minh, những người này áp dụng chủ thuyết Marxism-Leninism với cường độ tàn ác càng ngày càng tăng, mặc dù họ luôn luôn tuyên truyền rằng họ là người lãnh đạo khiêm tốn, liêm khiết, chân chính, «cha già dân tộc!» v.v... Trên thực tế, mặt sau hình ảnh đẹp về họ, do họ vẽ ra, họ là những con người nhiều tham vọng, không một chút tinh thần dân tộc, tôn thờ chủ nghĩa độc tôn và không từ nan một tội ác nào để giữ vững địa vị của mình. Lịch sử đã chứng minh điều này. Cộng sản, chủ nghĩa không thực tế này cũng đã cáo chung sau 73 năm (1917 – 1990) trị vì tại Liên Bang Xô Viết. Các quốc gia theo chủ nghĩa này cũng lần lượt thay đổi, ngoại trừ Trung

Quốc, Bắc Hàn và Việt Nam.

Chế độ tư bản không hoàn toàn tốt, có những bất công, có sự chênh lệch giữa các giai cấp, tuy nhiên vẫn còn tư hữu, có tự do trong luật pháp và nhất là có nhân quyền.

Giữa hai cái xấu, chúng ta phải chọn cái ít xấu nhất, vì vậy chế độ tư bản vẫn tồn tại và chưa có thể bị thay thế.

25 thế kỷ trước, Đức Phật đã dạy chúng sanh xóa bỏ giai cấp theo tinh thần Từ Bi, Hỷ Xả và khuyến khích việc bố thí, những việc làm này là tự nguyện, không bị cưỡng bức hay phải làm dưới sự đe dọa.

Jean-François Revel, một trong 40 thành viên trong Hàn Lâm Viện của Pháp (l'Académie Française) đã nói như sau: «Le communisme c'est le nazisme, le mensonge en plus» (cộng sản là (Đức) quốc xã, cộng thêm nói láo). Riêng tôi, tôi nghĩ rằng cộng sản còn nguy hại cho nhân loại hơn là quốc xã của Adolf Hitler và nói láo thì không ai hơn được. Vì sau khi chấm dứt chế độ quốc xã năm 1945, với Marshall Plan còn được gọi một cách chánh thức là European Recovery Program (ERP) nhằm xây dựng lại Âu châu sau chiến tranh; chỉ 15 năm sau, 1960, Âu châu đã tìm lại được nhịp sống tốt đẹp nói chung và nước Đức mới đã trở lại vị trí kinh tế, chánh trị hàng đầu nói riêng.

Việt Nam sau 1975 nói riêng và thế giới cộng sản sau 1989 nói chung, đến nay 43 và 29 năm vẫn chưa tìm lại được sự ấm no và bình đẳng cho mọi người dân! Qua đó chúng ta nhận thấy cái nguy hại của cộng sản và hậu cộng sản.

Nhiều người trong chúng ta đã bỏ «thiên đường ảo» để lại tất cả phía sau, đi tìm «thiên đường thật» nơi các quốc gia Âu – Mỹ, nay vì một chút hư danh, tư lợi, họ lại trở về cộng tác với cộng sản; điều này thật là khó hiểu! Phần tiếp theo đây của bài viết được gọi là **“sau ngày 30.4”**, hy vọng là một đề tài để chúng ta suy gẫm, quán chiếu. Trong phần này các nhân vật hoàn toàn có thật và đang sống quanh chúng ta, vì sự tôn trọng các cá nhân, tôi xin mạng phép đổi tên của họ trong bài.

Sau ngày 30.4.1975

Ngày này tôi gọi là ngày **“bản lề”**, vì phần bên phải và phần bên trái của bản lề khi gấp lại đều ngược nhau và cũng như lần xếp của hai trang sử trong một quyển sách, tuy có sự liên tục nhưng qua lần xếp hai phần hoàn toàn đối ngược!

Ngày bản lề và sự đổi đời trong nước thì quý vị đã biết, nhất là các vị đã đổi mạng sống để đi

tìm ánh sáng tự do. Tôi xin trình bày về ngày này nơi hải ngoại.

Trước 1975, người Việt ở hải ngoại đa phần là sinh viên du học, trong thành phần này một số lớn là con gia đình có quyền lực hay tài lực, họ lại được chia làm hai phần "thân cộng" mà tôi gọi là "thành phần A" và "không thân cộng" là "thành phần B". Dù thân cộng nhưng một số có cha mẹ là công chức cao cấp, dân biểu, thậm chí bạn thân của Tổng Thống, họ được chánh quyền Việt Nam Cộng Hòa cho đi du học, nhưng họ lại "ăn cơm quốc gia thờ ma cộng sản". Sau ngày 30.4.1975, họ rất vui mừng *'hồ hởi phấn khởi'* (theo danh từ của họ dùng trong lúc đó) ăn mừng "chiến thắng". Trong khi đó thành phần "không thân cộng" như đàn gà lạc mẹ, lo cho người thân còn trong nước, lo cho tương lai chính mình vì không còn nguồn tài chánh để tiếp tục việc học v.v... Về vấn đề passport, phải chọn một trong hai đường, hoặc nhận passport của chánh quyền mới ở Việt Nam hoặc xin passport của 'United Nations High Commissioner for Refugees' (Hội Đồng Tỵ Nạn Liên Hiệp Quốc); và có một số 'bắt cá hai tay', xin cả hai... cho chắc ăn! Đa số này thuộc "thành phần A", sau này tôi mới hiểu rằng họ đi đôi để để đem người thân ra nước ngoài.

Nhiều người trong thành phần A, thành phần ưu tú của chế độ mới, được trở về thăm đất nước rất sớm, khi trở lại Âu châu họ có về bót *'hồ hởi phấn khởi'* hoặc *'im hơi lặng tiếng'*!

Rồi dòng đời vẫn tiếp tục trôi, cuộc sống vẫn tiếp tục như người Pháp thường nói sau các biến chuyển quan trọng *"la vie continue"*.

Mười bốn năm sau, 1989 khi tôi được công ty tôi làm việc giao nhiệm vụ Kỹ sư điều hành một công trình đang thực hiện dở dang ở Bruxelles, Bỉ quốc, thay thế các Kỹ sư cũ. Đầu tiên tôi phải thâm nhập cộng sự viên mới, trong số này có anh Sơn (tên anh được thay đổi như trình bày trong phần trên), tôi biết rõ anh thuộc thành phần A, nhưng như Đức Phật đã dạy không có khác biệt khi tất cả chúng sanh *"máu cùng đỏ, nước mắt cùng mặn"*, tôi nhận anh vào làm việc mặc dù trên Curriculum Vitae của anh từ khi ra trường Kỹ sư năm 1977, anh chưa có việc làm cố định. Làm việc với nhau được sáu tháng anh xin nghỉ việc! Tôi khám phá ra rằng anh chỉ cần có một việc làm chánh thức trong sáu tháng, sau đó anh có thể lãnh trợ cấp thất nghiệp vì ở Bỉ thời gian trợ cấp thất nghiệp không có hạn định. Khi ra đi anh Sơn có giới thiệu tôi người bạn của anh, anh Bắc. Anh Bắc, 39 tuổi, một thành viên nòng cốt của hội sinh viên thuộc thành phần A, vừa ra trường

Kỹ sư. Ở tuổi này không dễ gì tìm được việc làm, tôi lại nhận anh vào công trình. Theo Curriculum Vitae của anh, anh thuộc hạng sinh viên giỏi, tôi hỏi anh sao ra trường trễ vậy. Anh cho biết vì hăng say hoạt động cho cộng sản, bỏ học, nhiều năm sau 75 khi về Việt Nam trở sang anh mới đi học lại.

Anh Bắc khác hẳn anh Sơn, siêng năng cần mẫn chăm chỉ, nên anh và tôi thân thiện hơn, giờ nghỉ trưa thường ăn chung bàn trong cantine và cũng là thời giờ trao đổi mọi việc gia đình, cuộc sống và kể cả chánh kiến. Chúng tôi *'trao đổi'* chánh kiến hăng say đến nỗi, các đồng nghiệp đều hỏi: *'trong giờ làm việc không nghe hai anh nói chuyện với nhau, nhưng trong giờ ăn các anh nói gì nhiều giỡn vậy?'* Tuy nhiên cũng nhờ anh Bắc tôi lại được gặp các 'đồng chí' của anh trong các buổi họp bạn hay lễ sinh nhật, v.v... khi tôi đến dự, tôi đều được anh giới thiệu *'một người bạn không cùng chánh kiến'*. Qua các cuộc họp mặt này, tôi lại biết các anh trong Hội Sinh Viên thuộc thành phần A, anh Quá công chức cao cấp, anh Tường Bác sĩ, anh Hưởng Giáo sư sau khi tốt nghiệp ở Âu Châu, anh trở thành giảng viên một đại học ở Mỹ.

Qua các cuộc họp mặt này tôi nhận thấy có mầm mống bất mãn rạn nứt giữa các thành viên nòng cốt của Hội Sinh Viên thuộc thành phần A, khi đối diện với các sự thật xảy ra trong nước ở thời điểm đó. Anh Bắc kể với tôi, cùng trong nhóm anh có anh Dũng là người về Việt Nam đầu tiên sau 75, chạm sự thật phũ phàng, trở sang lảng lảng từ bỏ Hội, không một lời khuyên các 'đồng chí', vì vậy anh Bắc vẫn theo đuổi con đường ảo, anh chỉ nhận ra sự thật sau khi về Việt Nam khoảng năm 82-85, và hiểu là mình bị lợi dụng trong suốt thời gian đi học trước 75; trở sang anh quyết định đi học lại như anh kể trên đây; anh nói thêm, *'nếu gặp Dũng tôi sẽ phi báng vào mặt anh ta vì việc này'*.

Một hôm anh Bắc cho tôi xem một đoạn video quay trong nước với tựa đề "Câu chuyện tử tế", nói đến những cán bộ, bộ đội miền Bắc sau khi xả thân cho chế độ, về hưu không được hưởng quyền lợi theo như công trạng! Tôi nói với anh Bắc, anh hoàn toàn sai lầm khi chọn hoạt động cho chế độ đó, nhưng cái sai lầm lớn nhất của anh là không dám nhìn thẳng vào sự thật để nhìn nhận với chính mình là mình đã lầm to.

Vài năm sau, khi công trình tương đối hoàn chỉnh, trước khi chuyển đi nơi khác tôi giới thiệu anh Bắc cho anh đồng nghiệp người Pháp, phụ trách một công trình gần Lyon, Pháp quốc, nhưng anh không chấp thuận, vì anh Bắc không

đủ khả năng trợ giúp anh. Anh Bắc ra mở nhà hàng với anh Sáng, một 'đồng chí' cũ của anh, ngày khai trương vợ chồng tôi được mời tham dự. Nhận xét nhạy bén của phụ nữ, bà xã tôi nói, em cảm thấy anh Sáng không thành thật. Đúng như lời nhận xét này, một năm sau, hai 'đồng chí' cũ trở thành 'dị chí' và chia tay nhau một cách không thể nói là thân thiện theo lời anh Bắc kể lại với tôi. Tình đồng chí sao quá mỏng manh!

Tiếp theo đó, các 'đồng chí' giới thiệu anh Bắc về Việt Nam lấy vợ, chị Hải con một giáo sư cộng sản năm vùng. Sang Âu châu chị không việc làm dù đã tốt nghiệp đại học ở Việt Nam dưới thời cộng sản; anh mở nhà hàng riêng, đưa con đầu lòng sắp chào đời, hoàn cảnh hai người thật khó khăn.

Một hôm chúng tôi đến dự lễ sinh nhật con của một 'đồng chí' anh Bắc, có mặt mẹ chị Hải ở Việt Nam sang thăm con. Khi ra về vì cùng đường bà theo chúng tôi về, bà nghĩ tôi là một trong các 'đồng chí' đã kết nối con bà với anh Bắc, nên bà than là con bà khổ và nói là tôi phải làm sao giúp vợ chồng anh. Tôi chỉ biết im lặng, vì không muốn nói với bà, tôi không phải là 'đồng chí' của anh Bắc và gia đình bà cũng lắm khi ở miền Nam mà hoạt động cho cộng sản.

Năm 1996, anh Quá (một thành viên nòng cốt của Hội Sinh Viên thuộc thành phần A), vừa từ Việt Nam trở sang, gặp tôi anh nói "*Tôi sợ cho tương lai Việt Nam, xã hội hỗn loạn không còn tôn ti trật tự, không còn biết kính trên nhường dưới*". Tôi chỉ biết trả lời anh, anh đừng quên rằng kết quả đó cũng có phần tiếp tay của anh; anh nói một cách chống chế "*không ai hiểu được tôi đâu*". Tôi trả lời anh, người ta chỉ hiểu được anh qua hành động của anh vì hành động xuất phát từ tâm của anh.

Thời gian như nước trôi qua cầu, theo công việc tôi lại đi khắp nơi, không có dịp gặp các anh này. Đến 2007, tôi có dịp gặp lại anh Bắc, anh mừng rỡ thật sự mời tôi đến nhà chơi, lại còn làm tiệc đãi mẹ tôi và vợ chồng tôi tại nhà hàng của anh. Một hôm anh mời chúng tôi đến nhà và gặp lại các 'đồng chí' thuở trước của anh, anh Tường, anh Hưởng, anh Quá vì bận việc nên cáo lỗi vào giờ chót. Gặp nhau các anh than về hoàn cảnh tại Việt Nam, nhắc lại quá khứ thời các anh còn tôn thờ chủ nghĩa cộng sản. Anh Hưởng cho biết được đại học Mỹ gửi về dạy các đại học Việt Nam, nghĩ mình là thành phần nòng cốt của chế độ, lại là giáo sư đại học Mỹ, anh mang theo các tài liệu yêu cầu sửa đổi chánh sách tại Việt Nam.

Sang Việt Nam, anh để các tài liệu này tại nhà một người anh, kết quả anh Hưởng bị trục

xuất khỏi Việt Nam và người anh bị công an bắt giam. Khi kể câu chuyện này cho chúng tôi ở nhà anh Bắc, anh vẫn không biết số phận của người anh ra sao!

Khi nhắc lại thời vàng son trước 75, khi các anh còn hoạt động cộng sản tại Âu Châu, các anh diễn thuyết hằng say, đến độ khi ra về bà xã tôi còn phải khen với tôi là các anh nói rất hay. Tôi trả lời đó là các hậu duệ của Karl Marx, và cũng như ông, họ là những người mơ mộng dù họ đều là những người trí thức, mơ một thiên đường trước mặt và chỉ khi quay đầu nhìn lại con đường mình đã đi, mới nhìn ra sự thật, đó chỉ là con đường ảo mà họ đã phí gần cả cuộc đời để xây dựng, để đạt được một kết quả đáng phỉ báng. Từ đó tôi nhớ lời Đức Phật đã dạy, trí tuệ quý hơn trí thức, trí tuệ giúp cho chúng ta chọn hướng đi đúng, trí thức chỉ cho ta sự hiểu biết đôi khi lầm lạc. Trí thức có do sự học, trí tuệ có được do tu tập theo Bát Chánh Đạo.

Chuyện kể của một ký giả:

Sau ngày 30.4.1975 của một ký giả trong ngành phát thanh truyền hình và là một sĩ quan trong Không Lực Việt Nam Cộng Hòa, anh kể lại một phần cuộc sống trong chế độ cộng sản sau ngày 30.4.1975, qua bài viết bằng anh ngữ, ký tên Thao Dao, tựa đề: **I Was There: The Monstrous Atrocities that Marxism Has Committed Against Humankind** (*Tôi đã có mặt nơi đó: Những tội ác khủng khiếp mà chủ nghĩa Mác-xít đã tạo và chống lại nhân loại*).

Mặc dù anh đã được lệnh rời Việt Nam vào ngày 24.4.1975, nhưng anh đã sai lầm khi quyết định ở lại để xây dựng đất nước sau chiến tranh.

Tác giả, đã bị giam cầm sáu năm, trong các «trại tập trung lao động cải tạo» của cộng sản tại miền bắc Việt Nam. Anh được gia đình bảo lãnh ra đi chánh thức, và hiện là phóng viên với đài Radio Free Asia (đài phát thanh Á Châu Tự Do) từ năm 1997. Tác giả Thao Dao viết:

Là một nhà báo và một nạn nhân của chủ nghĩa cộng sản, tôi đã thu thập những câu chuyện từ nhiều tác giả liệt kê các tội ác mà cộng sản đã tạo và chống lại nhân loại.

Những tác giả này đã nói lên những gì họ phải chịu đựng và trải qua dưới sự cai trị của cộng sản, cũng như những gì nhiều người ở khắp nơi trên thế giới này đã bị «đẩy» vào đó, kể cả "đất nước yêu dấu" của tôi, Việt Nam.

Đức Đạt Lai Lạt Ma đã nói: «*Chủ nghĩa cộng sản được sinh ra từ nghèo đói và ngu dốt, được phát triển bởi những lời nói dối, sự giả tạo và bạo lực, sẽ chết trong sự phỉ báng và khinh bỉ*»

của nhân loại».

Tổng Thống Việt Nam Cộng hòa trước 1975 đã nói: «*Đừng nghe những gì cộng sản nói, hãy nhìn kỹ những gì cộng sản làm*».

Trước khi tôi trình bày với quý vị những gì đã xảy ra với miền Nam Việt Nam, hãy nói về những hành động tàn bạo của cộng sản Nga và Trung Quốc, mô hình mà những người cộng sản Bắc Việt tuân theo. Tổng Bí thư Việt Cộng Lê Duẩn (1907-1986) tuyên bố: «*Chúng ta đánh Mỹ là đánh cho Liên Xô, Trung Quốc và cho các anh em xã hội chủ nghĩa của chúng ta*».

Qua bao nhiêu phim ảnh, sách báo, tường trình và lời phát biểu, cũng không thể nào mô tả đầy đủ các tội ác mà cộng sản đã làm trong hơn 100 năm qua, từ Nga tới Trung Quốc và trên toàn thế giới.

Năm 1997, sáu nhà sử học người Pháp xuất bản một cuốn sách dày 846 trang «*Le Livre Noir de Communisme*» (Quyển Sách Đen về Chủ Nghĩa Cộng Sản), mô tả từng chi tiết qua 80 năm dưới chủ nghĩa cộng Sản, từ năm 1917 đến năm 1997. Thời điểm mà Cộng sản Nga nắm quyền dưới biểu tượng "búa & liềm"; trong thời gian đó hơn 100 triệu người vô tội bị sát hại!

Tôi tin rằng nhiều người trong quý vị đã từng xem bộ phim "Doctor Zhivago" được thực hiện năm 1965 dựa trên tác phẩm của văn hào nổi tiếng Boris Pasternak, người đoạt giải Nobel văn học năm 1958, tác phẩm được phổ biến khắp thế giới, trong khi đó nó đã bị cấm ở Nga.

Cùng thời điểm, ở Trung Quốc, theo nhà sử học Frank Dikotter, dưới quyền cai trị của Mao Trạch Đông, hơn 45 triệu người đã bị sát hại trong năm 1958.

Năm 1962 trong bước "Đại nhảy vọt", chính sách khốc liệt của Mao là tập hợp mọi người từ khắp Trung Quốc thành lập các hợp tác xã khổng lồ, tạo ra một thiên đường ảo, trong đó tất cả tài sản cá nhân đều thuộc về nhà nước. Mao buộc mọi người phải lao động nặng nhọc trong việc xây đập thủy điện trên phần đất nông nghiệp, dẫn đến nạn đói; những người chống lại chính sách này sẽ bị tra tấn hoặc hành quyết công khai - chẳng hạn như bị chôn sống, bị xiết cổ nghẹt thở cho đến chết hoặc bị mổ xẻ từng mảnh. Trường hợp xảy ra với một thanh thiếu niên bị kết án vì đói đã ăn cắp một số hạt ở một làng trong tỉnh Hồ Nam. Hồng Quân Trung Quốc bắt buộc cha anh ta phải chôn sống anh ta. Đau buồn và hối hận người cha đã tự tử vài ngày sau đó.

Tháng Tư Đen 1975 (30/4/1975) đánh dấu cuộc xâm lược miền Nam Việt Nam và giam giữ

hàng trăm ngàn người vô tội đã phục vụ dưới chính thể Việt Nam Cộng Hòa. Hàng triệu công dân miền Nam Việt Nam đã liều mạng để thoát khỏi chế độ dã man này bằng cách vượt biển, có thể 9 phần 10 số người vượt biển không bao giờ có thể đến được bến bờ tự do. Tôi tin rằng "tội ác của Cộng sản không bao giờ có thể được rửa sạch bằng nước trong tất cả các đại dương" và "tất cả các lá cây trên toàn thế giới cũng sẽ không đủ để ghi lại các tội ác và các phương pháp cai trị tàn ác của đảng cộng sản". Có một câu nói phổ biến rằng: "ngay cả những cột đèn cũng sẽ thoát khỏi chế độ man rợ của Hà Nội nếu chúng có thể đi được". Như cuộc di cư lớn nhất của người Việt Nam đã xảy ra vào năm 1954, khi hơn một triệu người miền Bắc Việt Nam, tìm kiếm tự do, bỏ chạy khỏi chế độ vô nhân đạo phía bắc, đã bỏ lại tất cả phía sau, chỉ một mảnh áo trên lưng đi tìm nơi ẩn náu ở miền Nam Việt Nam. Con tàu mang họ về phía nam có nhiều biểu ngữ với hàng chữ "Passage to Freedom" treo trên boong tàu.

Ở miền Bắc Việt Nam, dưới triều đại của Hồ Chí Minh, người dân bị buộc phải tôn thờ các nhà lãnh đạo Nga và Trung Quốc bằng cách treo hình ảnh của họ trong nhà và bị cấm chỉ trích ý thức hệ cộng sản. Bất kỳ ai phản đối chính sách cộng sản dưới bất kỳ hình thức nào đều sẽ bị chụp mũ là phản động, là gián điệp nước ngoài, là kẻ lạm dụng dân chủ, là vi phạm an ninh quốc gia với hình phạt từ 15 đến 20 năm trong trại tập trung lao động cải tạo. Tư tưởng cộng sản mâu thuẫn với tinh thần truyền thống châu Á và chủ nghĩa dân tộc lý tưởng của người Việt Nam.

Không giống như miền Bắc, người dân miền Nam Việt Nam dưới chính thể Việt Nam Cộng Hòa không bao giờ bị bắt buộc phải làm những điều như ở miền bắc cộng sản.

Đồng bào thân yêu của tôi

2018 kỷ niệm 50 năm ngày Tết Mậu Thân 1968; gần đây có rất nhiều bài viết về những vụ giết người dã man của cộng sản với nhan đề "*đến nay máu người vẫn còn tươi ở thành phố Huế*"; nơi 6.000 người dân vô tội đã bị sát hại bằng cuốc, xẻng, hoặc chặt đầu bằng mã tấu, đã bị trói bằng dây kẽm gai và chôn sống trong những mồ chôn tập thể, trong 28 ngày mà quân cộng sản Bắc Việt tấn công miền nam và chiếm giữ Huế. Hầu hết các nạn nhân bị giết là linh mục, tu sĩ, phụ nữ, giáo viên, học sinh, công chức và quân nhân (*và kể cả các giáo sư đại học y khoa Huế người Đức!*).

Các thân nhân còn sống sót của những nạn

nhân này chỉ có thể xác định được người thân qua quần áo, ảnh, thẻ căn cước, đồ trang sức hoặc giày của họ sau khi đào những ngôi mộ tập thể đó.

Khoảng 40% nhà cửa và tài sản ở Huế đã bị phá hủy hoàn toàn. Hơn 627.000 người bỏ nhà cửa, ruộng đồng, chạy về phía an toàn hơn trong các khu vực do Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa kiểm soát.

Theo thống kê của Việt Nam Cộng Hòa, 120.000 người đã bị giết hoặc đã biến mất mà không có dấu vết trong vụ giết người này !

Tác giả Matthew White nói rằng vụ thảm sát Huế là một trong 100 vụ thảm sát với số người thiệt mạng cao nhất.

Đây thực sự là "điểm máu" trong lịch sử Việt Nam do Hồ Chí Minh và băng đảng của ông gây ra. Họ vi phạm lệnh ngừng bắn trong ba ngày đầu tiên của Tết Nguyên Đán truyền thống, tấn công vào các thành phố miền Nam và giết người dã man vào đêm giao thừa của 50 năm trước là tội diệt chủng, gây kinh hoàng và tạo những vết thương tâm lý sâu thẳm đến ngày nay, tạo ra sự căm ghét vĩnh viễn mà người dân miền Nam Việt Nam và nhất là người dân Huế sẽ không bao giờ quên.

Trong 50 năm qua, thay vì tỏ ra hối hận hoặc xin lỗi hậu duệ của nạn nhân của họ, chế độ Hà Nội kỷ niệm chiến thắng Mậu Thân với diễu hành phô trương lực lượng vào dịp Tết. Làm thế nào cộng đồng thế giới có thể chung vui với họ để mừng hành động tàn nhẫn sát hại đồng bào của họ. Họ chỉ đáng bị nguyền rủa vĩnh viễn!

Những người cộng sản Bắc Việt này đã giết chết thanh thiếu niên của mình bằng cách đẩy họ đi chiến đấu ở miền Nam với niềm tin sai lầm rằng họ sẽ giải phóng miền Nam dưới sự thống trị tưởng tượng của đế quốc.

Dưới đây là danh sách ngắn về tội ác và tội ác của Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam: 1949-1956: Năm làn sóng cải cách nông nghiệp: 500.000 nạn nhân.

1954: Gần 1 triệu người đã bỏ lại tất cả ở quê nhà miền Bắc để chọn tự do ở miền Nam. 1958: Tuân theo quyết định của Hồ Chí Minh, Phạm Văn Đồng đã gửi một lá thư chính thức phê chuẩn các tuyên bố của Trung Quốc về chủ quyền khu vực biển ở phía Đông, bao gồm cả quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

1968: Tổng tấn công Tết Mậu Thân, hơn 14.000 thường dân thiệt mạng, và hơn 2.000 người trong số họ bị chôn sống.

1974: Hành động thông đồng với Chính phủ Hà Nội, Trung Quốc xâm chiếm quần đảo Hoàng

Sa thuộc chủ quyền Việt Nam Cộng Hòa. 1975:

- Cuộc xâm lăng Nam Việt Nam hai năm sau khi ký Hiệp ước Hòa bình Paris.

- Trại tập trung: nửa triệu binh sĩ, sĩ quan, công chức, bị giam giữ, hàng chục ngàn người chết trong các trại tập trung này.

1975-1985: Hơn 1,7 triệu người Việt Nam đã trốn khỏi đất nước của họ (khoảng 400.000 - 500.000 thuyền nhân chết trên biển, con số này có thể cao hơn nhiều).

1979: Chiến tranh giữa hai chế độ cộng sản (Việt Nam và Trung Quốc), trong đó có lẽ 100.000 người đã mất mạng.

1999-2000: Các điều ước, được ký kết bí mật, giao các lãnh thổ quốc gia cho Trung Quốc (các vùng biên giới ở miền Bắc, gần như toàn bộ của biển Đông bao gồm các quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Kể từ đó, không một hiệp ước nào được tiết lộ, không một bản đồ được xuất bản... Dẫn đến tình hình thực tế trong một Việt Nam cộng sản ngày nay:

- Mất toàn bộ khu vực biển ở phía Đông và một phần của khu vực biên giới.

- Đa số người dân sống trong cảnh nghèo đói mặc dù đã 42 năm hòa bình tuyệt đối.

- Ngư dân Việt Nam công khai bị ngược đãi, bị khủng bố, và thậm chí bị giết bởi lực lượng Trung Quốc trong các vùng đánh cá truyền thống. Việt Nam đã giữ im lặng, không có phản ứng.

- Sự đàn áp tàn bạo của chính quyền cộng sản đối với các nhân vật bất đồng chính kiến và các tín đồ tôn giáo không thuộc các tổ chức tôn giáo do nhà nước kiểm soát.

- Trong bảng phân hạng năm 2017 về tự do ngôn luận, Theo Hội Phóng Viên Không Biên Giới, Việt Nam đứng thứ 175 trong số 190 quốc gia trên thế giới.

- Buôn bán trẻ em và phụ nữ để làm nô lệ tình dục.

- Gửi lao động rẻ trên toàn thế giới (trên thực tế, bán nô lệ).

- "Cho thuê" toàn bộ khu vực chiến lược của Tổ quốc cho Trung Quốc (những kẻ thù từ năm ngàn năm qua của chúng ta) để khai thác bauxite (rất ô nhiễm), với các công nhân của chính họ đến từ Trung Quốc.

- Các cán bộ trong Đảng Cộng sản đã trở thành "Mỹ kim đa triệu phú".

- Việt Nam vẫn là một trong những nước nghèo nhất trên thế giới, luôn xin tiền viện trợ quốc tế, ngay cả trong năm 2018.

Trung Quốc có kế hoạch đồng hóa tất cả các

nước châu Á trong mọi khía cạnh văn hóa và giáo dục. Ở Việt Nam, kế hoạch này do Bùi Hiền, một Cán bộ công sản cao cấp Việt Nam thực hiện. Ông đã phát minh ra một bảng chữ cái mới của Việt Nam để loại bỏ ngôn ngữ Việt Nam hiện tại, sử dụng âm Hán để biến ngôn ngữ của chúng ta thành tiếng Trung Quốc.

Gần đây, lực lượng 47 (lực lượng đặc nhiệm số 47) với hơn 10.000 người, được thành lập để ngăn chặn và đê bẹp mọi quan điểm đối lập, bình luận, và nhận xét trên Internet.

Vào ngày 4 tháng 12 năm 2017, nhân dịp tiếp đón ông Daniel Kritenbrink, tân Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam, tôi đã có cơ hội để trình bày cho ông ta một số mối quan tâm của cộng đồng người Việt trong quan điểm về các tội ác của chế độ Hà Nội. Dưới đây là những điểm thảo luận chính:

1- Tự do tôn giáo: Trong khi điều này đang được chào mời trong tuyên truyền của công sản Việt Nam như là một quyền tự do, trên thực tế quyền tự do thờ phượng bị cấm ở các vùng xa và khi đưa vào thực hành thường được tô điểm.

2- Tự do ngôn luận: Điều này thường bị lên án như là một nỗ lực để: - Làm xáo trộn hòa bình và phạm tội ác đối với an ninh quốc gia - Tham gia gián điệp/gián điệp cho Chính phủ nước ngoài - Âm mưu lật đổ Chính phủ.

Khi bị buộc tội vi phạm những "tội ác" này, các bản án luôn khắc nghiệt, ngay cả đối với phụ nữ, những người có con nhỏ và chỉ đấu tranh hòa bình cho dân chủ, tự do và nhân quyền.

Đã có hơn 250 người chết một cách khó hiểu trong khi bị bắt giam tại các đồn công an. Một số xác của những nạn nhân này được người thân xác nhận rằng cổ họng bị cắt và những người khác với bằng chứng của sự tra tấn man rợ. Khi được hỏi về cái chết, chính quyền công sản Việt Nam tuyên bố rằng họ tự sát trong khi bị giam tại đồn công an!?

Một ngày kia, khi chủ nghĩa Cộng sản sụp đổ, sẽ tốn bao nhiêu thời gian, bao nhiêu giấy và mực để phơi bày tất cả các tội ác, sự tàn bạo và những tội ác mà chế độ độc tài Mác-xít đã phạm đối với nhân loại?

Xin đừng quên rằng 100 triệu người đã thiệt mạng trong các trại tập trung cải tạo hoặc bị sát hại một cách không thương tiếc dưới chế độ công sản trên toàn thế giới...

Phơi bày phương pháp của họ, trách nhiệm hậu quả việc họ đã làm.

• Nguyên Trí – Hồ Thanh Trước

"Cả nước xuống hồ"

*Đảng tuyên truyền miền Nam đói khổ
Nguyên nhân do chế độ độc tài
Thế nên hạt gạo bẻ hai
Nửa đem cứu giúp, nửa nhai dọc đường
Người nhẹ lòng nghe thương quá cỡ
Mới bao che giúp đỡ tận tình
Than ôi! bao lớp cán binh
Chưa nhìn thấy đã bỏ mình rừng sâu
Cả triệu mạng vì câu "giải phóng"
Cùng đi xây giấc mộng Chí Minh
Trở thành những đám âm binh
Lót đường cho nhóm Ba Đình về sau
Kẻ sống sót khi vào "giải phóng"
Thấy miền Nam dân sống lạ kỳ
Thiên đường chẳng nhọc công xây
Mà sao của cải lại đầy khắp nơi
Nền văn hóa cũng hơi khác biệt
Sách báo kia họ viết tự do
Bên ta Dân Chủ Cộng Hòa
Sống trong nghèo đói so ra khó bằng
Sợ để lâu biết rằng ba xạo
Đảng vội vàng sách báo tịch thu
Người khôn lừa hết vô tù
Bên ngoài chỉ có thẳng ngu làm trời
Thật quả đúng như lời đảng nói
Cả miền Nam nghèo đói thấy liền
Tịch thu, vợ vét, đổi tiền
Để cho cả nước hai miền như nhau.*

• Trần Thế Thi

Chuyến đi kinh hoàng

• Lê Phong

Trong suốt thời gian sống trong trại tù cải tạo Cộng Sản, các bạn đồng cảnh cũng như tôi, ai nấy cũng đều có những kỷ niệm khó quên, vui thì ít mà đau buồn, tủi nhục thì nhiều. Có vui thì cũng chỉ là vui gượng, cốt để giữ vững tinh thần hầu bảo vệ sức khỏe trong cuộc sống khắc nghiệt của cảnh tù đầy gian khổ. Riêng đối với tôi thì kỷ niệm mang ấn tượng sâu đậm nhất là chuyến chuyển trại từ Suối Máu (Biên Hòa) ra Sơn La (Bắc Việt), xảy ra vào giữa năm 1976.

Đây là chuyến đi xa quan trọng nên đã được cán bộ CS tuyệt đối giữ kín. Trước ngày đó một tuần, anh em trong trại được lệnh khai "Lý lịch trích ngang", tên gọi của mẫu khai lý lịch theo chiều ngang tờ giấy, được chia làm nhiều cột. Ngoài những cột khai về hộ tịch, quá trình phục vụ trong quân đội, còn có thêm cột khai về tình trạng sức khỏe và bệnh mãn tính. Sau chót là cột dành cho trại.

Thấy được lệnh khai lý lịch trích ngang, ai cũng hồi hộp, nhưng phần nhiều đều hy vọng rằng sự khai báo lần này có thể là để xét cho về, sau khi đã hoàn tất giai đoạn học tập chính trị ở trại Long Giao và lao động ở trại này. Nào có ngờ đâu là mục đích việc khai lý lịch lần này là để phân loại trại viên theo mức độ nguy hiểm, hầu lập danh sách những người được đưa ra Bắc đợt đầu. Cột khai về tình trạng sức khỏe chỉ là bánh vẽ cốt đánh lạc hướng các trại viên mà thôi. Bằng chứng là Thiếu Tá Hùng thuộc Tổng Cục Chiến Tranh Chính Trị, bị bệnh tim và phổi nặng, đang nằm bệnh xá cũng bị đưa đi chuyến này. Vì không chịu nổi sự khổ cực nên anh đã chết ở dọc đường. Xác anh đã được đưa xuống ga Bạch Mai gần Hà Nội.

Ngày 10.6.1976, chúng tôi được nghỉ lao động, chỉ làm vệ sinh doanh trại và ăn cơm chiều sớm hơn mọi ngày. Ai nấy đều hồi hộp, không biết chuyện gì sẽ xảy ra đây? Lành hay dữ? Vào khoảng 7 giờ chiều, có lệnh tập họp, chắc có chuyện gì quan trọng, vì thấy cảnh vệ canh gác cẩn mật. Khi anh em đã tập họp xong, Sĩ quan trưởng trại ra phổ biến lệnh hành quân chuyển trại đêm nay cho một số anh em trại viên. Sĩ quan quản giáo đọc danh sách và ra lệnh những người có tên phải khẩn trương về lán thu xếp hành trang thật gọn nhẹ, bỏ lại tất cả những gì

cồng kèn. Sau đó ra sân tập họp ngay để chuẩn bị lên đường. Sau khi nghe được đọc tên mình, anh em lần lượt chạy về lán thu xếp hành lý cho kịp, đồng thời tranh thủ nhờ anh em còn ở lại báo tin cho gia đình hay. Những vật dụng không mang theo được chia cho anh em còn ở lại dùng. Trong trại tù, nhất là trại tù CS, mọi vật đều quý giá, từ cái bao cát, cái lon, cái cốc, đến cái đinh, mẩu dây kẽm... Do óc sáng tạo của nhiều anh, những chất liệu rất tầm thường đã được biến chế thành những vật dụng rất hữu ích. Thu xếp xong hành lý, mọi người vội ra sân tập họp, nét mặt lo âu thiếu ngủ. Những anh em còn ở lại nhìn các bạn sắp ra đi với con mắt ái ngại. Anh Tạ Ty, người bạn đồng khóa, đã đến bắt tay tôi với lời chúc thượng lộ bình an đầy thông cảm.

Đoàn xe vận tải bít bùng đã chờ sẵn trên đường cạnh hàng rào. Sau khi kiểm soát lại hành lý của anh em, cán bộ quản giáo ra lệnh mọi người lên xe. Khoảng 9 giờ, đoàn xe bắt đầu lăn bánh, lầm lũi và thê thảm như một đoàn xe tang. Ai nấy đều im lặng với những suy tư của mình. Nhưng chắc ai cũng đều chung một ý nghĩ: Đoàn xe sẽ đưa ta về đâu? Xa hay gần? Xe chạy được nửa tiếng, qua khe hở của tấm bạt che, anh em được biết là xe đi về hướng Saigon. Như vậy là anh em có thể được đưa về Thủ Đức hoặc Tây Ninh. Nhưng khi đến cầu Xa lộ, thay vì đi thẳng, xe lại quẹo trái, đi về phía Tân Cảng, khiến dự đoán trên là sai. Đến Tân Cảng là đi đường thủy. Mục tiêu cuộc hành trình không gần mà xa, không phải ở trên đất liền mà ở hải đảo. Phú Quốc hay Côn Đảo? Đây là suy luận và thắc mắc của anh em lúc này. Nhưng việc đưa anh em ra Bắc, thì chưa ai nghĩ tới. Trong hoạn nạn, ai cũng cốt bám lấy một tia hy vọng, dù là mỏng manh. Không ai muốn bị đưa đến những miền xa lạ, mà chỉ muốn đến những nơi quen thuộc, thân thương.

Đặt chân lên đất Tân Cảng, tôi cảm thấy gần gũi gia đình tôi hơn. Nhà tôi ở Cầu Sơn, gần đường rầy xe lửa, chẳng cách xa Tân Cảng là bao. Lòng tôi lúc này thật bồn chồn. Không biết giờ này vợ tôi, các con tôi đang làm gì? Còn thức hay đã đi ngủ? Có biết tôi sắp bị đưa đi xa hơn không? Nghìn trùng cách trở! Biết bao giờ mới lại gặp nhau? Tại sao tôi lại ở đây lúc này? Tại sao tôi không có mặt ở đây vào những ngày cuối cùng của tháng tư đen, để đưa vợ con đi tìm tự do cùng với một số anh em bà con trong họ? Tôi muốn vùng chạy về nhà để tạ lỗi với vợ con tôi và gặp mặt vợ con tôi lần chót, trước khi xuống tàu biệt xứ!

Nhưng hồi còi thúc giục xuống tàu của cán bộ quản giáo đã kéo tôi về với thực tại phủ phàng, Tôi vội khoác hành lý lên vai theo các bạn xuống tàu, lòng nặng trĩu đau buồn và chán nản.

Tàu chở chúng tôi đi là loại tàu chở hàng cỡ trung, dài khoảng 25m. Hầm sâu khoảng 5m, với hành lý linh tinh, anh em khá vất vả mới leo được xuống hầm. Ba bốn trăm người chen chúc trên một diện tích không được 300 mét vuông. Chỉ có một cầu tiêu duy nhất nhỏ hẹp ở cuối hầm. Vì vậy giải quyết vấn đề vệ sinh cho một số người nhiều như vậy là cả một vấn đề. Ai nằm gần thì còn đỡ, nhưng lại phải ngửi mùi phân và nước tiểu. Nhiều người ngồi xa chờ không được đành phải tiêu tiểu tại chỗ bằng bao nylon hay lon cồng; ai mắc cỡ thì quây chiếu, riêng tôi vì bị say sóng lại nằm xa cầu tiêu nên phải hạn chế ăn uống để đỡ phải tiêu tiểu. Lon Guigoz vụn nặng dùng để đựng, nấu thức ăn, nước uống thì nay lại được dùng để chứa nước tiểu!!!

Còn vấn đề ăn uống đã được "cán bộ cách mạng" sáng tạo giải quyết rất đơn giản. Chỉ cần ngày hai lần thả mì ăn liền, lương khô Trung Quốc và nước sôi xuống là xong! (Ở dưới, anh em chen chúc ngẩng mặt, giơ tay đón nhận chẳng khác đàn gia súc chờ chủ cho ăn mỗi sáng. Nhờ còn giữ lại được hộp sữa đặc Ông Thọ, khi đói thì mút một chút, đỡ phải ăn mì gói, nên tôi đã không đi cầu trong mấy ngày dưới hầm.

Khi tàu nhổ neo bắt đầu khởi hành thì mọi người đều có một thắc mắc chung là muốn biết mình sẽ được đưa đến bến nào?

- "Phải chờ khi tàu ra khỏi Cần Giờ, đi về hướng nào mới có thể ước đoán được".

Đó là ý kiến của mấy anh ở binh chủng Hải Quân.

Sáng hôm sau, ra khỏi cửa biển Cần Giờ, thấy đoàn tàu đi về hướng Bắc nên giả thuyết đi Phú Quốc hay Côn Đảo không đúng. Nếu tàu đi về hướng Bắc thì mục tiêu có thể là Qui Nhơn hay Đà Nẵng? Nếu giả thuyết đó đúng thì chỉ cần hai ngày hai đêm nữa sẽ đến nơi. Một ngày trôi qua. Rồi hai ngày... Con tàu vẫn thản nhiên lướt sóng Bắc tiến, chẳng thèm quan tâm đến sự bồn chồn mong đợi của đoàn tù nhân bất hạnh. Điều mà họ mong đợi là đưa đến một nơi nằm trong địa phận Việt Nam Cộng Hòa trước đây, đâu hay cuối cũng được! Ngay cả anh em người miền Bắc cũng đều chung một mong ước trên. Ôi! Định mệnh đã khắc nghiệt thay. Mong ước thật khiêm nhường trên anh em cũng đã không đạt được. Đã sang đến ngày thứ ba mà con tàu không

ngừng chạy... Cho đến giữa đêm thứ tư, tàu mới bỏ neo cặp bến.

Một sĩ quan cấp úy, đội nón cối từ trên miệng hầm nhìn xuống, nét mặt hân hoan và hãnh diện nói với chúng tôi:

- "Tôi chúc mừng anh em đã đến địa phận Xã Hội Chủ Nghĩa Miền Bắc an toàn. Anh em chuẩn bị để lên bờ".

Câu nói ngắn gọn đầy vẻ tự hào của người sĩ quan CS với vẻ mặt khắc khổ, như gáo nước lạnh đổ lên đầu anh em. Nổi tuyệt vọng hiện rõ trên nét mặt hốc hác của mọi người. Viễn ảnh cảnh lưu đày vô vọng đã làm cho nhiều anh không cầm được nước mắt. Bài ca đao lính thú đời xưa, nay như vắng vắng bên tai.

Hoàn cảnh của người lính thú đời xưa và người tù cải tạo CS đời nay giống nhau ở chỗ cùng cực khổ, cô đơn trên vùng sơn cước xa xôi hẻo lánh. Nhưng khác nhau là ở chỗ người lính thú đi đóng đồn được biết rõ ngày về. Còn người tù cải tạo thì ngày về vô định...

Vì quá chán nản, anh em ngồi bất động như những xác không hồn. Nhưng tiếng còi thúc giục lên bờ của người lính gác đã đưa anh em về với thực tại. Anh em vội vã thu xếp hành lý để lên bờ. Ngoài ra sự nóng lòng muốn biết nơi đây là đâu ở miền Bắc và nhất là cấp thiết giải quyết vấn đề vệ sinh cá nhân bị trở ngại mấy hôm nay đã làm cho anh em khuấy khỏa đi nổi tuyệt vọng ban đầu. Do hàng chữ "Nhà máy diêm Bến Thủy" trên tường căn nhà gạch cao lớn ở trên bờ, nên anh em được biết đây là địa phận tỉnh Nghệ Tĩnh, quê hương bác!

Sau nhà máy diêm, một đoàn tàu hỏa với những toa chở súc vật màu xám, kín mít nằm uốn khúc chờ sẵn như một con rắn khổng lồ đang rình mồi. Anh em được hướng dẫn đi đến đoàn tàu và cứ 50 người lên một toa. Trông đoàn người thất thế, tay xách nách mang khó nhọc mới leo được lên tàu vì không có bậc thang, tôi liên tưởng đến những đoàn tàu chở người Do Thái đến lò thiêu thời Hitler cũng như những đoàn tàu chở những tù cải tạo thời Lenine và Staline đi Siberie. Chen chúc trong toa tàu chật hẹp và kín mít, thân phận kẻ tù đày đã bị xuống cấp ngang hàng súc vật.

Sau khi mọi người đã lên tàu và cửa toa được đóng khóa lại, con tàu già nua ị ạch chuyển bánh, lắc lư và ầm ĩ. Vì quá mệt sau những ngày say sóng dưới hầm tàu nên mọi người đều thi u thi u ngủ để lấy lại sức.

Đây là chuyến tàu đặc biệt nên đã không ngừng ở nhiều ga. Trạm ngừng đầu tiên là Nam Định, quê hương của tôi. Nhà ga nay tồi tàn và

cũ kỹ hơn xưa. Tường loang lỗ nhiều chỗ. Người xếp ga gầy ốm trong bộ đồng phục rộng thùng thình vẻ mặt buồn rầu, khác hẳn với những đồng nghiệp thời xưa oai vệ và lanh lẹ. Ở đây chúng tôi được phân phát xôi, chuối và trà vôi. Sau khi lấy nước, tàu tiếp tục lăn bánh.

Trạm ngừng thứ hai là Phủ Lý. Tại đây một số anh em bị còng tay đưa xuống tàu, mà về sau này tôi mới biết là anh em chiêu hồi.

Đến ga Thường Tín, chúng tôi được phép xuống tàu làm vệ sinh cá nhân và đi lại chút đỉnh cho giãn xương giãn cốt. Thường Tín là quê vợ tôi. Cảnh trí không khác xưa nhiều, ngoại trừ những hàng cây Bạch đàn được trồng hai bên đường đưa đến làng Ba Lãng, nơi chôn nhau cắt rốn của nhạc gia tôi. Trên cánh đồng, chẳng thấy bóng dáng nông cơ nào, như mấy anh bộ đội Bắc Việt huênh hoang mô tả là nay ở ngoài Bắc, nông nghiệp đã được cơ giới hóa gần hết! Vẫn cảnh con trâu đi trước, cái cày đi sau như ngày xưa!

Đến ga Bạch Mai, tàu ngừng lại để đưa xác anh Thiếu Tá Hùng xuống. Như tôi đã nói ở phần đầu, anh bị chết vì ngộ thờ, không kịp cứu chữa. Anh trở mệt khi tàu đang chạy, nên đoàn áp tải không nghe tiếng la cầu cứu của anh em cùng toa. Được biết trong chuyến tàu này còn có hai người nữa bị chết ngộ như trường hợp anh Hùng mà tôi không rõ tên.

Tàu không ngừng ở ga Hàng Cỏ (Ga chính Hà Nội nhưng đi chậm lại. Nhờ đó, tôi có thì giờ để quan sát nhà ga lớn nhất Đông Dương xem nay có khác xưa nhiều không. Kiến trúc thì không có gì thay đổi, nhưng thiếu sự bảo trì. Mái nhà cánh trái bị sụp vì bom B52 năm 1972 vẫn chưa được sửa chữa.

Đến ga Yên Viên, tàu ngừng để tiếp tế nước, phân phát thức ăn và nước uống cho anh em. Chúng tôi được phép xuống tàu làm vệ sinh cá nhân. Nửa giờ sau tàu tiếp tục chuyển bánh, chuyển sang đường đi hướng Laokay. Yên Viên là ngã ba đường đi Laokay và Lạng Sơn.

Tàu đến Yên Bái vào khoảng nửa đêm. Đây là ga chót của chuyến tàu. Gần sáng thì anh em được lệnh xuống tàu. Đây là lần đầu tiên tôi đến ga nhỏ bé miền Thượng du này. Cảnh trí tiêu điều cô tịch. Đoàn tù nhân lếch thếch lầm lũi tiến bước về phía bến phà sông Hồng như những bóng ma. Phải nhiều chuyến phà mới chở hết anh em qua sông. Một đoàn xe vận tải đã chờ sẵn ở bên kia sông. Con đò ngang này cũng chẳng khác mấy con đò vẫn thường chở tôi qua bến đò Quan (Nam Định) thuở thiếu thời. Chỉ

thiếu có tiếng nhị náo nùng của người nghệ sĩ mù mà thôi.

Làm vệ sinh cá nhân xong, anh em lên xe để được đưa đến trại tù thuộc địa phận tỉnh Sơn La, một miền núi non hiểm trở, rừng thiêng nước độc nổi tiếng với câu "Nước Sơn La, ma Vạn Dú". Ở đây, Pháp đã xây nhiều nhà tù kiên cố, là nơi giam giữ nhiều tù nhân chính trị trong số có nhiều cán bộ cao cấp Cộng sản.

Để được an toàn, chờ trời sáng, đoàn xe mới chuyển bánh. Đường đèo thật hiểm trở. Một bên là núi cao. một bên là vực thẳm, cảnh trí thật hùng vĩ. Dọc đường, đoàn xe ngừng nghỉ một hai lần. Có xe thì bị "Cháu ngoan Bác Hồ" ném đá, phi nổ. Có xe thì chỉ bị la ó nhìn mặt một cách tò mò. Nhờ các anh em lái xe thuộc đường và vững tay lái nên anh đưa mọi người đã đến trại an toàn vào lúc gần trưa.

Trại gồm có 5 căn nhà lớn tường đá dày đều 40 cm. Ngoài ra, còn có một số nhà lá mới xây cất thêm, chung quanh có hàng rào bằng vầu (một loại tre nhỏ và thẳng) làm sơ sài cho có hình thức, vì rừng núi là hàng rào thiên nhiên hữu hiệu nhất?

Chúng tôi được phân chia thành đội và nhà ở. Sau khi nhận chỗ nằm và cất hành lý, chúng tôi được hướng dẫn ra suối tắm giặt. Thấy nước trong mát, tôi định múc uống. Nhưng nghĩ đến câu: "Nước Sơn La, ma Vạn Dú" nên lại thôi.

Đêm đầu tiên ở trại tù miền Sơn cước, tôi trần trọc không ngủ được, nằm suy nghĩ mông lung. Mặc dầu là mùa hè, nhưng khí lạnh rừng núi đã thấm vào da thịt khiến tôi phải lấy chiếc mền len mà vợ tôi đã gửi cho tôi ngày đầu năm ở Suối Máu ra đắp. Lúc đó tôi thấy không cần thiết, định gửi trả về, sợ mang nặng mỗi khi di chuyển. Bây giờ tôi mới thấy vợ tôi lo xa như vậy là có lý. Sau này, khi được về tôi mới được vợ tôi cho hay là việc gửi mền và quần áo lạnh cho tôi là do lời khuyên của bà con ở ngoài Bắc vào cho biết là tôi có thể bị đưa ra Bắc.

Chuyến đi kinh hoàng trên đây đã mở đầu cho những ngày tù đầy gian khổ và tủi nhục của tôi cùng nhiều anh em khác tại những trại tù CS miền Bắc Xã Hội Chủ Nghĩa mang mỹ danh là những Trại Học Tập Cải Tạo, nơi mà con người cùng một dòng máu Việt đã bị hành hạ bằng một chính sách hà khắc thâm độc chỉ vì cái tội khác chính kiến, mà có lần một cán bộ quản giáo đã tiết lộ: "Chúng tôi đâu có cần bắn giết các anh cho phí đạn. Chúng tôi đã có cách giết các anh một cách rất ư khoa học!".

Nhận xét của tôi trên đây chắc cũng đã được anh Tạ Tỵ minh xác trong tác phẩm Đáy Địa

Ngọc" của anh cũng như trong Hồi Ký của nhiều bạn khác. Phạm vi hạn hẹp của bài viết này không cho phép tôi nói nhiều hơn nữa.

Ngoài ra, tôi cũng xin các bạn đọc thông cảm cho về những số liệu dẫn chứng thiếu chính xác, nếu có.

München, tháng 3 năm 1993

• **LÊ PHONG**

Lính thú đời xưa

(Lúc ra đi)

Ngang lưng thì thắt bao vàng,
Đầu đội nón dẫu, vai mang súng dài.
Một tay thì cặp hỏa mai,
Một tay cặp giáo, quan sai xuống thuyền.
Thùng thùng, trống đánh ngũ liên,
Bước chân xuống thuyền, nước mắt như mưa.

Lính thú đời xưa

(Lúc đóng đồn)

Ba năm trấn thủ lưu đồn,
Ngày thì canh điểm, tối dồn việc quan.
Chém tre, đẵn gỗ trên ngàn,
Hữu thân hữu khổ, phàn nàn cùng ai.
Miệng ăn măng trúc, măng mai,
Những giang cùng nứa, lấy ai bạn cùng.
Nước giếng trong, con cá nó vẩy vùng.

Tù cải tạo ngày nay

(Lúc ra đi)

*Ngang lưng thì thắt bao vàng,
Đầu đội nón vá, vai quàng ba lô.
Một tay thì xách lương khô,
Một tay ca cồng, bớ phờ buồn đau.
Tiếng còi giục xé đêm thâu,
Bước chân xuống tàu uất hận tràn lên.*

Tù cải tạo ngày nay

(Lúc ở trại)

*Bao năm lao động lưu đày,
Ngày thời cuốc đất, tối bày kiểm phê.
Đốn cây, nhổ gạo nặng nề,
Khó khăn khắc phục, chẳng hề thở than.
Miệng ăn khoai sắn, muối rang,
Núi rừng trùng điệp thênh thang bạn cùng.
Đêm âm u, chim lợn réo náo nùng.*

• **Lê Phong**

CÁO PHÓ & CẢM TẠ

Gia đình chúng con/chúng tôi vô cùng đau đớn và thương tiếc báo tin Mẹ, Bà của chúng con/chúng tôi là:

Bà LƯU NGỌC LAN

Pd Hằng Ứng

Sanh ngày 11 tháng 10 năm Kỷ Mão (1939)

tại Việt Nam.

Đã từ trần vào lúc 23 giờ ngày 9. 02. 2019

(nhằm ngày 5 tháng Giêng năm Kỷ Hợi)

tư gia ở Ludwigshafen Đức Quốc.

Thượng thọ 81 tuổi.

Nghi thức an táng đã được cử hành vào lúc 9 giờ 30 tại Nghĩa trang Speyer Đức Quốc.

Tang gia chúng con/chúng tôi xin chân thành cảm tạ và tri ân:

-Hòa Thượng thượng Trí hạ Minh, Phương Trưởng chùa Khuông Việt - Na Uy.

-Hòa Thượng thượng Như hạ Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, Hannover.

-Cùng Chư Tôn Thiên Đức Tăng Ni chùa Viên Giác Hannover.

-Tất cả các gia đình Thông gia, Bà con láng giềng, Bạn bè thân hữu gần xa đã đến chia buồn và tiễn đưa Mẹ, Bà của chúng con/chúng tôi về nơi an nghỉ cuối cùng.

Trong lúc tang gia bối rối, chắc chắn rằng không tránh được nhiều thiếu sót; điều kiện cũng như không gian tang lễ còn hạn chế. Ngưỡng mong Chư Tôn Thiên Đức Tăng Ni cùng toàn thể quý vị niệm tình tha thứ.

Tang gia đồng tri ân và bái tạ

-Con trai trưởng: Lâm Đạo Dũng cùng gia đình.

-Con trai thứ: Lâm Đạo Khắc cùng gia đình.

-Con trai thứ: Lâm Đạo Thăng cùng gia đình.

PHÂN ƯU

K.T.S. LÊ CÔNG THÀNH

Sinh ngày 02.01.1940

Tử biệt ngày 04.02.2019

(30 tháng Chạp Mậu Tuất)

Thượng thọ 80 tuổi

Chúng tôi, các bạn cùng khóa KT 61 (ĐHK) chân thành chia buồn cùng Chị và các cháu.

Nguyện cầu Hương hồn anh Thành dứt sạch hết các phiền não của cuộc đời, sớm về thế giới an lành, tiêu trừ tất cả các chướng ngại, liền được vãng sanh cõi Cực Lạc.

- Trần Phong Lưu, Hồ Hữu Thành, Trần Vũ Bản các bạn KT.61.

Trang thơ NGUYỄN SONG ANH

Con ơi giữ tiếp cờ vàng

Năm đó xa người thân rời đất tổ
Cha mang trong tim chỉ cờ vàng ba sọc đỏ
Vượt trùng dương mỗi mòn nơi hoang đảo
Vẫn tin đường ta đi sẽ đến bến Tự Do
Con lớn lên dù nơi chân trời góc biển
Cũng nhìn được cờ vàng trên đất nước tạm dung
Bao lớp người tỵ nạn khôn cùng
Bỏ mình trên đại dương, vùi thây nơi hoang đảo
Chết lạc loài trên những chặng đường biên giới
Cho con giờ được học hành đến nơi đến chốn
Cho con giờ được thành danh vẫn vẹn tình chôn
nhau cắt rốn

Quê hương Việt Nam rục rờ ba sọc đỏ cờ vàng. Lại
phất cao trên vòm trời đất khách 30-4 ba mươi lăm
năm xa cách. Sáng xuân tháng Tư nơi thương xá
Eden Cha đứng dưới cột cờ vừa dựng như xác tín
niềm tin. Trên cao phất phới cờ vàng ánh sáng cứu
tinh. Cha nhận ra cờ vàng đang phất cao từ Cali,
San Jose, Houston, Washington, Canada...

Vẫn ngạo nghễ trong gió nắng tháng Tư trên
quảng trường République Paris, giữa lòng Berlin đã
từng Đông Tây chia cắt

Cờ vẫn kiêu hùng trên phố Roma, trên những nẻo
đường Genève giữa dòng người tấp nập

Cờ vàng vẫn tung bay trên các nước Bắc Âu, Na
Uy, Thụy Điển, Phần Lan, Đan Mạch

Cờ vẫn hãnh diện khoe màu phù sa đất nước quê
ta và lòng sắt son của người Việt lưu vong trên
Canberra, Melbourne, Sydney...

Bởi vì con ơi !

Nơi đâu người Việt tỵ nạn Cộng sản dùng chân, nơi
đó Cờ Vàng là biểu hiện của Tự Do, Nhân Quyền và
Dân Chủ

Con hỏi cha về đất nước mình đang lễ hội ngàn
năm Thăng Long Hà Nội ?

Con biết không cờ đỏ sao vàng như chiếc khăn
tang liệm quanh Ba Đình Lăng Bác

Cờ đỏ sao vàng năm mũi tên giương bắn cho Rùa
Vàng thoi thóp Xuân nay...

Cờ đỏ sao vàng trên những khách năm sao trùm
kín nếp sống xa hoa đồi bại

Cờ đỏ sao vàng như những khẩu trang độc hại bịt
miệng, bịt tai, bịt mắt nhân dân

Con biết không mỗi khi tụ Đảng lừa Dân

Bập bênh cờ máu nổi cánh sao vàng kẻ bên búa
liềm đao phủ

Siết chặt dân ta trong đói nghèo lam lũ
Một màu đỏ của nền cờ Mác Lê vô sản
Một sao vàng trong năm sao của đế quốc Bắc
phương

Bao nhiêu năm cờ sao theo phương Bắc dẫn đường
Đường nô lệ nộp dâng triều cống
Đường hãnh tiến rước voi công răn

Tháng Tư Đen mùa Xuân mưa nắng
Tự Do quê người, thương lắm quê ta
Con giữ Cờ Vàng Ba Sọc Đỏ tiếp cha
Giữ bằng óc, bằng tim, bằng nòng nài hơi thở
Saigon sẽ phất cao Cờ Vàng Ba Sọc Đỏ Tháng Tư
nào đó không xa

Chẳng riêng Saigon mà trên khắp nước ta.

• **nguyễn song anh**

Viết cho em tôi

Nguyễn Phú Chấn, Lực lượng Biệt Cách Dù, hy sinh tại
chiến trường Phước Long ngày 06.01.1975

Mười tám tuổi thư sinh vào quân ngũ
Chỉ làm trai binh chủng Biệt Cách Dù

Em vẫn biết giữa trời cao lộng gió

Nở hoa dù, thơm Đất Mẹ ngàn thu

Thái sơn nhất trịch khinh hồng mao hề! lớp lớp
Biệt Cách Dù ta đi hề! 81,

Giày saut, áo trận mũ xanh hề!

tung hoành mưa sa

Thư sinh hôm qua hề! nay hành quân

bảo táp

Một năm, hai năm... thời gian quên tuổi

lính

Đạn pháo quân tiền nào biết hậu phương

Em vẫn đi, đâu cũng rục chiến trường

Một chuyến bay không hẹn đường sinh tử

Lực lượng Tổng Trừ Bị hề ! không ngại

nghi

Mặt trận Phước Long hề ! như thác lũ

Cánh dù ngạo nghễ hề ! khinh pháo giặc

Hoa dù tan nát hề ! Em yên ngủ.

Hơn ba mươi năm qua rồi em yêu!

„Báo cáo mất tích" còn đây, đầu mộ chí

Phước Long rừng cao su bao mùa thay lá

Tuổi học trò, tuổi lính, tuổi tình yêu

Năm anh em cùng một thời quân ngũ

Nặng hành trang súng đạn, khoác ba lô

Viết cho em, đồng đội mấy vần thơ

Nợ sông núi, chí giang hồ chưa thỏa.

• **nguyễn song anh**

Đường lên trại 6

• **Trần Thị Nhật Hưng**

Khi nhận lá thư của Hữu từ trại cải tạo miền Bắc, tôi chết sững như nhận tin tử trận của chàng.

Hoàng Liên Sơn, ngày ...tháng... năm...

Em yêu,

Anh đã ra Bắc từ 3 tháng nay. Hiện nơi đây trời đã chuyển sang đông, khá lạnh. Nhưng em yên tâm, anh đủ ấm nhờ người bạn ở trại Suối Máu, Biên Hòa, đã cho anh một chiếc mền cũ, một áo len dày trước khi đi.

Trại mới, chưa có lệnh thăm nuôi, khi nào có phiếu gửi quà, gửi cho anh ít mút gừng thật cay và hủ mắm ruốc xào sả ớt là đủ. Ngoài ra còn tùy khả năng của gia đình gửi thêm các thứ khác...

Nơi xa, anh chỉ mong mỗi một điều là em hãy cố gắng chờ anh, chu toàn mọi trách nhiệm và bổn phận trong gia đình, sẵn sàng Bỏ thay anh. Đó là thể hiện tình em yêu anh vậy.

Vẫn tắt vại hàng thăm Bố và em, mong Bố và em luôn vui mạnh.

Anh Hữu.

Đọc xong, nước mắt tôi ràn rụa, tôi trao ngay bức thư cho cụ Định, bố chồng tôi, rồi vào giường lăn đùng ra khóc.

Cụ Định đang ngồi trên ghế salon vẽ ung dung, miệng phì phà ống điếu thuốc lào hút kêu "bịch... bịch". Cụ chưa biết ất giáp gì, ngơ ngác mở thư ra đọc, đọc xong, cụ cũng òa ra khóc lớn. Tiếng khóc như nhà có tang ma.

Ba năm tù cải tạo ở miền Nam, tôi và cụ Định cứ ngỡ Hữu cũng sắp về theo tin tức báo "Sài Gòn giải phóng" đăng tải: "Các sĩ quan cải tạo sẽ được cứu xét cho về sau 3 năm học tập tốt, lao động tốt...". Thế mà...

Nỗi tuyệt vọng ngút ngàn dày vò thân xác tôi, tôi nằm chết lịm với nỗi đau cùng cực. Đi ra Bắc kể như là chết, chết chậm, chết dần mòn với thời tiết giá lạnh của xứ Bắc, sẽ chết với cơn đói lòng, bệnh tật, sẽ chết vì rừng thiêng nước độc và chắc chắn sẽ chết vì chế độ bạo tàn khắc nghiệt của cộng sản. Mấy tháng trước, lúc Hữu còn ở trại Biên Hòa, tôi luôn được thăm chàng, quà tiếp tế đầy đủ, tôi thật vui khi thấy Hữu lại sức. Chàng không còn ốm yếu gầy gò xanh xao như lần đầu tiên tôi lên thăm. Tôi hân hoan hy vọng ngày chàng về. Nỗi vui sướng ánh lên trong mắt tôi, mắt chàng. Tôi đã nghĩ chỉ tháng tới, tuần tới, ngày tới nữa thôi, tôi sẽ hết những ngày đợi

mong, sẽ hết những nỗi ưu phiền, sẽ sống lại những ngày hạnh phúc cũ và tôi đợi...

Hôm nay thư Hữu đến, tôi bàng hoàng như người vợ hay tin chồng hy sinh ngoài trận tuyến. Tôi khóc như mưa, lịm người bỏ ăn, bỏ uống. "Lao động là vinh quang" (danh từ của nhà nước cộng sản ra rả suốt ngày khi mới chiếm miền Nam), tôi đã từng là "kiến tướng" tham gia mọi công tác địa phương, từ thủy lợi ra khỏi thành phố đào mương, đến quét đường trong phố... không việc nào tôi từ nan, chỉ mong Hữu được cứu xét cho về theo lời hô hào của chính quyền. Đã đúng ba năm rồi, họ phỉnh tôi, đưa tôi lên đỉnh cao hy vọng để rồi cuối cùng thẳng tay xô tôi xuống vực sâu. Niềm hy vọng cuối cùng đã mất, tôi đau đớn vật vã trên giường, úp mặt vào lòng gối nức nở:

- Anh Hữu ơi! Anh bị đày ra Bắc, coi như chúng ta sẽ không có ngày gặp lại!

*

Một năm trôi qua, một năm tưởng chừng như cơn ác mộng. Thời gian chẳng chờ đợi ai mà tôi thì mãi sống trong cảnh đợi chờ. Ngày lại ngày qua, ngày nào cũng thế, sau hai buổi cơm nước cho cụ Định, tôi chỉ ra ngẩn vào ngơ tựa cửa ngóng trông người ra đi chẳng biết bao giờ trở lại. Nụ cười đã tắt trên môi, tôi cảm thấy cõi lòng trống trải như một bãi sa mạc quạnh hiu. Đôi khi nghĩ tới tương lai, thành phần "vợ ngục" như tôi, không có chỗ đứng trong xã hội này, tôi đã không được phép đến trường, xin việc làm cũng không ai nhận, trước mắt tôi, toàn một màu đen nghịt, đen như đêm đen của Sài Gòn không đèn, và đen như bầu trời chẳng trăng sao. Tôi vẫn sống và cố sống trong nỗi tuyệt vọng hay niềm hy vọng mong manh, hy vọng thời cuộc đổi thay hay hy vọng một cái gì đó mà tôi cũng không biết được để đưa Hữu trở về sum họp gia đình.

Biến động giữa Trung Cộng và Việt Nam ở vùng biên giới Lào Cai, Yên Bái năm 1979... cho tôi một điểm sáng tìm thấy từ trong nỗi tuyệt vọng. Hữu đã chuyển về Vinh. Dù sự cách xa vẫn còn xa cách nhưng tôi vẫn thấy an lòng hơn, tôi cảm tưởng như Hữu đang xích lại gần tôi.

Một hôm, khi biết được có xe cơ quan của người em họ Hữu đi công tác ra Bắc, tôi nảy ra một ý định và đến thưa với cụ Định:

- Thưa Bố, con muốn ra Bắc thăm nhà con.

Cụ Định đưa tay vuốt chòm râu bạc, thông thả nhìn tôi hỏi:

- Con đi bằng cách nào?

- Con đi quá giang xe quen với tư cách công nhân viên đi công tác ra Bắc.

Và không đợi cụ Định hỏi thêm, tôi tiếp luôn:

- Giấy tờ đi đường họ lo cho con cả, con chỉ việc tới Vinh là xuống.

- Nhưng còn giấy tờ vào trại, nhà nước đâu có lệnh cho thăm nuôi?

Tôi trả lời ngay như đã sắp đặt từ trước:

- Con đã có cách, ra công an phường khóm xin xác nhận có chồng cải tạo tại hòm thư số..., nhưng chưa ghi rõ tên địa phương, chỉ nói rằng mình muốn gửi quà rồi sau đó về điền thêm ý mình muốn viết.

Cụ Định vẫn lo ngại:

- Nhưng con chưa biết rõ đường sá nơi nhà con bị nhốt ở đâu? Lại nữa đã chắc gì chúng nó cho phép thăm?

Tôi hơi một thoáng lo âu, nhưng rồi cũng đáp:

- Con nghĩ đường ở nơi miệng mình, rồi tùy cơ ứng biến. Còn việc vào thăm, đã ra đến nơi lẽ nào lại không được.

Cụ Định vẫn lắc đầu, giọng nhỏ nhẹ bùi ngùi:

- Thôi con ạ, nhà chỉ có ba bố con, một đứa đi tù đã khổ rồi, còn một đứa bố chẳng muốn khổ thêm. Con cứ ở nhà cho bố an tâm. Chứ thân gái dặm trường ở thời thế loạn ly, một thân một mình ra Bắc biết bao là nguy hiểm. Bố làm sao ngồi nhà an lòng khi thấy con đi.

Nghe cụ Định nói, động mỗi thương tâm, tôi nghẹn ngào quay mặt để giấu những giọt nước mắt rưng rưng đang từ từ lăn dài xuống má:

- Bố nghĩ xem, con sống như thế này cũng như chết rồi, còn gì nữa đâu để mà sợ nguy hiểm. Con nhất định con đi. Bố đừng cản con nữa.

Nói rồi, tôi chạy vào trong òa khóc. Cụ Định chỉ biết nhìn theo, buông một tiếng thở dài nảo nuốt.

*

Chiếc xe tải đi công tác ra Bắc từ từ chuyển bánh lúc trời còn mờ sáng tinh sương bỏ lại sau lưng thành phố Sài Gòn còn đang say sưa trong giấc ngủ sau những giờ làm việc mệt nhọc lẫn lộn với cuộc sống. Càng xa dần thành phố lòng tôi càng cảm thấy thanh thản nhẹ nhàng như trút bỏ bao nỗi ưu tư phiền muộn của tháng ngày buồn chán. Chiếc xe vun vút trong màn đêm êm ái nhẹ nhàng như con tàu lướt sóng. Thỉnh thoảng xe lọt trọn ổ gà nên thật mạnh như muốn nhào lộn những người trong xe. Tôi bắt đầu thấy choáng váng chóng mặt. Đây là lần đầu tiên tôi được... vinh dự tháp tùng theo xe tải hàng với một chỗ ngồi tùy ý chọn lựa. Tôi gắng gượng với cơn xầy xẩm, đưa tay vào túi tìm vội

lọ dầu, tôi hít một hơi dài để chống chọi với cơn nôn mửa. Mặt trời cũng bắt đầu ló dạng ở phương xa chiếu ánh sáng óng vàng vào đoàn người trong xe, xua đuổi dần dần gió đêm lạnh buốt của ban đầu để giành lại sự ấm áp, cơn mát lành của núi rừng đồng nội. Tôi cởi vội chiếc áo len bỏ vào trong xách để lộ chiếc áo bà ba bó sát thân hình. Ngồi tựa lưng vào chiếc ghế đặt gần cuối xe tôi dỗi mắt xa xăm nhìn về chân trời vô định, bàng quơ thấy khung cảnh bên ngoài, núi đồi ruộng đồng bát ngát lần lượt đua nhau chạy trốn mắt tôi. Trong khoảnh khắc mơ màng mộng tưởng tôi hình dung đến lúc gặp lại được Hữu sau bao ngày xa cách hẳn là vui như mở hội trong lòng. Tôi khép nhẹ mắt lại sống với hạnh phúc bé nhỏ để quên đi nỗi nhọc nhằn của đoạn đường còn xa.

Hai ngày sau, xe đến Quảng Trị, Đông Hà, Gio Linh, địa hạt của vĩ tuyến 17 và sông Bến Hải, cầu Hiền Lương là ranh giới phân chia hai miền Nam, Bắc. Tôi ngồi thẳng dậy chồm đầu thật cao qua thành bững cuối xe, chú ý ngắm chiếc cầu lịch sử...

Cầu Hiền Lương nhỏ và dài, thành cầu là những thanh sắt được sơn đen. Nơi đây vắng vẻ tiêu điều chẳng có người qua lại. Nhìn chiếc cầu hiện ra dưới ánh chiều tà, chiếc cầu có nhiệm vụ phân ly hai miền nước Việt, tự nhiên tôi thấy lòng xót xa, một nỗi buồn từ đâu len lỏi xâm chiếm tâm hồn. Được mang tên là "Hiền Lương" nhưng chiếc cầu kia có biết đã mang đến bao đau thương cho nước nhà dân tộc và là biến cố của bao mối tình đầy nước mắt khi nhận cảnh chia ly? Thấm thía với nỗi buồn vu vơ, tôi thấy lòng thổn thức.

Qua khỏi cầu Hiền Lương tức là xe đã qua bên kia vĩ tuyến 17 bắt đầu vào địa phận Bắc Trung phần. Nơi đây đường sá nhỏ và hẹp hơn. Mặt nhựa có vẻ khiêm nhường trước đám sỏi đất gồ ghề, lầy lội. Xe càng lúc càng đông hơn, đôi khi xóc dữ dội như muốn đổ nhào. Tôi dựa vào thành xe mà nghe hồn như cũng muốn đảo lộn. Cuối cùng rồi cũng đến Vinh sau hơn 3 ngày đường gian nan vất vả...

Chiếc xe tải tiếp tục cuộc hành trình, bỏ lại sau lưng hình ảnh tôi bé nhỏ giữa thành phố xa lạ buổi chiều đông, nơi mà 20 năm trước cũng như hiện tại bây giờ tôi không ngờ có ngày mình đặt chân đến. Đứng thẩn thờ đưa mắt nhìn xung quanh, phố sá vắng vẻ người qua lại. Thỉnh thoảng mới có dăm người đạp xe đạp đi qua hay dăm đứa trẻ tan học về đi lại. Cuộc sống nơi đây pha lẫn nửa tỉnh nửa quê. Nhà cửa lác đác rải rác xen kẽ nhà ngói, nhà tôn lẫn nhà tranh. Dù

cố gắng phục sức cho hòa đồng để mọi người đừng phân biệt tôi là người miền Nam hay Bắc, nhưng mái tóc "xì tôn" ngắn cao và gọn khác hẳn với mái tóc dài bện tít và kẹp túm của "mốt" gái Bắc, không chối bỏ được tôi là người miền Nam vừa đến.

- A, chào cô con gái Sài Gòn!

Tiếng những đứa trẻ reo vang rồi đứng lăm lét nhìn tôi soi mói với đôi mắt dị thường. Cũng là người Việt Nam nhưng sau bao năm ngăn cách cùng chịu ảnh hưởng của hai chế độ khác biệt nên cuộc sống hai miền như hai nước khác nhau. Từ tập quán, ngôn từ và phục sức không còn giống nhau nữa.

Lần đầu tiên đến đây, đứng chơ vơ giữa chốn này, tôi có cảm tưởng như tôi là người ngoại quốc đang lạc lõng bơ vơ trên đất khách quê người. Tôi không có một người thân ngoài chiếc xe đã chạy khuất. Một nỗi cô đơn trơ trọi len lén tâm tư, tôi đưa mắt mơ buồn nhìn xuống hành lý của tôi. Chiếc ba lô bằng vải đã lấm tẩm ướt từ lúc nào đang nằm lặng yên để chờ đợi đôi tay tôi chiểu cổ. Rờ tay lên đầu, đến lúc này tôi mới biết là trời đang mưa. Những cơn mưa bụi lất phất nhỏ trên áo len tôi những hạt trần châu óng ánh. Dù cơn gió lạnh làm buốt đến thịt xương, nhưng cái giá rét bên ngoài không làm cho tôi cảm thấy giá lạnh bằng cái giá lạnh của tâm hồn tôi lúc đó. Xót xa cho thân phận lạc loài, tôi cảm thấy thương tôi hơn bao giờ hết. Tôi chả nói chả rằng, mặc cho gió rét mưa bay, mặc cho những đôi mắt ném về tôi những cái nhìn xa lạ, tôi lững thững đeo ba lô lên vai, tay mang túi xách lủi thủi đi tìm nhà ông bà Minh.

Ông bà Minh là thân nhân của người bạn trong gia đình. Trước khi tôi lên đường, người bạn có viết vài chữ giới thiệu tôi với ông bà nhờ giúp đỡ. Sau khi đọc thư, ông bà Minh không chỉ ân cần đón tiếp tôi chu đáo, cho tôi tá túc, còn thăm dò hướng dẫn tìm trại 6 cho tôi.

Trại 6 nằm tại huyện Thanh Chương Nghệ Tĩnh, thành phố Vinh. May mắn cho tôi, ông bà Minh có người bạn thân tên Tùng sinh sống tại Thanh Chương. Trước khi mua vé giúp tôi tới đó, ông bà đã viết một "ủy nhiệm thư" giới thiệu tôi với ông Tùng.

Hôm sau, đáp chuyến xe đò lên huyện Thanh Chương khởi hành từ sáng sớm, trưa mới đến nơi, tôi tìm ông Tùng không mấy khó vì nhà ông nằm ngay gần bến xe. Cũng như ông bà Minh, sau khi đọc thư, ông Tùng cũng ân cần lo lắng cho tôi chu đáo từ ăn uống, ngủ nghỉ cũng như thăm dò kỹ càng đường vào trại 6.

Vì đường sá vào trại không có phương tiện xe cộ đi qua, ông cho tôi mượn chiếc xe đạp, một trong những tài sản quý giá của gia đình ông, tôi úa nước mắt cảm động lặng lặng nhận sự giúp đỡ của mọi người mà nghẹn ngào không thốt được một câu.

Đúng 7 giờ sáng hôm sau, ông Tùng cẩn thận buộc chiếc ba lô vào xe cho tôi, căn dặn đủ điều. Tôi từ giã ông lên đường thẳng tiến vào trại 6, nơi mà Hữu đang bị giam giữ.

Tà tà đạp xe vào trại, tôi miên man nghĩ đến cuộc đời: "Sông có khúc, người có lúc, lẽ đâu mãi thế này. Rồi một mai có hoàn cảnh khác hơn, tôi nguyện đáp đền đến các ân nhân". Đến đây xe bắt đầu đổ dốc để qua sông. Tôi xuống xe dắt bộ để tránh những tảng đá to. Con sông trước mặt thì không có cầu mà phà thì ít hoạt động vì vắng xe lớn đi qua. Tôi phải vất vả lăm mớ khiêng nổi chiếc xe chở nặng lên đò.

Ngồi trên chiếc thuyền nan lênh đênh trên mặt nước, tôi thả hồn mơ tưởng đến những chuyến vượt biên, đến chân trời mới lạ, nơi đó tôi có thể đổi đời, xa hẳn cái xã hội tôi đang sống.

Thuyền đã đến bến đánh thức tôi trở về thực tế, lại một lần nữa, tôi lại vất vả để vác xe ra. Con dốc trước mắt nhầy nhụa gỗ ghề như thách thức tôi và dù đã cố gắng đem hết sức mình, bánh xe sau vẫn luôn bám chặt dưới sinh không cách nào lay chuyển nổi.

Những người đàn bà đi chợ ngang đẫy đứng trở mắt nhìn tôi hí hục với chiếc xe, cười xòa cất giọng:

- Ối giời, con gái miền Nam! Cứ yếu như sên, để tôi giúp sức cho này.

Và chiếc xe được nhấc bổng lên vượt khỏi u đất lớn. Tôi quay lại mỉm cười nhìn người đàn bà, thỏ thẻ:

- Cháu xin cảm ơn bác. Rồi tôi cúi đầu chào, tiếp tục lên đường.

Mặt trời cũng bắt đầu xuyên qua kẽ lá, chiếu ánh sáng dịu dàng xuống những vũng nước mưa, làm khô dần những con đường nhầy nhụa bởi những trận mưa phùn dai dẳng suốt mấy tháng qua. Tuy vậy vẫn còn những con đường trơn như mỡ tôi phải xuống xe dắt bộ, phải cởi dép đi chân không để bầu từng bước một, và dù cẩn thận đến thế nào, vì vướng chiếc xe chở nặng, tôi cũng bị trượt một đường dài như đi trên tuyết. Đường càng lúc càng vắng vẻ, không một bóng người. Tôi đưa mắt quan sát xung quanh, bốn bề đều vắng lặng, thấp thoáng xa xa ẩn hiện lác đác vài túp lều tranh sau các rặng tre già. Tôi không nghĩ ngợi gì nữa cúi đầu đạp

nhanh. Bỗng tôi khựng lại khi gặp một thanh niên theo đường mòn trong xóm quẹo ra, lưng thừng đập cùng phía với tôi. Tôi tiến nhanh đưa mắt dò xét người thanh niên, thấy không có gì đáng ngại, tôi dịu dàng cất tiếng:

- Thưa anh, cho tôi được hỏi thăm, đường từ đây lên trại 6 còn bao xa nữa ạ?

Nghe hỏi, người lạ cũng đưa mắt nhìn tôi, rồi đáp:

- Còn 18 cây số nữa.

- Thế anh có tiện đường lên đấy không, làm ơn chỉ giúp.

- Tôi chỉ đi dăm bảy cây số là dừng thôi.

- Thế anh đợi tôi đi cùng với nhé, đi một mình tôi sợ.

- Cô sợ gì?

- Tôi sợ cướp!

Người thanh niên cười xòa:

- Cướp đâu có sẵn mà cô sợ?

- Tôi sợ băng quơ...

Thanh niên mỉm cười thông cảm ý nghĩ vẫn vợ của tôi, một lát lâu lại hỏi:

- Thế cô không sợ tôi à?

Tôi lắc đầu:

- Không, với anh tôi không sợ.

- Tại sao?

- Vì tôi nhắm tướng thấy anh hiền.

Anh cười, tôi cũng cười. Một cơn gió nhẹ thổi đến mang theo chút nắng ấm của buổi ban mai, tôi cảm thấy an tâm.

Khi chàng trai cáo biệt quẹo vào xóm, tôi cũng gật đầu chào rồi từ đó một mình đi nốt quãng đường còn lại.

Lầm lũi đạp xe đã mỏi nhừ mà đường vẫn còn xa, xa mãi. Những con dốc dẫn vào trại cao như những ngọn đồi, trông xa giống rông uốn khúc. Khi đi lên tôi không sao đạp nổi, nhưng lúc xuống, không đạp mà vun vút phóng như một mũi tên làm một lần tôi chúm nhui rơi tồm xuống sinh vội chụp cái ba lô phía sau đỡ cho khỏi ướt mặc cho quần áo lấm lem, xe gãy một cái thắng. Tôi lò dò đứng dậy, cứ thế đạp xe tiếp...

Cuối cùng, bóng dáng các công an trong sắc phục vàng thấp thoáng báo hiệu tôi đã đến trại.

Trại là một khu đất rộng, xung quanh có núi đồi và rừng cây. Nơi đây biệt lập hẳn với cuộc sống bên ngoài. Tôi đưa mắt nhìn hai bên, lồ lộ từng nhóm người mặc đồng phục đang hì hục với công việc của mình, nào lợp nhà, cửa gỗ, kéo xe... Cứ mỗi nhóm có hai công an cầm súng canh giữ. Tôi đoán chắc đó là những sĩ quan cải tạo đang giờ lao động. Thấy tôi đến, ai cũng ngưng làm việc, ngược mắt ngạc nhiên nhìn tôi:

- Chào chị, chị từ Sài Gòn mới ra đấy hả?

- Sài Gòn bây giờ ra sao hả chị?

- Chị thăm ai thế chị?

Những câu hỏi tíu tít làm tôi hân hoan, cảm thấy gần gũi như gặp được người thân. Tôi đưa mắt đảo dác tìm Hữu thì một anh công an chạy ra hỏi:

- Chị đi đâu? Thăm ai đang cải tạo?

- Tôi đi thăm chồng.

- Anh ấy tên gì?

- Tên Hữu.

- Thế không có ở đây, chị vào kia căn nhà tiếp tân trình giấy.

Theo hướng tay chỉ, tôi dắt xe đi vào. Đó là một căn nhà nhỏ lợp tranh, xung quanh được lợp bằng hàng cây thưa lá. Trước cổng có đề một hàng chữ xinh xinh: "Nhà tiếp đón gia đình trại viên". Với lòng lâng lâng sung sướng, tôi bước vào phòng khách, tôi gặp một nữ công an đang quát tháo một người tù:

- Mày là thằng ăn cắp, phải viết bản tự kiểm mau.

Người tù là một thanh niên trạc dưới 30 tuổi khấp nép nhìn nữ công an đồng trang lứa.

- Bẩm bà, con không làm điều đó. Mong bà tha cho!

Tôi ngạc nhiên châu mày trước lối xưng hô đó. "Bà lớn" ngời đó sao?". Chém chệ" trên ghế gỗ trong bộ bà ba quần đen áo cánh trắng. "Bà" đang cơn phẫn nộ, mắt trợn ngược trợn xuôi nhìn người tù ra lệnh:

- Thôi về chỗ mau, chiều nộp cho tao bản tự kiểm.

Quát xong, bà quét mắt nhìn sang tôi, nét mặt lạnh lùng hất hàm lên hỏi:

- Chị thăm ai? Cho xem giấy tờ.

Tôi không trả lời lẳng lặng lấy giấy tờ xác nhận của công an phường, khóm đưa cho bà. Bà lớn thoáng nhìn qua to tiếng:

- Giấy tờ này không hợp lệ, sai nguyên tắc. Chị không được phép thăm.

Tôi bàng hoàng trước lời nói ấy, chưa kịp bảo sao đã nghe bà xẵng giọng:

- Chị có biết chồng các chị là những người theo giặc, tay sai của Mỹ phá hoại cách mạng, phá hoại nhân dân không? Còn các chị là những người tiếp tay cho chồng để chồng đốt nhà cướp của nhân dân. Nhân dân đang căm thù những người như chồng chị. Nay cách mạng nhân đạo khoan hồng cho học tập cải tạo, chị ra thăm theo nguyên tắc phải có thẻ vàng do công an thành phố cấp mới được thăm.

Tôi sửng sờ mở tròn xoe mắt, niềm uất hận sôi sục trong lòng, nước mắt chực trào ra, tôi

chớp nhanh nén bao cay đắng tủi hờn để mong đạt được mục đích nên nhã nhặn trả lời:

- Thưa chị, mong chị thông cảm, vì theo thư chồng tôi gửi về bảo tôi đừng ra thăm nên không nói thủ tục thăm nuôi như thế nào. Tôi cứ tưởng giấy tờ như thế là đủ. Nay lỡ đến đây rồi, dù biết rằng đã sai nguyên tắc song mong chị xét qua vấn đề tình cảm mà cho tôi được thăm nuôi.

Bà công an vẫn lớn tiếng:

- Nguyên tắc là nguyên tắc. Không có xét vấn đề tình cảm gì cả.

Rồi lặng yên một lát, không hiểu nghĩ sao bà bỗng hạ giọng:

- Thôi được, chị ra ao ngoài kia tắm thay quần áo và chuẩn bị nấu cơm đợi tôi trình thủ trưởng cơ quan quyết định.

Nói rồi, bà ngoe nguẩy cầm giấy tờ của tôi đi mất.

Còn lại một mình uất ức với những lời như tát nước vào mặt, tôi tha hồ để nước mắt tuôn rơi. Đang khóc, tôi nghe sau lưng có tiếng chân người đi lại, tôi vội lau nước mắt rồi đứng yên. Giọng quen thuộc của anh công an mà tôi gặp ban đầu chỗ lao động lên tiếng hỏi tôi:

- Chị đã trình xong giấy chưa ạ?

Tôi không trả lời, chỉ khẽ gạt đầu rồi đi nhanh ra bờ ao vốc nước rửa mặt. Nước mát như xoa dịu niềm u uẩn của tâm hồn, tôi thấy khoan khoái dễ chịu. Tôi cởi áo len bị lấm bùn khi sáng ra giặt. Vốc nước vớt lại những chỗ dơ của quần áo. Vừa lúc đó thủ trưởng cơ quan gọi tôi vào thông báo đúng 4 giờ chiều tôi sẽ được thăm Hữu một tiếng. Tôi vâng dạ cảm ơn rồi xuống bếp nấu cơm.

Căn bếp chỉ là cái chòi tranh nhỏ, nằm phía sau, cách phòng khách một cái sân cỏ rộng. Bên trong để sẵn vài cái nồi gang, một ít củi, hộp quẹt và hai kiềng sắt ba chân làm bếp. Tôi nấu cho Hữu bát chè đậu, một nồi xôi lớn nấu thành viên để dành chàng ăn dần, một nồi cơm to, một con gà luộc tôi mua sống dọc đường, xong đầu vào đây ngồi đợi giây phút gặp chàng...

Xa xa tôi đã thấy Hữu đi lại, theo sau có... bà lớn hộ tống. Sau bao ngày xa cách, không hiểu sao, tôi thấy lòng thật tình. Tôi nhận thấy Hữu gầy đi nhiều, cao lêu khêu như con cò hương, môi thâm đen, da vàng vọt như người đang sốt rét. Đứng trên thềm nhà nhìn xuống tôi e ấp cười, không khóc. Gặp tôi, Hữu mừng ra mặt, vội vàng xiết tay tôi và thỏ thẻ vào tai:

- Em giỏi lắm, em can đảm lắm, anh khen em đó!

Rồi quàng tay qua vai tôi âu yếm nói:

- Cho anh hôn nhá!

Thấy bà lớn còn đứng đó, tôi mỉm cười lắc đầu:

- Thôi kỳ lắm. Rồi then thùng chạy nhanh vào phòng khách.

Vào bàn, tôi ngồi đối diện với Hữu, tôi ngó người ra chẳng biết nói làm sao, chỉ biết dọn cơm và nhìn Hữu ăn ngấu nghiến một cách ngon lành. Vừa ăn, Hữu vừa hỏi tôi những câu hỏi rời rạc, không đầu. Sự giao động bất ngờ làm cho tư tưởng cả hai không sao kết thành ngôn ngữ. Đôi lúc chỉ biết âu yếm nhìn nhau rồi mỉm cười không nói gì cả. Đôi lần Hữu đưa đũa gạt lên thành chén nhắc đi nhắc lại:

- Hàng ngày anh chỉ ăn được hai chén lưng bo bo.

- Biết rồi!

- Và đôi khi anh chỉ ăn được ba củ khoai lang nhỏ hay ba khúc ngắn khoai mì.

Tôi phì cười khi thấy Hữu nhắc đi nhắc lại thế mãi, tôi lại nói giọng nhấn mạnh:

- Em biết rồi!

Bà lớn tự nãy giờ ngồi xa xa chứng kiến cảnh chúng tôi ngồi nói chuyện, lên tiếng như báo động:

- Anh Hữu đã hơn một tiếng đồng hồ rồi đấy. Bây giờ cho kiểm tra quà cáp và anh Hữu chuẩn bị về trại.

Đến lúc này Hữu mới nắm lấy tay tôi, vội vàng nói một câu như sợ quên đi mất:

- Em yên tâm, anh lúc nào cũng yêu em và tình yêu còn lại anh sẽ dồn cho em hết, em sẽ được đền bù với vạn vạn lần tình yêu của anh.

Sau khi quà cáp được kiểm xong, trước khi vào trại, Hữu nhìn tôi âu yếm:

- Mai em về, anh chúc em lên đường nhiều may mắn.

Nói rồi theo bà lớn vào trại.

Đứng trên thềm, nhìn bóng Hữu xa dần, tự nhiên tôi chạy theo và lớt tót sau lưng Hữu. Hữu quay đầu lại thấy tôi, chàng khựng lại nét mặt thoáng buồn:

- Em về đi, cho anh gửi lời thăm bà con lối xóm.

Tôi không nói gì, đứng nhìn theo cho đến lúc Hữu đã khuất hẳn sau một khúc quanh, tôi mới bàng hoàng ngẩn ngơ như vừa trải qua một giấc mơ thật đẹp. Bao nhiêu câu hỏi lúc này mới dội về, tôi ân hận tự trách mình sao quên đi mất. Tôi lại muốn chạy theo kéo áo Hữu để chỉ hỏi một câu: "Anh trong này có nhớ em không? Chứ còn em ở ngoài, đôi khi nhớ anh đến không còn muốn sống". Nhưng để trả lời câu hỏi của tôi chỉ có tiếng chim kêu như gọi đàn về tổ. Thế là hết! Tất cả chỉ như một giấc mơ.

Tôi thần thờ với lòng buồn rười rượi, lững lờ bước từng bước nặng nề về căn phòng nhỏ dành riêng cho người thăm nuôi. Đến lúc này tôi mới sực nhớ là suốt ngày hôm nay tôi chưa có gì vào bụng. Tôi bước vội qua chỗ phòng khách chỗ Hữu ngồi khi nãy chóp chóp nhai tạm một miếng xôi do Hữu để lại phần tôi. Đang ăn, một anh tù hình sự với nhiệm vụ dọn dẹp ở đây đến nói khẽ với tôi:

- Chị còn cơm cho tôi xin một chén!

Thấy thế còn lại bao nhiêu trong nồi, tôi đem biểu người đó rồi trở về buồng ngồi ngẩn ngơ ôm mặt khóc. Tôi khóc thương chồng, thương cho số phận con người trong kiếp tù đầy và thương cho chính mình đang lẻ loi trong nỗi cô đơn trống vắng hiện tại. Khóc chán, tôi lại đứng lên bước ra ngoài ngắm chiều buông. Hoàng hôn ở đây thật thảm đạm u buồn, hoàng hôn của núi đồi ao hồ rừng cây càng làm cho lòng người chạnh niềm u uẩn. Tôi thất thần đứng ngắm mây bay, những đám mây trắng xóa lững lờ trôi về phương trời vô định. Lốm đốm trong bầu trời xanh lơ, những đàn chim là đà bay như rủ nhau về tổ quanh lượn dật dờ ở dãy núi xa xa. Ánh nắng óng vàng của buổi chiều tà trải tia cuối cùng xuống vạn vật như lướt tiếc vấn vương với cành cây ngọn cỏ. Tôi chợt thở dài khi nghĩ đến chồng, hiện Hữu đang ở trong kia, còn tôi thì đứng nơi này khoảng cách chỉ trong tầm tay mà sao tôi thấy thật xa xôi diệu vợi. Ước gì lúc này Hữu lại được ra, tôi sẽ tỏ lộ nỗi lòng cho thỏa dạ. Càng nghĩ tôi lại càng thấy buồn thảm thiết rồi cứ khóc liên miên...

Màn đêm cũng bắt đầu bao phủ xuống vạn vật, tiếng ếch nhái ễnh ương ngoài ao hồ làm cho tôi sợ hãi. Tôi vội chạy đến cái giếng nơi những công an đang tắm và hỏi:

- Thưa anh, tối ở đây có điện không ạ?

- Có đấy, nhưng chỉ tới 10 giờ thôi.

- Thế ở đây đêm có gì nguy hiểm không ạ?

- Chị an tâm, khu này biệt lập hẳn với dân chúng bên ngoài, xung quanh rải rác chỉ có chúng tôi thôi.

Nghe thế tôi an tâm trở về phòng đặt mình nằm xuống chiếc giường tre đi ngủ sớm sau khi cẩn thận xem xét cửa ngõ thật chu đáo.

Đêm về khuya, tiết trời đông của núi rừng càng thêm lạnh, tiếng gió rít từng cơn len qua khe cửa vào phòng khiến tôi rùng mình sởn gáy. Tôi cố ru giấc ngủ nhưng không tài nào ngủ được. Mãi nằm im lìm không nhúc nhích, tôi thấy chân tay mình mẩy tê dừ, không chịu được nổi, tôi nhè nhẹ trở mình. Bỗng... trong màn đêm tịch mịch im lìm, có tiếng ào ào trên mái lá... Tôi hồi

hộp nằm yên mà nghe rõ nhịp tim của chính mình. Nhưng rồi yên lặng lại trở về với màn đêm mà sao tôi vẫn thao thức trăn trở không cách nào nhắm mắt.

Yên lặng... vẫn... yên lặng...

Bỗng nhiên... trong đêm vắng tịch mịch đang chìm đắm một sự đe dọa ớn lạnh, tôi chợt nghe tiếng chân người nhẹ nhẹ đi rảo xung quanh phòng tôi rồi tiến dần về phía cửa sổ. Một luồng gió nhẹ len vào, tôi cố lấy hết sức bình tĩnh rồi cất tiếng hỏi:

- Ai đó?

Không có tiếng trả lời. Yên lặng vẫn chìm trong màn đêm. Tôi ngạc nhiên tự nhủ: "Ta có mơ chẳng? Hay thần hồn nhát thần tính?". Rồi tôi lại lên tiếng hỏi tiếp:

- Ai đang đứng ở cửa sổ đó?

Vẫn không có tiếng trả lời. Gió vẫn thổi, tiếng lá cây chạm vào nhau vẫn rì rào trong đêm vắng. Một lúc thật lâu, tiếng chân người rục rịch... xa dần... xa dần... rồi im hẳn. Tôi nghĩ thầm "chắc công an đi tuần", rồi an tâm không lo lắng gì nữa.

Quá mệt mỏi vì thức trắng, tôi thiếp vào giấc ngủ chập chờn. Trong khoảnh khắc mơ màng đó, tôi dường như thấy Hữu đến bên giường, ngồi nhìn tôi và khóc: "Em ơi! anh bây giờ như cá nằm trên thớt, như chim trong lồng không biết thuở nào ra. Em tuy ở ngoài lồng, nhưng cũng chỉ đứng trong vòng rào kẽm gai. Với tấm thân nhỏ bé, em hãy cố chui lọt qua rào tìm cách giúp các anh hữu hiệu hơn, em nhé". Nói rồi, Hữu quay lưng bỏ chạy, tôi vội vàng đuổi theo chơi với kêu gào: "Anh Hữu, sao anh lại bỏ em? Hãy đứng lại đi, cho em nói đôi lời". Nhưng bóng Hữu đã mất hút sau rặng tre xanh. Tôi vẫn đuổi theo và vấp ngã sòng soài bên thành giếng...

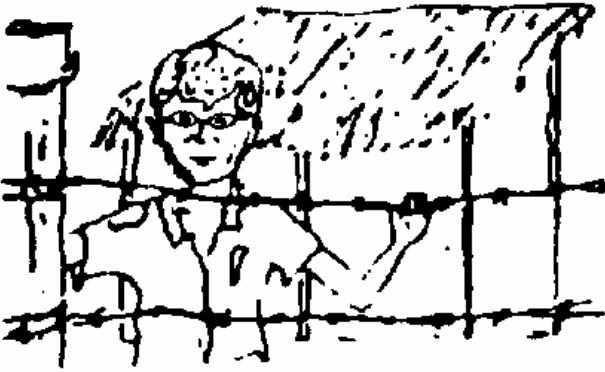
Giật mình, tôi mới biết mình vừa trải qua một giấc mơ và tiếng chim kêu chiu chít trên đầu cảnh báo hiệu bình minh đã trở lại...

*

Sau lần thăm nuôi đó, tôi trở về Sài Gòn phố biển, hướng dẫn, chỉ cách cho bạn bè ra thăm chồng tại trại 6, mở ra một phong trào thăm nuôi từ đó. Và ông Tùng, người cho tôi mượn xe đạp, bỗng nhiên trở thành như một "Giám đốc công ty chuyên chở bằng xe đạp thân nhân người tù". Nhờ những cuộc thăm nuôi đó, đã cứu mạng sống biết bao tù cải tạo trại 6 qua cơn đói khổ, bệnh tật, đọa đầy bởi chính sách khắc nghiệt, bạo tàn của cộng sản.

• Trần Thị Nhật Hưng

Ngày ra trại

• Phù Vân

Như thường lệ, mỗi sáng Vũ cùng anh em tù cải tạo đã sắp hàng trước sân lán chờ cán bộ dẫn đi lao động. Hơi lạnh buổi sáng miền núi bám chặt vào người, dù đã mấy năm bị quản thúc, nhưng Vũ vẫn chưa quen, nhất là vào những buổi điếm tâm hồi hả. Vũ tự mỉm cười mĩa mai khi dùng hai chữ điếm tâm của những tầng lớp „thượng lưu“ tiểu tư sản „ngày xưa“ của vài năm trước đây. Bây giờ, hầu như các trại viên đều „khoái ăn sang“ nên mỗi sáng đều ăn khoai đản bụng hay là lon cháo Guigoz nấu từ một nhúm cơm để dành từ tối hôm trước. Cuộc đời của cải tạo viên hình như cũng giống như cuộc sống nghèo đói cơ hàn của dân chúng miền Bắc:

...
*Ngày ba bữa vỗ bụng rau bình bịch
Người quân tử ăn chẳng cầu no
Đêm năm canh an giấc ngáy pho pho
Đời thái bình cửa thường bỏ ngõ...*
(Hàn Nho phong vị phú
của Nguyễn Công Trứ)

Nghèo đói, nhà tranh vách đất, chẳng có gì quý giá mà sợ kẻ trộm viếng nhà. Cải tạo viên thì ở trong các lán trại vách lá hở hang. Ngày đêm đã có vệ binh canh cửa. Cửa cải chỉ toàn là đồ chế biến thành dụng cụ cá nhân như thời tiền cổ, chẳng có gì để sợ mất...

Người xưa bảo “đói ăn rau, đau uống thuốc”, ngày nay cải tạo viên nếu không “chịu khó phấn đấu” chiến thắng những cơn bệnh, ngay cả những bệnh thời khí thông thường... khi “được” ra bệnh xá được “bác sĩ tốt nghiệp Đại học Trường Sơn” cho uống thuốc “xuyên tâm liên” chữa bá bệnh thì chỉ còn chờ ngày được gọi về thăm ông Hồ, ông Mác, ông Lê mà thôi!

Vũ được coi là trại viên hiền lành, trầm mặc; những chiều sau ngày lao động khổ sai, anh chỉ thu mình trong lán trại nghỉ ngơi và thường

“... Nhớ nhà chầm điếu thuốc, khói buồn vương chân mây” như lời thơ hay lời bài ca nào đó anh không còn nhớ tên. Hoặc đêm đêm vẫn thao thức:

“... Chiều chẵn không ấm người nằm một,
Nhớ bạn chiều hôm sâu gối tay”...

Cơn mơ mộng tan biến khi tên cán bộ Đội trưởng lè phè đi vào, vẫn câu hỏi hăng ngày:

- Nhà trưởng đã kiểm điểm nhân số đầy đủ chưa?”

Và câu trả lời cũng quen thuộc, đến nỗi anh em chẳng còn ai lưu ý:

- Thưa đủ!

Vũ bỗng giật mình khi nghe cán bộ gọi tên:

- Anh Vũ đâu, anh ra khỏi hàng ngay!

Vũ lo lắng ra khỏi hàng và nói lớn „Có mặt“, đồng thời dò xét thái độ của cán bộ thể nào để tiện đối phó. Vũ suy nghĩ, chỉ có „sự cố“ xảy ra, một là bị kỷ luật, hai là được cứu xét cho trở về. Nhưng cả hai trường hợp đều không thể xảy ra, vì anh chẳng vi phạm nội quy của trại và nếu có thì anh đã bị trừng phạt tại chỗ. Thứ hai, những „đại lễ“ đã qua hay chưa tới nên những hy vọng trại „khoan hồng“ cũng còn „để lại“ những ảo tưởng mà thôi. Ôi, đại lễ để lại là thế, nên cái hy vọng trở về cũng mong manh, Vũ không hề nghĩ tới...

Trước khi dẫn đoàn quân “bị gậy” lồi thoi lếch thếch đi lao động, cán bộ Đội trưởng nói với Vũ:

- Anh theo đồng chí vệ binh ra trình diện đồng chí Bắc, chính trị viên.

Vũ được một vệ binh dẫn đến văn phòng trại, ở bên ngoài vòng rào kẽm gai. Đến nơi hẳn ta bảo:

- Anh vào trình diện cán bộ chính ủy đi!

Vũ hô lớn:

- Báo cáo cán bộ...

- Vào đi!

Bắc đang ngồi trước bàn gỗ cũ, uống trà. Một bình trà bằng sành thường thấy bán ngoài chợ, mấy tách trà ở trong một khay bằng nhựa đục ngẫu. Hình như tất cả các vật dụng bên trong căn lán trại này đều phù hợp với nhân dạng và áo quần bộ đội màu lá cây rộng thùng thình thường thấy của “những kẻ thắng cuộc”. Trước mặt anh ta là tập hồ sơ mỏng, Vũ liếc đọc được tên anh với cấp bậc Trung Úy.

Vũ đứng yên. Hình như tên Bắc cố tình bắt Vũ đứng yên chờ đợi khá lâu để đo lường thái độ của Vũ. Mấy năm tù đã dạy cho Vũ sự căm lặng chịu đựng, kín đáo. Đối với tên chính trị viên lợi hại này, Vũ lại cẩn thận hơn từ thái độ, lời nói. Anh lặng yên quan sát những biểu hiện trên

gương mặt xanh xao màu rùng rú chưa phai, cặp mắt lim dim đôi lúc thoáng lên một tia sáng của một loài rắn độc, của một con báo rình mồi.

- Anh ngồi đi. Bắc giơ tay hướng về Vũ...

Trong khi Vũ cẩn thận ngồi xuống, thoáng một chút ngạc nhiên về cách hành xử đặc biệt của một cai tù đối với "người bại trận", Bắc nói tiếp:

- Hôm nay chúng ta có thì giờ để nói chuyện, anh cứ phát biểu cảm tưởng của anh trong thời gian ở trại. Anh đừng ngại gì cả...

Vũ trầm nghĩ, đây là cái bẫy đã giăng ra:

- Thưa cán bộ...

Bắc giơ tay ngăn lại và nói tiếp:

- A, mấy hôm trước các anh đã được học những chính sách mới của cấp trên đưa ra. Đó là... sau khi học tập xong các anh trở về quê cũ lập nghiệp, hoặc là đi khai hoang lập ấp, hay là đi xây dựng vùng kinh tế mới...

Bắc bỏ dở câu nói, thừa dịp này Vũ lên tiếng:

- Thưa cán bộ, còn một chính sách nữa mà tôi đã học được khi lên lớp, đó là nếu có cơ quan tuyển dụng chuyên viên cũ thì...

Bắc gật gù tỉnh bơ:

- À... à... tôi chưa nhắc đến. Đúng như vậy, nếu ai có nghiệp vụ mà được cơ quan tuyển dụng thì tùy theo cơ quan đó điều động...

Và bất ngờ Bắc hỏi thăm Vũ:

- Anh Vũ này, anh được cách mạng khoan hồng cho học tập cải tạo cũng đã hơn 3 năm rồi, chắc anh cũng nhận thức được cái siêu việt của xã hội chủ nghĩa khác hẳn với chủ nghĩa tư bản bóc lột. Anh nghĩ thế nào về những chính sách cải tạo xã hội và xây dựng đất nước sau chiến tranh?

Vũ đã "trả bài" rất hoàn hảo đúng theo những lần nghe cán bộ lên lớp nhồi sọ cải tạo viên. Bắc gật gù tán thưởng dù biết rằng những phát biểu của Vũ chỉ là những lời đầu môi chót lưỡi không thật, nhưng hẳn không thể bắt bẻ điều gì.

- Vậy, theo anh, anh có thể đóng góp xây dựng gì cho đất nước?

- Thưa cán bộ, tôi là chuyên viên khoa học kỹ thuật, với khả năng của tôi, tôi nghĩ có thể đóng góp một phần vào công cuộc cải tạo xã hội... Nhưng tôi làm được gì khi tôi còn ở đây học tập.

Bắc chậm rãi nói:

- Điều đó sẽ tính sau. A anh Vũ, anh uống chén chè nha?

Vừa nói Bắc vừa rót cho Vũ một tách trà mời Vũ và nói tiếp:

- Chắc hồi còn ở nhà anh cũng uống chè chú? A, trước hết anh nên hút một điếu thuốc

lào, sau đó chiêu một ngụm chè thì sáng khoái lắm! Anh thử xem...

Giọng của Bắc dịu dàng chiêu dụ. Từ hồi vào tù, những anh ghiền thuốc lá đều chuyển qua thuốc Lào, Vũ kéo một hơi xong, nói lời cảm ơn Bắc. Trong lúc đó Bắc trầm lặng quan sát Vũ rồi nói tiếp:

- Anh Vũ, anh biết lý do tại sao trại gọi anh đến nói chuyện gì không?

- Thưa không...

- Trong thời gian qua, trại đánh giá anh là một cải tạo viên có chuyển biến tư tưởng tốt, học tập tốt, lao động tốt, chấp hành tốt nội quy của trại, nên trại đề nghị cấp trên cho anh được trở về...

Vũ chưa tin tai mình đã nghe rõ, nhưng tìm đập rộn ràng hơn, nên anh không giấu được nét vui mừng qua giọng nói:

- Cảm ơn cán bộ, cảm ơn trại...

- Nhưng về với điều kiện...

- Điều kiện? Nhưng điều kiện như thế nào thưa cán bộ?

Chính Vũ cũng nhận ra giọng mình lạc đi, xúc cảm vì nôn nóng.

Bắc từ tốn nhâm nhi một ngụm chè, nhìn thật sâu vào mặt Vũ:

- Trên đã cho các anh học những chính sách mới như chúng ta vừa thảo luận là để các anh chuẩn bị tinh thần cho một ngày trở về góp sức xây dựng nước nhà chuộc lại những lỗi lầm trước đây các anh đã đánh phá cách mạng, phản bội nhân dân. Trong mấy điểm chính sách trên, anh chọn chính sách nào anh Vũ?

- Thưa cán bộ, cả mấy chính sách trên đều rất "siêu việt", nhưng mỗi chính sách lại chỉ thích hợp với mỗi hoàn cảnh cá nhân. Tôi phải chọn ngay bây giờ hay sao, thưa anh?

- Không cần. Tôi chỉ báo cho anh biết trước để có thì giờ suy nghĩ. Khi nào trên có lệnh, anh sẽ viết cho trại tờ cam kết trước khi được trở về. Thôi bây giờ anh trở về lán, tuyệt đối giữ kín không tiết lộ cho ai biết. Chúng ta còn làm việc vài lần nữa.

*

Về lán, Vũ trả lời là trại kêu lên bổ túc những điều đã khai trong lý lịch trích ngang về những câu hỏi thăm dò của đồng đội. Anh chỉ rí tai với vài người bạn hy vọng được trả về - dù là mong manh nhưng cũng cho anh chút sức sống để chờ đợi. Từng ngày, từng ngày qua chẳng thấy có tin tức gì, sự mong chờ của Vũ cũng mòn mỏi theo thời gian. Cho đến một ngày không còn hy vọng gì nữa, thì một hôm Vũ được cán bộ vào lán dẫn

anh ra văn phòng làm việc. Tên chính trị viên Bắc cười hơi đều khi gặp anh:

- Hôm nay trông anh Vũ có vẻ tươi tỉnh nhỉ. Hẳn anh đã biết tin gì chưa? Tin vui cho anh đấy!

Khi được kêu lên trại, Vũ cũng mơ hồ hy vọng như vậy. Giờ nghe Bắc nói anh càng hồi hộp hơn. Bắc nói ngay:

- Anh Vũ, trại cho anh gửi điện tín về gia đình, bảo viết giấy cam kết có cơ quan cũ của anh chứng thực sẽ lưu dụng trở lại. Sau đó người nhà gửi lên trại càng sớm càng tốt. Anh viết ngay điện tín và về lán gửi tiền điện phí cho vệ binh...

Sự hy vọng càng gần, Vũ nôn nóng chờ đợi từng ngày, từng buổi sáng sắp hàng đi lao động. Cũng như mọi ngày tiếng keng tập trung buổi sáng vang lên một hồi dài, tất cả trại viên cải tạo đều vội vàng ra trước sân lán không cần phải đợi anh tổ trưởng hay đội trưởng thúc giục.

Vũ bỗng giựt mình vui mừng hy vọng khi nghe cán bộ quản giáo gọi tên anh.

- Anh Vũ ra đây.

Trong khi Vũ tiến ra, cán bộ quản giáo lớn tiếng tuyên bố:

- Hôm nay anh Vũ được trại xét cho về sum họp với gia đình nhờ vào quá trình phấn đấu lao động tốt, học tập tốt và chấp hành nội quy tốt. Đây là cái gương để các anh noi theo...

Thật ra cái tin này cũng không mới mẻ gì với anh em trong trại, vì chiều hôm qua cán bộ tù trưởng đã báo cho Vũ hãy chuẩn bị "hành trang" để sáng mai về nhà. Tối hôm đó, Vũ đã báo tin, phân phối thuốc tây, tiền bạc và tất cả vật dụng cá nhân cần thiết cho thân hữu. Anh chỉ còn giữ lại một túi xách tay và bộ áo quần tương đối lành lặn để về nhà. Anh cũng nhận một số thư từ của bạn bè kín đáo cất giữ để chuyển cho gia đình người thân, mặc dù cán bộ chính trị viên cảnh báo tuyệt đối không nhận thư từ của ai... Số thư từ đó, Vũ lồng vào tài liệu chính trị mà anh ghi chép trong các buổi học tập...

Vũ cúi nhìn những gương mặt của đồng đội. Những bộ mặt xanh xao, những cái nhìn vô vọng một ngày về xa vời. Vũ chỉ mong ngày về của anh sẽ mang đến cho anh em một chút niềm tin chờ đợi để sống.

Nhìn lán trại lần nữa, Vũ theo vệ binh ra trại. Gặp lại cán bộ Bắc, chính trị viên, người đã "hỏi cung" tuần trước, anh ta vui vẻ hỏi:

- Anh Vũ có nhận thư từ của ai không?

- Thư không, cán bộ đã căn dặn kỹ rồi.

Vũ lục hết túi xách, trình bày trước mặt tên chính trị viên. Anh ta chỉ liếc sơ qua rồi nói:

- Thôi được rồi, anh ra về. Nhớ chấp hành tốt luật lệ địa phương nha. Anh đã biết đường lên tiểu đoàn rồi, vệ binh khỏi cần hướng dẫn.

Vũ từ giã cán bộ Bắc và xách gói lên đường. Túi xách nhẹ tênh, bước chân anh cũng nhẹ tênh, lòng anh lâng lâng một niềm vui khó tả. Anh được trả tự do, hít thở không khí tự do. Thực ra, bên ngoài và trong vòng rào kẽm gai không khí nào có chi khác nhau.

Khi Vũ đến, đã có mặt mấy anh em từ các lán trại khác. Cán bộ hỏi Vũ:

- Ở trại cán bộ quản giáo đã kiểm soát đồ đạc chưa?

- Dạ xong rồi.

Anh cán bộ cấp tiểu đoàn tuyên bố:

- Chúng ta bắt đầu làm việc. Tôi Thượng Úy "đại diện cấp quân khu, cấp liên đoàn và cấp tiểu đoàn" tuyên bố hôm nay được nhà nước khoan hồng cho trở về nhà nhờ vào thành tích học tập lao động tốt các anh. Yêu cầu Vũ là sĩ quan, có bằng cấp thay mặt anh em phát biểu cảm tưởng. Vũ đem "các bài học chính trị" ra trả bài một cách thông suốt, cũng cảm ơn "chính sách khoan hồng nhân đạo" của nhà nước... mặc dù trong lòng anh không ngừng nguyền rủa chế độ vô nhân.

Sau đó mỗi người được phát một "Giấy Ra Trại", tương tự một mảnh bằng tốt nghiệp "Đại Học Máu", có giá trị như một tấm giấy thông hành của một người tù cải tạo đã trở thành "con người mới xã hội chủ nghĩa". Cuối cùng cán bộ cấp phát đủ tiền xe Lam và xe đò để trở về quê. Chỉ có Vũ trở về Saigon, những anh em kia về quê ở lục tỉnh.

Dĩ nhiên cán bộ phải dẫn anh em ra cổng trại tù và đưa đến bến xe Lam. Im lặng trầm tư, chiếc xe Lam lắc lư theo con đường đất chạy ra quốc lộ. Vũ nhớ lại hơn 3 năm trước đây vào giữa khuya, Vũ và một số sĩ quan, công chức VNCH trình diện "học tập cải tạo" từ trường Tabert được xe Motolova chổng chênh chở vào các khu trại tập trung trong những vùng rừng núi hoang vu. Sớm tinh mơ tên cán bộ trại trưởng "chào mừng" tù cải tạo bằng một câu xanh dờn: "... Trước khi vào trại, nhân phẩm và quyền công dân của các anh đều treo ngoài hàng rào kẽm gai này...". Bây giờ Vũ đã được trả tự do, ai trả lại nhân phẩm và quyền công dân cho anh? Vũ mơ màng cho đến khi xe Lam đỗ tại bến xe đò.

Mấy anh em tù ôm nhau chia tay, chúc nhau may mắn. Khi Vũ ngơ ngác tìm xe đò về thành phố, muốn hỏi thăm nhưng anh ngại vì chưa quen với sự ồn ào xô bồ của những anh chị bến xe. Anh sợ vì nghe những lời dối thoại chối tai,

khó hiểu coi thường công an cán bộ, chẳng kiêng dè luật pháp. Chỉ mấy năm "giải phóng" mà dân tình loạn lạc đến thế thì đất nước hẳn cũng bằng hoại đến chừng nào!

Khi đã biết được giờ của chuyến xe đò về Saigon, Vũ tìm đến chiếc xe bán phở, thăm nghĩ ừ cứ coi như tự thưởng cho mình một bữa ăn ngày đầu được tự do. Anh ngập ngừng nhìn bà chủ:

- Thưa bác, cho cháu một tô phở.
- Cậu dùng phở gì? Bà chủ hỏi và chăm chú nhìn dáng dấp của Vũ.
- Thưa bác, gì cũng được.

Vũ ngồi xuống chiếc ghế nhựa cạnh chiếc bàn thấp. Trời còn sớm nên vắng khách. Tô phở nóng được bung ra. Vũ chấp tay ngồi khá lâu nhìn tô phở, anh ngửi được mùi thơm từ bánh phở, mùi hành ngò, mùi béo ngậy của những miếng thịt nạm ngầu. Anh muốn chiêu niệm những tháng ngày thiếu thốn trong tù...

- Cậu dùng đi, để nguội mất ngon!
- Cảm ơn bác.

Vũ chậm rãi dùng tô phở. Bà chủ quan sát thái độ của anh, rồi hỏi:

- Cậu mới ra trại phải không? Cậu đừng ngại, tôi hỏi chỉ vì nhận thấy cậu không giống những hạng người tôi thường tiếp xúc -những con người luôn huênh hoang tự đắc là kẻ giải phóng đem lại ấm no độc lập tự do...

- Dạ... dạ...

- Cậu thấy không, chưa đầy 5 năm giải phóng mà dân chúng xơ xác, điêu tàn đến thế...

Vũ ngại vì chưa biết rõ tình trạng xã hội hiện tại ra sao. Tình người thế nào, nên chỉ dạ vâng cho qua chuyện. Bao năm trong tù anh chỉ nghe được tin tức một chiều trên cái loa truyền thanh trong trại về một nước XHCN Việt Nam tốt đẹp, tình dân quân cách mạng ruột thịt...

Ngày đầu ra trại, va chạm với thực tế, Vũ thấy hết sức ngỡ ngàng... Vũ vội lấy tiền ra trả.

Bà chủ đẩy tiền trả lại:

- Một tô phở có đáng là bao nhiêu, tôi mừng cậu được trả tự do. Cậu đừng quan tâm. Cái tình, cái nghĩa mới quan trọng. Tình nghĩa đồng bào, tình yêu quê hương mới đáng quý. Cậu và đồng đội đã phải trả giá về sự thất bại trong việc bảo vệ dân chúng và gìn giữ quê hương, nhưng thời thế không chiều lòng người... Tiếc thay! Lỗi không phải ở các anh em...

Vũ nhìn thật lâu vào mặt bà chủ -một gương mặt bà con thật gần gũi thân thương giống như bao nhiêu bà con của miền nam Việt Nam. Vũ ngậm ngùi nói:

trần trở

*Đêm năm nhớ chuyện trăm năm
Bước đường ta bước có lằm lằm không?
Sao không đi dưới nắng hồng
Ai xui chọn lối... bão bùng mà đi?!*

*Nắng hồng tươi tuổi xuân thì
Lửa bom rực nóng còn gì nữa đâu
Thời gian thấy chậm mà mau
Ngọt ngon không nhận chọn đau nhục thù...*

*Sững người nhìn máu tháng tư
Chảy loang phố thị ướt cỏ khô tim
Xót buồn chỉ hận nhục thêm
Biển ngàn khơi đó không tìm tương lai...??*

*Tại đời hay lỗi tại ai?
Súng gươm vất bỏ kéo cày thay trâu!
Hắn là rõ biết nhục đau
Gục đầu nuốt hận nghẹn ngào tử thân*

*Tiếc cho châu ngọc trắng ngần
Phải hoen gió bụi sống gần quỷ ma
Trách đời? Chỉ biết trách ta
Đời hư quý lộng buồn mà được chi*

*Vấy tay cất bước từ ly
Quê hương bỏ lại bước đi ngậm ngùi
Mùa xuân sao nắng không tươi
Hận còn nguyên đó riêng vui sao đành*

*Hình như mệnh số sẵn dành
Tướng quân xuống lệnh bỏ thành tháng tư...!!*

• thylanthào

- Cảm ơn bác. Chúng cháu là người có tội với dân tộc và quê hương, vì chúng cháu đã không gìn giữ được tổ quốc, không bảo vệ được bà con...

Vũ bùi ngùi lên xe đò về thành phố Saigon với hình ảnh của bà Mẹ miền Nam và tâm sự ưu tư về quê hương trong ngày đầu sum họp gia đình...

Phù Vân

(Một mảnh đời tù cải tạo, 1975 - 1978)

Chia sẻ về "Cung Đàn Số Phận" của Lộc Vàng

• Nguyễn Văn Tuấn

Ông Lộc Vàng và cuốn nhật ký bị cấm phát hành

Hôm trước, khi nghe tin cuốn sách "**Cung đàn số phận**" của Lộc Vàng bị cấm phát hành, tôi thấy tiếc quá vì chưa kịp mua thì đã bị cấm rút lại. Nhưng may mắn thay, vài hôm sau thì có một bạn đọc từ Sài Gòn sang tặng cho cuốn sách. Tôi đọc một mạch và có ghi lại đôi ba dòng cảm tưởng. Hôm nay có dịp chia sẻ cùng các bạn những ghi nhận của tôi về cuốn sách.

Thiên hồi ký "Cung đàn số phận" là câu chuyện đời của một người đam mê nhạc vàng và phải đi tù vì niềm đam mê đó. Có lẽ do người chấp bút là một nhà báo tài hoa Kim Dung / Kỳ Duyên nên thiên hồi ký được bố cục 'có nghề', từ tựa đề, chương sách đầu tiên đến chương sách cuối cùng. Mở đầu hồi ký là người đi tù được trả tự do, sau đó ông thuật lại những diễn biến dẫn đến việc đi tù, những sinh hoạt trong nhà tù mang danh 'cải tạo', kể đến là cuộc sống lênh đênh sau khi ra tù, và kết thúc bằng một mối lương duyên có hậu. Cuốn sách hay từ những câu chuyện với những chi tiết dễ làm độc giả rung động đến cách hành văn trong sáng và chữ nghĩa giàu hình tượng. Cuốn sách còn là một chứng từ sống động về một thời kỳ "bao cấp" tăm tối ở miền Bắc.

Tù nhân mã số 927

Thiên hồi ký được mở đầu bằng sự phóng thích một tù nhân mang số hiệu 927 từ Trại cải tạo Phong Quang thuộc vùng thượng du miền Bắc. Hôm đó là ngày 27/3/1976. Người tù mang mã số 927 là ông Nguyễn Văn Lộc, bị giam tù suốt 8 năm trời chỉ vì đam mê nhạc vàng, mà trong Nam thường gọi là "nhạc tiền chiến". Đối

với nhiều người bình thường sẽ kinh ngạc tại sao trên đời này có một nơi "sản xuất" ra một hình phạt dã man như thế, nhưng đó là một câu chuyện rất thật.

Nhạc tiền chiến là phong trào tân nhạc được rất thịnh hành trong thời 1930 đến 1950. Trong thời gian ngắn đó, Việt Nam đã xuất hiện những tên tuổi lừng danh như Phạm Duy, Văn Cao, Lê Thương, Thẩm Oánh, Đặng Thế Phong, Dương Thiệu Tước, Hoàng Quý, Hoàng Giác, Đoàn Chuẩn, v.v... Những sáng tác của họ thường mang âm hưởng lãng mạn và lời ca đậm chất thơ. Cho đến nay, dòng nhạc đó vẫn còn được trân quý như một di sản trong lòng người thưởng ngoạn.

Ông Lộc Vàng tên thật là Nguyễn Văn Lộc, sinh ra trong một gia đình trung lưu ở Hà Nội và có 'máu' văn nghệ. Thân phụ ông là Nguyễn Văn Cộng, còn gọi là "Tổng Cộng", là một cai thầu xây dựng và sơn sửa building, nhưng rất mê ca hát và từng dạy hát cho một nhạc sĩ nổi tiếng. Thân mẫu ông là người nội trợ, chỉ biết lo nuôi con. Gia đình ông Tổng Cộng có đến 13 người con, và ông Lộc Vàng là người thứ 5, nhưng bệnh tật hoành hành, và cuối cùng gia đình chỉ còn 5 người con.

Ông Lộc Vàng cho biết sinh ra và lớn lên trong một gia đình như thế, máu ca nhạc đã ngấm vào ông một cách vô thức. Ông yêu những ca khúc lãng mạn có lời ca đẹp và thi vị, những lời ca có hiệu ứng làm thăng hoa cuộc đời vốn quá căng thẳng và ngột ngạt. Nhưng đó là dòng nhạc mà những người Mao-ít không chấp nhận vì họ cho là 'văn hóa phẩm' của tư sản; có người còn nặng nề hơn liệt kê vào nhóm 'đồi trụy'!

Yêu nhạc vàng và đi tù

Ông kể lại rằng trong những năm tháng chiến tranh (thập niên 1960) ông cùng bạn bè tụ tập đàn hát sau giờ làm việc. Đó là những người bạn có biệt danh rất dễ thương như Toán Xôm (Phan Thăng Toán), Đắc Sọ (Nguyễn Văn Đắc), Thành Tai Voi (Trần Văn Thành), v.v... Những người này sau này cùng đi tù với Lộc Vàng. Họ là những thanh niên có công ăn việc làm, nhưng chỉ vì thích ca hát nên họ đến với nhau. Có thể tạm gọi đó là "nhóm nhạc vàng".

Sự việc họ tụ tập nhau ca hát tưởng là một sinh hoạt văn hóa, nhưng lại là cái "gai" trong cái nhìn của nhiều người hàng xóm hắc ám. Những

người vừa là hàng xóm, vừa là "chỉ điểm", làm đơn tố cáo rằng đây là những thanh niên hư hỏng, thất nghiệp, truyền bá văn hóa của chủ nghĩa tư bản và chống lại nền văn hóa xã hội chủ nghĩa. Trong thực tế thì họ không hề thất nghiệp, vì ai cũng có nghề và có thu nhập khá, nhưng lời tố cáo "lêu lộng" đó rất có hiệu quả làm cho xã hội chán ghét họ. Còn "chống nền văn hóa xã hội chủ nghĩa" thì chỉ là một cách vu cáo cho đúng nhịp điệu của những người cầm quyền đương thời.

Thế là những người đam mê nhạc vàng phải trả giá cho niềm đam mê đó. Cái ngày "định mệnh" đó là ngày 27/3/1968, khi ông Lộc Vàng bị bắt giam. Trước đó thì ông cũng đã bị còng tay và thẩm vấn nhiều lần về việc ca nhạc vàng. Ông và các "đồng nghiệp" bị giam giữ ở Hỏa Lò.

Khi nhà cầm quyền bày mưu tính kế để hại công dân

Nhưng nhà cầm quyền chưa đưa ông ra tòa, vì họ chưa có chứng cứ. Thế là nhà cầm quyền lập mưu để có chứng cứ. Điều đáng nói là cái mưu kế của họ cũng rất thấp và có thể nói là bỉ ổi. Trong lúc bị giam, một hôm cai tù đến báo cho họ biết là Bộ Văn Hóa muốn mời họ hát để thu âm và nghiên cứu nhạc. Ngày 6/9/1968, nhóm nhạc vàng được đưa đến Nhà Hát Lớn để thu thanh, và phụ trách buổi thu thanh là 20 chuyên viên âm nhạc dưới sự điều hành của một nhạc sĩ tên là ĐN (sách không ghi tên ông này). Ông ĐN là Vụ trưởng Vụ Nghệ thuật của Bộ Văn Hóa. Trong buổi thu thanh đó, ông Lộc Vàng ca một loạt 10 bài làm ai cũng ngạc nhiên. Nhưng trở trêu thay, chính 10 bài hát đó là chứng cứ để tòa án buộc tội ông khi ra tòa! Lúc đó ông Lộc Vàng mới biết mình bị nhà cầm quyền lừa gạt.

Màu vàng là màu bệnh tật!

Khi ra tòa, ông nhạc sĩ ĐN đóng vai trò "giám định viên âm nhạc", và chính ông này là người hung hăng kết tội nhóm nhạc vàng. Đọc những lý giải của ông ĐN phải nói là một giải trí rất tốt về một suy nghĩ vừa hài hước vừa bệnh hoạn. Theo ông ĐN, chữ "vàng" trong nhạc vàng có ý nghĩa xấu, vì "màu vàng là màu của hủ bại, màu của bệnh tật"! Chưa hết, ông ĐN còn phịa ra một câu chuyện về màu vàng với trận dịch tả Cholera bên Anh trước đây: "*Ngày xưa, bên Anh Quốc, có dịch tả không chữa được. Khi đó thuốc men đâu có. Bệnh này lại dễ lây lan. Để ngăn ngừa và*

diệt trừ hậu họa, người ta chất tất cả những người bị bệnh lên một chiếc tàu và đẩy họ ra ngoài khơi. Trên tàu có cắm một lá cờ màu vàng là không một quốc gia nào cho cập bến. [...] Hát nhạc vàng chính là tuyên truyền văn hóa truy lạc, văn hóa của chủ nghĩa đế quốc, phá hoại văn hóa chủ nghĩa xã hội." (trang 78). Ông ĐN đã qua đời năm 1991, chứ nếu còn sống thì chắc ông sẽ phải suy nghĩ lại "lý giải con cóc" trên.

Trước kiểu luận tội hài hước như thế và những kiểu trao đổi buồn cười (1), ông Lộc Vàng xin tòa cho phát biểu. Ông Lộc Vàng nói:

"Thưa quý tòa. Theo như lời ông Giám định viên âm nhạc nói màu vàng là màu của hủ bại bệnh tật. Tại sao lá cờ lại có ngôi sao màu vàng?"

Câu hỏi đó của Lộc Vàng làm cho quan tòa tức tối, đặng đặng sát khí như muốn ăn tươi nuốt sống ông. Đến khi về trại tù, ông lập tức bị các cai tù xúm vào đánh đấm một trận suýt chết.

Thế là tòa án kết tội Lộc Vàng 10 năm tù giam và 4 năm mất quyền công dân. Các "đồng phạm" khác mỗi người bị phạt từ 6 năm tù giam (Lý Long Hoa) đến 15 năm tù giam (như trường hợp Toán Xôm). Đây là vụ án được mệnh danh "Lưu manh - đi điểm - cờ bạc." Một điều thú vị là lúc đó ở miền Nam một nhóm lính phản chiến đã lên đài phát thanh Sài Gòn đòi trả tự do cho nhóm nhạc vàng.

Thiên hồi ký thuật lại những ngày tháng ông đi tù cũng đáng đọc. Nếu những ai đã đọc hồi ký của các sĩ quan VNCH đi tù cải tạo sau 1975 thì không có gì ngạc nhiên khi đọc hồi ký những ngày tháng trong tù của Lộc Vàng. Đó là một thế giới có nhiều kẻ hèn hạ, thi nhau báo cáo lập công, là những người lăm lè, kín đáo, là những người hào hiệp, v.v... Ở trong tù, ông tự nhiên hứng lên và ca bài "Đảng đã cho ta sáng mắt sáng lòng", nhưng câu hát đó làm cho ông bị thêm một trận đòn hiểm của những cai tù mà nhiệm vụ của họ có lẽ là thích đấm đá con người như là một trò chơi thể thao.

Về với đời thường và nhà tù mới

Ngày 27/3/1976 ông Lộc Vàng được trả tự do trước thời hạn 2 năm. Trở trêu một điều là khi ông được trả tự do, ông cuộc bộ từ trại tù cải tạo Phong Quang đến ga Lào Cai thì lại nghe nhạc vàng do Thái Thanh, Chế Linh, Thanh Tuyền, v.v... hát oang oang trong một quán cà phê. Khi

được hỏi sao loại nhạc này được hát, bà chủ quán nhìn ông như người từ hành tinh khác! Thời thế đã đổi thay. Ông không may mắn vì đã đi trước thời cuộc.

Về đến nhà thì ông phải đối phó với một 'nhà tù' lớn hơn. Hàng xóm gièm pha, xa lánh. Bạn bè dị nghị và tìm cách tránh xa. Ông cay đắng viết "*Khi vui thì vỗ tay vào, đến khi hoạn nạn thì nào thấy ai*". Chỉ có một người bạn dám đến với ông, đó là người tên Sinh. Khi được hỏi ông có ngại gì khi đến với người mới ở tù ra, ông Sinh nói bất cần đời: "*Kệ mẹ chúng nó chứ. Mà là mà. Tao là tao. Sợ gì thằng nào*". 'Chúng nó' là ai thì chắc ai cũng có thể hiểu trong một xã hội 'Police State'.

Trong cái xã hội Police State đó, ai cũng có thể là một viên công an, một kẻ chỉ điểm. Ai cũng có thể biến hóa từ một người hàng xóm thân thiện thành một kẻ ác ôn. Hãy nghe Lộc Vàng kể về một người bạn học cùng lớp tên Thiện nay thành quản giáo nhà tù. Gặp Lộc Vàng trong tù, Thiện hỏi:

"- Vì sao mà bị bắt?"

- Bọn tao chỉ hát nhạc vàng!

- Bây giờ mà phải gọi tao bằng ông. Ông Thiện nghe chưa? Mà mà tao tao cái gì? Nói rồi, Thiện sai người cùm tôi 5 ngày ở ngay Hỏa Lò".

Ngoài những người như Thiện, còn có những người như viên Đại úy công an Chiêu, hay bà Tổ trưởng dân phố tên Dần. Hai người này rất tích cực tổ chức nhóm nhạc vàng và góp phần đưa họ vào tù.

Nhưng ở đời thì lúc nào cũng có quả báo nhãn tiền. Viên quản giáo tên Thiện sau này mất việc và phải bán trà đạo, nghèo xác xơ, không dám gặp mặt người mà anh ta đòi phải gọi mình bằng "ông." Bà Dần thì đi tù vì tội chứa cờ bạc. Ông Chiêu thì đi tù vì tham ô. Tất cả đều trả cái giá cho sự ác độc của họ.

Trong thiên hồi ký, ông Lộc Vàng thuật lại một câu chuyện quả báo rất thật (trang 142). Đó là câu chuyện về viên công an gốc Thanh Hóa tên Đức Giáp, người từng hỏi cung và có công đưa Lộc Vàng vào tù. Sau khi ra tù, ông Lộc Vàng hành nghề sơn phết và có dịp đến làm cho Cửa hàng Kem 35 Tràng Tiền, nơi vợ của viên công an đang làm phó cửa hàng trưởng. Chính

qua trò chuyện, bà cho biết rằng sau vụ Lộc Vàng vào tù, chồng bà được thăng 2 cấp, nhưng đứa con đầu bị chết. Viên công an kinh khủng quá, nên bỏ nghề và nay đi làm cúng bái cho người ta.

Những mảnh đời "bao cấp"

Thiên hồi ký còn cho chúng ta biết chút ít về bối cảnh xã hội thời thập niên 1960 và 1970. Ông viết "cách mạng xã hội chủ nghĩa về, người Hà Nội gọi là gốc, sống 3-4 đời trở lên tại Hà Nội cũng bắt đầu phân hóa", trong khi đó người tứ xứ ở các tỉnh xa về Hà Nội sống và làm việc. Dân buôn bán kinh doanh lúc nào cũng bị nhìn bằng con mắt khinh bỉ, "buôn gian, bán lận, phe phẩy". Tiếp theo là cuộc Cải Cách Ruộng Đất kinh hoàng "con tố cha mẹ, vợ tố chồng, họ hàng ruột thịt tố nhau". Tất cả đã làm cho truyền thống xã hội bị đảo lộn và các giá trị đạo lý truyền thống Trùng An bị chao đảo.

Thời thập niên 1960, qua cách mô tả của Lộc Vàng, ngoài Bắc rất đói, và cái đói đã làm suy giảm lương tri con người và xoáy mòn tình người. Người dân, kể cả ông có khi phải "đi me", tức là đi bán máu để lấy tiền mua thực phẩm sống. Ông viết "*Cái đói dai dẳng, thật tàn nhẫn, đã gặm nhấm mất lương tri của nhiều người. Nạn ăn cắp trở nên phổ biến toàn dân*".

Đời sống văn hóa cũng nghèo nàn. Chính quyền mới xóa bỏ toàn bộ nền âm nhạc của 'chế độ cũ'. Không còn những Phạm Duy, Đoàn Chuẩn, Nguyễn Văn Khánh, Văn Cao, v.v... Thay vào đó là những bài 'nhạc đỏ' chỉ để phục vụ cho lên dây cót tinh thần chiến tranh. Đã du nhập chính trị Nga thì sự ảnh hưởng của văn hóa Nga là điều có thể hiểu được.

Kết thúc có hậu

Sau khi ra tù ông thành hôn với một nữ văn công tên Mai vào năm 1981. Hai người có với nhau 2 người con. Nhưng năm 2002 Mai đã qua đời sau một cơn bạo bệnh. Cái thời điểm Mai ra đi, ông tiễn vợ bằng ca khúc "Niệm Khúc Cuối" của Ngô Thụy Miên: Dù cho mưa, tôi xin đưa em đến cuối cuộc đời. (Trước kia, khi còn ở trong tù, ông hát bài "Nỗi Lòng Người Đi" của Anh Bằng cho một người tử tù trước giờ ra pháp trường).

Cuộc sống sau tù không phải lúc nào cũng êm ả. Năm 1991, ông mở quán cà phê ở Hà Nội, và cũng đam mê hát nhạc vàng, nhưng quán cũng bị cấm. Đến năm 1997 ông lại mở một

quán nữa, và cũng bị cấm nữa! Tại sao cấm? Ông nói "Tại vì tất cả quán cà phê phải có giấy phép của nhà nước, và họ không cấp giấy phép cho tôi mở quán là vì quán của tôi chỉ toàn hát nhạc vàng." Năm 1991 và 1997 -- các bạn nhớ cho. Phải mãi đến năm 2008, thì ông mới được phép mở một quán ở Hồ Tây. Tôi từng đến đây (quán ở Hồ Tây) nghe nhạc sau công việc. Đó là một không gian chật hẹp, nhưng ấm cúng.

Năm 2014, ông Lộc Vàng được mời tham gia một đại hội thơ tài tử ở New York. Lần đầu tiên đến New York, ông cảm thấy giá trị của tự do: "Cái cảm giác tự do của con người, đúng như biểu tượng Nữ Thần Tự Do của đất nước ấy". Và, cũng chính nơi này ông quen biết với một người phụ nữ miền Nam tên Mai Hương, và câu chuyện của ông được kết thúc bằng một cái kết có hậu: Mai Hương và ông đính hôn ở tuổi 70. Ông viết "Có thể xem đó là một cái kết có hậu cho cuộc đời tôi -- một gã trai phong trần, lặn lội, mê đắm 'so dây' cùng với nhạc vàng."

Tóm lại, thiên hồi ký "Cung đàn số phận" của Lộc Vàng là một quyển sách đáng đọc. Mỗi người Việt Nam là một lịch sử. Câu chuyện của ông Lộc Vàng cũng là một phần của lịch sử. Cuộc đời của ông Lộc Vàng cũng giống như số phận lênh đênh trôi nổi của nhạc vàng. Nhạc vàng đã từng bị phi báng, vô hóa, cấm đoán, nhưng những tác phẩm trong dòng nhạc đó vẫn tồn tại một cách bền bỉ với thời gian. Cũng như nhạc vàng từng bị cho ra ngoài lề 'văn nghệ chính thống', ông Lộc Vàng cũng từng bị cầm tù và cách ly xã hội. Và, cũng như nhạc vàng quay lại dòng văn nghệ quần chúng, ông Lộc Vàng cũng quay về với âm nhạc trong vòng tay của khán giả ái mộ. Cuộc đời của ông đúng như một bản nhạc vàng, có những nốt thăng, những nốt trầm, có nhanh, có chậm, và sau cùng thì được kết thúc một cách có hậu.

"Cung đàn số phận" không chỉ là một thiên truyện về cuộc đời gian truân của tác giả, mà còn là một chứng từ của một thời mông muội. Nó là chứng cứ sống về một thể chế lạc hậu chịu sự ảnh hưởng của ngoại bang, và được lấp đầy bởi những bộ não bệnh hoạn bị đột biến về đạo đức. Những kẻ đó đã gây biết bao nhiêu khổ đau thấu trời xanh cho những thành viên trong xã hội, mà tác giả thiên hồi ký chỉ là một nạn nhân. Ông Lộc Vàng là một nạn nhân của một phác đồ văn hóa đậm màu chính trị đã được áp đặt lên đất nước này một thời gian dài. Những câu

chuyện có khi tức tối hay có khi cười ra nước mắt giúp chúng ta biết về quá khứ của cái văn hóa đó, và hiểu được những gì đang diễn ra ngày nay. Qua câu chuyện của Lộc Vàng chúng ta sẽ rút ra một qui luật rằng để cho những kẻ vô văn hóa quản lý văn hóa sẽ dẫn đến một đại họa văn hóa cho nhiều người.

• **Nguyễn Văn Tuấn**

Chú thích:

(1) Dưới đây xin trích vài câu hỏi và đáp của tòa với các "bị cáo" do nhạc sĩ Tô Hải, người đã tham dự phiên tòa ngoài Hà Nội được thuật lại trong sách. Đọc mà cười chua chất cho công lý và "tòa" gì mà lạ lùng.

Chánh án: – Anh có nhận là đã đánh nhạc của tư sản, là đòi truy không?

Toán xôm: – Dạ! Thưa quý tòa, con chỉ đánh những gì in trên đĩa của Liên Xô, của Tiệp Khắc, của Cộng Hòa Dân Chủ Đức thôi ạ!

Chánh án: – Anh nói láo! Thế Paloma, Santa Lucia là của ai?

Toán xôm: – Dạ! Paloma là của nước bạn Cuba ạ! Còn Santa Lucia là dân ca Ý ạ! Nhà xuất bản của nhà nước đã in và sân khấu nhà nước đã có nhiều ca sĩ biểu diễn ạ!

Chánh án: – Vậy anh có biết cha cha cha là cái gì không?

Toán xôm: – Dạ! Có ạ! Đây là một nhịp điệu xuất xứ cũng tại nước bạn Cuba ạ!

Chánh án: – Thế còn Tango Bleu chắc anh cũng đổ cho Cuba hết hả?

Toán xôm: – Dạ không! Tango là một điệu nhảy Ácgiangtin nhưng đã được quốc tế hóa. Vừa rồi Đoàn xiếc Tiệp Khắc sang ta và các nước XHCN đều sử dụng cả ạ!

Chánh án: – Nhưng người ta đánh khác, còn anh đánh khác. Đừng có ngụy biện!

Toán xôm: – Đánh y hệt ạ! Chỉ có thua họ về nhạc cụ họ tốt hơn... chứ nếu chúng con có đầy đủ nhạc cụ như họ thì chúng con chẳng thua gì họ cả ạ!

Chánh án: – Anh hãy im miệng! Đồ ngoan cố!

Và cứ như vậy, suốt phiên tòa chánh án chỉ sử dụng câu "Im miệng! Đồ ngoan cố" để cắt lời người bị buộc tội. Không hề có ai bào chữa.

Nguồn: <https://www.nguyenvantuan.info/single-post/2018/04/07/Cung-d-an-Loc-Vang>

Gương Thánh Gióng

• **Trần Gia Phụng**

*Tượng Thánh Gióng
Phù Đổng Thiên
Vương tại vòng xoay
Ngã Sáu Saigon trước
năm 1975*

Truyện thuyết Hùng Vương đóng một vai trò hết sức quan trọng trong đời sống tinh thần của người Việt, xây dựng truyền thống và nền tảng tâm linh của dân tộc. Ngoài chuyện 18 đời vua kéo dài hơn 2000 năm, truyện thuyết Hùng Vương còn gồm nhiều cổ tích lý thú.

Một trong những cổ tích rất ý nghĩa trong hoàn cảnh đất nước hiện nay là chuyện "Thánh Gióng" hay "Phù Đổng Thiên Vương". Nhân Lễ Giỗ Tổ năm nay, xin mời quý vị cùng ôn lại câu chuyện thần kỳ này.

CHUYỆN THÁNH GIÓNG

Chuyện xưa kể rằng vào đời Hùng Vương thứ 6, giặc Ân ở phương bắc cướp phá miền biên giới. Vua Hùng lo ngại, cử người đi khắp nơi tìm kiếm nhân tài ra giúp nước, chống ngoại xâm. Lúc bấy giờ, tại làng Phù Đổng, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh, có một em bé ba tuổi xin đi đánh giặc giúp vua, cứu nước, và yêu cầu triều đình rèn một con ngựa sắt, một cây roi sắt, một thanh kiếm sắt và một chiếc nón sắt.

Sứ giả về triều, trình tấu chuyện lạ lên vua Hùng. Trước đây, nhà vua đã được một nhà tiên tri báo tin, nên chuẩn y ngay và ra lệnh thực hiện yêu cầu của em bé. Khi ngựa sắt và chiến cụ được đúc xong, em bé vươn vai, biến thành người cao lớn, tự xưng là "thiên tướng", nhảy lên ngựa sắt, cầm roi sắt ra trận. Phá xong giặc Ân, vị thiên tướng đến núi Sóc (Sóc Sơn), bay về Trời ngày mồng 9 tháng 4 âm lịch.

Hùng Vương nhớ ơn, tôn xưng thiên tướng là Phù Đổng Thiên Vương, lập miếu thờ trên nền nhà cũ ở làng Phù Đổng. Vua Lý Thái Tổ (trị vì 1010-1028) phong làm Xung Thiên Thần Vương, tạc tượng ở núi Vệ Linh, mỗi năm cúng tế hai mùa. (Lược kể theo "Truyện Đổng Thiên Vương", *Linh Nam chích quái*, Hà Nội: tác giả Vũ Quỳnh – Kiều Phú, bản dịch của Nxb. Văn Học, 1990, tt. 42-44.)

Phù Đổng Thiên Vương được dân chúng tôn xưng là Thánh Gióng, một trong "Tứ bất tử" theo

tín ngưỡng dân gian Việt Nam. Ba vị kia là Tản Viên sơn thần, Chủ Đồng Tử và Thánh Mẫu Liễu Hạnh.

Ý NGHĨA VÀ GƯƠNG THÁNH GIÓNG

Tuy là cổ tích, nhưng chuyện Phù Đổng Thiên Vương bao hàm nhiều ý nghĩa thật thâm thúy và làm gương cho hậu thế. Xin được lược kể như sau:

1.- VĂN MINH CỔ VIỆT

Thứ nhất, điều đáng chú ý trước tiên là trình độ kỹ thuật thời cổ Việt trong truyền thuyết Phù Đổng Thiên Vương. Những khí cụ được nhắc đến là ngựa sắt, roi sắt, kiếm sắt và nón sắt. Phải chăng người cổ Việt thời Hùng Vương đã biết luyện thép để đúc được những dụng cụ bằng sắt? Đây chỉ là câu hỏi giả thiết thôi, cần phải tìm những chứng lý cụ thể mới có thể xác định trình độ văn minh kỹ thuật người cổ Việt thời Hùng Vương. Dầu sao, đây cũng là dấu chỉ cho những nhà nghiên cứu cổ sử suy nghĩ. Trong cổ sử, giai đoạn đồ sắt tiếp theo sau thời kỳ đồ đồng. Cổ Việt rất nổi tiếng với trống đồng Đông Sơn, mà chủ nhân là người Lạc Việt, khoảng thế kỷ thứ 5 trước Công nguyên.

2.- ĐẠI NẠN TRUNG HOA

Thứ hai, nước Việt chúng ta nằm bên cạnh và phía nam nước Trung Hoa. Do đặc điểm chính trị, truyền thuyết Phù Đổng Thiên Vương cho thấy ngay từ thời xa xưa, người Việt phải đối mặt với tham vọng xâm lược của giới cầm quyền phương Bắc. Trong lịch sử, giới cầm quyền này luôn luôn tìm cách đánh chiếm nước ta để mở rộng lãnh thổ, bành trướng quyền lực và tìm đường xuống phương Nam.

Đây là một đại nạn thường trực đối với người Việt. Chẳng những các triều đình quân chủ ngày xưa, mà ngày nay nhà cầm quyền Trung Cộng cũng muốn xâm chiếm nước ta. Năm 1939, Mao Trạch Đông viết rằng Việt Nam là một nước phụ thuộc Trung Hoa. (*Sự thật về quan hệ Việt Nam-Trung Quốc trong 30 năm qua*, Hà Nội: Nxb. Sự Thật, không đề tên tác giả, 1979, tr. 16). Rồi sau đó, xảy ra những chuyện Hoàng Sa, Trường Sa và Biển Đông mà mọi người đều biết rõ rồi. Xin ghi nhận thêm là năm 1939, Hồ Chí Minh có mặt ở Trung Hoa.

3.- ĐỘC LẬP DÂN TỘC

Thứ ba, Phù Đổng Thiên Vương là cổ tích ghi lại cuộc xâm lăng đầu tiên từ phương Bắc bị thất bại, vì nước Nam đã được thiên tướng giúp đỡ. Sự xuất hiện của thiên tướng làng Phù Đổng là một ẩn dụ cho thấy kẻ xâm lăng sẽ bị luật Trời trừng phạt vì ý nước lớn mà ăn hiếp nước nhỏ,

không tôn trọng nền độc lập của nước láng giềng.

Ý niệm này được Lý Thường Kiệt (1019-1105) triển khai khi hô hào quân sĩ bảo vệ quê hương vào thế kỷ 11: "*Nam quốc sơn hà Nam đế cư / Tiệt nhiên định phận tại thiên thư / Như hà nghịch lỗ lai xâm phạm / Nhữ đẳng hành khan thủ bại hư.*" (Núi sông nước Nam vua Nam ở / Sách trời đã định vậy rồi / Tại sao lũ bạo ngược tới xâm phạm? / Thế nào chúng cũng chuốc lấy thất bại.)

Nói một cách nôm na, nhà ai nấy ở, đừng xâm phạm lẫn nhau. Quy luật này hợp với lẽ tự nhiên của Trời đất. Tất cả các dân tộc trên thế giới đều được quyền sống tự do, bình đẳng, nên ngày nay các nước trên thế giới đồng thuận và luật pháp quốc tế bảo trợ. Nếu Trung Cộng ý mạnh xâm lăng Việt Nam thì nhân dân Việt Nam sẽ chống đánh đến cùng để bảo vệ nền độc lập dân tộc, và dư luận thế giới sẽ ủng hộ Việt Nam.

4.- TUỔI TRẺ DÂN THẦN

Thứ tư, khi giặc phương Bắc đe dọa biên cương, em bé ba tuổi làng Phù Đổng được phép mầu, biến thành vị thiên tướng khổng lồ, cầm quân đánh giặc. Cổ tích không kể rõ tuổi tác vị thiên tướng lên ngựa sắt cầm quân ra trận, nhưng chắc chắn Ngài là một nhà yêu nước trẻ tuổi, quyết tranh đấu bảo vệ quê hương.

Trong lịch sử nước ta, từ thời Hai Bà Trưng cho đến ngày nay, rất nhiều anh hùng trẻ tuổi xuất hiện, gánh vác chuyện nước non khi tổ quốc lâm nguy. Không kể thời cổ sử hay trung sử, trong thời hiện đại, từ đầu thế kỷ 20, biết bao anh hùng liệt sĩ trẻ tuổi đã hy sinh cho tổ quốc, nhứt là trong cuộc chiến vừa qua, thanh niên đã lên đường chiến đấu chống cuộc xâm lăng của cộng sản Bắc Việt Nam.

Ngày nay cũng vậy. Những nhà tranh đấu hiện nay ở trong nước noi theo gương Thánh Gióng, đều là những người trẻ tuổi yêu nước, tranh đấu chống bất công, chống Trung Cộng xâm lăng. Cuộc tranh đấu càng ngày càng được hưởng ứng, khiến cho cộng sản rất sợ hãi và đàn áp tàn bạo. Tuy nhiên, cộng sản càng đàn áp, thì ngọn lửa đấu tranh càng bùng lên, càng có nhiều thanh niên đứng lên tiếp tục cuộc vận động chống Trung Cộng xâm lược và đòi hỏi tự do dân chủ. Cuộc tranh đấu liên tục của giới trẻ chứng minh cho thế giới thấy rằng người Việt Nam không chấp nhận chủ nghĩa cộng sản và muốn hội nhập vào trào lưu dân chủ toàn cầu.

5.- HY SINH VÔ VỊ LỢI

Thứ năm, em bé làng Phù Đổng không đòi điều kiện gì để lên đường cứu nước, mà chỉ

xin cung cấp chiến cụ để xuất trận. Sau khi đánh đuổi thành công giặc ngoại xâm phương Bắc, tức sau khi đã hoàn thành thiên mệnh, vị thiên tướng làng Phù Đổng cỡi ngựa đến Sóc Sơn và bay về Trời, theo đúng ý nghĩa của người xưa là "công thành, thân thoái" (công việc thành rồi thì rút lui). (Lão Tử, *Đạo Đức kinh*, chương 9).

Sự về Trời của Phù Đổng Thiên Vương có ý nghĩa sâu xa kín đáo ở chỗ vị thiên tướng đã hy sinh cứu dân giúp nước hoàn toàn vô vị lợi rồi ra đi, không ở lại thế gian, không để lại dấu tích, không kể công chiến đấu, không màng đến danh lợi phú quý, hoặc đền ơn trả nghĩa.

Ngày nay, rất nhiều người trẻ tuổi trong nước theo gương Thánh Gióng, miệt mài tranh đấu, hy sinh vô vị lợi. Những Trần Huỳnh Duy Thức, Nguyễn Văn Đài, Nguyễn Bắc Truyển, Trương Minh Đức, Trần Thị Nga, Mẹ Năm... đã hy sinh đời sống cá nhân sung túc, hy sinh đời sống gia đình hạnh phúc, để đi vào con đường tranh đấu chống gai tù tội, chỉ vì tương lai dân tộc.

KẾT LUẬN

Phù Đổng Thiên Vương hay Thánh Gióng đúng là một huyền thoại trong lịch sử. Theo những nhà nghiên cứu, huyền thoại là những câu chuyện có tính cách tưởng tượng, "*được trình bày như thể đã thực sự xảy ra ở một thời đại trước để giải thích những truyền thống có tính cách vũ trụ luận và siêu nhiên của một dân tộc, những vị thần linh, những anh hùng, những đặc điểm văn hóa và tín ngưỡng của họ...*" (Maria Leach & Jerome Fried [biên tập] và một nhóm tác giả, *Funk & Wagnalls Standard Dictionary of Folklore, Mythology, and Legend*, San Francisco: Harper, 1984, tr, 778. (Phần định nghĩa này do Ermine W. Voegelin viết).

Rõ ràng huyền thoại Thánh Gióng có tính cách tưởng tượng, nhưng đã đưa ra những thông điệp rất thực tế, về văn minh cổ Việt, đại nạn Trung Hoa, độc lập dân tộc, và nhứt là đã để lại tấm gương bất tử cho đời sau. Đó là truyền thống chống ngoại xâm, tuổi trẻ bất khuất, sự dẫn thân và hy sinh vô vị lợi.

Hiện nay, trước sự hy sinh cao cả của những anh hùng trẻ tuổi trong nước, xin đồng bào hải ngoại hãy cùng nhau tiếp tay yểm trợ phong trào dân chủ quốc nội, nhằm giải thể chế độ hiện hành, mới có thể tránh đại nạn bắc thuộc lần nữa. (Trình bày trong lễ Giỗ Tổ Hùng Vương ngày 22.04.2018 tại Mississauga, Ontario.)

• **Trần Gia Phụng**
(Toronto, 22.04.2018)

Đêm già biệt Gia Ray

• BS Trương Ngọc Thanh

Đêm đó, có lẽ là lần cuối cùng chúng tôi gặp nhau, vào cuối tháng giêng năm 1975.

Đêm Gia Ray thật buồn. Trời càng về khuya, chốn phố rừng càng sâu thẳm. Xa xăm vài ánh đèn dầu của những dãy nhà còn người ngủ muộn.

Ngồi bên nhau, tóc L. rối nhòa trong gió. Những sợi tóc dài sầu muộn. Giờ nghĩ lại, dù đã muộn màng, tôi mới nhận ra là... tóc nàng đẹp quá, ở vào lứa tuổi đôi mươi ngày ấy.

Khẽ nói với L.:

„Ước gì, như còn thời trung học, Thanh mơ có được những sợi tóc này để treo vào cang những con dế lửa, quay cho chúng nó say để đá nhau, chắc là hăng lắm và luôn luôn thắng trận“.

„Người như vậy hèn gì chưa gặp mặt đã thấy ghét“. L. trách tôi.

Người con gái Bắc ngoan đạo, đã an phận về đây làm cô giáo làng, dạy mẫu giáo trong một giáo xứ tân lập, tận chốn rừng sâu, đìu hiu và cô quạnh, thuộc tỉnh Long Khánh, nơi định cư dành cho đồng bào chiến nạn Bình Long.

Phần tôi, về nơi phố thị, an phận sách đèn.

Dù thế nào đi nữa, so với Sài Gòn nơi này, tôi thấy ở đây mình vẫn chưa tìm được niềm vui trọn vẹn. Cho là nơi này tôi đã có một thời sống những tháng ngày niên thiếu. An Lộc đã và vẫn là một phần đời của tôi, để mấy khi mà quên được.

Từ ngày dân chiến nạn được đưa đi định cư, cứ hơn một tháng, tôi hay giành thay Mẹ, đi theo xe đò từ Sài Gòn Phan Thiết đến Ngã Ba Ông Đồn, Long Khánh, rồi theo những chuyến xe Lam đi Gia Ray, về đây lãnh phần gạo trợ cấp mà chính phủ dành cho nạn nhân chiến cuộc. Đó là cái hạnh phúc nhỏ nhoi mà chúng tôi may mắn có được, để còn dịp thấy nhau, dù chỉ dăm tháng một lần, „trên quê hương An Lộc, ở ngoài An Lộc“.

Dù chung trường, nhưng đến năm lớp 10 A, Trung học Bình Long, chúng tôi mới học chung

với nhau. Trên con phố dốc Hùng Vương, An Lộc, là nhà tôi. Ngôi nhà mang số 27/50 ấp Phú Thịnh. Phía sau nhà tôi là nhà L. chỉ cách nhau một con hẻm nhỏ. Cái bờ giậu mồng tơi xanh rờn đầy thi vị, như của nhà thơ Nguyễn Bính, chính là con hẻm nhỏ ngăn cách hai chúng tôi. Nơi đong đầy những kỷ niệm của thời mới lớn. Từ sau nhà tôi, ở tầng cao, có thể nhìn thấy cái sân lộ thiên giữa nhà L, cạnh đó có cây điều sai trái, mà tôi thường hay hái trộm, và..., và còn nhiều thứ hơn nữa, những vụng trộm... mà sau này, với lời thú tội, chỉ có tôi và L. mới biết.

Bên cây xăng mới Esso của Cô Bảy Hiệp Thành, cứ về đêm, con đường Hùng Vương nổi với đại lộ Trần Hưng Đạo là nơi còn những quán hàng ăn khuya như cổ kéo dài cái sinh hoạt đơn điệu và cũng là nơi hội tụ của tinh lý, để quên đi những tẻ nhạt của chốn đất đỏ đìu hiu. Quán báo nhỏ của gia đình L. cũng là nơi các anh lính si tình, xa nhà, có dịp say mê các chị của L., hầu như đêm nào cũng đến nửa khuya. Nơi mà L. và cô bạn Huỳnh Anh cùng lớp hay ngồi ở đó, vào mỗi tối.

Rồi chiến cuộc An Lộc và Mùa Hè Đỏ Lửa 1972, nghiệt ngã, oan khiên và tàn khốc đã lấy đi những ước mơ đong đầy kỷ niệm của chúng tôi.

L. dành cho tôi những ngày thật đẹp, kể thật nhiều về quê hương mới này. Đêm Gia Ray thật dài và hoang vắng, nhìn quanh chỉ thấy núi rừng, xa xa mờ bóng núi Chứa Chan, L. hỏi nhỏ Thanh đã thấy „Chán Chứa“.

Đêm đó chúng tôi ngủ thật muộn, sáng sau theo L. vào ngồi ở một chiếc ghế khuất trong góc của một lớp học, làm thật sơ sài, mái tôle, có vách bốn bề bỏ ngõ. L. thì bận rộn với đám trẻ. Tôi cố đợi, mong đến hết trưa, L. sẽ dẫn tôi vào rừng tìm hái những nhánh lan rừng hoang dại, hương thơm đến mê hoặc, như Bồ tôi, lúc còn ở Bình Long, vẫn thường hay thuê những người Thượng leo lấy từ những nhánh cây rừng cao vút, mang về nhà, vào những dịp chớm xuân.

Đang ngồi suy nghĩ mông lung, chợt thấy một chiếc áo đen xuất hiện. Vị cha Xứ ngoắc tôi ra hỏi:

„Anh làm gì ở đây?“

Tôi đáp nhỏ:

„Dạ, con ngồi đợi cô bạn, đang phải dạy học,“

„Anh không được phép vào ngồi ở trong lớp, ở đây”.

Vừa ngạc nhiên, cũng chẳng hiểu chuyện gì, luống cuống nói lời xin lỗi rồi đi nhanh đến L.:

“Thôi Thanh đi ra đón xe về lại Sài Gòn nhé”.

Ánh mắt L. hoe đỏ, chưa kịp nói một lời. Tôi đã lẩn thật nhanh ra ngoài, vừa bị quê, phần vừa bị va chạm tự ái.

Mong cho chiếc xe Lam buồn đưa tôi thật nhanh và thật xa chốn này. Rồi những tháng ngày cuối cùng của cuộc chiến 1975 đã làm chúng tôi mất nhau. Tôi cũng chưa có một lần quay về.

Hơn 43 năm rồi còn gì nữa, dù lúc nào cũng tự hứa lòng, mình sẽ tìm về chốn cũ.

Vận nước và những chia lìa, mất mát đã lấy đi những ước mơ một thời mới lớn của chúng tôi.

Ngẫm lại, cuộc chiến ác liệt An Lộc mùa Hè 1972, rồi những ngày đau thương ngút ngàn tháng 4 năm 1975 của miền Nam, đến những chia lìa, lạc lối đã lấy đi của chúng tôi những ngày thanh xuân, mơ mộng của thời mới lớn. Mất quê lia xứ. Hồ dễ mấy ai chống chọi được với những nghiệt ngã này, mà không bị gục ngã và đứng lên được từ những buồn đau khôn nguôi...

Có đến 5 lần, tìm cách để ra đi. Sau những chuyến hải hành vô định, đầy gian nguy, trên những chiếc ghe mong manh như những chiếc lá giữa đại dương mênh mông luôn cuồng nộ, ngày ấy. Ai có lần đặt chân lên những chiếc ghe này mới thấy biển nước là mênh mông và số phận con người như những sợi chỉ treo cân, phó thác tất cả cho ông trời. May mà còn sống sót được như những phép màu.

Tương lai thì vô định, quê hương thì ngút ngàn xa cách, không lối về. Những tưởng sẽ không còn có ngày thấy mẹ gặp cha, được nghe lại tiếng cười đùa của đàn em thơ dại...

Lúc này tinh thần tôi suy sụp lắm.

Dù lúc đó may mà tôi còn có được Huyền Linh, cô bạn học sau nhiều tháng ngày theo đuổi ở Đại Học Khoa Học Sài Gòn và sau này cũng là người bạn đời của tôi. Bên nhau, những tháng ngày đầu, nơi trời Tây, đêm nào tôi cũng nhặt nhòa nước mắt, nhớ nhà, nhớ quê trong những khúc hát nghe đến não lòng của Phạm Duy, Lam Phương, Nam Lộc với Elvis Phương, với Thanh Tuyền, Khánh Ly, Phượng Mai,... như cõi lòng

Rời bến nhân gian, tìm bến giác

Anh trầm mặc nằm yên trong lòng biển
Hải lưu nào cuốn tro cốt anh đi
Vùng tịnh yên hay là vùng tịch biển
Ngọn thủy triều đưa tiễn cuộc phân ly.

Đông giá lạnh, tiếng kinh cầu đêm ấm
Hồn phiêu linh theo tiếng gọi Quán Âm
Ôi! tục lụy bao năm trời đã thấm
Thời khắc này buông xả kiếp phù vân.

Tinh tấn theo Ngài Văn Thù Bồ Tát
Mỗi ngày qua, một ngày sáng tâm linh
Nên cố học để tự mình giải thoát
Rời bến nhân gian, tìm bến giác quang minh.

Phát đại nguyện noi gương Ngài Địa Tạng
Theo chân Ngài tìm ánh sáng từ quang
Lời thành khẩn theo từng thời kinh Sám
Vỗ về tâm thanh thản chốn bình an.

*

Tiền anh đi đến cõi Trời Thanh Tịnh
Hoa vô ưu ngập lối tiếng chim ca
Đón chào anh thay lời vui cung thỉnh
Một nhân sanh quy cõi Phật Di Đà.

• **Tùy Anh** (tháng 11.2018)

(Viết cho Bác Quảng Hiền, thủy tang cuối năm 2018)

của chúng tôi, những người mất nước, xa quê...
chuyên nhau nghe từ những Cassette do những
người bạn bên Mỹ gửi qua.

Ngày ấy bên Phật Giáo chúng tôi, có thầy tôi
-Hòa Thượng Phương Trượng, lúc ấy còn là Đại
Đức Thích Như Điển và Công Giáo thì có Linh
Mục Nguyễn Trung Điển. Hai vị Thầy này đã
đem đến cho dân tỵ nạn của chúng tôi, thời ấy,
những chỗ dựa tinh thần và niềm an ủi tâm linh,
trong cái xứ lạnh đến buồn tênh này. Dù chính
các vị này cũng là những người tỵ nạn như
chúng tôi, cũng một tâm trạng buồn của những
người phải trốn chạy khỏi quê hương...

Chiến tranh Việt Nam, đã để lại những đau
thương, mất mát và những vết thương có lẽ
ngàn năm không phai, dù đã dần vào quên lãng,
cho những người thuộc thế hệ chúng tôi...

• **Trương Ngọc Thanh**

Vấn là hấn

• Truyện Đỗ Trường

Vào dịp Tết 2015, trước ngày tôi bị trục xuất về Đức, nhà thơ Đỗ Hoàng điện báo: Anh vào ăn Tết với thằng con cả ở Huế, rượu chè bí tỉ, ngã gãy chân, đang bị treo ngược trên giường, không thể về Hà Nội như đã hẹn. Đỗ Trường cố gắng đến chỗ Đào Tiến (nhà thơ dầu khí) lấy một số sách của anh ở đó, mang về Đức đọc cho vui.

Tôi khoái cái tính ngang ngang, và vốn sống, cũng như kiến thức thâm hậu về cái món Hán văn của Đỗ Hoàng. Nên nghe anh tặng sách, tôi vọt đến chỗ Đào Tiến ngay. Tôi không còn nhớ địa chỉ của Đào Tiến, nhưng công ty của hấn ở tòa nhà cao tầng rất sang trọng. Nghe nói, hấn là Phó, hay Tổng giám đốc một công ty, thuộc dầu khí, dầu khiếc gì đó. Dù đang giờ làm việc, và gặp nhau lần đầu, nhưng hấn ngả bàn đèn ngay, rồi lôi tuốt tuốt bia rượu, đồ nhậu có sẵn ở trong tủ lạnh ra. Thấy tôi còn ngần ngại, hấn ấn vai xuống, rồi cười cười, mấy khi ông về, và gặp được nhau. Bia rượu vào, chuyện văn thơ, rồi chuyện trên trời dưới bể nổ như ngô rang...

Người tuy đã từng từng, nhưng tôi vẫn chợt nhận ra, trời đã về chiều. Giật mình đứng dậy, tạm biệt Đào Tiến, nhưng chuông điện thoại rung bần bật ở trong túi quần. Mở máy, tiếng Hải, ông em cùng thời cày thuê cuốc mướn của mấy chục năm về trước ở thành phố Leipzig, nghe cứ lạnh lạnh bên tai:

- Bọn em đang khật khừ ở Tăng Bạt Hổ. Anh ở đâu, em cho xe đến đón.

Mấy lần lỡ hẹn, và người đang quay quay, tôi ấp úng chưa biết trả lời Hải như thế nào, thì hấn đã nói như ra lệnh:

- Em đang ngồi cùng Chef. Và anh ấy cũng rất muốn gặp anh. Hôm nay, anh không thể không đến đâu nhé.

Biết không thể từ chối, nên tôi đưa điện thoại, nhờ Đào Tiến nói cho hấn rõ cái địa chỉ...

Phố đã lên đèn. Đường như, cái hương vị ngày Tết vẫn còn rơi rớt đâu đây. Đèn hoa sặc sỡ vắt qua lòng đường xe đỗ ngược xuôi, thụt thò từ vườn hoa Pasteur kéo đến tận cửa nhà hàng. Với ánh mắt thâm nâu hấn sâu trên khuôn mặt những cô gái lượn lờ đón chào khách, tưởng như lạc vào khu phố đèn đỏ nào đấy. Vừa xuống xe, Hải từ đâu đó chạy ra vỗ vai, bá cổ lôi thốc tôi lên tầng trên.

Căn phòng hẹp, và bia rượu đồ nhậu đầy ắp, nhưng đường như ly, cốc vẫn còn úp khô trên

bàn. Hải chỉ vào người đàn ông đang lim dim ngồi tựa lưng vào tường, giới thiệu: Đây là anh Quốc, Phó cục trưởng... Nhưng Hải chưa nói hết câu, người đàn ông giật mình bật dậy hỏi cắt ngang:

- Tắc đường hay sao mà Đỗ Trường đến muộn vậy?

Tôi chưa kịp trả lời, hấn đã liến thoắng:

- "Nâu năm" rồi, chúng ta mới có dịp gặp lại nhau.

Tôi sửng người. Hải cũng ngạc nhiên hỏi:

- Hai anh đã quen nhau từ lâu? Vậy mà em cứ tưởng anh Quốc chỉ đọc Đỗ Trường trên báo chí và trên FB.

Quốc không trả lời, nháy mắt bảo Hải: "Chú cứ đi nằm cho xong việc, rồi quay nại". Hải nắm tay tôi:

- Anh đừng ngại, chuyện trò với anh Quốc một lúc, em sẽ trở lại ngay.

Hải đi rồi, tôi mới nhìn người đàn ông trước mặt kỹ hơn. Giọng nói ngọng ngọng quen quen của hấn mang dấu ấn từ miền quê nào đó vọng về, nhưng tôi vẫn chưa thể nhận ra. Thấy tôi đuột mặt nghĩ, hấn cười. Con mắt của hấn nheo nheo, làm vết sẹo đã tẩy sửa mờ mờ chạy dọc mắng tai chùng xuống nổi cục đỏ giựt giựt nhìn rõ hơn. Như vô thức, bất chợt, tôi bật ra:

- Kiên, Vũ Ngọc Kiên.

- Kiên! Đúng Vũ Ngọc Kiên, trí nhớ của Đỗ Trường vẫn còn tốt lắm. Hai lần gặp lại, tuy hoàn cảnh có khác nhau, nhưng ông đều phải bất ngờ, và thốt ra như vậy.

Nói xong, Kiên mở rượu, kéo ghế mời. Tôi quay người bước đi. Kiên đặt vội ly rượu xuống, chạy theo vướng vào chiếc khăn trải bàn, kéo bát đĩa, đồ ăn đồ loảng xoảng xuống nền nhà. Kiên nắm chặt tay tôi:

- Dù mình đã biến thành cái gì, và là ai đi chăng nữa, ông cứ ở lại một chút. Lễ nào, không thể uống với nhau một ly cho cái thuở học trò xưa của chúng ta.

Tôi nhìn mắt Kiên. Đôi mắt ấy dường như co lại, không long sòng sọc, vẫn lên những vệt máu như lần chạm mặt của trên hai mươi năm về trước...

Thành phố Köthen nép mình trong màn băng tuyết của đêm cuối đông. Đường phố vắng teo. Đâu đó những cơn gió xoáy như quạt tuyết vào mặt người. Khi chúng tôi đến, người khách cuối cũng đã ra khỏi quán. Ngọc chốt cửa trước, bảo chúng tôi đi cửa sau lên căn hộ tầng trên, nơi ở của vợ chồng hấn. Sinh nhật thằng con đầu, hấn chỉ mời mấy người bạn gần gũi đến nhắc lên nhắc xuống cho khí thế. Chúc tụng, ăn uống đang vui vẻ, chợt có tiếng chuông dưới cổng. Tưởng ai đó

đến muộn, hoặc có khách bất chợt, Sáng vợ Ngọc ngồi ngoài cùng đứng dậy nhấn nút, và chờ mở cửa nhà. Bước chân đã lên tới nơi, cửa vừa hé mở, bốn kẻ lạ mặt rút súng ập vào đẩy Sáng ngã sấp mặt xuống nền nhà. Và chúng cắt đứt ngay dây điện thoại đặt ở hành lang. Một phút bất ngờ, hoảng hốt, rồi ai cũng nhận ra, cướp đã đến nhà. Một tên có vết sẹo chạy dọc mang tai đỏ hồng, có lẽ mới bị chém, khuôn mặt nhìn rất quen. Chắc hẳn tôi đã từng nói chuyện và tiếp xúc, nhất là khi hắn cất tiếng nói:

- Chúng tôi mới từ Việt Nam sang, muốn xin một ít tiền để trang trải cuộc sống thôi.

Rồi chúng kê súng vào đầu, trói tất tần tạt chân tay mấy thằng đàn ông, để mỗi người ngồi một góc. Trong lúc chúng lột ví, túi xách của từng người, và dồn trẻ con, phụ nữ vào nhà vệ sinh, không hiểu sao Ngọc mở được dây trói, liều mở cửa sổ nhảy xuống sân sau nhà. Tầng nhà cao, nên Ngọc bị gãy chân, bất tỉnh nằm bẹp đó. Chúng kéo Sáng ra tra hỏi nơi cất giấu tiền bạc. Sáng run rẩy, ngồi khóc, nói không thành tiếng. Có lẽ, Sáng lo cho Ngọc nhiều hơn sợ. Theo lời của Sáng, chúng chỉ tìm được hơn một ngàn DM. Thật ra, những người sống hợp pháp ở Đức bán quán ăn, hay buôn bán lẻ, tiền mặt lưu giữ hàng ngày trong nhà hơn một ngàn DM đã là nhiều. Nhưng bọn cướp mới sang khát tiền nên rất mạnh động và tàn bạo. Do vậy, thằng mặt sẹo hai mắt long sòng sọc, quì xuống hất mặt Sáng lên dí thẳng súng vào trán. Và hắn đang nói dở câu:

- Thằng chồng mày chưa biết sống chết nằm ngoài kia, tiền còn giấu đâu, bằng không tao bắn...

Đột nhiên, nhìn nghiêng từ nơi góc nhà, hình ảnh người học trò can tội ăn cắp xe đạp bị cảnh sát bắt, quì xuống xin thầy giáo cứu giúp của mấy chục năm trước vụt hiện về, làm tôi phải thốt ra:

- Kiên, ông là Vũ Ngọc Kiên phải không?

Hắn giật mình, bỏ súng xuống, quay ngoắt sang tôi:

- Ông là ai?

- Trường, Đố Trường 8D đây.

Có lẽ, một chút gì đó của tuổi thơ còn sống lại, nên Kiên đến chỗ tôi. Hắn nhìn tôi với ánh mắt hẳn dường như đã chuyển màu...

Vũ Ngọc Kiên và tôi tuy cùng tuổi, nhưng hẳn học trên tôi một lớp. Tôi và hắn quen nhau bởi hay la cà ngồi hàng nước của bà Bàn trước cổng trường. Tính hắn ít nói, xởi lởi. Buổi sáng thứ bảy, khối (lớp) 8 phải tham gia đào ao phía sau trường. Tôi trốn lao động, chuồn về phía dãy nhà khối 9 để ra cổng. Đi qua lớp Kiên, thấy thấp thoáng bóng công an, tôi dừng lại. Ngó vào, giật

minh thấy Kiên cúi mặt đứng trên bục giảng, hai tay bị còng sắt. Trước tất cả các bạn học cùng lớp, một viên công an đọc lệnh bắt Kiên vì can tội ăn cắp xe đạp. Trước khi dẫn giải ra xe, Kiên khóc, quì xuống chân thầy Cầu phó hiệu trưởng nói:

- Thầy ơi cứu em với.

Không biết Kiên bị tù bao năm, cuộc sống sau đó ra sao, nhưng hình ảnh, và tiếng kêu ấy của hắn cứ ám ảnh tôi mãi cho đến những năm tháng sau này.

Nhận ra nhau, Kiên cười trối và hỏi tôi: Nghe nói đã thành ông thầy dạy học rồi, sao lại ở đây? Để chúng ta gặp nhau trong hoàn cảnh này.

Tôi không trả lời hắn, nhưng bảo:

- Các ông nên thả hết người ra, để chúng tôi gọi xe cứu Ngọc.

Kiên cùng đồng bọn bàn bạc một lúc rồi trả lại tiền bạc, và thả tất cả mọi người với một điều kiện không được trình báo cảnh sát...

Và kể từ cuối mùa đông năm ấy (1994) hình ảnh cậu bạn học đáng thương, đáng giận Vũ Ngọc Kiên hoàn toàn chết trong tôi. Nhưng rồi thời gian, hay tạo hóa trở trêu lại một lần nữa để chúng tôi gặp lại nhau. Trên hai mươi năm sau, hắn từ kẻ cướp đã trở thành Phó cục trưởng của một Bộ quan trọng. Phải giáp mặt, kể cũng khó chịu, bực mình, nhưng tôi rất ngạc nhiên, và cái tính tò mò của kẻ viết văn, buộc tôi theo hắn quay vào bàn nhậu.

Cả hai ngồi yên lặng, có lẽ tôi cũng như Kiên chưa biết bắt đầu câu chuyện từ đâu. Ngoài kia gió đã nổi lên, mưa lất phất bay xiên qua ngọn đèn trước mặt. Hình như có một cơn giông trái mùa sắp tới. Kiên đứng dậy đóng cửa sổ, miệng lẩm bẩm:

- Giông bão nào rồi cũng phải qua thôi... Tôi là người đọc Đố Trường thường xuyên đấy nhé. Nhưng không hiểu ông viết văn từ khi nào ấy nhỉ?

- Nhu cầu viết từ ngày tôi sống xa quê, xa Tổ Quốc. Mà này, không sợ tôi kiện vạch trần tên tuổi thân thể của ông sao?

Kiên cười:

- Nếu sợ tôi đã không tìm gặp ông. Bởi, biết chắc chắn cái tính của ông không bao giờ làm chuyện đó với bạn bè. Hơn nữa, bao năm qua, có rất nhiều người đã kiện tôi như ông nói. Nhưng tôi vẫn ngon lành ngồi trước mặt ông đây. Đơn kiện tôi lòng vòng khắp nơi rồi chui tọt vào trong cặp của tôi cả đồng...

- Tôi không thể tin nổi, đất nước có một người thân phận, tên tuổi bất minh như vậy làm đến Phó cục trưởng như ông?

- Ông hiểu thế chó nào được, cái nơi ông đã bỏ nó ra đi đến hơn ba chục năm. Mà ông thấy

có riêng gì tôi, các lãnh tụ tiền bối, cụ nào chẳng có dăm, bảy cái tên khác nhau. Lãnh đạo cao cấp hiện nay cũng vậy thôi, không đổi tên thì chữa ngày tháng năm sinh, không bán mua bằng cấp thì học đôn, học giả... Có ông quái nào còn thực sự là mình nữa đâu. Cái chính là phải đủ tiềm lực, võ chỗ nào vá, bịt ngay lập tức. Mà tiềm lực ở đâu? Ngoài kích giá, chiếm đoạt buôn bán đất đai, hoặc những chiếc ô và đồng tiền lũng loạn từ nước ngoài. Và tôi biết, ông rất ghê tởm cái quá khứ trộm, cướp của tôi. Nhưng ông không biết được rằng, tôi chỉ là con tép riu so với những kẻ vừa cướp vừa phá một cách hợp pháp bây giờ. Đơn từ, thưa kiện tôi khác gì kiện cả cái hệ thống chính thể này. Cho nên, tôi vẫn vững như bàn thạch là vậy...

Nghe hẳn giải thích, phân tích một thôi một hồi, chỉ nhằm bao biện cho bản tính vô sỉ cá nhân, nhưng nó lột tả cái sự thật trắng trợn, lựu manh của giai cấp thống trị. Tuy nhiên, tôi vẫn cắt ngang lời hẳn:

- Ông mời tôi đến, và giữ lại chỉ nói chuyện này sao?

Hẳn đẩy ly rượu về phía tôi, và bảo:

- Không hẳn vậy. Đố Trường hãy uống hết ly này, coi như lời tạ lỗi muộn của tôi về vụ cướp, bắt trói các ông từ mấy chục năm trước. Tôi thường đọc nên hiểu khá rõ về ông. Mấy chục năm nay, lúc buồn hoặc cao hứng tôi cũng làm thơ. Gần đây, Nhà xuất bản Hội nhà văn có in tập thơ: Lửa Đêm của tôi. Bạn bè, đồng nghiệp, đệ tử, kể cả những nhà văn, nhà phê bình chuyên nghiệp đều khen, báo chí thì ngợi ca. Riêng thằng con gàn gàn của tôi bảo: „Thơ của bố nên vút vào sọt rác. Người ta khen, bởi bố có quyền, có tiền mà thôi“. Ông bảo, thế có bực mình không cơ chứ! Do vậy, nghe tin ông về nước, tôi bắt Hải, thằng đệ tử ruột của tôi mời ông bằng được. Tập thơ đây, tôi gửi tặng ông. Rảnh ông đọc và cho vài nhận xét thật công bằng, để tôi rõ thực hư. Chứ mãi thế này ầm ức không chịu được.

Cầm tập thơ từ tay Kiên, miệng tôi lẩm bẩm: „Tâm hồn lưu manh, trộm cướp như thằng này mà cũng làm thơ, quả thật xã hội loạn cả rồi...“

Hẳn hỏi giật lại:

- Ông vừa nói gì?

- Không, tôi có nói gì đâu. Chỉ muốn biết, với cái quá khứ như vậy, làm thế quái nào mà ông leo lên được cái chức vụ phải nói, không hề nhỏ, rồi còn đề ra cả thơ phú nữa?

Kiên trầm ngâm, rồi kể với nét mặt đanh rắn, răng như siết vào nhau:

- „Mười sáu tuổi tôi bước chân vào nhà tù, cải tạo. Nói là cải tạo, học tập, nhưng càng cải tạo, thì tâm hồn tôi càng lưu manh chai lì hơn. Những

gì đốn mạt nhất ngoài xã hội không hoặc chưa có, thì trong tù đều có cả. Sự đốn mạt, lưu manh ấy, buộc người tù phải tiếp nhận, làm quen để tự bảo vệ, nếu muốn tiếp tục tồn tại. Đúng như ngày còn đi học sách vở dạy: Nhà tù là một trường học lớn. Mấy năm tôi luyện như vậy, tôi được ra tù. Trở về tiếp tục đến trường học ư? Hoàn toàn không thể được, bởi thằng tù mãi mãi mang danh tội phạm mà thôi, dù đã có lời hứa của thầy Cầu phó hiệu trưởng: *"Ra tù, em sẽ tiếp tục học và là một học sinh bình thường thôi"*. Và mọi cánh cửa đã khép lại, cờ bạc, trộm cướp đâm chém từ Bắc vào Nam là con đường duy nhất mà tôi phải đi. Khi cánh cửa mở ra con đường thông suốt từ Nga - Đông Âu đến mảnh đất Tây Âu màu mỡ, thì tôi đã đến CHLB Đức. Chính cái giấy ra trại bao năm trước của nhà tù Ba Sao đã giúp tôi được chấp nhận tỵ nạn, nhưng cái thói lưu manh, bảo kê, trộm cướp không thể từ bỏ. Rồi bị cảnh sát Đức truy đuổi, tôi chuồn sang Tiệp. Đúng lúc Việt - Mỹ bình thường hóa, hàng rào cấm vận dỡ bỏ. Đầu tư ào ạt đổ vào Việt Nam, tôi ôm tiền trở về Việt Nam nằm im quan sát. Và nhiều người đầu tư đã trắng tay bởi không có ô dù quyền lực. Từ đó, tôi nhận ra, trộm cướp cũng không thể giàu nhanh bằng quyền lực. Vậy là từ đó, tôi đầu tư vào quyền lực. Tuy nhiên như ông đã thấy, nhiều người từ Đức trở về đầu tư vào quyền lực, nhưng không phải ai cũng thành công đâu nhé, ngoài: Dương Chí Dũng, Trịnh Xuân Thanh, Nông Đức Tuấn... đã có sự bọc lột, bảo kê từ gia đình. Còn tôi khó khăn hơn họ gấp ngàn lần. Và tôi đã thành công...

Gió vẫn như quét trên mặt đường. Cờ quạt, băng rôn rách tả tơi bay phàn phật theo bước chân người liêu xiêu vội vã. Hải đội mưa trở về cắt ngang câu chuyện giữa tôi và Kiên. Thấy tôi cầm tập thơ trên tay, Hải nói:

- Anh cố gắng đọc và viết cho Chef em một bài cho ra tẩm ra miếng. Anh ấy tìm và chờ anh lâu lắm rồi đấy!

Vỗ vai Hải, tôi bảo, chắc chắn anh sẽ đọc, nhưng viết hay không nhiều khi không thuộc về lý trí, mà phụ thuộc vào con tim mình nữa em ạ.

Và cũng đến lúc giã từ, tôi hỏi hẳn:

- Bây giờ tôi nên gọi ông là Kiên, hay là Quốc ấy nhỉ?

Hẳn cười bảo:

- Với ông gọi tên tôi thế chớ nào cũng vậy thôi!

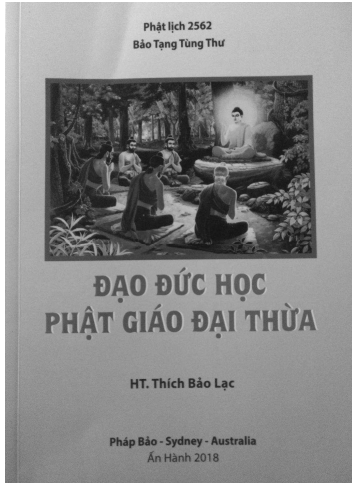
Leipzig ngày 28.6.2018

• **Đỗ Trường**

ĐẠO ĐỨC HỌC Phật Giáo Đại Thừa của HT. Thích Bảo Lạc

• **Trần Đan Hà**

Tết Nguyên Đán Kỷ Hợi năm nay gần ngày cuối của thượng tuần tháng hai. Nên thời tiết đã trở nên ấm áp hơn, như có khí sắc lập xuân. Ngày cũng có cảnh nắng nhạt điểm mưa thưa, có gió heo may làm gây gây lạnh. Cái lạnh giống hệt cảnh Tết ở quê nhà. Chỉ

thiếu hình ảnh mai vàng thiệp xuân, cây nêu đầu ngõ. Trên bàn thờ cũng thiếu bánh tét, bánh chưng là hương vị của ngày xuân muôn thuở. Bỗng dưng thấy mình thật bơ vơ nơi xứ lạ quê người. Nỗi buồn ly hương ấy thấm càng lâu càng đậm. Nên lòng cũng hững hờ mỗi lần xuân về Tết đến.

Nhưng Tết năm nay tôi lại được may mắn đón nhận một món quà vô cùng trân quý. Đó là món quà của Sư Bá ở tận nửa bán cầu của xứ Úc xa xôi gửi cho. Tác phẩm mới xuất bản của Ôn với tựa là: "Đạo Đức Học Phật Giáo Đại Thừa". Món quà như ghi dấu một tấm lòng thương yêu và nhắc nhở cho con luôn trau dồi thân tâm, giữ gìn giới hạnh để xứng đáng là người Phật tử. Con xin nhất tâm kính lễ cảm tạ tấm lòng của Ôn chẳng những dành cho con, mà đây còn là "Tâm sự của Ôn từ nghìn trùng gửi đến cho các thế hệ tương lai... "Một tác phẩm như đang mở ra con đường dẫn mọi chúng sinh trở về với nguồn hạnh phúc, an lạc. Thấy một điều rất thú vị là chương trình giáo dục bắt nguồn từ "cõi nhân gian" sau đó mới đến "chốn thiên môn". Nói khác là hành trình "dẫn đời vào đạo". Với mục đích làm cho cuộc sống được tỏa sáng nguồn hạnh phúc vốn hằng hữu trong mỗi một con người chúng ta.

Với một khái niệm được định nghĩa như:

"Vấn đề đạo đức không mới lạ đối với chúng ta mà đã có từ buổi bình minh của xã hội loài người; từ thời loài người còn bán khai mông

muội, đời sống chật vật, ăn lông ở lỗ chưa biết hổ người, cho tới ngày nay đã trải qua hằng triệu triệu năm, qua nhiều lần thoát xác, học hỏi, cải tiến để tiến tới giai đoạn thăng hoa của nền văn minh khoa học hiện đại..." (trang 17).

Qua đó chúng ta thấy "Nền Đạo Đức của cõi nhân gian" được cải thiện qua nhiều thế hệ theo thời gian, và vẫn tiếp tục cải tiến. Xét cho cùng thì nền "đạo đức học" ấy vẫn chưa được hoàn thiện tuyệt đối. Vì luật pháp ngoài dân gian thì có nhiều học thuyết, có nhiều chủ nghĩa khác nhau. Nên còn có kẻ hở để con người luồn lách mà tạo nên nghiệp ác.

Như dưới chủ nghĩa cộng sản thì chủ trương độc tài đảng trị, mọi tài sản của dân đều quy về của chung nhà nước. Nên chúng dễ bề bán đất bán biển cho ngoại bang để chia nhau. Thành lập hợp tác xã sản xuất thì nhà nước quốc doanh, cán bộ ngồi chơi xơi nước thì nhiều, mà người lao động làm ra của cải thì ít. Nhưng sản phẩm thì lại được chia đều cho toàn thể xã viên. Do đó mà vấn đề thực phẩm không bao giờ đáp ứng cung cầu cho toàn dân. Ngoài ra, tệ nạn tham nhũng vẫn lan tràn từ trên xuống dưới từ trong ra ngoài của cán bộ nhà nước.

Còn về thể chế tư bản chủ nghĩa thì quốc hội chia ra nhiều ngành như: Lập pháp (là cơ quan thành lập quốc pháp, hiến pháp và hành chính). Hành pháp (là cơ quan chính phủ hiện điều hành xã hội về chính trị, kinh tế, giáo dục...). Tư pháp là cơ quan giải thích Hiến pháp, kiểm tra các quyết định của Tổng Thống (tối cao pháp viện). Để gìn giữ nền độc lập dân chủ. Thế nhưng thực tế thì các ngành đều có thể "lạm dụng sự tự do" để trục lợi cá nhân.

Qua đó, cho thấy "Thế gian pháp" dù thuộc chủ nghĩa nào đi nữa cũng vẫn còn "bất cập, bất bênh". Vì con người sinh ra vốn dĩ đã mang nhiều nghiệp tham, sân, si, mạn, nghi, ác kiến... nên xã hội có đặt ra những luật pháp gì đi nữa thì không bao giờ có thể ngăn ngừa được cái xấu ác, vì không mấy ai tuân theo.

(Lâm Hán-Việt từ điển: "Đạo đức là lý lẽ, phép tắc mà mọi người nên theo; và những hành vi hợp lý lẽ phép tắc đó gọi là đạo đức". (Tác giả Vĩnh Cao-Nguyễn Phổ, nxb Thuận Hóa 2001).

Sách chia làm nhiều phần, nhưng chủ yếu hai phần quan trọng nhất là: "Đạo đức học Thế gian pháp và đạo đức học Xuất thế gian pháp".

Giới thiệu tổng quát:

Bậc Tổ Đức dạy: *"Từ cổ chí kim, các bậc trí giả đều công nhận rằng, sự phong phú và đẹp đẽ của con người, không gì hơn là đạo đức. Như vậy, nên từ gia đình đến học đường và ngoài xã*

hội cần phải có phong cách lương thiện, thuần mỹ để duy trì, tồn tại... Đạo đức chính là dòng nước thiêng liêng tưới mát tưới tắm mầm móng tốt đẹp của gia đình và xã hội mà thái độ tuân thủ của mỗi người là bí quyết cho mọi người trong cộng đồng nhân loại khơi dòng thanh lương tưới sáng đó” (trích lời nói đầu: Sử lý lễ tụng của HT Tổ Liên chùa Đức Viên Hoa Kỳ tái bản năm 1982) (trang 73).

Sơ lược về đạo đức học “thế gian pháp”:

Về chi tiết từng phần thì: a)- Phong cách đạo đức gồm: - Tác phong đạo đức và - Đạo phong khả kính: như lúc còn nhỏ thì đi thưa về trình, gọi dạ bảo vâng, hiếu trung gìn giữ. Bốn phận đối với gia đình thì: chồng vợ, cha mẹ, con cái; đối với tổ quốc: xã hội quốc gia. b)- Mệnh lệnh đạo đức gồm bốn lãnh vực: Gia đình, học đường, các bộ sở, tòa án, mỗi lãnh vực đều có cương lĩnh giữ mỗi giềng đạo đức cho con người. d)- Truyền thống đạo đức:- Nghĩa thầy trò, trong gia đình với các thành viên...

“Nói cách khác đạo đức là bốn phận mà mọi người phải theo để tạo nên một xã hội an bình, ổn định và lành mạnh. Như vậy, đạo đức hay phép tắc đạo lý mà con người luôn luôn gìn giữ, bảo trọng, trân quý như món gia bảo truyền thống từ ông cha để lại mới bảo đảm được giá trị làm người. Từ một tổ hợp thu hẹp như gia đình của một ít thành viên sống có nề nếp đàng hoàng, đến tổ chức học đường có nội quy, kỷ luật áp dụng cho các cấp lớp đối với học sinh, sinh viên. Rộng hơn các tổ chức hiệp hội, kinh doanh, nghiệp đoàn, chính phủ, mới giữ vững và duy trì cũng như phát triển tổ chức thuận lợi, để đàng” (trang 17).

Trên đây là quan điểm của tác giả về việc giáo dục “bằng thế gian pháp” nhằm xây dựng con người từ một cá thể, đến gia đình và hội nhập vào cộng đồng của xã hội. Từ những định nghĩa về đạo đức là phép tắc đạo lý mà con người cần gìn giữ, trân trọng như những báu vật của ông cha chúng ta để lại. Vì đạo đức học là môn học tạo nên một xã hội an bình, ổn định và lành mạnh. Mặc dù thế gian pháp chưa được hoàn thiện, nhưng lịch sử đã chứng minh một cách hùng hồn rằng, nếu trong một xã hội mà không được giáo dục nhân bản, có đạo đức thì nhân tâm sẽ bị phân hóa và xã hội ấy sẽ băng hoại. Như bằng chứng mà tác giả đã trích dẫn trong “lời nói đầu” rằng, nước ta là một nước nhược tiểu, lại bị các cường quốc tranh giành ảnh hưởng bằng cách tạo ra chiến tranh buôn bán vũ khí và quân dụng để trục lợi. Họ luôn tạo

ra những nguyên nhân để dựng nên guồng máy chiến tranh. Như sau khi đất nước chúng ta bị chia đôi vào ngày 20.7.1954, miền Bắc nghe theo quan thầy cộng sản quốc tế Liên Xô và Trung Quốc xua quân tiến chiếm miền Nam. Vì thế Hoa Kỳ có cơ hội can thiệp với lý do bảo vệ miền Nam. Chiến tranh bùng nổ từ ấy, cuối cùng thì toàn dân của hai miền Nam-Bắc Việt Nam phải gánh chịu bao cảnh đổ vỡ, tan nát vì chém giết và hận thù... !

Trên đây là khái quát về đạo đức học của thế gian (thế gian pháp). Cũng do các bậc cổ đức chế tác ra, nhưng dĩ nhiên quan niệm vẫn còn hạn hẹp trong phạm vi cá nhân chưa trải nghiệm hoàn toàn. Cần có sự cải tiến của thức giả với cái học mỗi ngày mỗi văn minh và tân tiến. Nhưng có lẽ, sự cải tiến ấy chỉ tốt hơn mà thôi chứ không bao giờ có thể toàn thiện được.

Đạo đức học của “Xuất thế gian pháp”:

Đạo đức học của xuất thế gian pháp (tức Phật pháp) thì tác giả cũng ưu ái chọn lựa những pháp môn căn bản dành cho bậc sơ học. Bằng bước chân vững chãi đi lên từ bậc Hướng thiện. Sơ thiện. Trung thiện rồi lên Chánh thiện. Và khẳng định các pháp được đức Phật chế tác ra đều là chân pháp, thật ngữ. Những lời chánh ngữ ấy được bảo chứng như chính Ngài trong đời sống hiện tại. Mà lịch sử đã chứng minh, thế giới đã công nhận Đức Phật là một vị đã đạt đến sự giác ngộ hoàn toàn.

Những pháp môn được giới thiệu trong sách Đạo Đức Học Phật Giáo Đại Thừa này cũng bắt đầu từ pháp môn đầu, dành cho người Phật tử sau khi Quy Y Tam Bảo rồi cần phải thọ trì đó là:

1)- Năm Giới: *“Ngũ Giới hay năm điều răn Phật chế định cho các hàng đệ tử tuân theo giữ gìn cẩn thận, nhờ vậy tránh được nghiệp báo vay trả đời này, kiếp khác, thoát ly sanh tử luân hồi, nếu tin giữ đúng theo lời Phật dạy, hẳn đạt giải thoát ngay trong đời này, không thể nào sai khác. Bởi lẽ, lời của Phật là chân ngữ, thật ngữ không quanh co, lời chánh ngữ có bảo chứng như chính Ngài trong đời sống hiện tại”* (Năm giới là: Không sát sanh, không trộm cắp, không tà dâm, không nói dối, không uống rượu). (trang 156).

2)- Thập Thiện (mười nghiệp lành). Gồm có Năm Giới cộng thêm các giới: Không nói lời thêu dệt, không nói lưỡi hai chiều, không nói lời hung ác, không tham lam, không sân hận và không tà kiến hay si mê.

3)- Tứ Diệm Để gồm có: Khổ Để, (Khổ có rất nhiều qua tâm sinh lý nhưng không ngoài hai thứ: khổ vật chất và khổ tinh thần...). Tập Để (là

nguyên nhân của sự đau khổ...). Diệt Đế (là chân lý chắc thật trình bày rõ ràng cho chúng ta thấy cái vui thú của sự hết khổ) và Đạo Đế (là những phương pháp đúng đắn, chắc thật để diệt trừ đau khổ...).

4)- Bát Chánh Đạo (là tám món thuốc linh diệu được chữa lành các chứng bệnh hiểm nghèo về thân bệnh và tâm bệnh của tâm sinh lý con người. Tám môn thuốc ấy là: Chánh kiến. Chánh tư duy. Chánh ngữ. Chánh nghiệp. Chánh tinh tấn. Chánh mạng. Chánh niệm. Chánh định).

5)- Mười Hai Nhân Duyên (hay mười hai pháp duyên khởi) gồm có: Vô minh. Hành. Thức. Danh sắc. Lục nhập. Xúc. Thọ. Ái. Thủ. Hữu. Sanh. Lão tử.

6)- Nền móng của người Phật tử nên học theo gương của Phật nhằm tu tập phá ngã, phá chấp để có thể học pháp bao hàm không bị kẹt vào danh từ như Tiểu thừa, Đại thừa, Thanh văn, La hán, Độc giác, Bồ tát v.v...

a). Phát Tâm Đại Thừa. b). Tứ Vô Lượng Tâm. (gồm có Từ vô lượng tâm. Bi vô lượng tâm. Hỷ vô lượng tâm. Xả vô lượng tâm).

7)- Lục Ba La Mật (là sáu pháp môn tu đạt đến giải thoát rốt ráo của hàng Bồ tát). Gồm có: Bố thí. Trì giới. Nhẫn nhục. Tinh tấn. Thiền định. Trí huệ.

8)- Tam Tự Tịnh Giới gồm có:

a)-Nhiếp luật nghi giới (Cũng gọi là Tự Tánh giới, Nhất thiết Bồ tát giới: chỉ cho môn ngăn ác, bao hàm mọi luật nghi, dứt bỏ tất cả các điều ác...). b)- Nhiếp thiện pháp giới (cũng gọi Thọ Thiện Pháp giới, Nhiếp trì nhất thiết Bồ Tát đạo giới, nghĩa là tu tập tất cả các pháp lành...). c)- Nhiều ích hữu tình giới (cũng gọi Nhiếp chúng sanh giới, Tác chúng sanh ích giới. Nghĩa là vận dụng từ tâm nhiếp thọ làm lợi ích cho tất cả chúng sanh, đây là môn lợi ích...).

9)- Tam Giải Thoát Môn gồm có:

a). Không môn (thuộc một hệ triết học Phật giáo mà người chủ trương lập thuyết là Bồ Tát Long Thọ). b). Vô tướng môn (bao gồm các phủ định một sự thể của Trung quán luận. Vì là pháp hành nên không thể dùng ngôn ngữ để diễn tả được!). c). Vô nguyện môn (Vô nguyện là không mong cầu điều gì; cũng gọi Vô tác là không tạo tác bất cứ hành vi xấu ác nào dù nhỏ thế mấy đi nữa...).

10). Tứ Hoảng Thệ Nguyên:

a). Nguyên độ chúng sanh (Chúng sanh tuy nhiều, nhưng không ngoài bốn loài: thai sinh, loài sinh bằng bào thai; noãn sinh, loài sinh bằng đẻ trứng; thấp sanh là loài sanh nơi ẩm thấp và hóa sanh là loài biến hóa...).

b). Núi phiền não cao nguyên san bằng.

c). Nguyên học hết các pháp môn.

d). Phật đạo thệ nguyện thành.

"Từ hàng vô văn phàm phu còn thô lậu bởi phiền não nhiễm ô của ba nghiệp: thân, khẩu, ý tạo nên không biết bao nhiêu quả báo xấu ác, từ đời này qua kiếp khác. Cộng với tam độc: tham, sân, si khiến chúng sanh trôi lăn xoay chuyển trong nhiều kiếp luân hồi chưa có lối thoát không biết nẻo ra. Nay gặp được Phật pháp, minh sư hướng dẫn, chúng ta về nương tựa Phật, nương tựa Pháp, nương tựa Tăng là ba ngôi báu như hải đảo an toàn cho tự thân để thăng hoa hướng thượng..." (trang 279).

Sau cùng là: Những cuộc đối thoại lừng danh lịch sử cổ kim cho nhân loại những bài học giá trị đích thực vẫn tồn tại mãi với thời gian: 1). Gương hoảnh pháp vô úy Tôn Giả Phú Lô Na. 2). Cuộc đàm thoại giữa Hiền giả và Vương giả Na Tiên Tỳ Kheo và Vua Di Lan Đà. 3). Tâm cầu Pháp Siêu Việt Tổ Đạt Ma và Tổ Huệ Khả. 4). Phật Hoàng Trần Nhân Tông. 5). Dấu ấn khó thể phai mờ.

Lời kết.

Cuốn sách như mở ra một con đường cho nhân sinh đi về với nguồn hạnh phúc, bình an. Muốn tìm được con đường thì cần phải đọc chi tiết toàn bản văn, suy nghiệm những lý lẽ mới thấy được tư tưởng của cổ đức phát tiết ra ngoài hiện thực thiên nhiên, như những giọt sương mai đang tưới tắm cho nguồn hạnh phúc của hoa lá cỏ cây. Tự nhiên và bình đẳng bởi những tấm lòng ban rải tâm từ xuống vạn vật ở cõi ta bà này đều là "Tâm không". Những bài học làm người dành cho nhân sinh đã có từ thuở hồng hoang nào vẫn còn có giá trị, vì muốn nên người thì cần phải làm những công việc như người xưa đã nói: "tu thân, tề gia, trị quốc và bình thiên hạ". Đối với người Phật tử thì cần phải phát tâm thọ trì và phát nguyện tu tập các pháp giải thoát, để mong cầu hạnh phúc, bình an. Và tinh tấn tiếp tục tu học lên cao nữa. Vì thế cho nên có thể nói cuốn sách "Đạo Đức Học Phật Giáo Đại Thừa" là cuốn cẩm nang chứa đựng những "cẩm tâm tú khẩu" của cổ đức dành cho nhân sinh qua hai bình diện: "Thế gian pháp và Xuất thế gian pháp". Là cuốn "giáo khoa thu" rất đặc biệt dành cho người bắt đầu học từ cấp hướng thiện trở lên, và những người không có nhân duyên gần gũi với Thầy chỉ đạo. Sách gối đầu cho những ai muốn làm người chân chính, thanh lương và đi theo con đường giác ngộ, giải thoát ./.

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT

Chi Bộ Đức Quốc e.V. (gemeinnütziger Verein)

Tổ Đình Viên Giác • Karlsruhe Str. 6 • 30519 Hannover, Germany

Tel.: +49-511-879630 • Fax: +49-511-8790963 • www.viengiac.de • Email: info@viengiac.de

Phật lịch 2562, Hannover, ngày 10.12.2018

Thư Mời Tham Dự Những Ngày Đại Lễ Tại Chùa Viên Giác - Đức Quốc từ ngày 27 đến ngày 30 tháng 6 năm 2019

Kính gửi: Chư Tôn Hòa Thượng, chư Thượng Tọa, chư Đại Đức Tăng,
Quý Ni Trưởng, Ni Sư, Sư Cô,
cùng toàn thể Quý Đồng hương Phật Tử xa gần.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

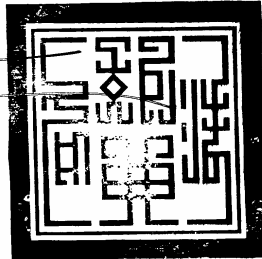
Kính bạch Quý Ngài,
Kính thưa Quý Vị,

Trong năm 2018 Chùa Viên Giác đã tổ chức Lễ Kỷ Niệm 40 năm thành lập Chùa Viên Giác (1978-2018) và 40 năm thành lập Hội Phật Tử Việt Nam Tỵ Nạn tại Cộng Hòa Liên Bang Đức (1978-2018). Sang năm 2019, Chùa sẽ tiếp tục tổ chức Lễ Kỷ Niệm 40 năm thành lập Chi Bộ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam tại Đức (1979-2019) và 40 năm xuất bản báo Viên Giác (1979-2019).

Chiếu theo quyết định của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, mỗi 3 năm lập Đại Giới Đàn cho các giới tử tại Âu Châu và các nơi thợ giới, chúng tôi sẽ tổ chức Đại Giới Đàn Quán Thông để đền ơn chư lịch đại Tổ Sư truyền thừa, nhằm tiếp dẫn hậu lai, báo Phật ân đức. Năm 2019 cũng là năm chúng tôi tròn đầy 70 tuổi đời và đã trải qua 55 năm mùa mưa nắng sống trong Thiền Môn. Ngôi Chùa Viên Giác tại Hannover và các Phật sự tại Đức trong suốt 4 thập niên qua không thể thiếu sự đóng góp xây dựng của chư Tăng Ni và đồng bào Phật Tử tại nước Đức nói riêng và khắp nơi trên thế giới nói chung. Đây cũng là cơ hội để Đệ Tử xuất gia và tại gia nhớ về cội nguồn mạng mạch truyền thừa của những bậc tiền bối, niệm ân đến Quý Vị. Kính mong chư Tôn Đức, các bậc trưởng thượng luôn quan hoài đến sự lớn mạnh của Phật Pháp về chứng minh tham dự những ngày Đại lễ này. Thật là phước báu cho bản tự và cá nhân của chúng tôi.

Kính chúc Quý Ngài Pháp thể khinh an, chúng sanh dị độ và xin cầu chúc Quý Đạo Hữu, Phật Tử khắp nơi đạo tâm kiên cố, đạt được nhiều niềm an vui trong cuộc sống.

Kính nguyện

Thích Như Điển

Phương Trưởng Chùa Viên Giác Hannover Đức Quốc

Trưởng Ban Kiến Đàn Đại Giới Đàn Quán Thông

Einladung zu den Feierlichkeiten in der Pagode Viên Giác vom 27. bis 30.06.2019

An Hochverehrte Mönche u Nonnen
Buddhisten und Freunde aus nah und fern

Namo Shakya Muni Buddha

Sehr verehrte Sangha.,

verehrte Buddhisten und Freunde,

letztes Jahr (2018) hat die Pagode Vien Giac bereits die Feierlichkeiten zum 40-jährigen Jubiläum zur Gründung der Vien Giac Pagode (1978-2018) und der Vereinigung der Buddhistischen Vietnam-Flüchtlinge in Deutschland zelebriert. Nächstes Jahr (2019) folgen weitere Feierlichkeiten: , 40-jähriges Jubiläum zur Gründung der Congregation der Vereinigten Vietnamesischen Buddhistischen Kirche (1979-2019) und 40-jähriges Jubiläum zur Herausgabe der Zeitschrift Vien Giac (1979-2019).

Laut dem Beschluss der Congregation der Vereinigten Vietnamesischen Buddhistischen Kirche in Europa, alle drei Jahre eine Ordinationszeremonie für die in Europa lebenden Ordinierten zu organisieren, damit sie die Ordination erhalten können, veranstaltet die Pagode Vien Giac nächstes Jahr (2019) eine große Ordinationszeremonie namens 'Quan Thong', zum Dank an die Drei Juwelen und die Patriarchen sowie der Weiterführung und Übertragung der Traditionen an die Nachkommen. Im nächsten Jahr werde ich ebenfalls 70 und habe bereits 55 Mönchsjahre hinter mir.

Die Pagode Vien Giac wäre nicht wie heute, ohne die geistige und materielle grosse Unterstützung durch die Mönche und Nonnen sowie Buddhisten in Deutschland und vielen anderen Ländern. Die bevorstehenden Feierlichkeiten in 2019 bietet den Ordens- und Laienschülern auch die Gelegenheit, ihre Dankbarkeit und grosse Verehrung gegenüber den Patriarchen und Vorgänger der Tradition auszudrücken. Wir möchten Sie, verehrte Sangha und liebe Buddhisten herzlich einladen, in die Pagode Vien Giac zu kommen und an den Festlichkeiten teilzunehmen. Es wäre für uns eine grosse Ehre und Freude, Sie empfangen zu dürfen.

Wir wünschen Ihnen, verehrte Sangha, viel Gesundheit und Erfolg in der Verbreitung der Buddhalehre, um den Lebewesen zu helfen. Ihnen, liebe Buddhisten, wünschen wir festem Glauben in die Drei Juwelen und viel Freude im Leben.

Hochachtungsvoll

Thich Nhu Dien

Gründerabt der Pagode Viên Giác in Hannover, Deutschland

Hauptorganisator der 'Quan Thong' Ordinationszeremonie

Chương Trình Những Ngày Lễ Tại Chùa Viên Giác Hannover từ ngày 27 đến ngày 30 tháng 6 năm 2019

27.06.2019 (Thứ năm): Hội Thảo Văn Hóa Phật Giáo

10:00 Thuyết trình của Hòa Thượng Tiến Sĩ Seelawansa, Giáo Sư Đại Học Wien, Áo Quốc. Ngôn ngữ: Đức ngữ có phụ đề Anh ngữ và Việt ngữ.

11:00 Thuyết trình của Hòa Thượng Tiến Sĩ Seevali, Giáo Sư Đại Học Senath, Ấn Độ.
Ngôn ngữ: Anh ngữ có phụ đề Đức ngữ và Việt ngữ

12:00 Ngọ trai

15:00 Lễ Kỷ Niệm 40 năm Phật Giáo Việt Nam tại Đức Quốc, có sự tham dự của các chính khách Đức và chính quyền địa phương Hannover.

Chiếu Dias 40 Năm Phật Giáo Việt Nam tại Đức (ĐĐ. Thích Hạnh Giới)

Thuyết trình của Giáo Sư Tiến Sĩ Olaf Beuchling pd. Thiện Trí, Giáo Sư Đại Học Magdeburg, Đức Quốc và Kỹ Sư Văn Công Tuấn pd. Nguyễn Đạo, Đại Học Kiel. Ngôn ngữ: Đức ngữ và Việt ngữ có phụ đề Anh ngữ.

18:00 Khách Đức tham quan chùa và dùng tối.

20:00 Lễ Kỷ Niệm 40 năm xuất bản Báo Viên Giác

Giới thiệu Đặc San Viên Giác, Giới thiệu sách mới của Đạo Hữu Phù Vân và Đạo Hữu Nguyễn Tánh Nguyễn Hiền Đức (ĐH. Chủ Bút và Ban Biên Tập)

Ký tặng sách và Đặc San

22:00 Chỉ tịnh

28.06.2019 (Thứ sáu): Lễ Khánh Thọ

11:00 Lễ Khánh Thọ 70 của Hòa Thượng Phương Trưởng Chùa Viên Giác (có chương trình riêng)

12:30 Ngọ trai

15:00 Trình diễn văn nghệ của các ca sĩ chuyên nghiệp đến từ Hoa Kỳ

18:00 Dùng tối

18:30 Cung an chức sự

19:00 Khảo hạch giới tử thọ giới

Đêm văn nghệ (7 Gia Đình Phật Tử Việt Nam tại Đức trình diễn).

23:00 Chỉ tịnh

29.06.2019 (Thứ bảy): Đại Giới Đàn Quán Thông

05:45 Tọa Thiền và trì tụng Thần Chú Thủ Lăng Nghiêm

08:00 Điểm tâm

09:00 Tấn đàn truyền giới Sa Di và Sa Di Ni

11:00 Tấn Đàn truyền giới Thức Xoa

12:00 Ngọ Trai

15:00 Tấn Đàn truyền Giới Tỳ Kheo, Tỳ Kheo Ni

18:00 Dùng tối

20:00 Trà đàm

23:00 Chỉ Tịnh

30.06.2019 (Chủ nhật): Kỷ niệm và chúc thọ cho Ông bà cha mẹ trên 60 tuổi

06:00 Tấn Đàn Truyền Giới Bồ Tát tại gia và Bồ Tát xuất gia

08:00 Điểm tâm

09:00 Lễ Kỷ Niệm 40 năm thành lập Chi Bộ Giáo Hội PGVNTN Đức Quốc

Lễ tấn phong chư Tôn Đức Tăng Ni lên hàng Giáo Phẩm

Lễ chúc thọ cho các Đạo Hữu, Phật Tử từ 60 tuổi trở lên

11:30 Đại Lễ cúng dường trai tăng

Lễ Huân Tặng

14:00 Mông Sơn Thí Thực

17:00 Hoàn măn

Ghi chú:

- Từ ngày 15.06 đến ngày 26.06.2019, Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn, Trụ Trì Tu Viện Vô Lượng Thọ sẽ hướng dẫn Môn Phong Pháp Phái Viên Giác cùng chư Tôn Đức Tăng Ni Phật Tử trì tụng bộ Đại Bát Nhã 600 cuốn của Cổ Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm dịch ra Việt ngữ. Quý Ngài và Quý Vị muốn tham gia Đại Pháp Hội này xin liên lạc về Chùa Viên Giác để ghi danh.

- Suốt trong thời gian những ngày Đại Lễ, chùa không thu lệ phí ẩm thực. Chùa Linh Thứu tại Berlin phát tâm trang trí Chánh Điện và Hội Trường và cúng dường 300 bình bát cho chư Tăng Ni và 4.000 đĩa đựng thức ăn.

- Sư Cô Thích Nữ Hạnh Trang, Trụ Trì Chùa Viên Quang Tübingen, phát tâm thực hiện việc ẩm thực cho Chư tăng Ni trong suốt 4 ngày Đại Lễ.

- Một vài chùa và các Chi Hội địa phương ở Đức phát tâm nấu thức ăn cúng dường trong suốt những ngày Đại Lễ.

- Phái Đoàn Tăng Ni và Phật Tử đến từ Quảng Nam phát tâm cúng dường mì Quảng.

Programm zu den Feierlichkeiten in der Pagode Vien Giac - Hannover vom 27. bis 30.06.2019

27.06.2019 (Donnerstag): Forumdiskussion zur buddhistischen Kultur Vietnams

10:00: Diskussionsvortrag vom Hochehrwürdigen Dr. Seelawansa (Universität Wien, Österreich) in deutscher Sprache mit Übersetzung in Englisch und Vietnamesisch.

11:00 Diskussionsvortrag vom Hochehrwürdigen Dr. Seevali (Universität Senath, Indien) in englischer Sprache mit Übersetzung in Deutsch und Vietnamesisch.

- 12:00 Mittagessen
 15:00 Feierlichkeit zur 40-jährigen Geschichte des vietnamesischen Buddhismus in Deutschland, mit Teilnahme vom Bundesvertreter und der Stadt Hannover.
 Dia-Show zur 40-jährigen Jubiläumsgeschichte (Thich Hanh Gioi)
 Vortrag von Herrn Dr. Olaf Beuchling (Universität Magdeburg) und Herrn Dipl. Ingenieur Van Cong Tuan (Universität Kiel) in Deutsch und Vietnamesisch mit Übersetzung in Englisch.
 18:00 Pagoden-Rundgang und Buffet
 20:00 40-jährige Jubiläumsfeier zur Herausgabe der Vien Giac Zeitschrift Vorstellung neuer Bücher von Herrn Phu Van und Nguyen Hien Duc (Editor und Mitwirkende der Vien Giac Zeitschrift)
 Autogrammsstunde und Schenkung neuer Bücher
 22:00 Nachtruhe

28.06.2019 (Freitag): 70. Geburtstag des Gründerabtes

- 11:00 Geburtstag-Feier zum 70. Lebensjahr des Gründerabtes der Pagode Vien Giac (separates Programm)
 12:30 Mittagessen
 15:00 Kultur-Vorführung durch die Künstler aus den USA
 18:00 Abendessen
 19:00 Bitt-Zeremonie an die zuständigen Sangha-Mitglieder für die Ordinationszeremonie
 19:00 Mündliche Prüfung der Ordensanwärter
 Kulturabend (7 buddhistische Jugendorganisationen in Deutschland).
 23:00 Nachtruhe

29.06.2019 (Samstag): Ordinationszeremonie 'Quán Thông'

- 05:45 Meditation und Rezitation des Suramgama-Sutra
 08:00 Frühstück
 09:00 Sramanera und Sramaneri Ordinationszeremonie
 11:00 Siksamanera Ordinationszeremonie
 12:00 Mittagessen
 15:00 Bikshu und Bikshuni Ordinationszeremonie
 18:00 Abendessen
 20:00 Tee-Zeremonie
 23:00 Nachtruhe

30.06.2019 (Sonntag): Jubiläumsfeier und Dankzeremonie an die Eltern über 60 Jahre

- 06:00 Ordens-Bodhisattva und Laien-Bodhisattva Ordinationszeremonie
 08:00 Frühstück
 09:00 40-jährige Jubiläumsfeier zur Gründung der Congregation der Vereinigten Vietnamesischen Buddhistischen Kirche in Deutschland.
 Zeremonie zur Ernennung der Ordensmitglieder
 Zeremonie zum Glückwunsch an die über 60-jährigen Eltern
 11:30 Große Dana-Zeremonie an die Sangha
 Auslosung der Besitzgegenstände des Gründerabtes
 14:00 Große Dana-Zeremonie an die Hungrigen Geister
 17:00 Ende der Feierlichkeiten

Notizen:

- Vom 15. bis 26.06.2019 leitet Ehrwürdige Thich Hanh Tan vom Atitayus-Kloster (Dresden) die Rezitation des 600-bändigen Maha-Prajna-Paramita-Sutras. Teilnehmer werden gebeten, sich rechtzeitig bei der Pagode Vien Giac anzumelden.
- Die Essens- und Getränke-Verpflegung während den Festtagen ist kostenfrei. Die Pagode Linh Thuu aus Berlin übernimmt die Dekoration der Gebets- und Festhalle sowie die von 300 Almosenschale für die Ordensmitglieder und 4.000 Essenstabletten.
- Die Nonne Thich Nu Hanh Trang (Äbtissin der Vien Quang Pagode aus Tübingen) übernimmt die Zubereitung und Verpflegung für die Ordensmitglieder während der vier Festtage.
- Einige Pagoden und buddhistische Ortsvereine in Deutschland übernehmen die Zubereitung und Verpflegung für die Festteilnehmer während der vier Festtage.
- Die Delegation aus Quang Nam, Vietnam, übernimmt die Verpflegung (Nudel aus Quang Nam) für die Ordensmitglieder während der vier Festtage.

In Phật Sự

• Phù Vân phụ trách

* Đón Giao Thừa Kỷ Hợi tại Tổ Đình Viên Giác:

Hằng ngàn Phật tử đã lần lượt về Chùa Viên Giác, Hannover từ chiều ngày thứ Ba 05.02.2019 để đón giao thừa năm Kỷ Hợi vào lúc nửa đêm, mặc dù ngày Tết năm nay nhằm vào ngày làm việc trong tuần.

Sau thời kinh sám hối từ 20:00 giờ, như lệ hằng năm, Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, yêu cầu Chi Hội Phật Tử VNTN Hannover và GDPT Tâm Minh tập trung vào lúc 21:30 giờ ở phòng Tổ.

Trước tiên Đại diện Chi Hội Phật Tử tác bạch và chúc Tết Hòa Thượng, Chư Tôn Đức và kính tặng những món quà nhỏ tượng trưng nói lên lòng tôn kính và biết ơn. Tiếp theo là Huynh Trưởng Thiện Liên đọc danh sách những đoàn sinh GDPT học giỏi từ cấp 1, cấp 2 cho đến cấp 3. Đứng đầu cấp 1 được thưởng 50€, cấp 2 được 100€, cấp 3 được 150€. Ngoài ra mỗi điểm 1 của từng môn học cũng được thưởng 10€. Đoàn sinh đi sinh hoạt thường xuyên cũng được nhận một hồng bao. Tổng số tiền Hòa Thượng thưởng trong dịp Tết năm nay là 860€. Hòa Thượng nhận xét, Chi Hội và GDPT ở gần chùa thường phải gánh vác nhiều công việc trong những buổi lễ của chùa, nhưng cũng hưởng được nhiều lợi lạc hơn trong việc tu học. Hòa Thượng cũng nhắn nhủ và khích tấn đoàn sinh cố gắng trau dồi Việt ngữ.

Đại Đức Thích Hạnh Giới dịch ra tiếng Đức để cho các cháu hiểu rõ hơn. Tiếp theo quý Thầy, Cô phát hồng bao lì xì cho Chi Hội và GDPT hiện diện.

Khoảng 22 giờ mọi người xuống hội trường để xem văn nghệ do GDPT Tâm Minh phụ trách với sự góp mặt của ca sĩ Kim Anh đến từ Hoa Kỳ. Gần 24 giờ, chấm dứt chương trình văn nghệ, bà con lần lượt lên chánh điện để chuẩn bị đón giao thừa.

Như thường lệ hằng năm, Hòa Thượng Phương Trưởng chùa Viên Giác khai chuông trống 3 hồi rộn rã đón giao thừa vào lúc 24 giờ. Chư tôn đức và Phật tử nghiêm trang lễ Phật đầu năm. Sau đó đệ tử, đồ tôn của Hòa Thượng tác bạch chúc Tết Sư phụ và cầu chúc Sư phụ trường thọ. Tiếp đến Hòa Thượng chúc Tết quý Thầy, Cô và Phật tử năm mới Kỷ Hợi thân tâm an lạc, vạn sự kiết tường như ý và đề nghị mọi người nhìn theo tay Hòa Thượng đưa lên cao hay xuống thấp để vỗ lớn những tràng pháo tay dài ngắn thay tiếng pháo mừng xuân. Tiếp theo, đạo hữu bắt tay nhau cầu chúc bình an, sức khỏe, hạnh phúc, phước lộc cho gia đình.

Trong dịp này không thể thiếu những màn múa lân đặc sắc, vui nhộn và sinh động của GDPT Tâm Minh.

Giờ phút mong đợi đã đến, bốn cửa ra vào chánh điện quý Thầy bắt đầu phát lộc đầu xuân. Hai trái quít, một phong hồng bao lì xì là niềm vui cho mọi người.

Trong niềm vui đó, bà con Phật tử đều cầu chúc cho Hòa Thượng sức khỏe, trường thọ để hằng năm hàng ngàn Phật tử khắp nơi còn có dịp về chùa lễ Phật và hái lộc đầu xuân...

(Phù Vân ghi)

In sinh hoạt cộng đồng

• Đại Nguyên phụ trách

THÔNG BÁO & ĐÍNH CHÍNH

"**Đặc San Văn Hóa Phật Giáo 40 Năm Viên Giác Đức Quốc**" đã hoàn thành.

Đây là một tác phẩm giá trị, 560 trang khổ sách lớn, in màu do Viên Giác Tùng Thư xuất bản năm 2019 để làm quà tặng nhân dịp ba Lễ lớn của PGVN tại Đức vào tháng 6/2019. Đó là các Lễ Kỷ Niệm 40 năm Chi Bộ GHPGVNTN tại CHLB Đức, Kỷ niệm 40 năm Báo Viên Giác, Lễ Khánh tuế Hòa Thượng Phương Trượng Viên Giác Thích Như Điển.

Tác phẩm này gồm các bài khảo luận, sáng tác văn học, thi ca của 39 tác giả, 3 họa sĩ, 2 nhiếp ảnh gia trên toàn thế giới. Tác phẩm sẽ được giới thiệu (cùng 3 tác phẩm khác) và sẽ tặng làm quà kỷ niệm trong buổi Sinh hoạt Văn hóa lúc 20:00 giờ ngày 27/06/2019 trong khuôn khổ chương trình Đại Lễ Kỷ Niệm 40 Năm Viên Giác tại Hội trường Tổ đình Viên Giác Hannover Đức Quốc. Xin kính mời chư Phật Tử và đồng hương tham dự (vào cửa tự do).

Nhân đây Ban Biên Tập cũng xin đính chính một chi tiết đáng tiếc. Do căn cứ theo một nguồn tài liệu chưa cập nhật nên ở trang 26, phần Tiểu sử tác giả của Hòa Thượng Thích Bảo Lạc có ghi các chi tiết:

- 2007 Phó Hội Chủ Điều Hành kiêm Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Tăng Sự GHPGVNTNHN/UC.
- Từ 2015: Hội Chủ Hội Đồng Điều Hành kiêm Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Tăng Sự GHPGVNTNHN/UC.

* Xin sửa lại đúng như sau:

- 2007: Phó Hội Chủ Điều Hành kiêm Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Tăng Sự Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hải Ngoại tại Úc Đại Lợi-Tân Tây Lan.
- 2011: Phó Hội Chủ Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hải Ngoại tại Úc Đại Lợi-Tân Tây Lan.
- 2015 đến nay (2019): Hội Chủ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hải Ngoại tại Úc Đại Lợi-Tân Tây Lan.

Xin độc giả vui lòng sửa lại.

Ban Biên Tập chúng con xin thành thật cáo lỗi cùng Hòa Thượng Hội Chủ PGVNTN Hải Ngoại Úc và TTL.

* Tường thuật về cuộc biểu tình tại Genève, Thụy Sĩ trước trụ sở Liên Hiệp Quốc vào ngày 22 tháng 1 năm 2019

của người Việt Nam tỵ nạn cộng sản khắp nơi trên thế giới, nhân việc cộng sản Việt Nam đến điều trần về vấn đề nhân quyền và tự do Tôn Giáo tại Việt Nam.

Khởi hành vào lúc 1 giờ khuya ngày 22 tháng 1 năm 2019 từ chùa Khánh Anh Évry với hai xe Bus. Một xe chở 56 người và một xe chở 16 người. Trong 82 người này đại đa số là đại diện cho các Hội Đoàn, các Tổ Chức và Tôn Giáo của người Việt Tự Do tại Paris. Trong số này có 12 Tăng Ni và đa phần là Phật Tử. Cả 2 xe Bus cùng hướng đến Genève và một xe đã đến trước 9 giờ sáng; còn xe kia lúc 9:30 mới hiện diện. Mọi người ai nấy tay bắt mặt mừng, vì lâu ngày mới gặp lại trong cái lạnh giá buốt của mùa đông Âu Châu và Thụy Sĩ ở nhiệt độ dưới 0 độ C. Xe Bus nhỏ của chúng tôi sau khi dùng điểm tâm trên xa lộ, lúc lên xe mọi người cử hành thời Kinh Lăng Nghiêm buổi sáng như thường lệ, cũng giống như 88 Tăng Ni và gần 100 Phật Tử đang An Cư Kiết Đông tại chùa Khánh Anh Évry vậy. Đặc biệt Ông tài xế lái xe Bus nhỏ này cho biết rằng: Ba Ông ta là người Việt Nam; nên từ đó về sau mọi việc trên xe Bus lại càng được đối xử dễ dàng hơn. Phải chân thành mà nói rằng: trong một hoàn cảnh khó khăn về chính trị và kinh tế tại Pháp như vậy mà Thượng Tọa Thích Quảng Đạo, Trụ Trì chùa Khánh Anh và Anh Phải, Anh Vinh cũng như tất cả Hội Đoàn tại Paris đã tổ chức đi tham dự ngày biểu tình này nhằm trong ngày

làm việc thứ ba trong tuần mà đông như vậy, quả là điều đáng tán dương vô cùng.

Gần 10 giờ sáng thì quảng trường trước trụ sở Liên Hiệp Quốc ở Genève, nằm dưới chiếc ghế 3 chân vĩ đại đã lên đến gần 500 người từ khắp các châu lục trở về như: Canada, Hoa Kỳ, Úc Châu và hầu như tất cả các nước tại Âu Châu; nơi nào có người Việt Nam cư ngụ, đều có sự hiện diện. Đặc biệt nhất là giới trẻ. Họ đã đến từ Ý, Na Uy, Thụy Điển, Phần Lan, Đan Mạch, Đức, Thụy Sĩ, Anh v.v... các Em đến đây để tiếp nối con đường mà Cha Mẹ, Anh Chị Em của các Em đã dẫn thân tranh đấu về nhân quyền và tự do Tôn Giáo tại Việt Nam trong suốt hơn 40 năm qua và giờ đây đang có những thế hệ trẻ tiếp nối. Các Em vừa phát biểu bằng tiếng Việt và ngôn ngữ địa phương; nơi các Em đang sinh sống.

Luật Sư Trần Kiều Ngọc, Anh Ngô Hoàng Phong và 3, 4 Hội Đoàn tự do khác đã tổ chức lần đấu tranh này rất thành công qua sự vận động các Dân Biểu Nghị Sĩ Đức và Âu Châu hỗ trợ cho việc đấu tranh này qua những bài hát, chống lại sự bắt bớ giam cầm những người dân vô tội tại Việt Nam cũng như những bài quan điểm chính trị và lập trường của những tổ chức tranh đấu cho vấn đề tự do dân chủ và nhân quyền cho Việt Nam.

Đại Diện cho GHPGVNTNAC, dưới sự lãnh đạo của Hòa Thượng Thích Như Điển, Đệ Nhị Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành, cùng với HT Thích Quảng Hiền, TT Thích Quảng Đạo đã cùng với chư Tăng Ni hiện diện lên khán đài để phát biểu quan điểm của Giáo Hội về việc này bằng hai ngôn ngữ Việt, Anh. Sau đó là một bài kinh cầu nguyện ngắn cho đất Mẹ Việt Nam. Bên dưới cả rừng cờ Quốc Gia, cờ các nước tự do trên thế giới phất phới tung bay cùng cờ Phật Giáo cũng như cờ Liên Hiệp Âu Châu, làm cho mọi người rất xúc động trước sự biểu đồng tình này.

Linh Mục Đinh Xuân Minh, Đại Diện cho Thiên Chúa Giáo cũng đã lên diễn đàn phát biểu quan điểm của mình và hướng dẫn những tín hữu Thiên Chúa hát một bài Kinh cầu nguyện thật trầm hùng.

Cuối cùng là phần phát biểu của các Hội Đoàn cũng như của Luật Sư Trần Kiều Ngọc qua phần phụ diễn của những người phụ nữ mặc đồ tù nhân, diễn lại việc bị bịt miệng qua vấn đề an ninh mạng của người cộng sản Việt Nam đang chủ trương. Xem thật là cảm động.

Ngoài ra những người Ngô Duy Nhĩ bị cộng sản Trung Hoa đàn áp cũng đã đến đây để hỗ trợ và phát biểu cảm tưởng của mình nhân lần đấu tranh này.

Vào lúc 14 giờ chiều cùng ngày cũng tại quảng trường này, trước trụ sở Liên Hiệp Quốc có hơn 600 người đại diện cho 30 Hội Đoàn của người Việt Tự Do khắp nơi tại Âu Châu đã quy tụ về đây để cùng mục đích chống lại sự đàn áp, bắt bớ tù đày của người csVN ở trong nước như sáng nay các đồng hương đã thực hiện. Chương trình vẫn như buổi sáng là: chào cờ, mặc niệm và hát những bài ca đấu tranh. Được biết có cả Luật Sư Nguyễn Văn Đài, Ca Sĩ Nguyệt Ánh cũng như những Dân Biểu địa phương lần lượt lên diễn đàn để phát biểu về tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam. Khí thế đấu tranh thật

là hào hùng và vô cùng trật tự dưới ánh thái dương chiếu rọi sáng ngời đầy đó, mặc dầu nhiệt độ vẫn ở dưới 0 độ C. Nghi lễ Phật Giáo được HT Thích Như Điển, HT Thích Quảng Hiền, ĐĐ Thích Viên Giác, ĐĐ Thích Viên Tịnh, ĐĐ Thích Hạnh Vân, ĐĐ Thích Giác Tâm và Quý Sư Cô hướng dẫn. Bên Thiên Chúa Giáo cũng như bên Tin Lành đã được Linh Mục Đinh Xuân Minh và một vị đại diện cho Mục Sư lên khán đài hướng dẫn buổi lễ cầu nguyện. Tất cả đều hướng về Tổ Quốc Việt Nam thân yêu của chúng ta. Đại Diện cho GHPGVNTNAC cũng đã có bài phát biểu bằng tiếng Anh trong buổi chiều này.

Vào lúc 14:30 vợ chồng của Luật Sư Trần Kiều Ngọc, Anh Ngô Hoàng Phong và HT Thích Như Điển đã được các Dân Biểu, Nghị Sĩ hỗ trợ; nên đã có giấy phép vào bên trong nghị trường; nơi diễn ra việc trình bày và chất vấn đại diện của csVN từ 2:30 đến 6 giờ chiều cùng ngày về vấn đề nhân quyền và tự do Tôn Giáo tại Việt Nam trong hiện tại. Bên ngoài Hội Trường Hội Nghị họ có bày những tài liệu tuyên truyền cho chính sách đàn áp Tôn Giáo và các quyền khác tại Việt Nam, là những luận điệu điều ngoa xảo quyết như xưa nay họ đã làm mà Liên Hiệp Quốc cứ 4 năm một lần như thế phải ngồi nghe, không có gì thay đổi cả. Nào là quyền: Tự Do Tín ngưỡng và Tự Do Tôn Giáo, nữ quyền, quyền của những dân tộc thiểu số, thực hiện quyền điều trần về vấn đề nhân quyền tại Liên Hiệp Quốc, quyền của những người bị tàn phế, sự phát triển kinh tế và tái hội nhập v.v... đó là những tài liệu tuyên truyền được nói và đọc tại Liên Hiệp Quốc kỳ này tại Genève của Phái Đoàn csVN. Chúng tôi nhận thấy có độ trên 200 Đại Diện của hơn 200 nước tham dự. Mặc dầu họ trình bày như vậy; nhưng cũng đã bị đại biểu

của các nước tự do phản bác như: Pháp, Đức, Anh, Thụy Điển... Họ lại tuyên truyền một cách dối trá, lỗ lã, khiến cho nhiều đại biểu tham dự cũng nực cười cho một chủ nghĩa mang danh là cộng sản như vậy.

HT Thích Như Điển, Đệ Nhị Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTNAC đã trở lại nơi tập trung biểu tình và tường trình lại tất cả những gì mắt thấy, tai nghe trong phòng Hội Nghị cho đồng hương đang biểu tình được biết. Ai ai cũng phấn khởi, vì cuộc tranh đấu này có cả nội công, ngoại kích và khiến cho đại diện các Quốc Gia trên thế giới lần này đến đây tham dự việc điều trần của csVN phải e dè, vì trước khi vào nghị hội, họ đã thấy một rừng cờ vàng ba sọc đỏ, đại diện cho tiếng nói của người Việt Nam tự do tại ngoại quốc đang trực cũng như gián tiếp hà hơi tiếp sức tự do cho hơn 90 triệu con tim Việt Nam còn đang bị thoi thóp tại quê nhà, có được một niềm tin và một ý chí can cường, vững mạnh hơn để thay họ truyền đạt đến những người ngoại quốc đang tham dự Hội Nghị này là: Việt Nam chúng tôi vẫn là một đất nước còn đọa đày như thế.

Nói như Cố Hòa Thượng Thích Huyền Quang và Hòa Thượng Thích Quảng Độ rằng: Phật Giáo không làm chính trị; nhưng luôn có quan điểm về vấn đề chính trị và lần này GHPGVNTNAC đã thể hiện được điều đó để chống lại sự chà đạp nhân quyền và tự do Tôn Giáo với các Hội Đoàn Tự Do khác, mà người csVN đang hành xử trên quê hương mình. Mong rằng một ngày mai: Việt Nam sẽ tươi sáng hơn hiện tại.

(Giải Minh tường thuật)

* Đài truyền hình HR tại Hessen trình chiếu sinh hoạt của cộng đồng người Việt Mừng Xuân và 40 năm „Boat People“:

Hôm thứ bảy 09.02.2019 tại Frankfurt đã diễn ra chương trình vui xuân Kỷ Hợi tha hương và kỷ niệm 40 năm thuyền nhân Việt Nam "Boat People" đầu tiên được chính quyền Frankfurt thu nhận cho định cư tại đây năm 1979.

Hơn 1.500 Đồng hương đến tham dự chương trình vui xuân tha hương này. Đại diện chính quyền và đại diện đảng phái Đức tại Frankfurt đến tham dự, đặc biệt Đài truyền hình HR (Hessischer Rundfunk) đã cử phóng viên đến làm cuộc phóng sự, tất cả đều nức lòng khen ngợi sự tổ chức và tinh thần đoàn kết của cộng đồng người Việt chúng ta trong lúc xa quê hương!

Đài truyền hình HR, trong chương trình Hessenschau, nhóm thực hiện phim của đài HR cho trình chiếu, tường thuật về sinh hoạt mừng Tết và 40 năm "Boat People" sống tại Frankfurt do hội NVTN tại Frankfurt tổ chức tại Saalbau Titus Forum Frankfurt vừa qua vào lúc 19:30 đến 20:00 giờ ngày chủ nhật 10.02.2019.

TÌM BẠN - NHẮN TIN

1.- Tìm bạn tên là Lại Tố Lan, trước năm 1975 có người chị tên Cẩm và em tên là Huệ, nhà ở đường Thích Quảng Đức, Phú Nhuận, Saigon. Đi tu năm 1975 với pháp danh Diệu Viên ở chùa Quán Thế Âm, Phú Nhuận, Saigon. Ai biết xin liên lạc về Email: khangco96gmail.com

2.- Anh Long con chú Tư Sương, xóm Cao Đài, Dĩ An và bạn tên là Anh Hậu, trước ở Buxtehude gần Hamburg. Là đồng hương ở thị trấn Dĩ An, đã lâu mất liên lạc, có thể đã dọn đi nơi khác.

Đọc được tin này xin anh liên lạc về Email: khangco96@gmail.com

THƯ CẢM ƠN

của **Vietnamese American Foundation (VAF)**

Trong năm qua đã nhận được đóng góp của các Hội Đoàn, Đoàn Thể và Cá Nhân có tên dưới đây đã BẢO TRỢ TÀI CHÁNH trùng tu những ngôi mộ bị sạt lở của các chiến sĩ QLVNCH trong Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa:

1-GĐ. Trần Thế Hùng Henstedt Ulzburg 100€;
2 Ô. Trần Sầu Đồi. NXP/Hamburg 200€; 3 Ấn danh Hamburg 87,70€; 4 Anh Thường Hamburg 20€; 5 Anh Mạnh Hamburg 10€; 6 GĐ Nguyễn Văn Thịnh Hessen 20€; 7 NXP/Kontrollen Hamburg 20€; 8 Ban Văn Vũ Điểm Sáng Darmstsd 50€; 9 Anh Lê Quốc Bảo Darmstadt 10€; 10 Anh Chí Thanh Hamburg 20€; 11 Viên Diệu Hamburg 10€; 12 GĐ Phạm Chảnh Hamburg 100€; 13 GĐ Nguyễn Đào Hamburg 300€; 14 Anh Cao Đức Tài Hamburg 10€; 15 GĐ Viên Hải Hamburg 20€; 16 Dung Sơn Hamburg 10€; 17 Anh Phan Hữu Sơn Hamburg 10€; 18 Gđ. Hoàng Thị Doãn München 50€; 19 GĐ Tám Nguyệt Hamburg 20€; 20 Chị Hương Lực Henstedt Ulzburg 40€; 21 Gđ Phí Thị Lan Hương Berlin 50€; 22- Chị Biện Thị Mai Hamburg 60€; 23- Quỳ hàng tình thương I'M FOR WORLD PEACE Hamburg 1.882,30€ 24-Trần Sầu Đồi NXP.Hamburg 240€; 25 Tạ Quang Hamburg 200€; 26 Võ Văn Út Hamburg 50€.

Thay mặt toàn thể Ban Chấp Hành và Thành Viên của VAF khắp nơi chân thành tri ân quý vị đã biểu lộ sự biết ơn và tưởng nhớ đến những chiến sĩ đã VỊ QUỐC VONG THẦN.

Houston ngày 28 tháng 1, 2019

TM/BCH Vietnamese American Foundation
Chủ Tịch NGUYỄN ĐẠC THÀNH

TIN CỨU TRỢ TPB.VHCH-Đức Quốc

Chương trình cứu trợ TPB.VNCH tại Đức Quốc tuy chỉ giới hạn trong khả năng hạn hẹp, qua buổi tổ chức văn nghệ quyên góp: "Đêm Nhạc Tình Thương Cám Ơn Anh Thương Phế Binh Việt Nam Cộng Hòa" tại Frankfurt/Bad Homburg cuối năm vừa qua. Nhưng thêm vào đó vẫn còn được bà con tích cực ủng hộ. Tính đến cuối tháng 02.2019 Hội nhận được như sau: Nhận qua anh Long: Đinh Kim Tân 50€, Lê Quang Thông 10€, Phạm Xuân Thiếp 50€, Thị Bích Quyên Nguyễn(12+1+2) 30€, Dieter Erting (12+1+2) 30€. Tổng cộng 170€.

Nhận qua anh Phát: Sư Cô Hạnh Bình (chùa Viên Giác) 100€. Hoàng Thị Ngọc Bích (Dillingen) 100€. Lê Hoàng Đế (St. Kaharinnen) 30€. Ấn danh (Pháp) 50€. Trần Thị Nguyên (Limburgerdorf) 10€. Lê Thị Thảo (Rosenheim) 25€. Ô Thị Hai (Meppen) 55€. Vo Victoria (Cô Thông Chân) 50€. Tổng cộng: 420€.

Đã gửi về trong dịp Tết Kỷ Hợi 100HS = 5345€ (A. Long gửi 32 hồ sơ gồm các tỉnh: Bình Dương. Khánh Hòa và Long An) = 1760€.

A. Huyền gửi 27 hồ sơ gồm các tỉnh: Tiền Giang. Hậu Giang và Đồng Nai = 1485€.

Chị Thủy gửi 41 hồ sơ gồm các tỉnh: Vĩnh Long Tiền Giang. Long An. Bình Dương= 2100€.

Tổng kết tồn quỹ đến cuối tháng 02.2019:= 9305€ - 5345€ = **3960€.**

Ngoài ra Hội vẫn tiếp tục gửi yểm trợ Phòng Mạch Khám Bệnh Cho TPB. VNCH của DCCT. Sài Gòn là 1.000€. (Số tiền Hội tổ chức văn nghệ quyên góp vào năm trước còn lại).

Hội sẽ duyệt xét một số hồ sơ để gửi về giúp cho Anh Em TPB tại quê nhà trong quý tháng 6 sắp tới. Kính mong quý đồng hương tiếp tục ủng hộ để giúp đỡ thêm cho Anh Em TPB, những người đã hy sinh một phần thân thể để bảo vệ Tổ Quốc và Đồng Bào, nhưng giờ đây phải chịu cảnh cô đơn đói rét, mà nhà nước hiện tại thì vẫn còn xem họ là kẻ thù. Nói chung là không ai quan tâm đến họ trong những ngày tháng cuối đời. Vì vậy Hội thiết tha mời gọi quý đồng hương hãy rủ lòng thương đến những người trong hoàn cảnh khốn khổ này.

TM. Hội CT.TPB. QL.VNCH Đức Quốc

Thư Ký: Trần Văn Huyền

Aalener Str. 41- 72760 Reutlingen-Germany.

TL: 07121.61713- Email: danhatran@yahoo.de

in nước Đức

● Lê Ngọc Châu phụ trách

* Vô gia cư: Chẳng bao lâu nữa sẽ có 1,2 triệu người không có nhà ở:

Ít nhất có 860.000 người ở đất nước này không có nhà ở. Những con số đáng báo động: hàng trăm ngàn người vô gia cư ở Cộng hòa Liên Bang Đức, đặc biệt là ở các thành phố lớn có hàng chục nghìn người vô gia cư và ngày càng có nhiều người ngủ dưới bầu trời ngay cả vào mùa đông. Nhưng mọi người có thực sự phải sống trên đường phố ở nước Đức giàu không? Và vai trò của việc thiếu nhà ở, nhập cư và chính sách xã hội là gì? Có bao nhiêu người vô gia cư ở Cộng hòa Liên Bang Đức?

Mười một năm trước, số người vô gia cư ở Đức vẫn còn khoảng 227.000 - kể từ đó nó đã tăng lên nhanh chóng. Trong năm 2016, khoảng 860.000 người không có nhà ở thuê. Hầu hết họ sống trong ký túc xá chuyển tiếp, nơi bố trí tạm và nhà tạm trú cho phụ nữ hoặc tạm thời ở với bạn bè. Nhưng 52.000 người cũng ngủ như những người vô gia cư không có mái che trên đầu. Chỉ riêng mùa đông này, ít nhất mười một trong số họ đã chết vì lạnh.

* Hãng hàng không Germania đã ngưng hoạt động từ 05.02.2019:

Hãng hàng không Germania của Đức đã ngừng hoạt động bay sau hơn 30 năm. Sau Air Berlin một lần nữa một hãng hàng không truyền thống của Đức đã vỡ nợ. Germania đã nộp đơn xin phá sản vào thứ Hai sau hơn 30 năm hoạt động. Công ty đã công bố vào thứ ba 05.02.19

trên trang web của mình. Các hoạt động chuyển bay do đó được ngưng vào đêm nay. Bất cứ ai đã đặt một chuyến đi trực tiếp với Germania, thật không may, không có yêu cầu để có được một chuyến bay khác. Nó có vẻ tốt hơn cho hành khách đã đặt mua vé một kỳ nghỉ "trọn gói". Bạn có thể liên hệ trực tiếp với nhà điều hành tour du lịch của bạn.

Khả năng thanh toán ảnh hưởng đến Germania Fluggesellschaft mbH, Germania Technik Brandenburg GmbH và Germania Flugdienste GmbH. Ngoại trừ Thụy Sĩ Germania Flug AG và Bulgaria Eagle. Đầu năm nay, người ta biết rằng Germania có vấn đề về thanh toán tiền bạc.

Trong số những thứ khác, hãng hàng không đổ lỗi cho "*những sự kiện không thể đoán trước như giá dầu hỏa tăng mạnh vào mùa hè năm ngoái và đồng thời với sự mất giá của đồng Euro so với đồng đô la Mỹ*". Germania được thành lập vào năm 1986.

* Đại học Kiel nghiêm cấm việc đeo khăn che giấu mặt trong các khóa học và kỳ thi:

AFP, 13.02.2019: Kiel Christian-Albrechts-Universität đã ban hành lệnh cấm đeo khăn che kín mặt trong các khóa học và kỳ thi. Quyết định của chủ tịch trường đại học vào cuối tháng 1 là hậu quả do mâu thuẫn với một nữ sinh viên vào cuối năm ngoái, như tin "Kieler Nachrichten" đã báo cáo hôm thứ Tư.

Tổng trưởng Giáo dục của Schleswig-Holstein, Karin Prien (CDU) đã hoan nghênh quyết định của chủ tịch đoàn với tờ báo và tuyên bố rằng họ đang dùng luật cấm đeo khăn che mặt trong các trường học ở tiểu bang này.

FDP đã ca ngợi quyết định chống lại nó. "Việc mặc burqa hoặc niqab không phải là biểu hiện của chủ nghĩa quốc tế, mà là dấu hiệu của sự áp bức của phụ nữ", chuyên gia Christopher Vogt của đảng Tự Do Dân Chủ Đức (FDP) nói.

Ngay từ đầu năm 2017, Hiệp hội Đại học Đức đã tuyên bố cấm việc phủ toàn người trong các khóa học được. Điều này là cần thiết và chính đáng đối với các quy trình làm việc, việc xác định các kiểm tra và tầm quan trọng của giao tiếp phi ngôn ngữ trong giảng dạy và học tập.

* Bảo hiểm y tế:

Bảo hiểm y tế là điều bắt buộc phải có đối với mọi người dân.

- Làm thế nào và bảo hiểm ở đâu:

Có hai loại căn bản: bảo hiểm y tế theo luật định và tư nhân. Bảo hiểm bổ sung được cung cấp bởi hầu hết các công ty bảo hiểm y tế. Một sự thay đổi, ví dụ, từ luật định sang bảo hiểm y tế tư nhân là có thể trong các điều kiện nhất định. Thành viên của hãng bảo hiểm y tế theo luật định có thể chuyển sang bảo hiểm y tế tư nhân từ một giới hạn thu nhập nhất định. Tự làm chủ, nghề nghiệp tự do và công chức thường đóng bảo hiểm tư nhân. Vì điều kiện sống của mọi người tiêu dùng có thể thay đổi, khuyên là nên so sánh kỹ điều kiện bảo hiểm y tế. Các công ty bảo hiểm y tế khác nhau về dịch vụ của họ, do đó, đối với nhiều thành viên, một sự thay đổi cần phải được tìm hiểu kỹ càng.

- Bảo hiểm y tế tư nhân:

Thoạt nhìn, những lợi ích và mức thuế khác nhau rất thú vị cho người tiêu dùng. Ba mức giá bao gồm phạm vi dịch vụ. Biểu giá cơ bản cung cấp cho nguồn cung cơ bản và giống với biểu giá của các hãng bảo hiểm y tế theo luật pháp. Tỷ lệ tiêu chuẩn trình bày sự bảo đảm về bảo hiểm nhiều hơn và lợi ích bổ sung. Tỷ lệ thoải mái ở mức phí bảo hiểm cao nhất và đảm bảo bảo hiểm phù hợp. Điều trị bởi bác sĩ trưởng được đảm bảo nếu cần nhập viện. Phòng ngủ đơn cũng được cung cấp cho người được bảo hiểm tư nhân. Các dịch vụ bổ sung tùy chọn được cung cấp cho người được bảo hiểm tùy thuộc vào giá biểu. Chúng bao gồm các phương pháp điều trị với các biện pháp tự nhiên; Naturopath cũng có thể được. Các bảo hiểm y tế tư nhân dựa trên nguyên tắc rằng người được bảo hiểm càng già thì đóng góp càng cao. Các hóa đơn và đơn thuốc kết quả phải được thanh toán bởi người được bảo hiểm trong thời gian này. Sau khi các tài liệu cần thiết đã được gửi đi, người được bảo hiểm sẽ được hoàn trả chi phí. Các khoản đóng góp trung bình giao động từ 150 đến 650 euro. Việc tính toán đóng góp không phụ thuộc vào mức thu nhập. Thu nhập hàng năm của nhân viên phải vượt quá một khoản tiền ấn định cụ thể; mặt khác, một quỹ bảo hiểm y tế theo luật định nên được xem xét. Quy tắc này không áp dụng cho những người tự làm chủ, công chức và người làm việc tự do (Freiberufler).

- Bảo hiểm y tế theo luật định:

Trong bảo hiểm y tế theo luật định tất cả các nhân viên được quản lý. Bảo hiểm y tế theo luật định và bảo hiểm tư nhân có thể được lựa chọn bởi chủ hợp đồng bằng cách sử dụng các thông tin để so sánh. Sự khác biệt chủ yếu có thể được tìm thấy trong các lĩnh vực "dịch vụ, dịch vụ bổ sung và bồi hoàn". Nguyệt liễm không mang tính

quyết định, nhưng những lợi ích được cung cấp bởi bảo hiểm y tế. Các khoản đóng góp được tính theo thu nhập. Đây là nguyên tắc, người nào kiếm được nhiều tiền hơn, đóng góp cao hơn. Lợi ích được đảm nhận bởi các công ty bảo hiểm y tế theo luật định sau khi kiểm tra lợi nhuận. Phương pháp điều trị cần thiết thường được chấp nhận.

- điều trị nha khoa:

Điểm gây tranh cãi này được giải quyết bởi bảo hiểm sức khỏe theo nhiều cách khác nhau. Sau khi ký kết hợp đồng, điểm này cần được xem xét kỹ lưỡng. Những điều trị được chấp nhận bởi công ty bảo hiểm y tế, các mà điều trị bệnh nhân phải trả tiền hoàn toàn hoặc trả một phần.

*** Khai thuế muộn sẽ bị phạt nặng:**

Tài chính Yahoo, 05.02.2019: Cho đến nay, thường có một sự thông cảm cho việc khai thuế muộn. Trong tương lai, kể từ 2019 thời hạn rõ ràng và "hình phạt nhảy cảm" liên quan được áp dụng. Chi phí là bao nhiêu nếu khai thuế muộn?

Có những thay đổi lớn đối với tờ khai thuế năm 2019. Tin tốt đầu tiên: Bạn có thêm thời gian để gửi các mẫu khai. Thời hạn được kéo dài thêm hai tháng. Đối với tờ khai thuế 2018 thì hạn chót là ngày 31 tháng 7 năm 2019, như United Wage Control e.V. đã công bố. Trong những thập kỷ qua, hạn chót nộp đơn khai thuế luôn luôn vào ngày 31 tháng Năm. Tư vấn thuế cũng có thêm hai tháng thời gian. Bạn không cần gửi tờ khai cho đến cuối tháng Hai năm sau. Những người không tuân thủ các thời hạn này phải chịu các hình phạt cứng rắn hơn.

- Khai thuế chậm trễ sẽ bị phạt nặng:

Từ năm nay, các quy tắc ràng buộc được áp dụng. "Mọi người phải trả phụ phí chậm trễ nếu họ không nộp tờ khai thuế trong vòng 14 tháng sau khi kết thúc thời hạn thuế và nếu không yêu cầu gia hạn thời hạn", cơ quan hữu thế United Wage Control e.V. cảnh báo.

Thời hạn khai thuế nên được vẽ trên lịch.

Các khoản phụ phí theo luật đến 0,25 phần trăm của thuế cố định. Tuy nhiên, có một số tiền tối thiểu. Ít nhất phải trả 25 Euro cho mỗi tháng quá hạn. Tổng cộng, tối đa 25.000€ có thể được đòi cho tờ khai thuế nộp muộn.

- Gia hạn thời hạn chỉ trong trường hợp ngoại lệ:

Như đã đề cập, bạn có thể yêu cầu gia hạn thời hạn nộp tờ khai thuế. Điều này trước đây có thể làm không chính thức với một tin nhắn cho cơ quan thuế. Một lần nữa, cơ quan lập pháp kéo

dây cương. Việc gia hạn thời hạn là "chỉ có thể trong các trường hợp ngoại lệ nếu người nộp thuế không có bất kỳ lỗi nào bởi chính mình", thông báo của cơ quan Hỗ trợ Thuế United. Theo tuyên bố riêng, đây là hiệp hội hỗ trợ thuế thu nhập lớn nhất ở Đức với khoảng 3.000 Trung tâm tư vấn và hơn 950.000 thành viên.

Ngoài ra: Nếu thời hạn cho việc nộp đơn khai thuế rơi vào cuối tuần, thời hạn kết thúc sẽ là ngày thứ Hai đầu tuần sau. Điều này không có hậu quả cho những người tự khai thuế trong năm nay. Tuy nhiên, các cố vấn thuế có thời gian để đệ trình báo cáo trong năm 2020 đến ngày 2 tháng 3.

* Top 10: Chuyên gia kiếm được hơn 60.000 Euro trong các ngành này:

Yahoo Finance/17.02.2019: Các nhân viên của "Stepstone" đã xem xét mức lương của 85.000 chuyên gia và giám đốc điều hành ở Đức và tạo ra một bảng xếp hạng các ngành công nghiệp được trả lương cao nhất. Một người làm việc trong số họ kiếm được nhiều hơn đáng kể so với một nhân viên toàn thời gian trung bình với thu nhập 58.100 euro.

Trong ngành nào các giám đốc điều hành kiếm được nhiều nhất? Rất nhiều cách giống nhau: những người làm việc trong ngành ngân hàng, có tiền lương ở hàng đầu. Gần như vậy là một nhà lãnh đạo trong ngành công nghiệp dược phẩm có thể kiếm được, ở dưới cùng của danh sách thu nhập dịch vụ tài chính đất đai. Nhưng tổng số lương hàng năm chưa trừ thuế (Brutto) trong các lĩnh vực riêng cụ thể là bao nhiêu?

Đây là top 10:

1. Ngân hàng (70.800 euro);
2. Công nghiệp dược phẩm (70.000 euro);
3. Xây dựng và cung ứng xe (67.900 euro);
4. Công nghiệp chế biến hóa chất và dầu khí (67.800 euro);
5. Bảo hiểm (66.300 euro);
6. Hàng không (66.200 euro);
7. Công nghệ y tế (65.900 euro);
8. Kỹ thuật cơ khí (65.300 Euro);
9. Hàng tiêu dùng (65.200 Euro);
10. Nhà cung cấp dịch vụ tài chính (64.700 Euro).

* Điều gì sẽ thay đổi ở Đức vào tháng 3 năm 2019?

25.02.2019: Không còn lâu cho đến đầu tháng 3 năm 2019. Tháng này mang đến một số thay đổi cho Đức, đôi khi có tác động nhỏ, đôi khi lớn hơn một chút. Công dân Đức phải chuẩn bị gì cho tháng tới?

Từ tháng 3 năm 2019, hưu Mẹ II có hiệu lực.

- Lương hưu của mẹ II:

Bất cứ ai sinh con trước năm 1992 đều có thể mong đợi tin vui vào đầu tháng 3.2019. Chính phủ quyết định, với cải cách lương hưu năm 2019, các bà mẹ có con sinh trước năm 1992 sẽ nhận được một nửa điểm lương hưu cho mỗi đứa trẻ. Điều đó có nghĩa chính xác là gì?

- Lương hưu của mẹ I:

Quy định rằng các bà mẹ nhận được hai điểm cho mỗi đứa trẻ được sinh ra trước năm 1992 và ba điểm cho con sau đó. Một điểm tương ứng với tổng giá trị lương hưu là 30,69 euro tại các tiểu bang mới (*ghi chú thêm: Đông Đức cũ*) và 32,03 euro tại các tiểu bang cũ (*Tây Đức*). Với việc bổ sung lương hưu II, các bà mẹ vì thế được hơn 15,35 hoặc 16,02 euro mỗi tháng như một khoản trợ cấp hưu trí. Điều đó không có vẻ gì nhiều, nhưng đối với chính phủ là một gánh nặng tài chính.

- Mức lương tối thiểu trong xây dựng:

Và còn một sự đổi mới khác sẽ có hiệu lực từ ngày 01 tháng 3 năm 2019. Trong xây dựng, một mức lương tối thiểu mới sẽ được áp dụng từ đầu tháng. Ở Tây Đức, công nhân trong nhóm lương 1 nhận 12,20 euro, trong khi ở nhóm lương 2 họ thậm chí còn được 15,20 euro. Cũng có những điều chỉnh ở phía Đông: từ ngày 01 tháng 3, sẽ có mức lương tối thiểu thống nhất là € 12,20. Tuy nhiên, mức lương tối thiểu không chỉ áp dụng cho nhân viên cố định, mà còn cho người lao động với các thỏa thuận tập thể. Lao động người Đức và người nước ngoài sẽ được hưởng lợi từ mức lương tối thiểu mới.

- Ngày nghỉ cho Berlin:

Vào ngày 8 tháng 3, một ngày nghỉ lễ mới sẽ được tổ chức lần đầu tiên tại Berlin. Ngày Quốc tế Phụ nữ đã được ấn định là một ngày lễ chính thức vào năm 2018, nhưng chỉ trong năm nay, lần đầu tiên nó sẽ được tổ chức công khai.

- Thay đổi thời gian:

Vào ngày 31 tháng 3, đồng hồ sẽ được thay đổi lại cho thời gian mùa hè. Trong đêm từ ngày 30 đến ngày 31, đồng hồ được vặn từ 2 giờ lên 3 giờ. Có phải là lần cuối cùng? Trên thực tế, EU muốn bãi bỏ thay đổi giờ, nhưng rõ ràng vẫn không đồng ý vào thời điểm chính xác. Hiện tại thời hạn đến năm 2020 đã được lên kế hoạch, nhưng cũng có vấn đề ở đây. Vẫn còn phải chờ xem liệu sự thay đổi trong tháng ba sẽ là sự thay đổi cuối cùng cho thời gian mùa hè.

• LNC (Munich Tháng 1+2+3-2019)

Sưu tầm, phiên dịch từ báo der Spiegel, SZ, FAZ, die Welt, Handelsblatt, Focus, N-TV, AFP, yahoo news ...

• Quảng Trục phụ trách

* 17 tỉnh, thành đã phát hiện dịch tả heo Châu Phi:

Đến hết ngày 14/3, đã có 17 tỉnh, thành phát hiện dịch tả heo Châu Phi gồm: Hà Nội, Hà Nam, Hưng Yên, Hải Dương, Nam Định, Ninh Bình, Thanh Hóa, Hải Phòng, Thái Bình, Thái Nguyên, Hòa Bình, Điện Biên, Quảng Ninh và Bắc Cạn. Tổng số heo tiêu hủy hơn 23.000 con và dịch chủ yếu xuất hiện tại các hộ chăn nuôi nhỏ lẻ, điều kiện vệ sinh và an toàn sinh học không tốt, chưa xuất hiện tại các trang trại quy mô lớn. Cục nhận định, nguy cơ dịch tiếp tục lan rộng là rất cao. Bộ trưởng Nông nghiệp & Phát triển nông thôn Nguyễn Xuân Cường cũng cảnh báo nguy cơ dịch lây lan ra ba khu vực trọng điểm. Đầu tiên, ở đồng bằng sông Hồng, nếu phòng chống dịch không tốt sẽ lan sang các địa phương chưa có heo nhiễm virus. Với miền núi phía Bắc, đây là vùng có địa hình phức tạp, dịch sẽ "kéo dài âm ỉ". Còn các tỉnh phía Nam có nhiều sông, nước, giao thương tấp nập, chỉ một tỉnh có dịch cũng sẽ lây lan. "Nếu đúng như tình hình dự báo, 3 vùng trọng điểm này bị dịch thì thiệt hại vô cùng lớn, đe dọa một thời gian dài mới khôi phục được ngành chăn nuôi heo", ông Cường nói. Về nguyên nhân dịch lây lan, Cục trưởng Thú y Phạm Văn Đông nói kết quả điều tra bước đầu xác định nguyên nhân chính là một số người chăn nuôi, thương lái chưa nhận thức đầy đủ tính chất nguy hiểm của dịch bệnh, vì lợi ích kinh tế trước mắt nên đã mua bán, vận chuyển, giết mổ, tiêu thụ heo bệnh, heo nghi mắc bệnh. Virus dịch tả heo châu Phi tồn tại lâu trong heo bệnh, sản phẩm từ thịt heo bệnh, trong môi trường và dụng cụ chăn nuôi. Trong khi đó, các cơ sở nhỏ lẻ có mật độ chăn nuôi cao, hộ chăn nuôi heo đan xen trong khu dân cư không thường xuyên thực hiện biện pháp vệ sinh phòng bệnh; tình trạng sử dụng thực phẩm dư thừa trong chăn nuôi khá phổ biến, dẫn đến dịch lây lan nhanh. Ngoài ra, virus có thể lây lan từ khu vực nhiễm dịch sang nơi khác qua phương tiện vận chuyển và con người. Được biết bệnh dịch tả heo Châu Phi đã bùng nổ tại Trung Cộng từ năm 2018, nhưng chính quyền CSVN đã không có biện pháp để phòng ngừa, mà còn mở cửa biên giới để

thương lái TC tự do buôn bán thịt heo bệnh tồn vào VN.

Nguồn: <https://tuoitre.vn>

* 16 trạm BOT bất cập, sai vị trí: Sau một năm báo cáo vẫn chưa giải quyết:

Hiện tại trên cả nước có 88 trạm thu phí BOT, trong đó có 73 trạm do Bộ Giao Thông Vận Tải (GTVT) quản lý, số còn lại do các tỉnh quản lý. Trong số 73 trạm thu phí BOT do bộ GTVT quản lý, có 17 trạm tồn tại bất cập như, Trạm BOT được đặt ở nơi không liên quan đến dự án đã thực hiện, đặt sai vị trí để thu được tiền nhiều hơn mặc dù người dân không sử dụng tuyến đường BOT thực hiện, trạm BOT đặt sai khoảng cách quy định là 75km, và nhiều sai phạm khác. Mặc dù các sai phạm này được nhà cầm quyền CSVN thừa nhận là nguyên nhân gây bất mãn trong dân chúng, nhưng nhà cầm quyền vẫn không giải quyết, và bảo vệ các sai phạm của các trạm BOT với lý do là do "lịch sử" để lại, do ngân sách đang gặp khó khăn, sẽ miễn, giảm giá đối với người dân quanh trạm. Cùng lúc để thực hiện hành vi bảo vệ các sai phạm của trạm BOT đến cùng, nhà cầm quyền CSVN đã cho công an vào cuộc, đàn áp, bắt bớ những người dân phản đối một cách ôn hòa đối với các trạm BOT này.

Nguồn: <https://trithucvn.net>

* Các công ty cho vay "trực tuyến" Trung Cộng chạy sang Việt Nam

Phó Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Nguyễn Kim Anh cho biết, khi chính quyền Trung Cộng thắt chặt cai quản các công ty cho vay "trực tuyến" (hay còn gọi là cho vay ngang hàng, hay còn biết đến là P2P Lending) thì những công ty này đã chuyển hoạt động sang các quốc gia khác, trong đó có Việt Nam. Hiện Việt Nam đang có 40 công ty cho vay trực tuyến hoạt động, trong số đó có 10 công ty đến từ Trung Cộng. Công ty cho vay trực tuyến là mô hình kinh doanh cung cấp nền tảng giao dịch trực tuyến để

người đi vay được trực tiếp kết nối vay mượn với người cho vay, mà không phải thông qua trung gian tài chính. Toàn bộ hoạt động vay, trả nợ cả gốc và lãi giữa người đi vay, và người cho vay được nền tảng giao dịch trực tuyến ghi nhận, và lưu trữ bằng các bảng điện tử, số hóa. Tuy nhiên, các công ty cho vay ngang hàng này đã biến tướng, gây bất ổn tới an ninh kinh tế và xã hội. Khi thay vì làm trung gian kết nối thông tin, nhiều công ty này đã huy động tài chính đa cấp để lừa đảo, chiếm dụng vốn; huy động vốn để cho vay tràn lan, phát sinh nợ xấu. Và khi bị chính quyền Trung Cộng phát hiện, thì một số công ty đã chuyển sang Việt Nam hoạt động.

Nguồn: <https://news.zing.vn>

*** Bị khai trừ Đảng CS vì viết bài về Hoàng Sa – Trường Sa:**

Ông Trần Đức Anh Sơn, Phó viện trưởng Viện nghiên cứu phát triển kinh tế xã hội thành phố Đà Nẵng vừa bị thành ủy CSVN tại Đà Nẵng khai trừ ra khỏi đảng, vì hành vi viết bài bày tỏ chính kiến trên Facebook. Ông Sơn là một tiến sĩ có nhiều bài viết phân tích, lên án Trung Cộng, và các bài viết về Hoàng Sa, Trường Sa trên trang Facebook cá nhân nhiều năm nay. Mặc dù, đã nhiều lần bị nhà cầm quyền CSVN cảnh cáo, nhắc nhở, đồng thời cho an ninh sách nhiễu nhằm ngăn không cho ông Sơn đăng những sự thật lên trên facebook, nhưng ông vẫn làm. Do không cấm được quyền tự do ngôn luận của ông Sơn, nhà cầm quyền CS đành phải khai trừ ông ra khỏi đảng độc tài với lý do những bài viết của ông là sai sự thật, không đúng với quan điểm của đảng, chính sách, pháp luật của nhà cầm quyền CSVN trên mạng xã hội facebook, vi phạm điều 3, 4. Đồng thời, ông Sơn còn bị cho là vi phạm Quy định 5946-QĐ/TU của Ban thường vụ thành ủy Đà Nẵng về trách nhiệm nêu gương của đảng viên, nhất là viên chức lãnh đạo chủ chốt, đứng đầu các cấp. Vì vậy, nhà cầm quyền cho rằng vi phạm của ông Sơn là rất nghiêm trọng, gây dư luận trong đảng viên, làm mất uy tín của tổ chức đảng. Tuy nhiên, trái ngược với nhà cầm quyền, sau khi truyền thông của nhà cầm quyền loan tin, nhiều người đã vào Facebook gửi lời chúc mừng ông Sơn vì đã bị khai trừ đảng CSVN, chúc mừng ông Sơn đã đứng về "phe" quốc dân. Còn bản thân ông Sơn thì bày tỏ cảm xúc và cho rằng bị khai trừ ra khỏi đảng là giây phút hạnh phúc đối với ông.

Nguồn: <https://www.rfa.org/vietnamese>

*** Tàu ngư dân Quảng Ngãi bị tàu Trung Cộng đâm chìm ở Hoàng Sa:**

Khoảng 10 giờ ngày 6/3, tàu đánh cá của ngư dân Nguyễn Minh Hùng, sống ở thôn Châu Thuận Biển, xã Bình Châu, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi mang số hiệu QNg 90819TS đang đánh bắt ở khu vực đảo Đá Lồi, thuộc quần đảo Hoàng Sa, cách Đà Nẵng khoảng 198 hải lý về phía đông thì bị tàu của Trung Cộng mang số hiệu 44101 đâm chìm. Lúc này, trên tàu của ông Hùng có 5 ngư dân, họ may mắn bám được vào một phần của mũi tàu còn nổi. Đến khoảng 12 giờ cùng ngày, cả 5 ngư dân được một tàu đánh cá khác của Quảng Ngãi mang số hiệu QNg 90620TS đưa lên tàu. Mặc dù vừa thoát nạn tử thần, nhưng nhóm ông Hùng đã quyết định phải ở lại biển cùng chiếc tàu đã cứu ông để đánh bắt hải sản, do cả hai tàu đều mới ra khơi nên phải ở lại đánh bắt để không bị lỗ chi phí đã bỏ ra. Người thân ông Hùng cho biết, tàu của gia đình ông mới xuất bến ra Hoàng Sa được 4 ngày thì bị tàu Trung Cộng đâm chìm. Trước đây, tàu của ông Hùng đã nhiều lần bị tàu Trung Cộng bắt bớ, xua đuổi. Năm 2016, ông Hùng vay tiền để đóng tàu mới, khoản nợ này đến nay vẫn chưa trả xong thì bị tàu của Trung Cộng đâm chìm.

Nguồn: <https://baomoi.com>

*** CSVN cấp phép cho công ty ngoại quốc đào vàng xong rồi bỏ đi:**

Đào cả ngàn tấn quặng vàng đem bán, nhưng đến khi gần hết hạn khai thác, Công ty vàng Bồng Miêu lâm cảnh nợ nần và phá sản, trong đó có hơn 100 tỷ đồng tiền nợ thuế. Năm 1992, Công ty Olympus Pacific Minerals, sau này là công ty trách nhiệm hữu hạn Besra, là một công ty ngoại quốc được nhà cầm quyền CSVN đồng ý cho phối hợp cùng với hai công ty trong nước thăm dò, khai thác mỏ vàng Bồng Miêu, ở Quảng Nam. Công ty Besra có đặc quyền kiểm soát 2 mỏ vàng lớn nhất Việt Nam, đó là mỏ vàng Bồng Miêu và một mỏ nữa ở xã Đắk Sa, huyện Phước Sơn, tỉnh Quảng Nam. Bộ Tài Nguyên Môi Trường báo cáo cho biết, tổng diện tích khu vực khai thác tại mỏ vàng Bồng Miêu là 385 ha, gồm 230 ha khai thác lộ thiên, 100 ha khai thác hầm lò và 28 ha bãi thải; công suất khai thác 180.000 tấn quặng/năm với hàm lượng vàng trung bình 2.8 g/tấn quặng. Từ năm 2005 đến năm 2013, công ty Bồng Miêu khai thác được 839.952 tấn quặng vàng nguyên khai. Sau khi phá nát hàng trăm ha rừng để đào bán hơn 6.9 tấn vàng với giá trị hơn 5.000 tỷ đồng, và đóng được khoảng 700 tỷ đồng tiền thuế, công

ty Besra “thần nhiên” bỏ đi khi đã vét sạch mỏ vàng Bồng Miêu. Tất cả hệ lụy để lại cho người dân Việt gánh chịu là những cánh rừng, những con sông, suối tan hoang sau khi bị đào xới, nhiều hầm hố vẫn chưa được san lấp. Tính đến tháng 10/2017, công ty Bồng Miêu còn nợ 108 tỷ đồng tiền thuế mà tỉnh Quảng Nam coi như không đòi được, hơn 100 chủ nợ của công ty này với số tiền hơn 800 tỷ đồng cũng không biết hỏi ai. Trong khi đó, số tài sản công ty Besra để lại trị giá hơn 34.8 tỷ đồng. Đến nay, mỏ vàng Bồng Miêu vẫn chưa thể đóng cửa vì theo UBND CS tỉnh Quảng Nam nói là do không có đủ 20 tỷ đồng để đóng cửa!

Nguồn: <https://nld.com.vn>

*** Y tế CSVN hỗ trợ bác sĩ Trung Cộng hành nghề tại Việt Nam:**

Đại diện Sở Y tế Tp HCM cho biết, sắp tới cơ quan này sẽ tổ chức thí điểm các khóa đào tạo cập nhật kiến thức pháp luật, và chuyên môn ngành y cho những bác sĩ Trung Cộng đang hành nghề trên địa bàn. Lý do được đưa ra là, nhiều năm nay các phòng khám Trung Cộng thường xuyên để xảy ra các sai phạm trong việc khám chữa bệnh, gây bất mãn dư luận người dân Việt như: Thu tiền cao hơn giá niêm yết, quảng cáo sai sự thật, ghi chép không đầy đủ thông tin bệnh nhân trong hồ sơ bệnh án, thực hiện các kỹ thuật chữa bệnh chưa được cho phép, gây nhiều hậu quả biến chứng bệnh cho bệnh nhân, vẽ bệnh để lấy tiền bệnh nhân... Tình trạng này đã kéo dài và xảy ra liên tục, các bệnh nhân thường xuyên phản ánh, nhưng ngành y tế CSVN và các cơ quan chức năng liên quan khác vẫn làm ngơ để cho các phòng khám Trung Cộng lừa đảo bệnh nhân Việt Nam. Quá bất lực, một số người dân đã lập nên các fanpage để liệt kê tất cả các phòng khám Trung Cộng ở Sài Gòn, nhằm cảnh báo cho mọi người. Và mặc dù, Sở y tế CS nhận định rằng, các bác sĩ Trung Cộng không nắm vững các quy định pháp luật, và quy định chuyên môn khi hành nghề, nhưng cơ quan này vẫn cho phép họ hoạt động tại Việt Nam, đồng thời, còn lấy tiền thuế của người dân ra để tổ chức tập huấn cho những người mang danh bác sĩ này tại các bệnh viện lớn như Từ Dũ, bệnh viện Bình Dân, bệnh viện Tai Mũi Họng.

Nguồn: <http://www.sggp.org.vn>

*** Ngành nước mắm truyền thống Việt Nam sắp bị “bức tử”:**

Bộ Nông Nghiệp và Phát Triển Nông Thôn đã đưa ra dự thảo 50 quy định về quy phạm thực

hành sản xuất nước mắm. Sau khi dự thảo này công bố, nhiều công ty nước mắm, và hiệp hội, chuyên gia về nước mắm đã lên tiếng phản đối. Ông Trương Tiến Dũng, Phó chủ tịch Hội lương thực thực phẩm tại Sài Gòn cho biết, dù là bản dự thảo cuối cùng, thời gian lấy ý kiến góp ý từ ngày 28/2, nhưng các hiệp hội ngành nghề liên quan và nhiều cơ sở, công ty sản xuất nước mắm truyền thống không được tiếp cận dự thảo. Bản thân những hiệp hội ngành nghề gần đây mới tiếp cận được dự thảo. Theo họ hơn 50 nội dung trong dự thảo quy định không phù hợp với thực tế sản xuất nước mắm. Ông Dũng cho biết thêm, quy định mới của Bộ Nông Nghiệp sẽ triệt tiêu tất cả các làng nghề nước mắm lâu đời ở Việt Nam. Đơn cử như yêu cầu kiểm soát các loại thuốc thú y, thuốc bảo vệ thực vật trong khi nguyên liệu làm nước mắm là cá biển tự nhiên chứ không phải cá nuôi. Quy định này buộc nhà sản xuất phải tốn tiền xét nghiệm các chỉ tiêu không có nguy cơ tồn dư trong nước mắm. Hoặc như quy định yêu cầu nhà sản xuất phải loại bỏ cá nguyên liệu đã bị phân hủy mạnh, trong khi các công ty nước mắm truyền thống cho rằng làm nước mắm sử dụng cá không tươi là bình thường. Chuyên gia thực phẩm Vũ Thế Thành phản ánh, các cơ quan quản lý đã đồng hóa nước mắm truyền thống và nước mắm công nghiệp. Khi nước mắm làm từ cá, muối, đường, bột ngọt bị xếp chung với nước mắm công nghiệp, mà nước mắm công nghiệp là loại được pha từ nước mắm, chất tạo ngọt, hương nước mắm, và một số hóa chất khác.

Nguồn: <https://baomoi.com>

*** Hàng loạt nông sản chủ lực của Việt Nam giảm giá mạnh, đầu ra bế tắc:**

Trong hai tháng đầu năm 2019, giá trị xuất cảng của các mặt hàng nông sản chủ lực của Việt Nam đều giảm mạnh. Đối với mặt hàng gạo: Gạo Việt Nam xuất cảng đi 150 quốc gia trên thế giới, nhưng thị trường tiêu thụ chính vẫn là Trung Cộng. Trong 2 tháng đầu năm nay, xuất cảng gạo đạt 364 triệu Mỹ Kim, tăng 1,1% về khối lượng, nhưng giảm 10,4% về giá trị so với cùng thời điểm của năm 2018. Dù sản lượng xuất cảng rau quả nhiều hơn gạo, giá trị xuất cảng đạt 584 triệu Mỹ Kim, nhưng cũng giảm 9,9% so với cùng thời điểm năm 2018. Tương tự hai mặt hàng trên, khối lượng xuất cảng cà phê hai tháng đầu năm đạt 326 ngàn tấn với 610 triệu Mỹ Kim, giảm 7,5% về khối lượng, và giảm 10,8% về giá trị so với cùng thời điểm năm trước. Ở mặt hàng điều, khối lượng xuất cảng

giảm 3,1%, và giá trị giảm 22,3%. Mặt hàng tiêu cũng giảm tới 20,4% so với cùng thời điểm năm 2018. Không chỉ giảm mạnh về khối lượng, và giá trị xuất cảng mà các mặt hàng nông sản đang gặp rất nhiều khó khăn về việc bán ra, nhiều mặt hàng đang được người dân lên tiếng cầu cứu. Nguyên nhân của tình trạng trên, được Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn CSVN cho ra rằng, các mặt hàng này phụ thuộc nhiều vào thị trường Trung Cộng, trong khi thời gian gần đây, Trung Cộng đã siết chặt việc nhập cảng đối với các loại hàng *nông sản của Việt Nam*.

Nguồn: <https://vietnamnet.vn>

*** CSVN mừng khi hàng hóa “nước lạ” giả mạo hàng Việt bán sang nước thứ ba:**

Thứ trưởng Bộ Công Thương Đỗ Thắng Hải thừa nhận tại buổi họp báo chính phủ rằng, thời gian qua, có nhiều hàng hóa của một số nước “đội lốt” giả mạo xuất xứ hàng Việt Nam để xuất đi nước thứ ba. Tuy nhiên, nước nào đã thực hiện hành động vi phạm trên thì ông Hải đã bao che, không dám nói ra. Ông Hải nói thêm, những hàng hóa đội lốt hàng Việt Nam không chỉ xuất cảng sang nước thứ ba, mà còn bán ngay trong nước. Và ở một khía cạnh nào đó, đây là điều mà nhà cầm quyền CSVN thấy “vui mừng”, vì cho rằng việc giả mạo này cho thấy hàng hóa, và các công ty VN đã dần có chất lượng tốt, giá cả cạnh tranh hợp lý. Điều này đã thay đổi so với trước đây, khi hàng VN đã giả mạo, đội lốt hàng ngoại quốc để bán cho người dân trong nước và một số nước khác.

Liên quan đến việc giả mạo trên, trước đó nhiều quốc gia, đặc biệt là Mỹ đã áp dụng biện pháp phòng vệ thương mại đối với Việt Nam, hạn chế nhập cảng hàng hóa của Việt Nam như thép, nhôm, sắt. Do những mặt hàng này đã được phía Mỹ chỉ rõ, phía Trung Cộng đã giả mạo xuất xứ hàng hóa từ Việt Nam để xuất cảng sang Mỹ, nhằm được hưởng lợi về hàng rào thuế.

Nguồn: <https://www.sbtn.tv>

*** Hầu hết học sinh Việt Nam không hiểu luật:**

Hầu hết học sinh VN không hiểu luật, thiếu khả năng, thiếu kiến thức. Đây được xem là nguyên nhân chính dẫn tới tình trạng bạo lực học đường, xâm phạm tình dục đang ngày càng phổ biến ở Việt Nam. Theo thống kê của Bộ công an, năm 2018, cả nước có trên 1500 vụ xâm hại trẻ em. Trong đó hơn 1200 vụ án xâm hại tình dục, chiếm 82% với trên 1.100 trẻ em bị xâm hại theo các hình thức hiếp dâm, dâm ô, bạo hành. Đây

cũng là 4 hành vi phạm tội xảy ra nhiều nhất. Cũng trong năm này, có hơn 2.000 vụ bạo lực học đường. Tình trạng bạo lực học đường đang trở thành vấn nạn nhức nhối ngày càng biến tướng phức tạp. Nhiều học sinh trở thành nạn nhân trong các vụ bạo lực học đường, xâm hại tình dục đã rơi vào trạng thái trầm cảm, rối loạn tâm thần, thậm chí là tìm đến cái chết. Còn những học sinh khác, thì rơi vào trạng thái hoang mang, lo sợ khi chứng kiến các vụ bạo lực học đường, nhiều em bày tỏ rất có thể trong tương lai mình sẽ trở thành nạn nhân trong các vụ bạo lực. Bà Bùi Thị Hòa, Phó chủ tịch trung ương Hội liên hiệp phụ nữ Việt Nam cho biết, rất nhiều học sinh không hình dung được thế nào là xâm hại, và bị xâm hại, không biết khi nào gọi là bạo lực học đường, và không biết cách bảo vệ bản thân. Ông Nguyễn Văn Tính, Phó trưởng Phòng bảo vệ – chăm sóc trẻ em và bình đẳng giới, thuộc Sở lao động- thương binh và xã hội CSVN tại Sài Gòn cho hay, nhiều học sinh, thậm chí là phụ huynh không hiểu luật. Nên nhiều em phạm tội nhưng khi ra tòa vẫn chưa hiểu tại sao mình bị kết tội.

Nguồn: <https://vov.vn>

*** Bộ Tài nguyên & Môi trường cho phép đổ 15 triệu tấn chất thải xuống biển:**

Thứ trưởng Bộ Tài Nguyên và Môi Trường đã ký quyết định đồng ý cho Công ty cổ phần thép Hòa Phát Dung Quất, tỉnh Quảng Ngãi đổ 15 triệu mét khối rác thải được nạo vét ở khu vực cảng, luồng tàu thuộc dự án Khu liên hiệp sản xuất gang thép Hòa Phát Dung Quất. Cũng như những lần đồng ý cho các công ty đổ rác thải xuống biển, Bộ TNMT cho rằng những thứ rác thải này là 86.4% là cát, 13.6% là bùn sét. Vị trí được đổ xuống biển là cách cảng Hòa Phát gần 7km về hướng Đông, cách đảo Lý Sơn khoảng 28km, nằm trên vùng biển Dung Quất, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi. Khu vực được đổ chất thải có tổng diện tích được đổ là 180 ha, có độ sâu sử dụng từ 51 đến 55m. Phương thức đổ chất thải là loại tàu hút bụng xả đáy tự hành loại 7.000 đến 35.000 mét khối, mỗi loại tàu vận chuyển 3 chuyến trong một ngày, và được đổ xuống biển theo cách xả đáy. Trước đó, dư luận Việt Nam cũng đã nhiều lần lên tiếng phản đối về việc Bộ TNMT nhiều lần cho các công ty đổ rác thải xuống biển dưới tên gọi “nhận chìm chất nạo vét”.

Nguồn: <https://tuoitre.vn>

Quảng Trục

in hệ giới

Quảng Trực phụ trách

*** Mỹ và Bắc Hàn không đạt được thỏa thuận tại Thượng đỉnh lần hai:**

Đàm phán giữa Mỹ và Bắc Hàn tại Thượng đỉnh lần hai ở Hà Nội hôm 28/2 đã thất bại khi lãnh đạo hai nước không đạt được một thỏa thuận nào và phải cắt ngắn chương trình đàm phán theo dự kiến, nhưng TT Hoa Kỳ Donald Trump vẫn nói cuộc đàm phán diễn ra thân thiện. Nói với báo giới tại buổi họp báo vào chiều ngày 28/2, TT Hoa Kỳ cho biết ông đã có thể ký một thỏa thuận với Bắc Hàn; nhưng điều này sẽ không hợp lý và vì vậy ông đã quyết định không làm vào lúc này. Lý do thất bại của đàm phán lần này được Tổng thống Donald Trump đưa ra là do phía Bắc Hàn yêu cầu Hoa Kỳ gỡ bỏ toàn bộ các cấm vận trong khi chỉ chấp nhận phi hạt nhân hóa một phần, không đúng với ý của Mỹ. "*Họ sẵn sàng tiến hành phi hạt nhân hóa một phần lớn những khu vực mà chúng tôi muốn, nhưng chúng tôi không thể bỏ các cấm vận để đổi lại điều này*", TT Donald Trump nói tại cuộc họp báo. Trước thượng đỉnh, nhiều người hy vọng Chủ tịch Bắc Hàn sẽ sớm cho thanh sát viên quốc tế vào nước này xác nhận Bắc Hàn đã phá bỏ một cách không thể đảo ngược cơ sở thử nghiệm hạt nhân Punggye-ri và khu thử nghiệm động cơ tên lửa Tongchang-ri. Ngoài ra, quan trọng hơn cả là việc Mỹ muốn Bắc Hàn ngừng hoạt động của trung tâm nghiên cứu hạt nhân Yongbyon. Khi được hỏi về khả năng hai nước sẽ có một thượng đỉnh tiếp theo, Tổng thống Trump nói: "có thể sẽ sớm có một thượng đỉnh tới mà cũng có thể sẽ còn rất lâu nữa". Như vậy những dự đoán và trông đợi của một số nhà quan sát quốc tế cho rằng Hoa Kỳ sẽ tuyên bố hòa bình trên bán đảo Triều Tiên để kết thúc tình trạng chiến tranh kể từ sau chiến tranh Triều Tiên 1950 – 1953, đã không xảy ra. Trước khi bước vào đàm phán hôm 28/2, cả TT Donald Trump và CT Kim Jong Un đều bày tỏ tin tưởng hai bên sẽ đạt được kết quả. CT Bắc Hàn khi được hỏi là ông đã sẵn sàng hay chưa đã trả lời là nếu không sẵn sàng thì ông đã không có mặt ở đây. TT Trump trước đó cũng nói ông không vội vàng trong đàm phán miễn là các bên làm điều đúng, và điều

đúng theo ông là việc Bắc Hàn ngưng thử vũ khí hạt nhân và tên lửa, điều mà nước này đã thực hiện được hơn 1 năm qua. Như vậy so với thượng đỉnh lần trước tại Singapore hồi năm 2018, thượng đỉnh lần này đã không có một thỏa thuận nào. Trong thỏa thuận tại thượng đỉnh lần 1, Bắc Hàn cam kết sẽ làm việc để hướng tới phi hạt nhân hóa bán đảo triều tiên. Mặc dù vậy hai bên không đưa ra một mức thời gian cụ thể nào. Các nhà phân tích quốc tế trước thượng đỉnh cũng cho rằng vấn đề phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên khó có thể giải quyết trong thời gian ngắn.

*** Mã Lai kêu gọi các nước Đông Nam Á bảo vệ lãnh thổ trước Trung Quốc**

Ông Anwar Ibrahim, người được cho là sẽ kế nhiệm Thủ tướng Mã Lai Mahathir Mohamad, mới đây lên tiếng kêu gọi các nước Đông Nam Á phải bảo vệ lãnh thổ của mình trước những hành động gây hấn của Trung Cộng ở Biển Đông. Phát biểu tại một diễn đàn ở Viện Quốc tế về Tư tưởng Hồi giáo ở Virginia, Mỹ, hôm 10/2, ông Anwar nói rằng Mã Lai đã lấy lập trường bảo vệ lãnh thổ trong vấn đề Biển Đông. "Lựa chọn tốt nhất là làm việc cùng các quốc gia nhỏ khác ở ASEAN để bảo vệ lập trường an ninh của mình, đặc biệt là bởi vì chúng tôi không thể trông đợi Hoa Kỳ trong tình hình hiện tại có thể tích cực hơn trong khu vực", ông Anwar phát biểu tại diễn đàn. Mã Lai là một trong những nước ở khu vực Đông Nam Á bao gồm Việt Nam, Brunei và Phi Luật Tân hiện đang có tranh chấp về chủ quyền ở Biển Đông với Trung Quốc, nước đòi chủ quyền đến 90% diện tích vùng nước qua đường đứt khúc 9 đoạn. Nước này trong các năm qua cũng phải đối đầu với việc tàu chiến của Trung Cộng đi vào bãi Luconia do Mã Lai kiểm soát. Kể từ khi lên nắm quyền hồi năm ngoái, chính phủ mới của Thủ tướng Mahathir Mohamad đã tỏ rõ lập trường cứng rắn hơn với Trung Quốc, nhất là trong việc cho ngưng các dự án hạ tầng cơ sở lên đến hàng chục tỷ đô la do Trung Cộng đầu tư vì quan ngại các dự án không thực sự hiệu quả trong khi lại khiến Mã Lai mắc nợ quá nhiều.

*** Anh hô hào thúc Phương Tây tăng cường sức mạnh quân sự ở Thái Bình Dương:**

Bộ trưởng Quốc phòng Anh, ông Gavin Williamson phát biểu tại Viện Nghiên cứu Quốc phòng và An ninh Hoàng gia Anh (Royal United Services Institute) ở Luân Đôn hôm 11/2/2019 rằng, các đồng minh phương Tây phải sẵn sàng sử dụng sức mạnh cứng để củng cố lợi ích, như

nước Anh đang chuẩn bị đưa tàu sân bay mới tới Thái Bình Dương. Bộ Trưởng Quốc Phòng Gavin Williamson xác nhận kế hoạch điều siêu tàu sân bay HMS Queen Elizabeth của Anh tới Thái Bình Dương - nơi Trung Cộng đang gây bất bình vì những tuyên bố chủ quyền phi lý ở Biển Đông. Tàu sân bay HMS Queen Elizabeth là tàu chiến lớn nhất trong lịch sử Hải quân Anh sẽ tham gia chiến dịch cùng các máy bay chiến đấu tàng hình F-35 từ cả Anh và Mỹ. Anh cũng nhiều lần khẳng định ý định tăng cường các hoạt động ở Thái Bình Dương và mới tiến hành một chiến dịch chung với Mỹ. Thông điệp cứng rắn của ông Williamson được đưa ra giữa lúc Hải quân Mỹ đang thúc đẩy các hoạt động ở Biển Đông. Hôm 11/2/2019, các tàu khu trục USS Spruance và USS Preble của Mỹ đã đi vào vùng 12 hải lý quanh đá Vành Khăn tại quần đảo Trường Sa, thách thức tuyên bố chủ quyền của Trung Cộng tại khu vực Biển Đông. Hồi tháng 1, tàu khu trục HMS Argyll của Anh đã gia nhập với tàu khu trục USS McCampbell của Mỹ trong một đợt diễn tập 6 ngày ở biển Đông. Hồi năm 2017, Ngoại trưởng Anh lúc bấy giờ là ông Boris Johnson, đã nói rằng siêu tàu sân bay HMS Queen Elizabeth sẽ tuần tra Biển Đông ngay khi tàu được đưa vào hoạt động.

*** Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ: Quân đội Trung Cộng đã hiện đại hóa đến mức có khả năng chiếm Đài Loan:**

Một báo cáo của Cơ quan tình báo Quốc phòng Mỹ mới đây cho biết trong các năm qua quân đội Trung Cộng đã hiện đại hóa nhanh chóng với các công nghệ mới để cải thiện khả năng chiến đấu trong các xung đột khu vực như Đài Loan. Báo cáo có tựa tạm dịch là "Sức mạnh quân đội Trung Quốc" công bố hôm 15/1 đánh giá việc "thống nhất được với Đài Loan và chặn được bất kỳ nỗ lực nào từ phía Đài Loan đòi tuyên bố độc lập từ trước đến nay vẫn là mục tiêu chính trong nỗ lực quân đội hóa của Trung Quốc". Theo báo cáo, Bắc Kinh đã chuẩn bị khả năng lực lượng nước ngoài sẽ can thiệp vào Đài Loan và điều này khiến quân đội Trung Cộng phải phát triển một loạt các hệ thống đánh chặn và từ chối tấn công khu vực. Báo cáo mới của Bộ Quốc phòng Mỹ cũng cho biết quân đội Trung Cộng giờ đây đã có được những công nghệ tiên tiến bao gồm cả những thiết kế cho hải quân, tên lửa tầm trung, vũ khí siêu âm. Kết quả của những hướng tiếp cận nhiều chiều đối với việc tiếp nhận các công nghệ mới đã giúp quân đội Trung Cộng có được một số vũ khí hiện đại nhất

thế giới, thậm chí trong một số lĩnh vực là dẫn đầu thế giới. Báo cáo cũng cáo buộc Trung Cộng tìm cách sở hữu công nghệ quân sự của nước ngoài bằng cách đánh cắp tài sản trí tuệ hoặc ép các tập đoàn chuyển giao công nghệ nhằm đổi lấy quyền tiếp cận thị trường. Với sức mạnh mới, quân đội Trung Cộng có thể đã có những khả năng cải thiện trên biển, không và trên mạng và do đó có thể giúp nước này áp đặt ý muốn của mình trong khu vực, báo cáo đánh giá. Trang tin Rappler của Phi Luật Tân trích lời một giới chức tình báo cao cấp của Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ cho biết ông ta rất lo lắng về khả năng các tướng quân đội Trung Cộng giờ đây có thể thấy tự tin để xâm lược Đài Loan. Bộ Ngoại giao Trung Cộng hôm 17/1 lên tiếng chỉ trích báo cáo mới của Bộ Quốc phòng Mỹ, gọi đây là những phỏng đoán vô căn cứ về con đường phát triển, mục tiêu chiến lược và việc tăng cường năng lực quốc phòng của Trung Quốc, theo Sputnik. Trong khi đó, vào ngày 17/1, quân đội Đài Loan đã tiến hành tập trận bắn đạn thật trên bờ biển phía Đông nước này với giả định có cuộc xâm lược. Pháo và máy bay trực thăng tham gia cuộc tập trận nhằm bắn vào các mục tiêu ngoài khơi thành phố Đài Trung, trong khi các máy bay chiến đấu Mirage do Pháp chế tạo cất cánh trong điều kiện trời mưa từ căn cứ Hsinchu ở phía bắc. Tổng thống Đài Loan Thái Anh Văn là người có chủ trương độc lập khỏi Trung Cộng và luôn đặt quốc phòng quốc gia là một trong những ưu tiên. Bà cũng từ chối yêu cầu của Bắc Kinh phải thừa nhận Đài Loan là một phần của Trung Cộng.

*** Trung Cộng triển khai tên lửa sau khi tàu chiến Mỹ đi tuần ở Biển Đông**

Truyền hình Trung Cộng và tờ Hoàn Cầu Thời Báo hôm 9/1 cho biết quân đội nước này đã triển khai tên lửa đạn đạo chống tàu DF-26 đến khu vực sa mạc Gobi, và cao nguyên Tây Tạng ở vùng tây bắc nước này. Trước đó, vào ngày 7/1, Hoa Kỳ vừa điều tàu chiến USS McCampbell đi vào khu vực 12 hải lý thuộc các đảo Cây, Linh Côn và Phú Lâm thuộc quần đảo Hoàng Sa hiện đang tranh chấp giữa Việt Nam và Trung Quốc. Người phát ngôn của hạm đội, bà Rachel McMarr được CNBC dẫn lời cho biết Hoa Kỳ đang thực hiện hoạt động tuần tra tự do hàng hải trên Biển Đông và hoạt động này không nhằm đến một quốc gia nào hay đưa ra bất kỳ một tuyên bố chính trị nào. Đồng thời bà McMarr cho biết Hoa Kỳ sẽ tiếp tục thực hiện những vụ tuần tra trong chương trình tự do hàng hải ở Biển Đông. Trong khi đó, tờ Hoàn Cầu Thời Báo cho rằng tàu Mỹ

đã xâm phạm vào vùng nước thuộc chủ quyền của Trung Quốc. Hoàn Cầu Thời Báo trích lời một chuyên gia quân sự ở Bắc Kinh nói rằng việc triển khai tên lửa DF-26 là một nhắc nhở rằng Trung Cộng có khả năng bảo vệ lãnh thổ của mình. Tên lửa DF-26 còn được mệnh danh là kẻ hủy diệt Guam có tầm bắn khoảng 3.400 miles và vì vậy có thể đặt căn cứ không quân Andersen của Mỹ ở Guam vào vòng nguy hiểm. Theo trang tin Stars and Stripes, hồi tháng trước, Phó Đô đốc Hải quân Trung Cộng Lou Yuan còn lên tiếng nói rằng việc đánh đắm một đôi tàu sân bay của Mỹ sẽ giải quyết được vấn đề chủ quyền ở Biển Đông. Trong khi đó, một học giả thuộc Viện nghiên cứu Hải quân của Trung Quốc, Zhang Junshe, mới đây nói với hãng tin ABS - CBN rằng nếu có bất cứ xung đột nào xảy ra trên Biển Đông giữa Mỹ và Trung Cộng thì Mỹ là nước phải chịu trách nhiệm.

*** Đô đốc Philip Davidson tiếp tục cảnh báo hoạt động gia tăng của Trung Cộng tại Biển Đông:**

Đô Đốc Philip Davidson, Chỉ huy Bộ Tư Lệnh Ấn Độ- Thái Bình Dương của Hoa Kỳ, tiếp tục cảnh báo hoạt động quân sự gia tăng của Trung Cộng tại khu vực Biển Đông. Theo Đô đốc Philip Davidson thì Hoa Kỳ quan sát thấy có tình trạng gia tăng hoạt động quân sự của Trung Cộng tại khu vực Biển Đông trong năm qua. Tuy nhiên ông này từ chối không định lượng về hoạt động gia tăng cũng như cho biết số những cuộc tuần tra tự do hàng hải của Hoa Kỳ trong khu vực có tăng lên hay vẫn ổn định. Dù vậy Đô Đốc Philip Davidson nhấn mạnh Hoa Kỳ kiên quyết vẫn can dự vào khu vực và mô tả Hoa Kỳ là một 'thế lực Thái Bình Dương bền vững'. Trong trả lời báo giới ở Tân Gia Ba vào ngày 7/3, Đô đốc Philip Davidson, nói rằng Trung Cộng đang xây dựng ở Biển Đông chứ không giảm gì cả theo đúng nghĩa của từ này. Ông xác quyết vào năm ngoái phía Trung Cộng gia tăng hoạt động với tàu bè, máy bay chiến đấu, máy bay ném bom nhiều hơn năm trước. Theo Đô Đốc Philip Davidson thì điều đó thật là mối nguy hiểm cho luồng mậu dịch đi qua tuyến đường hàng hải này, nguy hiểm cho hoạt động thương mại, nguy hiểm cho nguồn thông tin tài chính được truyền tải qua đường cáp dưới Biển Đông.

*** Xung khắc Ấn Độ-Pakistan từ ngày lập quốc quanh Kashmir:**

Xung đột tại Kashmir chỉ là một phần của quan hệ không thân thiện giữa hai nước lớn ở

Tiểu lục địa Nam Á. Ngày 15/02/2019, Ấn Độ tuyên bố sẽ 'cô lập toàn bộ' Pakistan sau vụ 46 binh sĩ Ấn bị bom cảm tử giết chết tại vùng Kashmir do Ấn Độ kiểm soát hôm 14/02. Vụ đánh bom Pulwama được Delhi cho là do nhóm chiến binh Hồi giáo Jaish-e-Mohammad đóng ở Pakistan gây ra.

Sang ngày 19/02, tin tức nói có thêm bốn binh sĩ Ấn Độ bị bắn chết trong cuộc đọ súng với dân quân Hồi giáo mà Ấn Độ cho rằng Pakistan ủng hộ. Nhưng xung khắc giữa Ấn Độ (1,3 tỷ dân) với Pakistan (212 triệu) đã có từ ngày hai quốc gia này hình thành năm 1947, khi các vùng thuộc địa Anh giành độc lập. Nhìn lại lịch sử, thời thuộc địa Anh, tiểu lục địa Ấn Độ được chia làm trên 500 vương quốc, công quốc, lãnh địa nhỏ do các ông hoàng bản địa lãnh đạo về hình thức, còn quyền lực thật do người Anh nắm giữ. Người Anh làm chủ bộ máy hành chính, quân đội, hệ thống hỏa xa, bưu chính, và ngoại giao nhưng không can thiệp vào các tập tục văn hóa, tôn giáo bản địa. Hai vùng Jammu và Kashmir chỉ là hai trong số hàng trăm lãnh địa nhỏ. Vùng đất của đa số người Hồi giáo nằm về phía Tây tiểu lục địa cũng chỉ mới có tên là Pakistan vào năm 1933. Vào tháng 8/1947, Anh Quốc quyết định trao trả độc lập cho vùng Nam Á, và cắt Pakistan thành đất nước cho người theo Hồi giáo. Còn Ấn Độ sẽ là quốc gia cho đa số người theo Ấn giáo và các đạo khác. Chừng 14 triệu người bị đuổi khỏi nhà cửa, phải chọn trở thành công dân của một trong hai quốc gia mới, trong cuộc chia cắt vĩ đại, gọi là Partition. Khoảng 2 triệu người bị giết trong xung đột theo sau cuộc di cư khổng lồ đó, tạo ra không khí thù địch mang màu sắc tôn giáo, sắc tộc đầu tiên cho hai nước. Các tiểu vương quốc đều phải chọn hoặc trở thành bộ phận của Dominion of Pakistan, hoặc Dominion of India. Nhưng Jammu và Kashmir không chọn theo Pakistan. Tháng 10/1947, một nhóm vũ trang từ Pakistan đem quân vào chiếm Kashmir. Vị tiểu vương ở Kashmir kêu gọi Ấn Độ trợ giúp và giao tranh Ấn Độ - Pakistan lần 1 tại Kashmir nổ ra. Tháng 5/1948, quân chính quy Pakistan lên biên giới và giao tranh với quân đội Ấn Độ. Cuộc chiến chỉ tạm ngưng vào tháng 1/1949.

*** Pompeo: 'Thử nghiệm xã hội chủ nghĩa' khiến kinh tế Venezuela sụp đổ:**

Hôm 26/1 Hoa Kỳ đã kêu gọi quốc tế hãy chọn một bên ở Venezuela (Nam Mỹ) và giục các nước ngừng giao dịch với chính phủ Nicolas Maduro, trong khi các cường quốc châu Âu đưa chỉ dẫn sẽ theo Hoa Thịnh Đốn công nhận Juan Guaido là

nhà lãnh đạo hợp pháp của nước này. Trong các cuộc trao đổi gay gắt tại cuộc họp Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc, chiến dịch do Venezuela và Nga (quốc gia đầu tư mạnh vào ngành công nghiệp dầu mỏ của Venezuela) dẫn dắt, cáo buộc Hoa Thịnh Đốn định đảo chính và chỉ trích yêu cầu của châu Âu về việc tiến hành bầu cử tự do ở Venezuela trong vòng tám ngày. Ông Guaido, người nắm quyền lãnh đạo Quốc hội từ ngày 5/1/2019, đã tuyên bố ông là Tổng thống lâm thời hôm 23/1/2019. Hoa Kỳ, Gia Nã Đại và một loạt nước Mỹ Latinh mau chóng công nhận nhà lãnh đạo trẻ. Ông Maduro, người lãnh đạo độc tài quốc gia giàu dầu mỏ từ năm 2013 và có sự trợ giúp của lực lượng vũ trang, đã từ chối từ chức. Nhưng hôm 26/1, ông Guaido, 35 tuổi, nhận được sự ủng hộ từ một quan chức cấp cao. Đại tá Jose Luis Silva, Tùy viên quốc phòng Venezuela tại Hoa Thịnh Đốn, nói rằng ông đã ngưng quan hệ với chính phủ Maduro và công nhận Guaido là Tổng thống lâm thời. Phát biểu tại cuộc họp Liên Hiệp Quốc do Hoa Kỳ kêu gọi, Ngoại trưởng Hoa Kỳ Mike Pompeo cho biết "cuộc thử nghiệm xã hội chủ nghĩa" của Maduro đã khiến nền kinh tế sụp đổ và đẩy người dân Venezuela đến đường cùng phải bới rác tìm đồ ăn. "Bây giờ là lúc để mọi quốc gia chọn một bên. Hoặc là quý vị đứng về phía lực lượng tự do, hoặc quý vị liên minh với Maduro và tình trạng hỗn loạn của ông ta," ông Pompeo nói trước hội đồng. "Chúng tôi kêu gọi tất cả các thành viên Hội đồng Bảo an ủng hộ quá trình chuyển đổi dân chủ của Venezuela và vai trò của Tổng thống lâm thời Guaido". Ông Pompeo cũng kêu gọi cộng đồng quốc tế ngắt kết nối hệ thống tài chính của họ với chính phủ Maduro. Hoa Thịnh Đốn đưa chỉ dấu rằng họ đã sẵn sàng đẩy mạnh các biện pháp kinh tế để tước quyền lực khỏi tay ông Maduro, nhưng hôm 26/1, ông Pompeo từ chối cho biết về bất kỳ kế hoạch nào như vậy. Được biết, sau cuộc bầu cử Quốc hội Lập Hiến gây tranh cãi vào tháng 7/2018, theo đó Quốc hội Lập Hiến mới của Venezuela sẽ có quyền viết lại Hiến pháp và giải tán Quốc hội Quốc gia do phe đối lập kiểm soát. Phe liên minh đối lập, đã tẩy chay bầu cử, và cho biết 88% cử tri đã bỏ phiếu trắng. Liên minh này từ chối công nhận cuộc bầu cử. Các quan chức bầu cử cho biết số cử tri đi bầu là 41,5%. Tổng chưởng lý Venezuela, Luisa Ortega, người chỉ trích chính phủ Maduro, nói cuộc bỏ phiếu thể hiện "tham vọng độc tài". Hoa Kỳ trước đó đã cảnh báo rằng sẽ không công nhận cuộc bầu cử. Tổng thống Donald Trump cam kết "hành động mạnh mẽ và

nhANH chóng về kinh tế" nếu cuộc bầu cử diễn ra. Sau khi ông Maduro tổ chức cuộc bầu cử gây tranh cãi, chính phủ Mỹ đã gọi TT Venezuela Nicolás Maduro là "kẻ độc tài" và đã đóng băng tài sản của ông ta tại Mỹ. Theo các biện pháp chế tài, các công ty và cá nhân Hoa Kỳ bị cấm làm ăn với ông Maduro ./.

THÔNG BÁO KÝ TẶNG SÁCH

Trong đêm Văn Hóa 40 Năm Báo Viên Giác - Ra mắt Sách mới xuất bản từ 20:00 giờ đến 22:00 giờ ngày 27.06.2019 do chùa Viên Giác tổ chức nhân dịp chúc mừng Khánh Tuế lần thứ 70 của Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, chúng tôi sẽ ký tặng cho quan khách và Đạo hữu Phật tử hiện diện tùy ý chọn các tác phẩm như sau:

- **Đặc San Văn Hóa Phật Giáo – 40 Năm xb Báo Viên Giác (nhiều tác giả)**
- **Mỗi tơ vương của Huyền Trân Công Chúa (HT. Thích Như Điển)**
- **Vằng vặc một mảnh lòng (Nguyễn Hiền Đức tuyển chọn)**
- **Còn đó những tinh anh (Phù Vân)**
- **Kỷ yếu phái đoàn hoàng pháp tại Hoa Kỳ, Canada, Âu châu & Á châu**

Lưu ý:

* Chỉ tặng sách trong đêm Văn Hóa mà thôi.

* Ngoài ra **thân nhân** của các văn thi hữu quá cố trong tác phẩm "Còn đó những tinh anh" của Phù Vân như Vũ Ngọc Long, Bác Quang Kính, Huy Giang Trần Ngọc Nam, Phong Hưng Lưu Nhơn Nghĩa, Mạnh Bích, Giáo sư Vũ Ký, Hoàng Ngọc Quỳnh Giao, EP Lê Kiều Phương, Trần Bình Nam, Phan Hưng Nhơn, Nữ sĩ Vân Nương Lê Ngọc Chấn, Sư huynh Hà Đâu Đồng; nếu không hiện diện trong đêm Văn Hóa nói trên, có thể liên lạc với chùa Viên Giác qua:

- **Chùa Viên Giác – Karlsruhe Str. 6, 30519 Hannover, Germany hoặc:**

- **Email: buero@viengiac.de**

nhớ ghi rõ tên, họ, địa chỉ để chùa gửi sách qua bưu điện.

● **Báo Viên Giác**

Cáo Phó và Cảm Tạ

Tang quyến chúng con/chúng tôi thành tâm cảm tạ và tri ân:

-Hòa Thượng Phương Trưởng Tổ Đình Viên Giác Hannover, Đức Quốc.
-Đại Đức Thích Hạnh Bản, Trụ Trì Tổ Đình Viên Giác Hannover, Đức Quốc.
-Chư Tôn Đức, Tăng Ni Tổ Đình Viên Giác Hannover, Đức Quốc.
-Cùng toàn thể quý thân bằng quyến thuộc, quý Ông Bà, quý Bác, Cô, Chú, Anh Chị Em và Bạn hữu gần xa đã chia buồn, gọi điện thoại, gửi vòng hoa, tưng kính hộ niệm hồi hướng, ủng hộ và giúp đỡ mọi mặt và tiễn đưa Hương linh Mẹ, Bà của chúng con/chúng tôi:

Đạo Hữu TRẦN THỊ NUÔI

Pháp danh: Diệu Nữ (Bồ Tát Giới tại gia)

Sinh ngày 18.10.1933 tại Việt Nam

**Tạ thế ngày 17.02.2019 tại Springe nhằm ngày 13 tháng Giêng năm Kỷ Hợi.
Thượng thọ 86 tuổi.**

Trong lúc tang gia bối rối, có nhiều sơ sót. Kính mong quý Chư Tôn Đức Tăng Ni và Quý Vị niệm tình hỷ xả cho.

Tang gia thành kính tri ân và kính bái

-Trưởng Nam: Nguyễn Văn Tây và gia đình.
-Thứ Nam: Nguyễn Thành Mỹ và gia đình.
-Thứ Nam: Nguyễn Văn Nam và gia đình.
-Thứ Nữ: Nguyễn Thị Thanh Nga và gia đình.
-Thứ Nữ: Nguyễn Thị Tuyết Anh và gia đình
-Thứ Nam: Nguyễn Phú Đức và gia đình.

Thành Kính Phân Ưu

Nhận được tin:

**Cụ Bà Võ Thị Hải
Pháp Danh Đồng Phước**

**Cựu Chi Hội Trưởng Chi Hội Phật tử VNTN
tại Bremen và VPC
Sanh ngày: 21.06.1934
Mất ngày: 06.03.2019 tại Hoa Kỳ
Thượng Thọ 86 tuổi**

Thay mặt Hội Phật tử VNTN tại CHLB Đức, chúng tôi thành kính phân ưu cùng gia đình tang quyến, đồng thời cầu nguyện cho Hương linh Cụ Bà sớm Cao đăng Phật quốc.

Minh Dũng Nguyễn Văn Hùng
Hội Trưởng Hội PTVNTN Tại CHLB Đức

Thành Kính Phân Ưu

Được tin buồn,
thân mẫu của Đạo hữu Diệu Liên Hồ Nguyệt Hà, cũng là
nhạc mẫu của Đạo hữu Thị Minh
Văn Công Trâm, là:

**Cụ Bà Tống Chế Chen
Pháp danh Nhật Hiệp
Sinh năm Ất Sửu 1925 tại Việt Nam
Tạ thế ngày 24.02.2019,
nhằm ngày 20 tháng Giêng năm Kỷ Hợi
tại California Hoa Kỳ**

Chúng tôi chân thành Phân Ưu cùng hai Đạo hữu Diệu Liên và Thị Minh cùng đại gia đình tang quyến; đồng thời cầu nguyện cho Hương linh của Cụ Bà Nhật Hiệp Tống Chế Chen sớm được vãng sanh Cực Lạc Quốc.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa viên Giác, Hannover, Đức Quốc
- Sư Bà Thích Nữ Diệu Phước, trụ trì chùa Linh Thứu, Berlin, Đức Quốc
- Ni Sư Thích Nữ Minh Hiểu, trụ trì chùa Bảo Thành, Koblenz, Đức Quốc
- Sư Cô Thích Nữ Tuệ Đàm Châu, trụ trì chùa Bào Đức, Oberhausen, Đức Quốc
- Sư Cô Thích Nữ Tuệ Đàm Nghiêm, trụ trì và Sư Cô Tuệ Trung chùa Bào Quang, Hamburg, Đức Quốc
- Gđ. Phù Vân & Phương Quỳnh Diệu Thiện
- Gđ. Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn & Thị Chấn

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Thành Kính Phân Ưu

Nhận được tin buồn,
thân mẫu của Đạo hữu nguyên Tuệ Lưu Thị Phúc, cũng là
nhạc mẫu của Đạo hữu Nguyên Trí Nguyễn Văn Tâm, là:

**Cụ Bà Huỳnh Thị Liên
Pháp danh Thọ Hoa
Sinh năm 1924 tại Quảng Nam
Tạ thế ngày 05.03.2019,
nhằm ngày 29 tháng Giêng năm Kỷ Hợi
tại Nha Trang Việt Nam**

Chúng tôi chân thành phân ưu cùng Đạo hữu Nguyên Tuệ Lưu Thị Phúc và Nguyên Trí Nguyễn Văn Tâm; đồng thời cầu nguyện cho Hương linh của Cụ Bà Thọ Hoa Huỳnh Thị Liên sớm được vãng sanh về cõi Phật A Di Đà.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc
- Đại Đức Thích Hạnh Bản, trụ trì và Chư Tăng Ni Tổ Đình Viên Giác, Hannover
- Gđ. Phù Vân & Phương Quỳnh Diệu Thiện

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• THƯ TÍN

- **Canada:** Bs Thú Y Nguyễn Thượng Chánh, Trần Gia Phụng, Ts Thái Công Tụng.
- **Đức:** HT Thích Như Điển, Thích Nữ Như Viên, Đỗ Trường, Tích Cốc Ngô Văn Phát, Nguyễn Hạnh HTD, Nguyễn Song Anh, Trần Đan Hà, Lê Phong, BS. Trương Ngọc Thanh, Tuyền Anh, Phù Vân, Hoa Lan, Hoài Thi, Quảng Lộc Nguyễn Gia Phước.
- **Hòa Lan:** Đào Hiếu Đế (Nguyên Trí Hồ Thanh Trước).
- **Hoa Kỳ:** Mặc Nhiên (Thích Nữ Liên Nguyệt), BS Nguyễn Quỳnh Anh, Trúc Lang OKC, Từ Thức, Bùi Phạm Thành, thylanthao, Lâm Minh Anh.
- **Pháp:** TS Hoang Phong, Dương Thu Hương.
- **Thụy Sĩ:** Trần Thị Nhật Hưng, Song Thư TTH.
- **Úc Đại Lợi:** Ts Lâm Như Tạng, Võ Đại Tôn, Quảng Trục Trần Việt Dung.
- **Việt Nam:** Lê Tự Hỷ, Trương Văn Dân, Nguyễn Văn Tuấn, BS Diệu Hằng.
- **Ý-Đại-Lợi:** Huỳnh Ngọc Nga.

* THƯ & SÁCH BÁO

- **Đức:** Buddhistische Monatsblätter Nr.1/19. Buddhismus Aktuell Nr.1/19. D+C & E+Z 1-2/2019. Entwicklung und Zusammenarbeit Jg 60 1-2/2019. Horin Nr.19.
- **Hoa Kỳ:** Kỷ Yếu kỷ niệm 66 năm, TT Thích Từ Lực. Chan Magazin Summer 2018.
- **Nhật Bản:** Phật Giáo Việt Nam tại Nhật Bản, Mùa An Cư đầu tiên số 1.
- **Pháp:** Bản Tin Khánh Anh số 118.
- **Tân Tây Lan:** Đặc San Hiện Thực số 46.
- **Tích Lan:** The Navel of the Earth của S. Dhammika.
- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 372 & 373.
- **Úc Châu:** Đạo Đức Học Phật Giáo - HT Thích Bảo Lạc. Pháp Bảo số 104 Mừng Xuân Kỷ Hợi.

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ân Tống Kinh, Pháp Bảo, v.v...

Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền giùm cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách.

Chùa có số Konto mới và Tu Viện Viên Đức cũng đã có số Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

• TAM BẢO:

Ai Linh Đào Diễm 100€. Alvin Chen & Lian Chen 20€. Ấn danh 50€. Ấn danh 21€. An Dũng, Huệ Kiệt, Thiện Bảo & Huệ Tường 60€ HHLH An Mẫn, Thích Nữ Linh Ngọc, Huệ Đức, Huệ Lộc, Huệ Quới & Nguyễn Tấn Chí. Anna 10€. Anna Nguyễn 10€. Anna Vu 50€. Arvid Hanson 10€. Âu Ban Tài 100€. Bà Cụ 5€. Bà Thái Lập 200€. Bauluk Dương 20€. Bohlmann Mai 10€. Boris-Sarah 20€. Bùi Anh Tuấn 50€. Bùi Hải Bằng 15€. Bùi Phương Thảo 100€. Bùi Thanh Hòa 30€. Bùi Thanh Thư 10€. Bùi Thị Hoa 50€. Bùi Thị Lan 30€. Bùi Thị Phương Lam 10€. Bùi Thị Thoan 50€. Bùi Thị Thoan 20€. Bùi Thị Thủy 20€. Bùi Thị Thủy Hồng 50€. Bùi Thị Thùy Linh 20€. Bùi Thị Tĩnh, Bùi Viết Thuận & Bùi Thị Ninh 30€. Bùi Thị Trang 20€. Bùi Thị Tường Vy 10€. Bùi Thị Yên 30€. Bùi Văn Đại 10€. Bùi Văn Khải 50€. Bùi Văn Tùng 20€. Bửu Châu 20€. Bưu Lak Dương 20€. Bưu Lik Dương 20€. Buuluk & Buulik 20€. Cao Bích Thủy 20€. Cao Hải Huyền 10€. Cao Phan Dũng 50€. Cao Thị Bích Quy 40€. Cao Thị Lam 20€. Cao Thị Năm 10€. Châu Kim Nga & Allan Cheong 100€. Châu Thị Khanh 50€. Chi Hội Hannover & VPC 25€. Chu & Thăm 30€. Chu Bảo Nhân 10€. Chu Căn Uyên 10€. Chu Thị Hiền 30€. Chu Thị Minh Hiếu 20€. Chung Long Sang 50€. Chung Siêu Kim 10€. Chung Thái An 50€. Chung Wie 10€. Chunmg Sing Wong 10€. Craven Thi The 15€. Cự Ngô Mỹ Châu 20€. Đặng Đình Nam 40€. Đặng Đức Anh 5€. Đặng Minh Khoái 50€. Đặng Minh Quân 20€. Đặng Thanh Hà 20€. Đặng Thị Liên, Đặng Thị Kim Hoa & Nguyễn Mạnh Hiến 30€. Đặng Thị Mỹ Hạnh 10€. Đặng Thị Ngân 20€. Đặng Thị Ngọc Thủy 10€. Đặng Thị Tuyết 10€. Đặng Văn Trung Nam 10€. Đặng Văn Chiến 10€. Đặng Văn Đình 10€. Đặng Văn Hùng 20€. Đặng Văn Lương 20€. Đặng Viết Hoan 50€. Đặng Vũ Dũng 50€. Đặng-Phạm Thị Tường Vy 40€. Đào Diệu Linh 5€. Đào Hoàng Em 20€. Đào Ngọc Sơn 90€. Đào Quý Duy 10€. Đào Thị Ghi 10€. Đào Thị Hiền 20€. Đào Thị Ngoan 10€. Đào Thị Phu, Trần Đăng Nam, Trần Thị Hải Yến & Nguyễn Thị Hằng 100€. Detef Abers & Trần Thị Hiền Pd Diệu Hòa 20€. Deutsch-Vietn. Spende für die Buddhist. Veranstaltung im Juni 2019 2.000€. Đh. Liên Pd Ân Ngọc 20€. Diệu Chung Nguyễn Thanh Thủy 20€. Diệu Đức Nguyễn Thị Minh Phương 20€. Diệu Huệ Lê Thị Lan 20€. Diệu Phương Nguyễn Ngọc Mai Linh 20€. Diệu Sơn 20€. Diệu Tâm Tạ Thị Mỹ Hạnh 40€. Diệu Trường Nguyễn Thị Xuân 10€. Diệu Tú Thị Hương Hoàng Korrock 20€. Đình Chương 40€. Đình Đa & Võ Thị Kim Chi 100€. Đình Hùng Minh 20€. Đình Hữu Cường 10€. Đình Thị Hạnh 10€. Đình Thị Văn 20€. Đình Thu Hương 50€. Đình Văn Hiến 10€. Dirk Buhner 10€. Dirk Buhner 10€. Dirk Buhner 5€. Đỗ Công Minh 20€. Đỗ Hoàng Việt 20€. Đỗ Hồng Ngọc 50€. Đỗ Kim Liên 30€. Đỗ Minh Tâm 10€. Đỗ Ngọc Oanh 10€. Đỗ Nhật Linh 10€. Đỗ Như Tuyền 30€. Đỗ Quyên 20€. Đỗ Thanh Tùng 10€. Đỗ Thị Ánh 20€. Đỗ Thị Diên Huyền 50€. Đỗ Thị Huân 20€. Đỗ Thị Kim Oanh 20€. Đỗ Thị Lan 20€. Đỗ Thị Mai 20€. Đỗ Thị Thanh Tâm 40€. Đỗ Thị Thanh Thủy 20€. Đỗ Thị Tuyết Mai 10€. Đỗ Tiến Anh 20€. Đỗ Văn Viện 20€. Đoàn Ngọc Thạch 30€. Đoàn Quang Phương 50€. Đoàn Thị Huệ 40€. Đoàn-Nguyễn Thị Hoa 20€. Đoàn Hạnh Dương Thị Quỳnh Hoa 35€. Đoàn Bạch Nguyễn Thị Liên 50€. Đoàn Diệu 50€. Đoàn Giới & Đoàn Thanh & Sherman Tedja 30€. Đoàn Hải Yến, Đoàn Bình, Đoàn Yến Nhi & Đoàn Đồng 10€. Đoàn Hạnh Lê Thị Kim Dung 20€. Đoàn Hạnh Nguyễn Thị Liên 20€. Đoàn Huệ 50€. Đoàn Liên Nguyễn Lan Anh 20€. Đoàn Liên Phạm Hồng Hương 20€. Đoàn Ngọc Tô Thanh Tú 20€. Đoàn Nguyễn Đăng Thanh Toán 20€. Đoàn Nguyễn, Đoàn Thiện & Huệ Anh 50€. Đoàn Nhân Đồng Thị Minh Hương 50€. Đoàn Nhi 50€. Đoàn Nhi Nguyễn Bạch Yến 50€. Đoàn Phước Đình Thị Mùi 10€. Đoàn Phước Trần Thị Thành 20€. Đoàn Tâm 20€. Đoàn Tâm & Đoàn Hoa 20€. Đoàn Tâm Huỳnh Chung Hiệp 100€. Đoàn Tâm Nguyễn Hồng Thu 20€. Đoàn Thành Nguyễn Văn Trạn 20€. Đoàn Thị Giang 10€. Đoàn Thọ 50€. Đoàn Thứ 20€. Đoàn Thuận Lê Thị Hải Yến 50€. Đoàn Thuận Ngô Thị Chinh 70€. Dr. Anke Scholz 180€. Dr. Lê Vinh Hiệp 30€. Dương Anh Tuấn 20€. Dương Kim Oanh 20€. Dương Minh Chí Pd Đồng Sanh 50€. Dương Minh Tâm & Nguyễn Hằng 50€. Dương Thanh Hải 15€. Dương Thanh Sang Pd Tuệ Tâm Trọng 20€. Dương Thị Minh Loan 100€. Dương Văn Trường 10€. Dương Ngọc Minh 20€. Emely Lương, Sally Lương & Lê Minh Dữr 20€. Ergin 10€. Fam. Chan, Swee Ching 20€. Fam. Chong 10€. Fam. Đặng 50€. Fam. Do 40€. Fam. Goh 50€. Fam. Le 40€. Fam. Leupold 100€. Fam. Lo 10€. Fam. Lo Hing Tai, Lok Hai Lenk, Lewing Mai Fung & Alice Kou 20€. Fam. Low 10€. Fam. Lương Kerstin, Vĩnh Phúc, Vivian & Simon 20€. Fam. Nguy & Feldmann 5€. Fam. Nguyễn Đức Trần Thị Kim Phúc 30€ HHLH Ông Bà cùng cứu huyện thất tổ & hai bên nội ngoại họ Trần. Gđ. Diệu Hòa, Diệu Nghiêm & Thiện Đức 30€. Gđ. Đình Thị Minh Pd Diệu Ngọc 50€. Gđ. Đồng Chiếu 20€. Gđ. Đồng Dinh 50€. Gđ. Đồng Phước Phạm Thị Lanh, Đồng Nguyễn Phạm Văn Tiến & Đồng Hiếu Nguyễn Thu Thảo 100€. Gđ. Đồng Tịnh 20€. Gđ. Đồng Yến 50€. Gđ. Dương 50€. Gđ. Dương Minh Chí 100€. Gđ. Dương Minh Tâm & Dương Hồng Nadine 50€. Gđ. Dương Xuân Trường 20€. Gđ. HL Nguyễn Anh Quan 200€. Gđ. Họ Triệu

* TƯỢNG PHẬT

-**Tượng Thích Ca:** Thường Ziegler (Bayreuth) 20€.

-**Tượng Quan Âm:** Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 300€. Nam, Quỳnh, Như Minh 60€. Thường Ziegler (Bayreuth) 20€. Nguyễn Drebellow Thị Bình Pd Diệu Yên (Bendestorf) 50€ HHHL Nguyễn Đan Pd Tâm Kính. Gđ. Diệu Hòa (Bielefeld) 40€. Nguyễn Ngọc Đan (Minden) 20€. Gđ. Lư Vương (Oberhausen) 10€. Đàm Nhuận & Vũ Văn Phú (Schwetzigen) 20€.

-**Thiên Thủ Thiên Nhân:** Đặng Thị Hằng Teichner (Langenhagen) 30€.

-**Tượng Địa Tạng:** Đồng Hạnh Bùi Thị Thu Dung (Hannover) 20€ HHHL ĐH Diệu Nữ Trần Thị Núi.

-**Tôn tượng hóa thân Quan Âm:** HL. Trần Văn Tế & Trần Thị Vinh 200€. HL: Ô. Phạm Đăng Năng, Bà Lâm Kim Lý & Ô. Phạm Đăng Hoàng Sơn 200€. Hồ Đông Phương, Đỗ Mỹ Anh, Hồ Anh Tuấn & Hồ Anh Thư 200€. Trần Thị Chắc & Nguyễn Văn Đình & Trần Thị Thủy 200€. Trần Văn Độ, Nguyễn Thị Oanh & Trần Văn Cường 200€. Trương Thị Mạnh Pd Trung Ngoc (sinh 1924 - Mất 4 tháng 12 Mậu Tuất -2018) (France) 200€.

* Đền Dược Sư

Ấn danh 10€. Bùi Duy Nguyễn 20€. Cheng Sui Cú 20€. Chung Thái An 20€. Đặng Ken 10€. Đặng Sam 10€. Đặng Tim 10€. Đào Văn Dương 10€. Đồng Diệu Lý Thị Nữ, Lý Tấn Thảo, Huệ Thanh Lư Văn Dũng, Nguyễn Thị Hiền, Mỹ Ngọc Lư Yến Khanh, Thiên Nhơn Cheng Đức, Đinh Thị Lệ Vân, Mỹ Hiền Lư Yến Phương, Chánh Hóa Nguyễn Văn Anh Tuấn & Huyền Ngọc Lý Thị Hương 50€. Đồng Hạnh Bùi Thị Thu Dung 20€. Đồng Hiếu Lê Huy Đức Trí 10€. Gđ. Diệu Phương 200€ HHHL Hồng Thị Hòa Pd Diệu Liên. Gđ. Pt. Dũng Tâm 20€ HHHL ĐH Lý Thập Muội Pd Đông Sanh. Gđ. Trịnh Văn Côn 20€. Lee Luc Nhân Khanh 20€. Minh Lâm & Diễm Yến Văn 15€. Ngô Quang Diễm Phi 30€. Nguyễn Đức Thành 30€. Nguyễn Hồng Thu, Leon Kaiser & Hanna Flüge 10€. Nguyễn Thị Bích Thủy 20€. Nguyễn Thu Trang 50€. Pt. Giác An 20€. Tâm Thảo Trương Thị Diệu Phương 20€. Thiên Lý Tăng Bích Phần 50€. Thọ Thảo Đỗ Trung Hiếu 20€. Trần Hải Yến 20€. Trần Nga 20€. Trần Thị Ba 10€. Trần-Nguyễn Hải Thanh 50€. Vũ Cao & Vũ Thị Yến 20€. Vũ Văn Thắng, Vũ Văn Cường, Nguyễn Công Khanh, Nguyễn Christian, Đỗ Thị Thu Hương, Nguyễn Thị Thi, Nguyễn Thị Thái Chính, Vũ Đạt Tiên & Vũ Bảo Ngọc 100€. Le My Nhan (Aachen) 30€. Viên Liễu Nguyễn Thị Liên Anh (Ahrenberg) 20€. Chiêm Liên Pd Tâm Tĩnh Lăng (Alfter) 30€. Nguyễn Phi Hùng (Bad Iburg) 10€. Nam Pannwitz (Bad Mergentheim) 10€. Trịnh Minh Tân (Bad Pyrmont) 20€. Thường Ziegler (Bayreuth) 20€. Nguyễn Drebellow Thị Bình Pd Diệu Yên (Bendestorf) 10€ HHHL Nguyễn Đan Pd Tâm Kính. Diệu Vị Huỳnh Thanh Yến (Berlin) 20€. Đồng Diệu Trần Thị Thanh Thủy & Đồng Nghĩa Lâm Châu Nam 10€. Huỳnh Kim Thủy & Phạm Minh Tân 10€. Lương Thị Kim Khánh (Bielefeld) 20€. Nguyễn Minh Tân 30€. Phạm Thị Nhung (Bittburg) 10€. Hiếu Đức Lê Văn Dũng (Bonn) 20€. Đặng Văn Lương (Braunschweig) 100€. Đức Hào Lý Jolina (Bremen) 4€. Huỳnh Kim Pd Tường Thoa 30€. Lê Văn Anh 5€. Vũ Thị Mai 200€. Lý Ngọc Sơn (Bremervörde) 15€. Đồng Thọ (Brohl Lützing) 50€. Thiên Mạnh Nguyễn Tấn Lại (Burgwedel) 20€. Nguyễn Thị Liễu (Duisburg) 10€. Trần Siêu Yến 15€. Phan Thị Thu Hằng (Eichstätt) 50€. Phạm Chí Huy (Erfstadt Liblar) 5€. Nguyễn Anh Tuấn & Vũ Thu Hương (Erlangen) 5€. HL Trung Ngọc Trương Thị Mạnh (France) 108€. Thiên Lạc Quách Thu Anh (Freiburg) 50€. Diệu Hòa Phạm Thị Tiệt Hồng (Friedrichshafen) 20€. Thiên Pháp Kiều Công Thái (Gärtingen) 10€. Trần Thị A Pd Đông An (Göttingen) 10€. Phan Quang (Hagen) 5€. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang (Hamburg) 20€. Lê Văn Hôn 20€. Lữ Thục Trinh 10€. Đồng Ngọc Nguyễn Thị Tuyết Nhung (Hannover) 10€. Ngụy Sơn Hùng, Ngụy Thị Chín, Sơn Hải & Sơn Toàn 20€. Thiên Phú Lê Thị Bích Lan 10€. Trịnh Thanh Vân 30€. Căn Ngọc Trương Thị Lệ (Helmstedt) 50€ HHHL Trung Ngọc Trương Thị Mạnh. Nguyễn Hùng Anh (Ibbenbüren) 10€. Nguyễn Kim Anh 20€. Diệu Hạnh Nguyễn Thị Đức (Ingoldstat) 10€. Thiên Học Trần Kim Phương 30€. Thiên Xuân & Vũ Vivian 10€. Lưu Hạnh Dung (Karlsruhe) 30€. Nguyễn Linh (Kassel) 50€. Minh Phương Nguyễn Bá Mỹ (Kleinostheim) 30€. Diêu Nghi Trần Thị Mỹ Dung (Kleve) 5€. Danh Thị Mai (Koblenz) 20€. Nguyễn Mạnh Hùng (Köln) 10€. Nguyễn Thị Hoàng Liên 10€. Thiên Thành Nguyễn Thị Tâm 10€. Trần Văn Khoa (Köln) 20€ HHHL Diệu Ngọc Nguyễn Thị Bạch Khuê. Diệu Nhân Nguyễn Thị Thu Hương (Krefeld) 10€. Ngô Mỹ Dung 10€. Quách Thị Mùi 49€. Cao Thị Thanh Liên (Kulmbach) 20€. Nguyễn Lactitia (Laatzen) 14€. Nguyễn Laurentius 12€. Thiên Giác Hồ Vĩnh Giang 5€. Thiên Kiến 5€. Huệ Phúc 5€. Thiên Tâm Trương Mỹ Phương 30€. Trương Minh Anh 20€. Châu Chi Huệ (Lichtenstefen) 30€. Trần Thị Nguyễn (Limburgerhof) 5€. Bành Vinh Hoa & Bành Tuyết Lê (Ludwigshafen) 5€. Diệu Trang Hồ Thị Phái (Neuss) 5€. Võ Ngọc Khắc Pd Long Giới 10€. Nguyễn Thị Phượng (Neustadt) 20€. Trần Thị Kim Quyên (Norderstedt) 10€. Thu Thảo Rohmann (Osnabrück) 10€. Huỳnh Thị Tuyết Pd Thiên Sơn (Pforzheim) 40€. Mã Tú Phấn 20€. Trần Văn Nam 20€. Cô Lệ Thủy (Püßelbüren) 40€ HH cha Cô Văn Thành & mẹ Nguyễn Thị Hà. Benjamin Phúc Dinter (Recker) 20€ cầu an Ba Mẹ. Gđ. Kunde Pd Huệ Thông (Rehburg Loccum) 5€. Liên Hương Vũ Thị Hiền (Renningen) 20€. Đồng Báu Nguyễn Thị Bích Ngọc (Sandber Langenleiten) 5€. Diệu Tịnh Nguyễn Thị Diệp Thanh (Schorndorf) 40€. Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 20€. Thiên Vũ Phan Kim Oanh (Sugenheim) 5€. Trương Đắc (Trier) 20€. Gđ. Tạ Ngọc Hoa Pd Đông Liên (Wedel/Holstein) 50€. Tạ Thị Hương (Westerstede) 10€. Diệu Đạo Hoàng Thị Hôi (Wilhelmshaven) 10€. Đoàn Sơn Pd Tâm Hải (Winterbach) 20€. Bùi Thị Tuyết Mai (Worpswede) 30€. Diệp Văn Sơn (Wuppertal) 10€. Nguyệt Chánh Chí Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€.

* Trai Tăng

HL Trung Ngọc Trương Thị Mạnh (France) 200€. Đồng Diệu & Đồng Nghĩa 50€. Gregor & Bahalena 25€. Hứa Hiền 20€. Lê Minh Chu 20€. Lê Thị Huyền Trang 20€. Thường Ziegler (Bayreuth) 20€. Nguyễn Drebellow Thị Bình Pd Diệu Yên (Bendestorf) 20€ HHHL Nguyễn Đan Pd Tâm Kính. Hồng Dũng Trần Kim Lang (Bremerhaven) 10€. Đỗ Thị Liên (Duisburg) 30€. Helene Antony Do (Düsseldorf) 20€. Đồng Nguyệt (Hannover) 20€. Nguyễn Kim Anh (Ibbenbüren) 20€. Đặng Thị Hằng Teichner (Langenhagen) 10€. Nguyễn Thị Bảo Khuyên (Minden) 60€. Nguyễn Thị Phương (Neustadt) 20€. Trương Đắc (Trier) 20€. Thiên Thế (Schweiz) 2.000€ cúng dường Trai Tăng lễ tháng 6/2019.

* TỪ THIÊN

-**Hội Phật Giáo (Đài Loan)** 43.888,94 €

-**Cô nhi, Cùi, Mù & Dương liễu.** Cô Thông Chân (Vô Victoria) 20€. Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 40€. Lộc Lambert 25€. Nam, Quỳnh & Như Minh 100€. Nguyễn Văn An 200€. Phan Văn Hòa 10€. Trương Nam Long & Quách Ngọc Anh 20€. Hồng Dũng Trần Kim Lang (Bremerhaven) 10€. Trần Thị A Pd Đông An (Göttingen) 30€. Hoàng Thị Vy (Hannover) 30€. Lemon (Karlsruhe) 10€. Phi Nam 30€. Đặng Thị Hằng Teichner (Langenhagen) 20€. Châu Chi Huệ (Lichtenstein) 30€. Ngô Quang Huy (Ludwigshafen) 20€. Ngô Văn Ghê Nguyễn (Norway) 20€. Gđ. Lư Vương (Oberhausen) 20€. Nguyễn Văn Thạch (Plochingen) 10€. Bùi Thủy Hằng (Salzgitter) 10€. Đàm Nhuận & Vũ Văn Phú (Schwetzigen) 20€.

-**Giúp người nghèo:** Phạm Thị Nhung (Bittburg) 20€. Đàm Nhuận & Vũ Văn Phú (Schwetzigen) 10€. Ngọc Linh Nguyễn Thị Thái Lan (Stabfurt) 30€.

-**Bão lụt:** Tô Quốc Tuấn 10€ (Lụt miền Trung).

-**Nôi cháo tình thương:** Jason Tsang 50€. Le My Nhan (Aachen) 20€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 40€. Hồng Dũng Trần Kim Lang (Bremerhaven) 10€. Thanh Thiên Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 5€. Ngô Văn Ghê Nguyễn (Norway) 20€. Diệu Tịnh Nguyễn Thị Diệp Thanh (Schorndorf) 30€. Trương Đắc (Trier) 20€.

-**Xe lăn:** Đặng Thị Hằng Teichner (Langenhagen) 10€.

-**Mổ mắt:** Hồng Dũng Trần Kim Lang (Bremerhaven) 10€. Thanh Thiên Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 10€. Phi Quang (Karlsruhe) 30€. Đặng Thị Hằng Teichner (Langenhagen) 10€. Võ Thanh Tùng (Oberhausen) 500€. Đàm Nhuận & Vũ Văn Phú (Schwetzigen) 10€.

-**Phóng sanh:** Nguyễn Drebellow Thị Bình Pd Diệu Yên (Bendestorf) 20€ HHHL Nguyễn Đan Pd Tâm Kính. Lương Tô Tử (Hannover) 25€.

* Ký Tự Hương Linh

Đh. Diệu Hiền 30€. Diệu Thâm, Phúc Chúng & Diệu Trần 20€. Gđ. Diệu Phương 75€ HHHL Hồng Thị Hòa Pd Diệu Liên. Gđ. Đồng Định 20€. HL. Đan Quan Li & HL Tsinghua Yang 150€. HL. Hà Mạnh Hoàng Hiệp 75€. HL. Lý Thị Lân Pd Giới Giác 75€. HL. Trương Thị Mạnh 75€. Jason Tsang 50€. Nguyễn Thị Bích Thủy 30€. Nguyễn Drebellow Thị Bình Pd Diệu Yên (Bendestorf) 10€ HHHL Nguyễn Đan Pd Tâm Kính. Lương Thị Hương (Bielefeld) 20€ HHHL Lương Ngọc Phách & Bùi Thị Trâm. Trần Siêu Yến (Duisburg) 15€. Lữ Thục Trinh (Hamburg) 10€. Trần Văn Khoa (Köln) 50€ HHHL Diệu Ngọc Nguyễn Thị Bạch Khuê. Bành Vinh Ai (Ludwigshafen) 25€. Phùng Cát Dũng (Marburg) 100€ HHHL em Phùng Thị Thủy Nga. Nguyễn Muôn Pd Tâm Khương (Nastätter) 10€. Bùi Thủy Hằng (Salzgitter) 10€.

* Trung Tâm Nghiên Cứu & TH Viên Giác

Nguyễn Thục Anh (Neudietendorf) 266,50€ Hèo công đức. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

* Học bổng Tăng Ni

-**Ấn Độ:** Diệu Chân Huỳnh Thị Chang (Hamburg) 50€.

-**Việt Nam:** Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

* Quảng Cáo

Michael Nguyen (Đông Nam Reisen) 530€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 50€. Xiaohui Hu 200€. Nguyễn Nam (Hamburg) 280€.

* Định kỳ tháng 01 & 02/2019

Châu Thanh Sơn 20€. Chông 600€. Đăng Quốc Minh 20€. Đinh Đức Vũ 30€. Đỗ Thái Bằng 60€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 10€. Hồ Thị Nguyệt 50€. Hoàng Thị Tân 120€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 10€. Hue Wollenberg 30€. Kim Loan Lâm Thị Maier 20€. Lâm Thị San 30€. Lê Minh Sang 40€. Lê Thị Hồng (Bad Urach) 120€ (định kỳ trọn năm). Lê Thị Ngọc Hân 100€. Lê Văn Đức 10€. Lý Kiên Cường 45€. Lý Lăng Mai 30€. Manuela Horn 20€. Ngô Thị Thắng 20,46€. Nguyễn Hòa 30€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€. Nguyễn Liên Hương 20€. Nguyễn Ngọc Dương 10€. Nguyễn Quốc Định 30€. Nguyễn Thị Anh 20€. Nguyễn Thị Bích Lan 20€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 10€. Nguyễn Thị Kim Lê 30€. Nguyễn Thị Minh Sáu 40€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 20€. Nguyễn Thị Tường Nhân 20,46€. Nguyễn Văn Lục 15,34€. Nguyễn Việt Châu 30€. Phạm Công Hoàng 50€. Phạm Ngọc Sơn 120€ (định kỳ trọn năm). Phạm Thị Mai & Minh Trương 60€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 12€. Phan Đình Du 100€. Phan Thị Lan 14€. Phùng Văn Chăm 40€. Phùng Văn Thanh 10€. Quách-Lê Thị Kim Thu 50€. Quảng Niệm (Hoàng Thị Giông) (Hannover) 160€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 40€. Thái Kim Sơn 80€. Thái Quang Minh 200€. Thiên Đạt Mac 100€. Thiên Sanh Trần Văn Yên 30€. Thiên Thủy Vũ Thị Hương 30€. Thủy Trần 50€. Tôn Thủy 60€. Trần Lăng Hĩa 20€. Trần Mạnh Thắng 100€. Trần Tấn Tiếng 22€. Trần Thị Kim Lê 10€. Trần Thị Thu Thủy 10,22€. Trần Văn Dân 22,50€. Trần Văn Lộc 15,34€. Trương Ngọc Liên 250€. Trương Tân Lộc 40€. Tô Bình Spya 10€. Ưông Minh Trung 20€. Võ Thị Mỹ 20,46€. Võ Thị Mỹ 40€. Võ Văn Hùng 45€. Vũ Quang Tú 100€. Young Thị Thanh 30€.

* Chúc thọ 70 tuổi HT Phương Trượng

Sư Cô Thích Nữ Diệt Phước (Danmark) 100€. Trịnh Trương Định & Minh Hà (Mannheim) 200€. Chi Hội Phật Tử VNTN Saarbrücken 200€.

TU VIỆN VIÊN ĐỨC

* Tam Bào

Alfons Wagner Hồ Thị Lô 20€ HHHL Heinz Erich Kneile. Bành Hên 20€. Bùi Cẩm Anh & Lê Thị Phương Thảo 20€. Cao Kim Ngát 20€. Đặng Thị Hải Vân 20€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 20€. Đỗ Văn Vinh 10€. Đoàn mưa lân 265€. Đồng Huệ Đàm 20€. Đồng Ngọc Đào Thủy Uyên 50€. Fam. Giang 50€. Fam. Giang Que 10€. Fam. Giang Tô 5€. Fam. Hải & Hà 20€. Fam. Lucky 100€. Fam. Moll 50€. Fam. Nguyễn Gia Bử & Nguyễn Gia Vi 50€. Fam. Tân 20€. Gđ. Đông Sa, Đông Hương, Đông Pháp, Đông An & Đông Phương 65€. Gđ. Lưu Tú Trần Pd Diệu Âm & Thiên Bảo 30€. Gđ. Minh Hiếu 50€. Gđ. Nguyễn Thị Huệ 10€. Gđ. Nguyễn Văn Thanh Hải & Đặng Thị Thu Sương & Văn Đức 20€. Gđ. Sơn Tâm 50€. Gđ. Vũ Đình Hoàn 100€. Giang Hoa 70€. Gđ. Ngô Văn Chia & Hồ Thị Thu Hồng (Áo quốc) 20€. Đặng Thị Tâm (Ausbürg) 10€. Fam. Nguyễn Lê 30€. Nguyễn Tuyết Vân (+ 1 bao gạo) 20€. Tu Bao Hai 20€. Thảo & Quang (Baienfurt) 50€. Gđ. Sâm Mai (Beggigen) 50€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 40€. Tobias Barisch (Bermatingen) 50€. Hoàng Song Lưu (Biberach an der Riß) 20€. Nguyễn Thị Kim Hương 15€. Phạm Quang Bình & Nguyễn Thị Bích Diệp 20€. Trần Thị Hồng Vân & Hoàng Sỹ Hùng & Hoàng I Mai, (Blaustein) 50€. Fam. Dũng Phương (Erbach) 40€. Franziska Reuscher 30€. Gđ. Lưu Phước Lai (Friedrichshafen) 20€. Lê Thị Oanh 50€. Lê Thị Vy 60€. Nguyễn Đức Thịnh 100€. Nguyễn Thị Hải 50€. Phạm Thị Hạnh 30€. Quách Thị Hồng 50€. Vũ Thị Thắm 50€. Vũ Văn Hùng & Nguyễn Thị Hương Huyền 50€. Gđ. Ngán Hiếu (Göppingen) 50€. Gđ. Phú & Thị 38,10€. Gđ. Vũ Văn Hồng 30€. Nguyễn Công Thu 20€. Thạch Thị Thi 30€. Trần Thị Thu Trang 30€. Vũ Ngọc Hân 10€. Vũ Thị Hiền 10€. Phạm Thái Hùng & Mai Thị Vân & các con (Günzburg) 60€. Phạm Thái Nhật Long & Phạm Thái Phi Long 50€. Đỗ Thái & Viên Mỹ Dung (Heidenheim) 100€. Nguyễn Minh Tú (Immenstadt) 20€. Đặng Thị Hạnh (Itzehoe) 5€. Bùi Thị Huyền & Nguyễn Thanh Hương

(Kempten) 20€. Lê Công Minh & Trần Thị Thu Quỳnh (Konstanz) 20€. Lương Văn Du 100€. Mai Thị Ngọc 20€. Nguyễn Thị Hằng 20€. Pt. Ý Minh 20€. Quách Kim Trinh 20€. Trần Thị Hồng Thanh 100€. Trần Yên 10€. Nguyễn Liên (Laupheim) 10€. Trần Thảo (Leipzig) 20€. Gđ. Lê Văn Hương (Lindau) 30€. Gđ. Nguyễn Phú Khang 20€. Hồ Văn Ninh Pd Điều Khiển Kim 20€. Mai 10€. Vũ Thị Hồng Vân & Lê Văn Hòa 50€. Gđ. Lâm Nguyễn (Lindenberg) 100€. Gđ. Vũ Văn Hùng 10€. Huỳnh Thị Thanh Hà 30€. Nguyễn Thị Hải Minh 10€. Trương Bích Thủy 10€. Vũ Văn Hưng 10€. Nguyễn Trí Tân (Markdorf) 5€. Gđ. Nguyễn Thị Phú (Memmingen) 30€. Hà Quốc Thanh 30€. Lê Ngọc Khân & Nguyễn Phương Mai (Mindelheim) 20€. Lê Thị Tuyền (Neukirch) 10€. Trần Thủy Nga 10€. Linh & Tuấn và Kim Long (Neu-Ulm) 50€. Gđ. Hùng & Thủy (Nonnenhorn) 100€. Dương Văn Thái (Obertsdorf) 30€. Nguyễn Văn Thắng & Bùi Thị Minh 20€. Gđ. Trần Văn Hùng (Obersbach) 20€. Đào Xuân Thái (Pfullendorf) 20€. Gđ. Công Thanh Dương 50€. Gđ. Vũ Ngọc Tuấn & Ngô Thị Phương Thảo 20€. Nguyễn Thị Hạnh (Radolfzell) 10€. Tinh Tuấn 40€. Trần Thị Mai Lan (Ravensburg) 10€. Điều Pháp (Saarbrücken) 50€. Gđ. Trương Văn Tân (Scheidegg) 30€. Dương Vinh (Schramberg-Sulgen) 20€. Bùi Thị Duyên (Schweiz) 44€. Fam. Trần Nam 88€. Gđ. Phan Nguyễn Dung 44€. Gđ. Thiên Trí 88€. Gđ. Trương Huy 88€. Gđ. Vương Kim An 26€. Hồ-Nguyễn Thị Bầy 17€. Nguyễn Ngọc Triết 35€. Nguyễn Thanh Liêm 44€. Phan Tiến, Lộc, Phước & Cường 17€. Võ Đình Trọng & Vương Kim Huệ 132€. Vương Kim An, Michelle & Janine 26€. Nguyễn Sơn & Chiến (Schweiz/Gossau) 44€. Gđ. Lê Văn Nghĩa (Sigmaringendorf) 50€. Nguyễn Thị Kim Dung (Singen) 50€. Ngô Đức Cường & Đặng Thị Thuần (Slovakia) 5€. Nguyễn Thế Anh (Sonthofen) 30€. Gđ. Huỳnh Cui Liễu (Tettnang) 20€. Phạm Thu Hằng 10€. Nguyễn Đình Hùng (Überlingen) 50€. Đinh Thị Liên (Ulm) 100€. Nguyễn Anh Tuấn & Vũ Thanh Hương 50€. Nguyễn Thị Lua & Nguyễn Thanh Toàn 50€. Nguyễn Thị Phần 20€. Thái Thanh Nga 10€. Trần Thị Hải Chinh, Trần Đức Việt & Trần Quang 20€. Trần Thị Tân 50€. Nguyễn Thanh Duy (Wangen) 50€. Nguyễn Thị Ninh 20€. Phạm Kim Nhung 20€. Trần Hồng Quỳnh 50€. Trần Trang Vy 20€. Nguyễn Thị Hồng Nhung (Warthausen) 50€. Trần Ngọc Vinh 20€. Nguyễn Thuởng Huyền (Weingarten) 50€.

Danh sách quý Đạo Hữu & Phật Tử cúng dường thực phẩm và bánh trái phát hành

-Tết Nguyên Đán Kỳ Hợi

Tuyết Xinh: Cháo quây 20 Kg. Lâm Ngọc Diệp: Bánh tiêu 13Kg. Nam Dương & Hạnh Khánh: Bánh chưng, bánh tét, bánh ú đậu & chuối, bánh khoai mì, chè khoai môn và bánh cuốn. Ten: Chè đậu trắng, táo xon. Điều (Áo): Bánh bía 20 cái. Bình (Áo): Bánh bao 100 cái. Vi Bàn: Bánh giò 190 cái. Hằng Lai: Chè trôi nước. Huệ Lộc: 200 bánh cam. Quách Thị Phương: Bánh canh, cốm giếp, bánh bao chỉ và chè bánh lọt. Vi Huệ: Nước suối. Quách Văn Khánh: Thực phẩm Á Châu.

-Rằm Tháng Giêng

Tuyết Xinh: Cháo quây, bánh cam, 10Kg. Lâm Ngọc Diệp: Bánh tiêu 5Kg và bánh gói. Hạnh Khánh & Nam Dương: Bánh tét, bánh chưng, bánh cuốn, phở, bún Huế, bánh khoai mì, chè khoai môn và bánh ú đậu & chuối. Diệp: Bánh bía Hoa Mai 50 cái. Cẩm Vôn: Dưa mằm. Vi Bàn: Bánh giò. Ten: Chè đậu trắng. Bình (Áo): 100 bánh bao. Quách Thị Phương: Chè trôi nước, cốm giếp, bánh bao chỉ, bánh su-sê, sừng-sa hạt lựu & bánh lọt.

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa qua **Email: buero@viengiac.de**, bằng thư hoặc điện thoại, cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto mới như sau:

**Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66**

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

**Kloster Vien Duc
BIC: SOLADES1RVB
IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68
Kreissparkasse Ravensburg**

Ngôi Chùa thành tựu và phát triển được hay không là nhờ vào sự hỗ trợ từ vật lực cũng như tinh thần của quý Đạo Hữu và Phật Tử xa gần. Vì thế chúng tôi xin kêu gọi quý vị hoan hỷ đóng góp phần mình vào việc chung trên để ước nguyện của chúng ta thành tựu viên mãn.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát

Cáo Phó & Cảm Tạ

Thân quyến chúng tôi vô cùng thương tiếc kính báo đến thân bằng quyến thuộc, bạn hữu xa gần khắp nơi ... Chị, Cô, Di, Bà, Cố của chúng tôi:

Trương thị Mạnh

Pháp danh Trung Ngọc

Sanh năm 1924 tại Gò Công Việt nam

Đã xả bỏ thân tứ đại, an tịnh ra đi

Vào lúc 8 giờ 30 phút sáng ngày 9 tháng 1 năm 2019

(Nhằm ngày 4 tháng Chạp ẤL Mậu Tuất)

tại Oyonnax Pháp Quốc

Thượng thọ 95 tuổi

Đồng thời chúng con, chúng tôi thành kính

Tri ân và Cảm tạ:

- Hòa thượng Thích Như Điển, Phương trưởng Chùa Viên Giác
- Đại đức Thích Hạnh Bồn, Trụ trì chùa Viên Giác.
- Đại đức Thích Hạnh Lý
- Đại đức Thích Hạnh Luận
- Sư cô Thích nữ Hạnh Bình

Cùng Quý Thầy Cô, các Đạo Hữu, ban Trai soạn, Nhà bếp Chùa Viên Giác, cũng như quý bằng hữu gần xa. Trong thời gian qua đã cùng với chúng con /chúng tôi thành tâm nguyện cầu và Lễ Thất cho Hương Linh: Chị, Cô, Di, Bà, Cố : Trương thị Mạnh pháp danh Trung Ngọc.

Thay mặt thân quyến khắp nơi đồng kính bái và cảm tạ.

Thị Chánh Trương tấn Lộc
Cùng G/đ bà Trương thị Lệ

NAM MÔ A DI ĐÀ PHẬT

Ngày..... tháng ..... năm 20 ....

Phiếu ủng hộ báo Viên Giác

Số hiệu độc giả (SH) .....

Họ và tên : .....

Địa chỉ : .....

Tel./Email : .....

Số tiền : .....

Giấy chứng nhận khai thuế : Có Không

Độc giả mới Độc giả cũ

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

**Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66**

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TÒA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG SỰ VIÊN

HT.Thích Như Điển - Trần Đan Hà - Quỳnh Hoa - Từ Hùng
Trần Phong Lưu - Phan Ngọc - Hồng Nhiên - Thiện Căn
Phạm Hồng Sáu - Thị Tâm - Phù Vân - Dr. Trương Ngọc
Thanh - Lê Ngọc Châu - Quảng Trực Trần Viết Dung.
Nguyễn Đạo - Hoang Phong.

Tùy Anh (Đức) - Người Giám Biên (Đức) - Đồng Phương Mai
Lý Cang (Pháp) - Trần Thị Hương Cau (Đức) - Trần Thị Nhật
Hưng (Thụy Sĩ) - Vi Vi Võ Hùng Kiệt (Mỹ) - CAT Đơn Sa
(Mỹ) - Tuệ Nga (Hoa Kỳ) - Lương Nguyên Hiền (Đức) -
Nguyễn Hạnh HTD (Đức) - Hoa Lan (Đức) - TS. Lâm Như
Tạng (Úc) - Nguyễn Thùy (Pháp) - Trần Thế Thi (Đức) -
Nguyễn Quý Đại (Đức) - Huỳnh Ngọc Nga (Ý) - Thi Thi
Hồng Ngọc (Đức) - Phương Quỳnh (Đức) - Song Thư (Thụy
Sĩ) - Cư sĩ Liễu Pháp (Hoa Kỳ) - Dr. Tôn Thất Hứa (Đức),
DVM. Nguyễn Thượng Chánh (Canada), Dr. Thái Công Tung
(Canada).

KỸ THUẬT AN LOÁT (Layout)

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức

CỘNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistische-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TÒA SOẠN

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức
Vietnamesisch-Buddhistisches Sozio-Kulturzentrum i. d. BRD
c/o Chùa Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover
Tel. 0511 - 87 96 30 . Fax : 0511 - 87 90 963
Homepage: <https://www.viengiac.de>
E-mail : info@viengiac.de
E-mail : baoviengiac@viengiac.de
E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

- Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn. Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.
- Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường. Viên Giác xin chân thành cảm tạ.
- Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân bình thuế lương bổng hoặc lợi tức hằng năm.
- Những Bài viết được đăng hay trích đăng, cũng như Quảng Cáo thuê đăng trên báo Viên Giác không nhất thiết là tư tưởng, lập trường hay chủ trương của Ban Biên Tập. Tác giả những bài viết hay những người thuê đăng quảng cáo chịu trách nhiệm về việc này.

Ứng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche
Abteilung i.d.
Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 4030 66
BIC: SPKHDE2HXXX.
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Mục Lục

• Thư Tòa soạn

Trang

1

Tôn giáo

- Sở tri chướng (Lê Tự Hỷ) 3
- Một nhà sư Nhật Bản phục hồi ý nghĩa chữ Vạn (Hoang Phong) 5
- Các câu chuyện thiền (Ajahn Brahm – Văn Công Trâm dịch) 7
- Chỉ là hạt bụi (Mặc Nhiên Thích Nữ Liên Nguyệt) 10
- Văn hóa đa dạng giữa Phật Đản và Giáng Sinh (TN Giới Hương) 12
- Viên Giác (cái tròn của góc cạnh) (Nguyễn Thùy) 13
- Phật Đản về - nhớ chuyện xưa, ... (Nguyễn Đạo VCT) 15
- Nước Nga bây giờ (HT. Thích Như Điển) 20

Chủ đề: 30 tháng 4

- Cộng sản đồng nghĩa với Khổ đau (Tích Cốc Ngô Văn Phát) 25
- Giọt nước mắt người phụ nữ ... (Đình Quang Anh Thái) 29
- Thiên đường ảo và ngày 30.4 (Nguyễn Trí HỒ Thanh Trước) 33
- Chuyển đi kinh hoàng (Lê Phong) 40
- Trang Thơ Nguyễn Song Anh 44
- Đường lên Trại 6 (Trần Thị Nhật Hưng) 45
- Ngày ra Trại (Phù Vân) 51
- Chia xẻ về Cung Đàn Sở Phận của Lộc Vàng 55
- Gương Thánh Gióng (Trần Gia Phụng) 59
- Đem giã biệt Gia Ray (BS Trương Ngọc Thanh) 61
- Vẫn là hản (Đỗ Trường) 63

Đọc sách

- Đọc "Đạo đức học, ... của HT. Thích Bảo Lạc (Trần Đan Hà) 66

Tin Tức – Thông Báo

- Những ngày Đại lễ tại chùa Viên Giác từ 27 đến 30.6.2019 69
- Tin Phật Sự (Phù Vân phụ trách) 73
- Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Đại Nguyên phụ trách) 74
- Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách) 78
- Tin Việt Nam (Quảng Trực phụ trách) 81
- Tin Thế Giới (Quảng Trực phụ trách) 85
- Thông Báo ký tặng Sách 88

• **Phân ưu, Cáo Phó - Cảm Tạ** 43,89,95

• **Hộp Thư Viên Giác – Phương Danh Cúng Dường** 90

• Thơ:

24. Thơ Đường Chung Nam biệt nghiệp (HT Thích Như Điển dịch). **28. Đồng hành hai thế hệ** (Võ Đại Tôn). **39. « Cả nước xuống hố »** Trần Thế Thi. **54. Trần trở** (thylanthao). **62. Rời bến Nhân gian tìm bến giác** (Tùy Anh)

• **Hình bìa:** Vượt biển tìm tự do của Họa sĩ VIVI Võ Hùng Kiệt (USA)

• **Cáo lỗi:** Vì số trang báo có giới hạn nên bài viết của Quý Văn Thi Hữu gửi đến, cũng như Phương Danh Cúng Dường không thể đăng hết trong kỳ này. Chúng tôi sẽ lần lượt đăng trong các số báo tới. Xin thành thật cáo lỗi cùng Quý Phật Tử và Độc Giả.

• **Báo Viên Giác**